26th August, 1982
(Thursday)
4 Bhadra, 1904 S. E.

THE ANDHRA PRADESH
Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

		Pages
):al Answers to Questions		... 1
hort Notice Questions and Answeıs.		... 20
'usiness of the House		... 23
latters Under Rule 329 :		
re :	Removal of hutments of Girijans and Harijans by the Sarpaı ch of Akıveedu, West Godavari District.	... 26
re :	Non-availability of doctors in Primary Health Centres and taluk hospitals in Medak District.	... 33
alling Attention Matters :		
e :	Fire Accident at Gollegudem, hamlet of Komallapudi in Bantumalli taluk, Krishna District.	.. 37
	Necessity to develop the Hospital at Venkatapuram in Nagur Taluk, Khammam District.	... 38
	Construction of over bridge on the Railway line at Nizamabad.	... 39
s laid on the Table		... 43
ation of the Report of the Committee on Public Under- ;s.		... 43
al Financial Statement (Budget) for 1982-83. Demands for s - Transport Department Public Works, RoadDevelop- and Minor Port Development.		.. 44
ge from the Council.		... 94
l Financial Statement (Budget) for 1982-83-Demands for s Transport Department etc.		... 94

Printed by the Director of Printing, Government of Andhra Pradesh
at Siddeshwar Printers, Market Street, Secunderabad.
1987

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker :	...	
Deputy Speaker :	...	Sri A. Eswara Reddy
Panel of Chairmen :	...	1. Smt. D. Indira
		2. Sri D. K. Samarasimha Reddy
		3. Sri B. Niranjana Rao
		4. Sri V. Sobhanadeeswara Rao
		5. Sri K. Govinda Rao
		6. Sri C. N. Reddy
Secretary :	...	Sri E. Sadasiva Reddy
Joint Secretary :	...	Sri D. L. Narasimham
Deputy Secretary :	..	Sri M. Ramanadha Sastry
Assistant Secretaries	...	1. Sri S. Purnananda Sastry
	...	2. Sri M. Viswanatham
	...	3. Sri J. V. Ramana Murthy
	...	4. Sri P. Bashaiah
	...	5. Sri A. V. G. Krishna Murthy
	...	6. Sri M. V. Hanumantha Rao
	...	7. Sri N. Pattabhirama Rao
	...	8. Sri Habeeb Abdur Rahman
Chief Reporter :		Smt M. V. S. Jayalakshmi

Vol. VIII
No. 2

27th August, 1982
(Friday)
5 Bhadra, 1904 S. E.

THE ANDHRA PRADESH
Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

		Pages
Oral Answers to Questions	...	165
Short Notice Questions and Answers.	...	182
Business of the House	...	191
Matters Under Rule 329 :		
re : Strike by the non-teaching staff of all the Universities in the State.	...	204
re. Non-payment of rebate to the Primary Handloom Societies in the State.	...	205
re Termination of the Services of permanent clerks in the I. L. T. D., Guntur.	...	215
re : Irregular supply of essential commodities in Kodakandla and Maripedu blocks of Warangal District.	...	217
Calling Attention Matters :		
re : Non-payment of amounts due to the Sugar cane growers by the management of Challapalli Sugar Factory.	...	220
re : Reinstatement of the retrenched computor staff in the Administrative Staff College of India.	...	224

(Contd. on 3rd Cover.)

Printed by the Director of Printing, Government of Andhra Pradesh
at Siddeshwar Printers, Market Street, Secunderabad.
1987

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker :	...	
Deputy Speaker :	...	Sri A. Eswara Reddy
Panel of Chairmen :	...	1. Smt. D. Indira
		2. Sri D. K. Samarasimha Reddy
		3. Sri B. Niranjana Rao
		4. Sri V. Sobhanadeeswara Rao
		5. Sri K. Govinda Rao
		6. Sri C. N. Reddy
Secretary :		Sri E. Sadasiva Reddy
Joint Secretary :		Sri D. L. Narasimham
Deputy Secretary :		Sri M. Ramanadha Sastry
Assistant Secretaries	.	1. Sri S. Purnananda Sastry
	.	2. Sri M. Viswanatham
	.	3. Sri J. V. Ramana Murthy
	..	4. Sri P. Bashaiah
	..	5. Sri A. V. G. Krishna Murthy
	..	6. Sri M. V. Hanumantha Rao
	..	7. Sri N. Pattabhirama Rao
	..	8. Sri Habeeb Abdur Rahman
Chief Reporter :	.	Smt. M. V. S. Jayalakshmi

CONTENTS (Contd.)

	Pages
Papers laid on the Table	... 226
Annual Financial Statement (Budget) for 1982-83-Demands for Grants-Administration of Justice-Police Administration-Jails Administration-Fire Services-Treasury and Accounts Administration-Pension-Loans to Government Servants and other Miscellaneous Loans-Stationery and Printing Dept.	... 228
Business of the House.	.. 242
Non-official Bills.	
(i) Andhra Pradesh Agriculturists (Relief) (Amendment) Bill, 1982 (introduced)	.. 243
(ii) Andhra Pradesh Land Reforms (ceiling of Agricultural Holdings) Amendment Bill, 1981.	... 244
Annual Financial Statement (Budget) for 1982-83 Demands for Grants - Administration of Justice etc.	.. 267
Announcement :	
re : Programme of Elections to the Railway Users' Consultative Committee.	... 310

Vol. VIII
No. 3

28th August, 1982
(Saturday)
6 Bhadra, 1904 S. E.

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	Pages
Failure of Power in the House	... 311
Oral Answers to Questions	... 311
Short Notice Questions and Answers	... 354
Matters Under Rule 329 :	
re : Cement Scandal and allied matters thereto	... 376

Printed by the Director of Printing, Government of Andhra Pradesh
at Siddeshwar Printers, Market Street, Secunderabad .
1987

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker :	
Deputy Speaker :	Sri A. Eswara Reddy
Panel of Chairmen :	1. Smt. D. Indira 2. Sri D. K. Samarasimha Reddy 3. Sri B. Niranjana Rao 4. Sri V. Sobhanadeeswara Rao 5. Sri K. Govinda Rao 6. Sri C. N. Reddy
Secretary :	Sri E. Sadasiva Reddy
Joint Secretary :	Sri D. L. Narasimham
Deputy Secretary :	Sri M. Ramanadha Sastry
Assistant Secretaries	1. Sri S. Purnananda Sastry 2. Sri M. Viswanatham 3. Sri J. V. Ramana Murthy 4. Sri P. Bashaiah 5. Sri A. V. G. Krishna Murthy 6. Sri M. V. Hanumantha Rao 7. Sri N. Pattabhirama Rao 8. Sri Habeeb Abdur Rahman
Chief Reporter :	Smt. M. V. S. Jayalakshmi

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

Thirtieth Day of the TWELFTH Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 26th August, 1982

The House met at Half-past Eight of the Clock

(Mr. Deputy Speaker in The Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Qn. No. 291 postponed.

System of Auctioning Taluk Units of Arrack and Toddy.

292—

9854—Q.— Sri D. China Mallaiah (Indurthy) :— Will the Minister for Excise be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to do away with the system of auctioning taluk units of Arrack and Toddy for the year 1982-83 ;

(b) whether there is also a proposal to cancel the enhanced Tax of 5% on T. C. Ss and T. F. Ts ; and

(c) if not, the reasons therefor ?

ఆబ్కారీ శాఖామంత్రి (శ్రీ వై. యస్. రాజశేఖరరెడ్డి) :— (ఎ) 1982-83 ఆబ్కారీ సంవత్సరంలో హైదరాబాదు జిల్లా తప్ప తాలూకా గ్రూపులు ఉండవు.

---

* An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

(8—1—1)

(బి) 1982-83 ఆబ్కారీ సంవత్సరంలో గీతపనివారి సహకార సంఘాలకు కల్లు గీసే వారికి చెట్టుకు సంబంధించి ప్రస్తుత బాడుగలలో ఏ విధమయిన హెచ్చు పు లేదు.

(సి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నర్సంపేట) :— బి-కి సమాధానం లేద ప్రయిమ సంతో షం. ఎ-కి ఇచ్చిన సమాధానం విషయంలో నిన్న మంత్రిగారు సభలో ఇచ్చిన హామిని అమలు జరిపారా ? జూను 2 నుండి ఆక్షన్లు మొదలు అవుతున్నాయి. పనుప ఎక్క డెక్కడ టిఎఫ్‌టిలు టిసిఎస్ లు అప్లికేషన్సు పెట్టుకున్నారో, వాటిలో జెన్యూన్‌కేసులు పరిష్కారం అయ్యేవరకు హర్రాజులు లేకుండా హామీ నిలబెట్టుకుంటారా ?

డా॥ వై. యస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— నేను సభలో చెప్పిన విషయమై అప్పుడే ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ పంపడం జరిగింది. I took care to see that instructions were sent yesterday evening itself.

శ్రీ ఎం. జగన్నాధం (వర్ధన్నపేట) :— గ్రామాలలో పాట రాలదని తిరిగి తాలూకాలకు పాట పెట్టి అవకాశం రద్దు చేస్తారా ?

డా. వై. యస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— 1981-82 లో తాలూకా మొత్తంమీద గ్రూపులు తీసుకుని చాలా చోట్ల ఇవ్వడం జరిగింది. చిన్నగ్రూపులు, తాలూకా గ్రూపులు సైమల్టేనియస్‌గా ఆక్షను జరిపి ఎక్కడ రెవెన్యూ ఎక్కువ వస్తుందో ఆ బిడ్ కన్‌ఫరం చేయడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరము ప్రతి తాలూకాకు ఒక నెట్ ఆఫ్ ప్రైస్ ఫిక్స్ చేసుకుని 1981-82 లో ఉన్న గ్రూపులు, తాలూకాలో రెండు మూడు గ్రూపు లుండ వచ్చు. వాటికి చిన్న గ్రూపులమీద ఆక్షను పెట్టి ప్రభుత్వం అనుకున్న ప్రకారం నెట్ ఆఫ్ ప్రైస్ వస్తే దానికే నాక్ డౌన్ చేస్తారు. రాని పరిస్థితులలో The concerned District Collectors, will be authorised to regroup the taluks but not exceeding the taluk as a whole.

శ్రీ ఎస్. రామవరెడ్డి (నక్రికల్) :— రీగ్రూప్ చేయడం అనేది లోకల్ అధి కారులకు అప్పగించారు. ఆదాయం యెట్లా ఎక్కువ వస్తే అట్లా చేస్తారనిచెప్పారు. సారా, కల్లు రెంటిని మిక్స్ చేసి చెయుతున్నారు. సారా వదిలి కనీసం కల్లుకు సంబంధించి రీగ్రూప్ చేసే పద్ధతికి వీలు లేకుండా చిన్న దుకాణాలకు ఉండేట్లు ఆదేశిస్తారా ?

డా. వై. యస్. రాజశేఖరరెడ్డి :—ఇంతకు ముందు రివెన్యూన్ను దృష్టిలో పెట్టు కుని అనుకున్న ప్రకారంగా—

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:— రివెన్యూ దృష్టిలో పెట్టుకుంటే యిది సంక్షేమానికి సంబంధించిన విషయం.

డా. వై. యస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— టిసిఎస్, టిఎఫ్‌టి లకు సంబంధించినంత వరకు రెవెన్యూ ఎక్కువ చేయకుండా డిసైడ్ చేయడం ఉంటుంది. ఆక్షన్సు విషయంలో పోయిన సంవత్సరం కంట్రాక్టర్ల బిడ్స్‌ను బట్టి అధికారులతో కన్‌సల్టు చేసి ఏమైనా పైక్ చేయవచ్చునా, చేస్తే ఎంత, అనేది దృష్టిలో పెట్టుకుని మేము అనుకున్న ప్రకారం రివెన్యూ రాకపోతే రీగ్రూప్ చేయడం ఉంటుంది.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— రెండు సంవత్సరాల యావరేజి కాక గత సంవత్సరం ఫిగర్సునే తీసుకుంటారా ?

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— టిసిఎస్, టిఎఫ్‌టి లకు సంబంధించి యింతకు ముందున్న పరిస్థితిని అనుసరిస్తారు.

శ్రీ జి. మల్లికార్జునరావు (గురజాల) :— ఇదివరకు కొన్ని జిల్లాలలో ఆక్షన్లు లేకుండా యివ్వడం జరిగింది. కొన్ని బోగస్ సొసైటీలు తయారై చవకగా తీసుకునే అవకాశం ఉంది.

డా వై. యస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— ఇది కల్లు గురించి. సారాయి గురించి కాదు. సారాయికి సొసైటీలు ఎక్కడా లేవు.

శ్రీ డి. నరసయ్య (ఆసిఫాబాద్) :— పారిశ్రామిక ప్రాంతాలలో సొసైటీలకు యివ్వకూడదని గత సంవత్సరం నిబంధనలున్నాయి. ఈ సంవత్సరం కూడా అదే విధంగా ఉంటాయా ? లేక ఏమైనా సవరిస్తారా ?

డా. వై. యస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— ఎక్సైజు పాలసీ సందర్భంలో డిస్కస్ చేసాం. అవి ఉన్నాయి. Other than 3rd Grade municipalities - రీజియన్‌కు ఒక్క మునిసిపాలిటీ తీసుకోవాలి అనుకున్నాం. పారిశ్రామిక ప్రాంతాలలోను ఇరిగేషను ప్రాజెక్టులున్నచోట్ల ఏమీ తేడా లేదు.

శ్రీ బి. నారాయణ స్వామి (టెక్కలి) :— చిన్న చిన్న గ్రూపులు ఆక్షనుకు తాలూకా మొత్తంమీద ఆక్షనుకు రివెన్యూ చూసుకుని చేస్తామంటే చాలా ప్రమాదకరమయినది. మా శ్రీకాకుళం జిల్లాలో అల్లంశెట్టి, పుల్లంశెట్టి ఏకమైనారు. హోరాహోరీగా కురు పాండవుల మాదిరి ఆక్షన్సు పాడిన వారు మధ్యలో ఏకమై ఈ సంవత్సరం తయారవుతున్నారు. సామాన్యుడు పోటీలో పాల్గొనడానికి వీలు లేదు. తాలూకాకు ఒకటి రెండు ఉంటాయి అన్నారు, కాదు. కనీసం పది చొప్పున వున్నాయి. వాటిని కంటిన్యూ చేస్తే సామాన్యుడు వచ్చి పాటలో పాల్గొనే అవకాశం ఉంటుంది. ఆదాయం యిప్పటికంటె

ఎక్కువగానే వస్తుంది. జిల్లా లెవెల్‌లో ఉండే ఎక్సైజు కంట్రాక్టర్లకు అధికారులు లొంగి పోయారు. ఈ సంవత్సరం ఒక కోటి రూపాయలు నష్టం వచ్చినప్పుడు ఏ విధంగా చేయాలి. పెద్ద వారికే అవకాశం యిచ్చే ఏర్పాటు ఉండకూడదని అడుగుతున్నాను. ఏ పరి స్థితులలోను ఆ విధంగా చేయము అని చెబుతారా ?

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— ఇదివరకు తాలూకాలో ఒక గ్రూపు ఉండేది. ఈ సారి కూడా అవకాశం యిస్తాం.

శ్రీ బి. నారాయణస్వామి :— తాలూకాకు నాలుగు గ్రూపులు పెట్టారు. ఇంతకు పూర్వం 20 షాపులుండేవి. పోటీలో సామాన్యుడు పాల్గొనుటకు వీలుగా వుండాలి. ఇప్పుడు పెద్దవారందరు, బుల్లి అబ్బాయి, అల్లంశెట్టి, పుల్లంశెట్టి అందరూ ఏర్పరుస్తున్నారు.

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— ఎందరు కలిసినప్పటికి రింగ్ ఫారం అయితే దానిని బ్రద్దలు కొట్టడానికి, ఎట్టి పరిస్థితులలోను మొనాపలిస్టులు ఏర్పడి పోకుండా ఉండడానికి, చర్య తీసుకుంటాము. అవసరమయితే ప్రతి గ్రామానికి లైసెన్సు పెట్టడానికి ఆదేశాలు ఇచ్చాం. రింగ్స్ ఫారమై ప్రభుత్వానికి ఆదాయం నష్టం రాకుండా ఉండేట్లు చూస్తాం.

293 వాయిదా పడినది.

294 వాయిదా పడినది.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :— అధ్యక్షా, 295 నెంబరు ప్రశ్నకు సమాధానంగా వచ్చినది నాకు సంతృప్తికరంగా లేదు. ఒకటి రెండు రోజుల వ్యవధి ఇస్తే సంతృప్తి కరంగా ఉన్న సమాధానం తెప్పించి సభవారికి అందజేస్తాను. I am not satisfied with the answer. I will get the answer day after tomorrow.

Sri M. Venkaiah Naidu :— When was this question put and when was it sent to the Minister. Simply because he did not get a satisfactory reply it cannot be an excuse. The Member may take a lenient view but at the same time must know when the question was put. There is something wrong with the administration itself.

Sri K. Venkatramaiah (Gooty) :— The date of question may be printed so that it will be clear.

Mr. Deputy Speaker :— How can it be printed· It was admitted on 26-7-82.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు (ఉదయగిరి) :— నెం రోజులైనది తమరు ప్రశ్నను ఎడ్మిట్ చేసి. మనకున్న సౌకర్యాల దృష్ట్యా కలెక్టరునుంచి సమాధానం రావడానికి ఇంత ఆలస్యం ఎందుకు అయినది ?

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :— ఈ ప్రశ్నపై 15 రోజుల క్రితం సమాధానం నా వద్దకు వస్తే నేను క్వెరీయు వేసి తిరిగి పంపెను ఒకం రోజుల క్రితం వచ్చిన ఈ సమాధానంపై కూడా తృప్తిగా లేదు. నేను ఎంక్వైయిరీకి ఇక్కడ నుంచు పంపించి సరయిన సమాధానం చెప్పిస్తాను,

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— శనివారం నాటికి చెప్పించగలరా ?

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :— అట్లాగే.

Mr. Deputy Speaker :— I am postponing this question - number 295.

296 వాయిదా పడినది.

297 వాయిదా పడినది.

298 వాయిదా పడినది.

Change of the Name of Steel Authority of India Limited. Vizag as "Rashtriya Ispatnigam Limited"

299—

*9893—Q. :—Sarvasri Vadde Sobhanadreeswara Rao (Vuyyur) Nallapareddy Srinivasulu Reddy (Venkatagiri), B Seetharamaiah (Shujatnagar), B. Rama Rao (Jaggayyapet), and M. SreenivaRao (Nagarkurnool) :— Will the Minister for Major Industries be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the name Steel Authority of India Limited, Visakhapatnam is changed to Rashtriya Ispat Nigam Limited ;

(b) if so, the reasons for the same ;

(c) whether the Government of India consulted the State Government before effecting the change of the name of Company ; and

(d) whether the State Government will take immediate steps to get the name changed to "Visakhapatnam Steel Plant Limited" in view of the serious resentment expressed by wide section of people Andhra Pradesh ?

పరిశ్రమల శాఖా మంత్రి (శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి) :— (ఎ) (బి) మొదట విశాఖపట్టణం స్టీల్ ప్రాజెక్టును స్టీల్ అథారిటి ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ (ఎస్ ఏ ఐ ఎల్) అమలు పరచింది. ఈ ప్లాంటును నెలకొల్పడానికి వ్యవధి తక్కువగా ఉన్నందుచేత, దానిని సకాలంలో పూర్తిచేసే దృష్టితోను ఈ ప్రాజెక్టును అమలు పరచడం కోసం స్టీల్ అథారిటి ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్‌తో నిమిత్తం లేని నేరుగా ప్రభుత్వ పూచీ క్రింద వుండే ఒక ప్రత్యేక కంపెనీని నెలకొల్పాలని కేంద్రప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఆ ప్రకారంగానే కేంద్రప్రభుత్వం రాష్ట్రీయ ఇస్పత్ నిగం లిమిటెడ్‌ను (ఆర్ ఇ ఎస్ ఎల్) నెలకొల్పింది ఈ కొత్త కంపెనీ స్టీల్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియాకు బదులుగా ఈ ప్రాజెక్టును అమలు పరుస్తుంది. ప్లాంటును నిర్వహిస్తుంది. ప్లాంటు పేరులో ఎట్టి మార్పు చేయలేరని దానిని విశాఖపట్టణం స్టీల్ ప్లాంటు అని పిలవడం జరుగుతుందని కేంద్ర ప్రభుత్వం తెలియ జేసింది.

(సి) (డి) పైన ఏ, బి. లకు ఇచ్చిన సమాధానం దృష్ట్యా ఈ ప్రశ్నలు ఉత్పన్నం కావు.

శ్రీ పి. శోభనాద్రీశ్వరరావు :— పేరు మార్పడం పగయిరాగుదించి మంత్రి గారు చెప్పారనుకోండి. అనేకమంది విద్యార్థులు, ప్రజలు ప్రాణాలు కోల్పోయిన అనంతరం వచ్చినది కావడం చేత ప్రజలజీవితాలతో ముడిపడ్డది అయిపోయింది విశాఖపట్టణం స్టీల్ ప్లాంటు. తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఏమైనా అర్థం అవుతుందేమో కాని రాష్ట్రీయ ఇన్‌స్పట్ నిగం అంటే ఆంధ్రప్రాంతంలో అర్థం కాదు. అదేదో భాష అనుకుంటారు. ప్రజల సెంటిమెంట్సుకు సంబంధించిన విషయం. ఇటువంటివి భవిష్యత్తులో జరుగకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను. రవీంద్ర భారతి ప్రక్క గల్లీలో విశాఖపట్టణం స్టీల్ ప్లాంటు అనేది క్రింద ఉన్నది. పయిన ఏవో రెండు పేర్లున్నాయి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లోని సంస్థ ఇది. పైన విశాఖపట్టణం స్టీల్ ప్లాంటు అని ఉండాలి, మిగతావి క్రింద ఉండాలి.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :— బొకారో కాని. భిలాయ్ కాని, రూర్కెలా కాని ఇటువంటి ఫ్యాక్టరీలను కేంద్ర ప్రభుత్వం కట్టించినప్పుడు స్టీల్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ అనే కంపెనీకి అప్పగించారు. అదే కంపెనీ విశాఖపట్టణం స్టీల్ ఫ్యాక్టరీని ఎగ్జిక్యూట్ చేయడం ప్రారంభించింది. కాని ఆ కంపెనీ ఈ ఫ్యాక్టరీ వల్ల సరైన కాన్‌సెన్‌ట్రేషన్ చూపడం లేదనీ, తొందరగా పనులు చేయడం లేదని. అందువల్ల సెపరేట్‌గా మరో ఏర్పాటు చేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరడంవల్ల

వారు ఇన్సాట్ నిగం లిమిటెడ్‌కు అప్పగించారు. అంతేకాని విశాఖ ఉక్కు ఫ్యాక్టరీపేరు మార్చే సమస్య లేదు. ఆ పేరు మారదు కూడా, ఇన్సాట్ నిగమ్ లిమిటెడ్ అనేది కడుతున్న కంపెనీ పేరు. దాని హెడ్ ఆఫీసులో వుండటంవల్ల ఇక్కడ కూడా ఒక బోర్డు పెట్టారు, ఫ్యాక్టరీ పేరు విశాఖ ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ అనే వుంటుంది, వుండబోతుంది అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— ఇప్పటికి ఎంత ఖర్చు అయింది ? ఈ సంవత్సరం కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎంత కేటాయించింది ? ఎప్పటికి ప్రొడక్షన్‌లోకి వస్తుంది ? రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యిన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఫెసిలిటీసు ఏర్పాటు చేయడం పూర్తి అయిందా ?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :— నేను ఇంతకుముందే ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం చెబుతూ యింతకుమించి వివరాలు లేవన్నాను సబ్జెక్టు టు కరెక్షన్ 3.4 టన్స్ ఉత్పత్తి చేయటానికి 1985 లో పూర్తిచేయాలని ఉద్దేశ్యంతో చేస్తున్నారు. గోవిందరావుగారికి వివరాలు తెలుసు. గత సంవత్సరం కాస్త కుంటుపడింది. ఇప్పుడు పని చురుగ్గా జరుగుతున్నది. అక్కడున్న ఆఫీసర్స్ ఒకరిద్దరిని ట్రాన్స్‌ఫర్ చేసి కొత్తవారిని వేయడం జరిగింది. ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఫెసిలిటీస్ ఏర్పాటు చేయడంలో కూడా ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నది. ఏలేరు ప్రాజెక్టు నుండి నీరు తేవడానికి శ్రద్ధగా పనిచేయడం జరుగుతున్నది. ఏలోటు లేకుండా పని చేయడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ డి. మల్లికార్జునరావు (గుర్జాల) :— ఉద్యోగులను ఇతర రాష్ట్రాలనుండి తీసుకుంటున్నారు. మన రాష్ట్రం వారు ఎంతమంది, యితర రాష్ట్రాలవారు ఎంతమంది వున్నారో తెలియజేస్తారా ?

ఎం. బాగారెడ్డి :- సెపరేట్ ప్రశ్న వేస్తే వివరాలు తెప్పించగలను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) :— ఏలేరు ఎప్పటికి పూర్తి అవుతుందో చెప్పగలరా ?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :— ఏలేరు ప్రాజెక్టు విషయమై చీఫ్ ఇంజనీర్ రాజారావు గారితో మాట్లాడాను. కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కూడా దీనికొరకు ఎక్కువ ఎలొకేషన్ ఇవ్వగలరా అని కూడా అడగడం జరిగింది, స్టీల్ ప్లాంటు కోసం మనం చేయవలసిన పనులు చేయకపోతే మన బాధ్యత నెరవేర్చలేనివారం అవుతాము కనుక మనం మన బాధ్యతలను నెరవేర్చటానికి ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు (మల్లేశ్వరము) :— ప్రజల అభిప్రాయాన్ని మన్నించి పేరు మార్చమన్నారు. నిన్న పత్రికలో ఒక ఎడ్వర్‌టైజ్‌మెంటులో విశాఖ స్టీల్ ప్లాంటు

అని వ్రాస్తూ దాని క్రింద బ్రాకెట్స్‌లో రాష్ట్రీయ ఇస్పాట్ నిగమ్ లిమిటెడ్ వుంది అది కూడా మార్చేస్తే అపార్థం కలుగడానికి అవకాశం వుండదు కదా.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :— ఆ కంపెనీవారు ఎక్జిక్యూట్ చేస్తున్నారు కనుక తమ కంపెనీ పేరు వ్రాస్తారు. ఎవరూ అనుమానపడవలసిన అవసరం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు :— తమిళనాడులో అక్కడి ప్రజల అభీష్టానికి భిన్నంగా హిందీని రుద్దడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం వెనుకాడుతున్న పరిస్థితుల్లో మన రాష్ట్రంలో మాత్రం విశాఖ ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ అని మాత్రమే ఉంచకుండా ఇస్పాత్ నిగమ్ లిమిటెడ్ అని ఎందుకు వుండాలి ? దానిని తీసివేయడానికి అభ్యంతరాలు వున్నాయా ?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :— ఎటువంటి అభ్యంతరాలూ లేవు. నేను క్లియర్‌గా చెప్పాను. అది కంపెనీ పేరు. వారు ఎగ్జిక్యూట్ చేస్తున్నారు కనుక తమ కంపెనీ పేరు వ్రాసుకుంటున్నారు. అంతేగాని ఫ్యాక్టరీ పేరుకు దానికి సంబంధంలేదు. ఈ కంపెనీ ఏ రాష్ట్రంలో ఎగ్జిక్యూట్ చేసినా తమ కంపెనీ పేరు పెట్టుకుంటారు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— ఆ ప్రాజెక్టుకు అవసరమైన ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్స్ ఫెసిలిటీస్‌కు, నీటి ఏర్పాటుకు మాకు వచ్చిన రిపోర్ట్సును బట్టి 147 కోట్ల రూపాయలు వ్యయం చేయవలసి వుండగా ఈ సంవత్సరం 13 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించినట్లు కనిపిస్తున్నది. స్ట్రక్చర్స్ ప్రారంభించలేదు ఈస్టు గోదావరి జిల్లా పోర్షన్‌లో కాలువలు ప్రారంభించలేదు. ఏలేరు ప్రాజెక్టు పూర్తికాలేదు. వీటికి టాప్ ప్రియారిటీ యిచ్చి, తగిన ఫండ్స్ ఇచ్చి పనులు చేయించకపోతే మనం సకాలానికి నీరు అందించలేము. దానిగురించి ఏమి చెబుతారు ?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :— వారు చెప్పింది వాస్తవమే. తక్కువ కేటాయించాము. స్టీల్ ప్లాంటుపూర్తయ్యేలోపు ఈ సౌకర్యాలన్నీ చేసే బాధ్యతమనపైవుంది. తప్పకచేస్తాం.

శ్రీ డి. మల్లికార్జునరావు :— విశాఖ స్టీలు ప్లాంటుకు ఇస్పాత్ నిగమ్ లిమిటెడ్ అన్నారు గదా, సేలంకు కూడా ఆ పేరే పెట్టారా ?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :— సేలం ఫ్యాక్టరీ ఎగ్జిక్యూట్ చేసేటప్పుడు ఆ కంపెనీ లేదు. ఏ కంపెనీ ఎగ్జిక్యూట్ చేస్తుందో ఆ కంపెనీ పేరు పెట్టుకుంటారు.

Mr. Deputy Speaker :— Question No. 300 is postponed at the request of the Member.

9.00p.m

Sri V. Sobhanadreeswara Rao :— The other members might have given consent. But I wish to mention a point on which

the Minister may give information later when the question is answered.

Sri M. Venkaiah Naidu :- Before the member agrees for the postponement of the question, how can the Speaker announce postponement of the question without the consent of the Member,

Mr. Deputy Speaker:- It is only at the request of the Member some of the members have agreed.

Sri M. Venkaiah Naidu :— Unless all agree, it oannot be postponed. Of course I am not objecting to the postponement as such. I want a clarification from the their on this- if one member asks for postponement without consent of the other members, can it be postponed like that.

Mr. Deputy Speaker:— Mr. RajeshwarRao, I believe, said the other member is intending it to be postponed. On that understanding, I have postponed.

Sri V. Sobhanadreeswara Rao :— I only want to mention a point which the Minister may take into consideration and do the needful. నాగార్జున ఫెర్టిలైజర్స్ లిమిటెడ్‌కు సంబంధించి వలసపాలత గ్రామములో 150 ఎకరాలు తీసుకుని నష్ట పరిహారంకూడా యివ్వలేదు. ఇప్పుడు ఫ్యాక్టరీ రావడంలేదు కనుక వారినే సాగుచేసుకోడానికి అనుమతి యివ్వండి. ల్యాండ్‌లెస్ పూర్‌కు ఆ విధంగా సహాయ పడండి. ఇది కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవలసిందని మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. దీనికి సంబంధించి కూడా ఇన్ఫర్మేషన్ తెప్పిస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

ఎం. బాగారెడ్డి :- సభ్యులు చెప్పిందికూడా దృష్టిలో పెట్టుకుంటాను.

Sri K. Govinda Rao :— Is the question taken up or is it postponed or is it going on. Please clarify.

Mr. Deputy Speaker :— It is not answered; it is postponed.

(8-1-2)

Sri G.Sundara Ramaiah (Alluru):- It cannot be the exclusive property of Sri Sobhanadreeswara Rao and the Minister. The question is the property of the house.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— శోభనాద్రీశ్వరరావు గారు మంత్రిగారికి ఒక సూచన చేస్తామని చెప్పారు. కాని వారు ప్రశ్న అడగలేదు. I said it was post-poned.

ఫర్దర్‌గా సప్లిమెంటరీలకు అవకాశం లేకుండా వుండటానికి వీలుగా వారు ఒక సూచన చేస్తామన్నారు కనుక నేను ఎలౌ చేశాను.

Sri G. Sundararamaiah :— The other members also have got some suggestions.

(Question No. 222 was also postponed at the request of the Member.)

L. A. Qs postponed from 19-8-1982

249-

Staff Pattern in Dental Surgery

*9556-A Sri Ch. Janga Reddy (Shyampet) :— Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) the No. of specialities in Dental Surgery and the staff pattern in each speciality ;

(b) whether it is a fact that there is no iniformity in the Staff Pattern in each department ;

(c) if so, what are the reasons, and

(d) action proposed to be taken to have uniform staff pattern in all the Departments ?

Minister for Health and Medical (Sri A. Madan Mohan) :-

(a) There are all specialities in the Dental Department. The Staffing pattern is as follows :-

Sl. No.	Name of the College	Name of the Department	Number of Professors	Number of posts of Assistant Professors / Dental Assistant Surgeons.
1.	Government Dental College, Hyderabad	1. Orthodontia	1	1
		2. Periodontia.	1	2
		3. Prosthetics.	1	3
		4. Oral Pathology	1	1
		5. Oral Surgery	1	2
		6. Oral Medicine (Diagnosis & Radiology)	1	2
		7. Conservative Dentistry	1	1
		8. Pedodontia	1	1
		9. Dental Materials	No	1
		10. P.H.Dentistry	No	1
		11. Oral Anatomy Histology	No	1
		and Physiology	No	1

Staff pattern in other Medical Colleges :

		Professors/ Dental Surgery.	Assistant Professors/ Dental Asst. Surgeons and Deputy Dental Surgery.
1.	Gandhi Medical College, Hyderabad.	1	1 Deputy Dental Surgery.
	Gandhi Hospital Secunderabad.		2 Dental Assistant Surgeons.
2.	Kakatiya Medical College Warangal.	1	1 Tutor in Dental Surgery.
	M. G. M. Hospital, Warangal.		
3.	Guntur Medical College Guntur.	1	1 Tutor in Dental Surgery.
	Government General Hospital, Guntur.		1 Dental Assistant Surgeon.
4.	Andhra Medical College Visakhapatnam	1	1 Deputy Dental Surgeons Assistant Professors
	King George Hospital, Visakhapatnam.		2 Tutors in Dental Surgery. 1 Dental Assistant Surgeon (Rural Health Centre, Simhachalam)
5.	Rangaraya Medical College, Kakinada.		1 Tutor in Dental Surgery.
	Government General Hospital, Kakinada.		

6.	Kurnool Medical College, Kurnool.	1 Assistant Professor of Dental Surgery.
	Government General Hospital, Kurnool.	
7.	S. V. Medical College, Tirupathi.	2 Assistant Professors of Dental Surgery.
	S.V.R.R. Hospital, Tirupathi.	1 Dental Assistant Surgeon. (Rural Health Centre, Chandragiri).

(b), (c), and (d) : Yes, Sir. The proposals to have uniform pattern are under consideration.

శ్రీ ఎస్. చంద్రమౌళి:— మన రాష్ట్రంలో డెంటల్ కాలేజి ఒక్కటి మాత్రమే వుంది. మూడు ప్రాంతాలలో మూడు పెడితే బాగుంటుంది. వున్న కాలేజిలో 40 మందిని మాత్రమే చేర్చుకుంటున్నారు. ఆ సంఖ్యను పెంచే ఆలోచన వుందా? మెడికల్ కాలేజీలలో ఎడ్మిషన్‌కు ఎంట్రెన్స్ ఎగ్జామినేషన్ జరుపుతున్నప్పుడు డెంటల్ కాలేజికి సెపరేట్‌గా ఎందుకు ఎంట్రెన్స్ ఎగ్జామినేషన్ పెడుతున్నారు? కామన్ టెస్టు సరిపోదా?

Sri A. Madan Mchan :— Admissicn to M. B. B. S. is different from admission to Dental College TheDental College has come into existence only 3 or 4 years back whereas the medical colleges have been in existence fcr a long time. Intermediate being the basic qualification, htherto we are locking into the marks tobtained in intermediate examination fcr admissicn to the Dental Ccollege. This year we have decided to have entrance test. To say hoat the same test should be conducted for both the courses is not proper. Aptitude tests are also taken into consideration, the courses being different.

Dr. S. Chandramouli (Chiral);—Courses may be different. But, admissions can be judged only by means of an entrance test examination which should be common.

Mr, Deputy Speaker;- It is difficult to have a common examination.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు:—యూనిఫారం పాలరస్ లేదని అంటే మంత్రిగారు నిజమే లేదు, త్వరలో ఆ విధంగా తీసుకొనిరావడానికి ప్రయత్నంచేస్తామని అంటున్నారు. త్వరలో అంటే మీ స్కేలు ఏమిటి?

Sri A. Madan Mohan:— We have already asked the Director to send the proposals. The moment they come, to the Government we will examine and finalise.

శ్రీ వి. రంగారావు (బందరు):— రాష్ట్రంలోని మూడు ప్రాంతాలలో 3 కాలేజీలు పెట్టడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచనచేస్తున్నదా ? చేస్తే ఎప్పుడు పెడతారు ?

శ్రీ ఎ. మదనమోహన్ :—అటువంట ఆలోచన ప్రభుత్వం ముందు లేదు.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి (పమలాపూర్):— నల్గొండజిల్లాలో ప్రతిగ్రామంలో నీటిలో ఫ్లోరైడ్స్ ఉన్నాయని గవర్నమెంటు రిపోర్టువల్ల తెలిసింది. అదేవిధంగా తెలంగాణా, రాయలసీమ ప్రాంతాలలో కూడా నీటిలో ఫ్లోరైడ్స్ ఉన్నాయి. కాబట్టి-దానిని లట్టుకొనడానికి స్పెషల్ స్కీము ఏమైనాచేస్తారా? 6000 మంది జనాభాకు ఒక డెంటల్ డాక్టరు ఉండాలని మీ నారమ్సులో ఉంది. దానికి మీ ప్రణాళిక ఏమిటి? వారిని పోస్టు చేయడానికి మీ ప్రణాళిక ఏమిటి? ఇక్కడ దీనిలో గ్రాడ్యుయేషనుకోర్సు చదివినవారు పోస్టు గ్రాడ్యుయేషనుకు ఎక్కడికో వెళ్ళవలసివస్తున్నది. కాబట్టి ఇక్కడే ఒక పోస్టు గ్రాడ్యుయేషను సెంటరు ఎందుకు పెట్టకూడదు?

Sri A. Madan Mohan :— In fact this supplementary does not arise out of the main question. Number of supplementaries which the hon. Members have been putting, I have been answering them knowing full well that they do not arise out of the main question. Now, Sir, I am under your protection and they cannot go on asking such supplementaries. Any way, since the member has asked, I can say that we are seriously considering of introducing P. G. Course. But that again depends on the staff pattern. We will have to take many factors into consideration. డెంటల్ సర్జన్సును మా నారమ్సు ప్రకారం పెంచుతున్నాము.

250—

Starting of construction of extension to the building of Sub-Centres of Osmania and Gandhi Colleges.

*9806 : Sri Ch. Vittal Reddy (Narasapur) :— Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Central Government has released an amount of Rs. 60 lakhs through G. O. Ms. No. 198, M & H (E1) dated 2-3-1982 for making extensions to the buildings of the sub-centres under the Supervision of the Osmania and Gandhi Medical Colleges ;

(b) if so, the reasons for not starting the construction of buildings till now ; and

(c) whether immediate orders will be issued to the concerned to take up the said work of extensions to the buildings and the construction of garrages ?

శ్రీ ఎ. మదనమోహన్ :— (ఎ) అవునండి అయితే ఇది ఉప కేంద్రాల భవనాల విస్తరణకు మాత్రంకాదు. ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలలో ఉండవలసిన విద్యార్థులకు, పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్లకు ఇంటర్న్లకు, ఫాకల్టీ మెంబర్లకు అదనపు వసతి ఉపన్యాస మందిరం-సెమినారు గది నిర్మాణం కోసం, ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలలోని ఆపరేషను థియేటర్లకు చేర్పులు మార్పులు చేయడం కోసం, 24 సంచార క్లినిక్కుల గ్యారేజిల నిర్మాణం కోసం, 8 వైద్య కళాశాలలకు 8 చిన్న బస్సుల కొనుగోలు నిమిత్తం ఈ పైకం కేటాయించబడింది.

(బి) భవనాల చీఫ్ ఇంజనీరు ప్లానును, అంచనాలను తయారుచేసిన మీదట పై నిర్మాణపు పని చేపట్టబడుతుంది.

(సి) గ్యారేజీలతోపాటుగా 24 ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలలోను నిర్మాణపు పనులు చేపట్టాలని ఇదివరకే ఉత్తర్వులు జారీ చేయబడ్డాయి.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి :— ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చింది. ఈ డబ్బు మార్చిలో విడుదల అయితే ఇప్పటికి భవనాల నిర్మాణం ప్రారంభించలేదు. మెటీరియల్సు ధర విపరీతంగా పెరిగిపోయింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం విడుదల చేసిన సమయంలో ఈ భవనాలు ప్రారంభిస్తే ఆ డబ్బుతో పూర్తి అయ్యేవి. ఇప్పుడు ఆ మెటీరియల్సు ధర

పెరిగిపోవడంవల్ల ఆ డబ్బులో అవి పూర్తి అయ్యే అవకాశం లేకుండా పోయింది. ఇది జాప్యం చేసినవారు ఎవరు ? దీనికి బాధ్యులు ఎవరు ? ఈ డబ్బు వచ్చిన విషయం మంత్రిగారికి తెలుసా, లేదా? సకాలంలో భవన నిర్మాణం ఎందుకు చేయలేదు. దీనికి బాధ్యులైన వారిమీద చర్యలు తీసుకుంటారా ?

శ్రీ ఎ. మదనమోహన్ :— ఈడబ్బు రాగానే చీఫ్ ఇంజనీరుకు వ్రాయడం జరిగింది. The Chief Engineer is making plans. Public Works Department ఎంత సమయం పడుతుందో మీకు తెలుసు. They have got to call for tenders, prepare blue-prints and after approval the Chief Engineer has to call for tenders and entrust the work. అందుచేత ఇందులో జాప్యం ఏమీ జరుగలేదు. The work is in progress.

శ్రీ సి.హెచ్. విఠల్‌రెడ్డి :— ఏ రకంగా ప్లాను ఉంది, ఏవిధంగా కట్టాలి, ఎంతమంది స్టుడెంట్సు ఉంటారు అనే వివరాల గురించి చీఫ్ ఇంజనీరుగారు డైరక్టరు నుంచి జి ఒ. రాగానే తిరిగి డైరక్టరును మార్చిలో అడిగారు. ఆ విధంగా అడిగిన తరువాత ఏ విధంగా నిర్మాణం చేయాలని ఎప్పుడు డైరక్టరు నుంచి చీఫ్ ఇంజనీరుకు లెటరు పోయిందో చెబుతారా ? దీనికి నిర్లక్ష్యం వహించినవారు ఎవరో చెబుతారా ?

శ్రీ ఎ మదనమోహన్ :— ఎక్కడా నిర్లక్ష్యం వహించలేదు. We are in the month of August మార్చిలో వచ్చిందని వారు చెబుతున్నారు. నా దగ్గర ఖోగట్టా లేదు. Even assuming that it has come in March, I do not think there is much delay, Sir. ఏవిధంగా ఉండాలని చీఫ్ ఇంజనీరు వ్రాసినట్లు నాకు తెలియదు. ఎక్కడ జాప్యం జరిగిందో తెలుసుకొని వారికి చెబుతాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి : — మంత్రిగారు సమాధానం విచిత్రంగా చెబుతున్నారు డబ్బు రిలీజు అయిందని చెబుతున్నారు. ఏ తేదీన రిలీజు అయింది ? దానికి ఎస్టిమేట్సు తయారు చేయాలని ఎప్పుడు చెప్పారు ? ఎప్పుడు ఎస్టిమేట్సు తయారు చేసారు ? టెండర్సు ఎప్పుడు పిలిచారు ? ఆ తేదీలు చెప్పండి. ఏ తేదీన డబ్బు రిలీజు అయింది.

శ్రీ ఎ. మదనమోహన్ :— ఆ సమాచారం నా దగ్గర లేదు.

శ్రీ ఎన్ రాఘవరెడ్డి:— అసలు డేట్సులేవు అంటున్నారు. ఇక్కడ స్పష్టంగా అడిగాము. డేట్సులేవు అంటే ఎట్లా?

Sri A. Madan Mohan :— Sir, I am not here to sit in the dock and he has no right to cross-examine. In his own question the Member said 'on second March, 1982 whether "it is a fact

that the Central Government has released the amount' and I have said 'Yes'; and again for him to ask like this, I am not here to answer ..

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు:— సభ్యులయొక్క ఆందోళన బహుశః మంత్రిగారు అర్థము చేసుకొనివుంటారు. ఇప్పుడు గవర్నమెంటాఫ్ ఇండియానుంచి ఫండ్సు వచ్చిన వాటిని మళ్ళీ మార్చి వచ్చేనాటికి వాటిని వినియోగించుకొని ఇదుగో ఇంత పని మిగిలింది ఇంకా ఇన్ని లక్షలు ఇవ్వాలి అని అడగవలసినస్థితిలో మనం ఉండాలి. మరి ఇంత టైము గడుస్తున్నప్పటికీకూడా ఇంకా వర్కు మొదలుపెట్టకపోవడంపట్ల ఆందోళన పడుతున్నారు. మంత్రిగారు ఎప్పుడు ఫలాన ఫలాన వర్కు టేకప్ చేయడంగురించి డిటెయిల్సు చెప్పారు అని. వాటి గురించి మనం కేంద్రప్రభుత్వానికి వ్రాస్తున్నప్పుడే దానికి మనం కనీసం లైను ఎస్టిమేట్లు తయారుచేసుకుని ఉంటే దానిమీద మెటీరియల్ కాస్టు ఇన్‌క్రీజు అయితే అప్పుడు మళ్ళీ చిన్న సవరణ చేసుకుంటే సరిపోయేది. కాబట్టి కనీసం భవిష్యత్తులో అయినా మనం కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఫండ్స్ తీసుకొనేదానికి ఏంటిసిపేటు చేస్తూ ఉన్నప్పుడు దానియొక్క కంప్లీటు ప్లాను అండు ఎస్టిమేటును మనం సిద్ధంగా ఉంచుకుంటే మనం ఫండ్సును వినియోగించుకోవడానికి వీలుంటుంది కాబట్టి అందుకు అవసరమైన చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకునేటట్లు చూస్తారా?

Sri A. Madan Mohan :— Sir, this is a Central Government project and the State Government cannot visualise the situation and imagine that it is likely to get funds. This is a new concept which has been introduced and this has been posted to all the States including our State. I do agree and I share the concern of the Hon. Members. Well, there has been delay and I can assure you that much before next March all these things will be put to implementation. I understand the sincerety and interest of Sri Sobhanadreeswara Rao, and I equally share his concern. The cash amount of Rs. 90 lakhs is only for construction of dormitaries.

శ్రీమతి జి. ధనసూర్యావతి (నిడుమోలు) :— తెలుగులో చెప్పమని అనేక సార్లు కోరడం జరిగింది. ఇంత నిర్లక్ష్యం చేస్తే ఎలాగా ?

శ్రీ ఎ. మదనమోహన్ :— ఇది కోము ప్రోజెక్టు. మనం చేసినది కాదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు ఈ స్కీమును అన్ని రాష్ట్రాలకు పంపడం జరిగింది. మన

రాష్ట్రానికి కూడా పంపారు. అందుకొరకు మొదలే మేము రూపకల్పన చేసి ఇట్లా ఉంటుం దని డిజైను ప్లాను చేసే అవకాశం లేకుండె. గౌరవసభ్యులు వ్యక్త పరిచిన ఉద్దేశంతో అంగీకరిస్తున్నాను. నిజంగా ఇది త్వరలో అయితే కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి డబ్బు తీసుకొనవచ్చు. వచ్చే మార్చిలోగా ఈ ఫండ్సు అన్ని పూర్తి చేయడానికి తప్పకుండా నా సిబ్బంది పని చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి :— ఈ 90 లక్షలలో 24 పి.హెచ్.సి.లకు పంపము అని చెప్పారు. కరీమ్‌నగరు జిల్లాలో ఏమైనా పి.హెచ్.సి.కి ఇచ్చారా ?

శ్రీ ఎ. మదనమోహన్ :— ఇది టీచింగు హాస్పటలుకి సంబంధించినవి. కరీంనగరులో టీచింగు హాస్పటలు లేదు. అందుచేత అక్కడ ఉండవు.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి :— మార్చిలో డబ్బు వచ్చింది. దానిలో సందే హం లేదు. కాని మార్చిలో వచ్చిన తరువాత డైరెక్టర్‌నుంచి డిజైను చీఫ్ ఇంజనీరుకి పంపించాలి వెంటనే. ఇప్పటికే పనులు ప్రారంభం అయినాయి. కాని చీఫ్ ఇంజనీరు పరి సార్లు లెటర్సు వ్రాసిన తరువాత కూడా మొన్న 8 రోజుల క్రింద ప్లాను పంపించడానికి కారణం ఏమిటి ? ఇంత నిర్లక్ష్యం వహించే అవసరం ఏమిటి ? నిర్లక్ష్యంచేసిన అధికారుల మీద ఏమైనా చర్య తీసుకుంటారా ?

శ్రీ ఎ. మదనమోహన్ :— పంపించడం జరిగిందని వారే అంటున్నారు పంపించిన తరువాత ఈ రాద్ధాంతం అంతా ఎందుకు ? నిర్లక్ష్యం అని మాకు తెలిసినప్పుడు మేము తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటాము.

Assignment of Land to Tribals in Nellipaka Village, Burgampad Tq.

298—

*9962- (H) -Q- Sarvasri P. Ramachandraiah (Burgampahad) and Ch. Kasaiah (Kothagudem) :— Will the Minister for Revenue and Power be pleased to state:

(a) whether the Revenue Department assigned the land to the Tribals in Nellipaka village, Burgampad Taluk, Khammam Dist., in the year 1948–49 ;

(b) whether it has come to the notice of the Government that the Forest Department is harrassing and objecting the Tribals to cultivate these lands;

(c) whether it is a fact that the crops sown by the Tribals are destroyed ;

(d) whether the Government will protect the Tribals and prevent harrassing?

రెవెన్యూ మరియు విద్యుచ్ఛక్తి శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి) :—

(ఎ) లేదండి. మణుగూరు తాలూకా నెల్లిపాక గ్రామ శివారు మల్లెంమడుగు హరిజనులు, ఆదివాసులు 1969 లో 190వ సర్వే నెంబరు భూమి ఆక్రమించుకొన్నారు. అప్పటి నుంచి వారు దానిని సాగు చేసుకొంటున్నారు.

(బి) లేదండి.

(సి) లేదండి. రిజర్వు అడవిలో పేర్కొన్న నిరోధించే నిమిత్తం దున్నే తరుణములో ఆదివాసులకు, హరిజనులకు అటవీ శాఖ ఉద్యోగులు అడ్డుపడుతున్నారు.

(డి) హరిజనులు, గిరిజనుల ఆక్రమణ క్రిందగల భూమి నెల్లిపాక "బి" రిజర్వు అటవీ క్రిందకు వస్తుంది. కనుక ఆదివాసులు రిజర్వు అటవీ భూమిని సాగుచేయకుండా అటవీ ఉద్యోగులు అడ్డుపడుతున్నారు. వారికి ప్రత్యామ్నాయ భూమి చూపించినప్పటికి వారు ఖాళీ చేయలేదు. అయినా, వారిని వేధించిన సందర్భాలేవీ తెలియరాలేదు.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజయ్య :— అధ్యక్షా, సర్వే నంబరు 190లో 500 ఎకరాలు 1954-55 వ సంవత్సరంలో సోషల్ సర్వీస్ డిపార్టుమెంటు - ఆనాడు భూములు పట్టాలు ఇచ్చే అధికారం, హైదరాబాదు ప్రభుత్వంలో సోషల్ సర్వీస్ డిపార్టుమెంటుకి ఉండేది-సోషల్ సర్వీస్ డిపార్టుమెంటువారు లాండ్ లెస్ పూరుకి 500 ఎకరాలు ఎసైను చేయడం జరిగింది. అందులో 54 వ సంవత్సరంనుంచి అందరూ సాగు చేసుకుంటూనే ఉన్నారు. కాని 140 ఎకరాలు మాత్రం 1970 లో ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువారు వీరెవరికి నోటీసులు లేకుండానే ఫారెస్టులో కల్పుకోవడం జరిగింది. ఈ 140 ఎకరాలను గురించే ఇప్పుడు డిస్ప్యూటు. 1954-55 లో పట్టాలు ఇచ్చినట్టు నేను స్వయంగా ఈ లాండు లెస్ పూరు దగ్గర ఈ రోజు ఉదయం కూడా పహాని నకళ్ళు పట్టేదారుఖానాలో వారి పేర్లు వ్రాసినటువంటి సందర్భం నేను స్వయంగా చూశాను. ఈ నాటికి కూడా శిస్తు వీరి దగ్గర వసూలు చేస్తూ ఉన్నారు. అందువల్ల నేను మంత్రిగారిని కోరేది ఈ సమస్య చాల కాలం నుంచి ఉంది కాబట్టి ఇది పరిష్కారం కావాలి అంటే వీరు జిల్లా కలెక్టరు స్వయంగా డైరెక్టర్ ఆఫ్ ట్రైబల్ వెల్ఫేరు. కన్సర్వేటర్ ఆఫ్ ఫారెస్టు ఈ ముగ్గురుని అక్కడికి విజిట్ చేయించి ఫ్యాక్ట్సు ఫైండ్ అవుట్ చేసి వారు ఏది డిసిషన్ ఇస్తే దాని ప్రకారం చేయవచ్చు. ఇది అంతా లాండులెస్ పూర్ కి సంబంధించింది. గవర్నమెంటే పట్టాలు

ఇచ్చినటువంటి సందర్భం కావాలి పహాణిలో వీరి పేర్లు పట్టేదారులో కూనాటికి వ్రాసి ఉన్నారు. శిస్తులు కడుతున్నారు. అందువల్ల మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. బాధ్యత గల ఆఫీసర్లను పంపించి ఈ సమస్యను పెంటనే పరిష్కారం చేస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :— అధ్యక్షా, రామయ్యగారు చెప్పేదాంట్లో కాస్త రీజనింగు ఉంది. మొత్తం ఈ భూమి పట్టా ఇచ్చినారా ? ఏమైనాసేమి 1975లో దీనిని రిజర్వు ఫారెస్టులోనికి తేకముందర అది వారి ఆక్రమణలో ఉండి వారు దున్నుకొని వ్యవసాయం చేసుకున్నారు. దీనిని మరల 1975లో ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు వారు వారికి నోటిసు ఇవ్వకుండానే దీనిని ఫారెస్టు బ్లాకు క్రింద చేర్చిన తరువాత వీరిని ఎవిక్టు చేయ మనడంలో కొంత ఇబ్బంది ఉంది. అయినా మీకు తెలుసు 1980 ఎక్టు ఉంది. ఫారెస్టు కన్సర్వేషను లిస్టులో వస్తుంది. ఏది ఏమైనా వారికి న్యాయం చేసేదానికి ఏది మాపని ప్రకారం కలెక్టరుగారిని, డైరెక్టర్ ఆఫ్ ట్రయిబల్ వెల్ఫేరుని, ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు వారిని వీరు ముగ్గురిని పోయి తనిఖీ చేసి వీరికి న్యాయం చేకూర్చుదానికి ఏ చర్య తీసుకో వాలో అది వెంటనే తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

Mr. Deputy Speaker :— The Chief Minister is not available. There are postponed.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు :— ముఖ్యమంత్రిగారు పేరుతాబట్టి వాయిదా వేస్తున్నారు. కనీసం వీటిని నెక్స్టు టరమ్‌లో అయినా వేయించండి.

Mr. Deputy Speaker :— Yes.

300-C

Power Supply from Kothagudem to Warangal

S. N. Q. No. 9967-Q. : Sarvasri M. Jagannadham (Wardhannapeta), P. Jagannaik (Mulug), K. Varda Reddy (Jangoan) :- Will the Minister for Revenue and Power be pleased to state :

(a) whether it is a fact that power supply from Kothagudem to Warangal is made through Hyderabad ;

(b) whether it is a fact that this circutors supply has resulted in the fluctuation of voltage in Warangal and caused damages to electric motors ; and

(c) the circumstances leading to this change ?

(ఎ) ఒక గ్రిడ్‌ను రూపొందించేటందుకై రాష్ట్రంలోని విద్యుత్ ఉత్పాదక కేంద్రాలు అన్నింటినీ ఇ. హెచ్. వి. లైన్లద్వారా ఒకదానికి మరొకదాన్ని కలిపారు. వరంగల్లువంటి వివిధ స్టేషన్లకు నేరుగా పవర్ స్టేషన్లనుండి కాకుండ, ఈ గ్రిడ్ నుండి విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేస్తారు. ఈ విధానపు అవసరాలు తీర్చేందుకుగాను వరంగల్లుకు హైదరాబాదులోని షాపూరునగర్ నుండి విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయడం జరిగింది.

(బి) పైన వివరించిన సరఫరా ఏర్పాట్ల పర్యవసానంగా, వరంగల్లులో ఓల్టేజి స్థాయిలో సంతృప్తికరంగానే వున్నాయి. ఈ ఏర్పాట్లు మూలంగా విద్యుత్ మోటార్లకు నష్టం వాటిల్లినట్లు ఎటువంటి ఫిర్యాదులు అందలేదు.

(సి) విద్యుచ్ఛక్తిలోట్లను, ప్రత్యేకించి వ్యవసాయికంగావాడుతున్న విద్యుచ్ఛక్తి లోట్లను హెచ్చు తగ్గులు చేయాల్సిన అవసరం లేకుండానే ముఖ్యంగా వరంగల్లుజిల్లా విద్యుచ్ఛక్తి అవసరాల్ని తీర్చే నిమిత్తం 1980 అక్టోబరులో ఈ ఏర్పాట్లు చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎం. జగన్నాథం :— ఇప్పుడు కొత్తగూడెం నుంచి వరంగల్లుకు వచ్చే యీ విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా సరాసరి హైదరాబాదు నుంచి మరల వరంగల్లుకు రావడం వల్ల అనేక షిఫ్ట్ పద్ధతులు అమలుజరుపుతున్నారు. ఈ విధంగా పట్టణాంలో ఇండస్ట్రీస్‌కు ఒక టైము, అగ్రికల్చర్‌వెల్స్‌కు ఒక టైము ఎలక్ట్రిసిటీ యివ్వడం, అనేక ఎలక్ట్రిక్ మోటార్లు వందల సంఖ్యలో కాలిపోతున్నాయి. ట్రాన్స్‌ఫారమ్స్ కూడా కాలిపోతున్నాయి. ఆ సంఘటనలు నానియోజకవర్గం సింగూరు అనే గ్రామములో రెండు ట్రాన్స్‌ఫారమ్‌లు కాలిపోయినాయి. ఇవన్నీ చీఫ్ ఇంజనీరుగారు షాపూర్‌లో సబ్ స్టేషన్ ద్వారా మీకు కావలసిన సప్లయి చేస్తామని అన్నారు కాని అది యింతవరకు జరగలేదు. ఆ అవసరాలు తీర్చేదానికి వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలి.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :— ఇది టెక్నికల్ మేటరు. పెద్దగా చెప్పి వారిని సంతృప్తి పరచే పరిస్థితి కాదు, ఒకటే హామీ యిస్తున్నాను. గతములో కొత్తగూడెం నుంచి రామగుండంకు వేసినటువంటి లైను ద్వారా వరంగల్లు, కరీంనగరంకు యిస్తున్నటువంటి రోజులలో 132 కె.వి. లైను ఉండేది. ఇప్పుడు రామగుండం ఆ ప్రాంతంలో లోడ్ యెక్కువ అయి తర్వాత 1980, అక్టోబరున ఆ ప్రాంతంలో విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు వారి అనుభవం ప్రకారం లోడ్ యెక్కువ అయినప్పుడు ఆ లోడ్ షెడింగ్ చేయవలసి వచ్చినప్పుడు రైతులకు ఇబ్బంది కలుగకుండా అక్కడ కొత్తగూడెం నుంచి 332 కె.వి. లైను వేసిన హైదరాబాదు ద్వారా నాగార్జునసాగర్‌కు కనెక్షన్ ఉంది. అదే కాకుండా

శ్రీశైలం జనరేషన్ యీ నెలలో వస్తోంది. శ్రీశైలం హైదరాబాదుకు దగ్గరగా ఉంది. అంటే మా ఉద్దేశం కూడా నాంకేతిక పరిజ్ఞానం ఉన్న వ్యక్తులతో ఆలోచించి దాని ద్వారా బెటర్ సప్లయి వస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. జగన్నాథంగారు చెప్పినారు. నిన్న కూడా ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ కాలిపోయింది. ఏది కాలిపోయినా కూడా అది ఓవర్‌లోడ్ లోపం వల్ల కాలిపోయిందని చెప్పడానికి లేదు. టెక్నికల్‌గా ఏ లోపం అవసరం అయితే యింకా పరిశీలన చేయించి నాంకేతిక పరిజ్ఞానం కల్గినటువంటి వారితో పరిశీలన చేయించి న్యాయం చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. ఏదైనా లోపం ఉంటే సరిదిద్దడానికి సిద్ధంగా యెప్పుడయినా సిద్ధంగా ఉన్నామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి :— డెప్యూటీ మినిస్టరుగారు చాలా టెక్నికల్‌గా చెప్పి నారు. నేను మనవిచేసేదేమిటంటే అది రామగుండంలో ప్రొడక్షన్ అయి పుట్టగానే హైదరాబాదుకు రావాలి. మరల అది హైదరాబాదు నుంచి సప్లయి చేస్తూ పోవాలి. అందువల్ల మా దగ్గర కాస్త ఖర్చు అవుతుంది. గోదావరి వాటర్ ఖర్చు అవుతుంది. కాని అది వరంగల్లు, కరీంనగర్ జిల్లాలకు ఆ పవర్ దొరకదు. హైదరాబాదులో మంత్రులు, పెద్దలు కొరకు ఎది ఉంటే అక్కడ నుంచి పుట్టగానే తిరిగి వెనక్కు రావడం అంటే పవర్ ట్రాన్స్‌మిషన్ మీరు చేయాలి, మెయింటెనెన్స్ మీరు చూడాలి. అది మంత్రులు ఉప యోగించుకున్న తరువాత మాకు రావడం అంటే ఓయితెండ్‌లో వారికి వాటర్ వచ్చే పరిస్థితి యెట్లాఉంటుందో యీ గ్రిడ్ కూడా అట్లానే ఉంది. అందువల్ల మా మోటార్లు అన్ని పవర్ సప్లయి లేక తెగిపోవడం నష్టం కావడం కాదంటారా ? అందువల్ల యీ గ్రిడ్ పద్ధతిని వరంగల్లులో యెందుకు డెవలప్ చేయరు ? కనుక వరంగల్లులో యీ గ్రిడ్ పద్ధతిని పెట్టి కరెంటు సప్లయి చేయండి. ఈ సంవత్సరం కరువు ఉంది. మీరు యింజ నీర్సును పంపి కూర్చుబెట్టి. అందువల్ల మీరే కల్పించుకొని చేయాలి. లేకపోతే మాకు నష్టం కల్గుతుంది.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :— అధ్యక్షా, నాకు అనుమతి ఇస్తే యీ ఎలక్ట్రిసిటీ ఖర్చుతో అయినా మన వారికి గ్రిడ్ అందించి యిమ్మని, షెడ్డింగ్ అంటే యేమిటి క్లాసులు పెట్టి దానివల్ల మన బోర్డుకు చాలా న్యాయం కలుగుతుందని నాకునమ్మకముంది. దీనిలో నేను ఎక్స్‌పర్టును కాదు. కాని ఒళ్ళు పవర్ వారే తీసుకోవాలనే భావంతో మాట్లాడు తున్నారు. అది ప్రమాదాలకు దారి తీస్తుంది. ఇది మా కోలు, మా నీరు, మీరెవరనే భావంతో మాట్లాడుతున్నారు పెద్దలు పి. జనార్ధనరెడ్డి గారు. అట్లాగే నా నెల్లూరులో ఉన్నది చేసేందుకు యివ్వాలంటే యేమవుతుంది ? కనుక నేను ఎక్స్‌ప్లెయిన్ చేశాను. 132 కె. వి. లైను కంటే 220 కె. వి. లైను ఎఫక్టివ్ ట్రాన్స్‌మిషన్ జరుగుతుంది. అందువల్ల 220 కె. వి. లైను గుండా హైదరాబాదుకు తీసుకొనివచ్చి యిచ్చిన దూరం సర్క్యులేషన్ అయినంత మాత్రాన ఓల్టేజి డ్రాప్ కాదు. పోతే పవర్ జనరేషన్ చేయ బోయేటటువంటి శ్రీశైలం యివన్నీ హైదరాబాదునుంచే వచ్చేది వస్తుంది. ఏ పరిస్థితు

లలో అయినా యిది ఫెయిల్ అయితే మరల కొత్తగూడెం లైన్ ద్వారా కనెక్టు చేయించే దానికి అవకాశం ఉంది. సాంకేతికంగా ఆలోచించి యీ విధంగా చేస్తే బాగుంటుందనే చేసినాము తప్ప మరొకటి కాదు. నిజంగా ప్లగ్స్ వేషన్ ఉండి డిఫికల్టీస్ ఉంటే తప్పకుండా రెక్టిఫై చేసాము.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ జి. సుందరరామయ్య (ఆల్లూరు) :— ఈ Tariff concessions సబ్జక్టు మీద నేను, రావుగారు మేమందరం యింతకుముందు ఫస్టు నోటీసు యిచ్చినాము. అది రాకుండా యిప్పుడు వెంకయ్యనాయుడుగారి పేరు ఒకటే మాత్రం అది పయగెత్తుకొని వస్తుంది. ఇదెక్కడి న్యాయం ?

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ :— మొదట దీనిని ఎలా చేసేది.

శ్రీ జి. సుందరరామయ్య :- సేమ్ సబ్జక్టుమీద వెంకయ్యనాయుడు గారు యిస్తే ఎలా అవుతుంది. సుందరరామయ్య యిస్తే డిఒలా అవుతుందా ?

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ :— ఇది వేరే రోజున పెట్టాలని కొంతమంది సభ్యులు వచ్చి అడగగా దీనిని రికన్సిడర్ చేసినాము.

Mr. Deputy Speaker:— I don't mind adding your name.

Sri G. Sunder Ramaiah:— I get the priority because I have issued notice earlier to Mr. Venkaiah Naidu and others. Therefore I should get priority and their names should be added after me.

Mr. Deputy Speaker: -- I will call for those files. I believe there is a mistake on the part of the office.

Sri M. Venkaiah Naidu:— 329 matters are of public importance. It is for the Chair to take a decision. We have attributed some motives for some extraneous reasons. That mistake was pointed out by the minister yesterday itself. We gave half an our notice. Four days notices were also given.

Mr. Deputy Spearker—I believe it is brought to the notice of the Chief Minister. The statement is to be made by the Chief

Minister. He has already written to the Speaker requesting postponement of his business on his name to any other day. The Chief Minister communicated that it would be convenient if it would be posted to 30th.

Sri M. Venkaiah Naidu:—Please postpone it for tomorrow.

Mr. Deputy Speaker :—I don't know whether the Chief Minister would be able to do tomorrow.

Sri N. Janardhan Reddy:—When there is no opportunity to bring a motion in the name of Short Notice question or Calling Attention, it will give an opportunity to the member to raise about this. As a matter of fact in the parliamentary system no Minister will answer. But, here there is a practice. Ministers are also answering. It does not have precedence over the calling attention and all that. కాబట్టి వెంకయ్యనాయుడు గారు చెప్పినట్లు 329 అనేది చాలా ముఖ్యమనేది కరెక్టు కాదు. అయినా కూడా మేము ఆన్సర్ చేయటానికి సిద్ధంగా వున్నాము. గౌరవ సభ్యులకు, తమరికి తెలుసు. Let me say that you don't have precedence over me. ఈ విషయంలో తొందరనేది కాదు. ముఖ్యమంత్రిగారు 30వ తేది ఇక్కడ వుంటారు. వారు చెబితే బాగుంటుంది. ఇది పాలసీ మ్యాటర్ కాబట్టి 30వ తేదికి వేశాము.

Sri S. Jaipal Reddy :— I think the Revenue Minister has not understood the basic purpose behind 329. 329, చేరో అవరేకు రీప్లేస్‌మెంట్‌గా వచ్చింది. కాబట్టి ఏదీ ప్రధానమైనదనేది కాదు. ఏది మోర్ అర్జెంట్ అనేది సర్వే సర్వత్రా అందరూ అంగీకరించిన విషయము. రెవెన్యూ మంత్రి గారికి ఎందుకు అర్థము కాలేదో నాకు అర్థము కావడం లేదు.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :— రూలు తెలియదు. కాబట్టి ఒకసారి పార్లమెంటుకు వెళ్ళి చూస్తే తెలుస్తుంది.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్‌రెడ్డి :— పార్లమెంటులో వుండి, ఎంత బాగా మాట్లాడే వారో మాకు తెలుసు. రెవెన్యూ మంత్రి గారు పార్లమెంటులో వుండి....

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :— వారు ఇపుడు అపోజిషన్‌లో వుండి మాట్లాడు తున్నారు. నేను అపోజిషన్‌లో వుండి ఇంత డిజార్డర్లీగామాట్లాడలేదు. హౌస్‌కు, గౌరవము, మర్యాద తెచ్చాను. ఈ విధంగా మాట్లాడలేదు.

Sri S. Jaipal Reddy :— You are not capable of functioning as opposition.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :— సర్, ఫంక్షనింగ్ అంటే తమరిని దబాయించడం కాదు. ఫంక్షనింగ్ అంటె ఆవేశంగా మాట్లాడడంకాదు. పార్లమెంటరీ సిస్టాన్ని గౌరవించి, సభామర్యాదలు గౌరవంగా మాట్లాడడం, కానీ ఈ విధంగా మాట్లాడడం కాదు.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—నా పాయింట్ ఏమిటంటే 329, ఎస్.ఎస్ క్యూ. తరువాతనే వస్తుంది. అది మంత్రిగారు తెలుసుకుంటే మంచిదనుకుంటాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :— ప్రొసీజరు ప్రకారం ఎస్.ఎస్.క్యూ. తరువాతనే వస్తుందనేది కాదు. బిజినెస్ రూల్సులో ఏది ముఖ్యము ?

Mr. Deputy Speaker :— 'O' hour is replaced by 329. If the Chief Minister is available I can allow. To-morrow he will be in the Council. So you can have it on 30th.

Sri M. Venkaiah Naidu :— If possible, post it for tomorrow.

Mr. Deputy Speaker :— If he is coming I will post it on 28th.

శ్రీ సి. హెచ్. విఠల్‌రెడ్డి : — ఆగస్టు 4వ తేదీ కార్యక్రమములో క్వశ్చన్ అవర్ వాయిదా వేయబడింది. తమరు మరొకసారి సమాధానము ఇప్పిస్తామని అన్నారు. మరి ఎప్పుడు తిరిగి దానిని పోస్ట్ చేస్తారు ?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— 30వ తేదీన బి.ఎ.సి.లో పెడదాము.

(Sri N. Janardhana Reddy rose to speak)

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— దానిమీద నేను పాయింటాఫ్ ఆర్డరు రెయిజ్ చేస్తున్నాను. It is against the procedure.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :—. నేను దానికొక విషయము చెబుతాను తమరికి తెలుసు. మన విద్యుచ్ఛక్తివారికి మెటీరియల్స్ లేక, పోల్స్ లేక ఎలెక్ట్రిఫికేషన్ లేదని అంటున్నారు. శివాజితో సరిగ్గా 10 గంటలకు పోయి మాట్లాడేది వుంది. అందువల్ల నేనిది 10 గంటలలోపల పూర్తిచేద్దామని అనుకుంటే మధ్యమధ్యలో ఈ విధంగా చేసిన

దానివల్ల నేను టైంలో పూర్తిచేయలేను మిస్టర్ ప్రెసిడెంట్ దిస్ఫడుదుకూడా పట్టుదు కాలేదు. తమరు నాకు షెల్టర్ యివ్వాలి. త్వరగా ఫినిష్ చేసేటట్టు చేయండి.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— నేను హెల్ప్ చేస్తున్నాను. రూల్ క్రింద సభ్యుడు లేకుండా ప్రశ్న ఉత్పన్నము రాదు.

MATTERS UNDER RULE 329

re:—Removal of hutments of Girijans and harijans by the Sarpanch of Akiveedu, West Godavari District.

శ్రీ జి. రామచంద్రరాజు (ఉండి) :— అధ్యక్షా, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఆకివీడు తాలూకా ఆకివీడు గ్రామంలో 17-8-1982 తేదీన 5 హరిజన ఇళ్ళు, 4 గిరిజన యిళ్ళు అక్కడ పంచాయతీ బోర్డు ప్రెసిడెంటు రామకృష్ణారావు అనే వ్యక్తి, ఆ గ్రామ పంచాయతీ ఎగ్జిక్యూటివ్ అఫీసరు, శానిటరీ ఇన్స్పెక్టరు పోలీసువారి సహాయంతో వెళ్ళి అన్యాయంగా ఆ ఇళ్ళను పీకివేసారు. ప్రత్యేకంగా ఆ ఇళ్ళు గిరిజనులవి. వారికి పట్టాలు కూడా వున్నాయి. ఒక గిరిజన యింటిలో ప్రత్యేకంగా రెండు రోజుల ముందు ప్రసవించిన తల్లిబిడ్డ కూడా ఉన్నారు. అటువంటి పరిస్థితులలో ఆ పంచాయతీ బోర్డు ప్రెసిడెంటు దౌర్జన్యంగా తమకు అధికారము లేకుండా ఆ యిళ్ళు పీకివేయబడ్డాయి. అట్లా పీకివేసిన తరువాత నేను మంత్రులకు తెలియపరిచాను దానిమీద మంత్రులు కూడా స్థానిక ఉద్యోగస్థులను వెంటనే వెళ్ళి ఆ గిరిజనులకు సహకరించమని ఆదేశం యిచ్చారు. అయినా స్థానికంగా వున్న ఉద్యోగస్థులు దానిని నిరక్ష్యం చేసి ఆ యిళ్ళు పీకివేయబడిన వారికి ఏమీ సహకరించలేదు. అనేకమంది కాంగ్రెసు కార్యకర్తలు కూడా సత్యాగ్రహము కూడా చేయాలనే సంకల్పంతో వచ్చారు. ఆ తరువాత యీ విషయాన్ని కూడా మంత్రులకు తెలియపరిచాను. ఏ ప్రతిపక్షమువారు అయితే యీ రోజు అధికారములో ఉన్న వారిని దుయ్యబట్టి విపరీతంగా విమర్శిస్తున్నారో ఆ ప్రతిపక్షమునకు సంబంధించిన జనతాపార్టీకి చెందిన రామకృష్ణారావు, ఆకివీడు ప్రెసిడెంటు మానవుడుగా కాకుండా రాక్షసుడుగా చాలా దుస్థితిలో, హీనస్థితిలో ఆ పనిచేసారు. దానికి సంబంధించిన ఫొటోలు నేను మంత్రి గారికి పంపిస్తున్నాను. ఇంత దౌర్జన్యమైన సంఘటన ఆంధ్ర దేశంలో ఎక్కడా కూడా జరగలేదు. నేను ఎన్నో పర్యాయాలు ఆ ప్రాంతానికి వెళ్ళి అక్కడ డిసిప్లైన్‌గా ఉండాలని చెప్పి సత్యాగ్రహాలను ఆపివేసాము. కాని యీ రోజువరకూ అక్కడ పరిస్థితి అట్లాగే ఉంది. అక్కడ చాలా దుర్భర పరిస్థితి ఉండడమే కాకుండా ఆకివీడు పంచాయతీ

బోర్డు ప్రసిడెంటు, మెంబర్లు కూడా చాలా భూములు ఆక్రమించుకున్నారు. వారిమీద కేసులు పెడితే నేను రుజువు చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. గవర్నమెంటు బంజరు భూమి 5 ఎకరాలు యీ బీద ప్రజలకు చెరువుకోసము కేటాయిస్తే అందులో రెండు ఎకరాలు ఆక్రమించి అక్కడకు వచ్చిన ప్రతిపక్ష నాయకులను సన్మానం చేస్తున్నాడు. నాకు తెలిసినంతవరకూ ప్రతిపక్షమువారు కూడా లోపాయికారీగా బీదవారి యిళ్లు పీకే దానిలో ఉన్నారు. నేను దానిని రుజువు చేస్తాను. అట్లాగ రుజువు చేయకపోతే నేను నా ఎం.ఎల్.ఏ సీటుకు రాజీనామా చేస్తానని ఛాలెంజ్ చేస్తున్నాను. నా దగ్గర కాగితాలు కూడా ఉన్నాయి. ప్రతిపక్షంవారు సన్మానం చేయించుకున్న ఫోటోలు కూడా ఉన్నాయి.

(శ్రీ ఎస్. జైపాల్‌రెడ్డి, శ్రీ చంద్రమౌళి ఇంటరప్షన్)

చంటిపిల్లతో ఇంట్లో ఉన్నవారిని కూడా బాధలు పెడుతున్నారు. ఆ సంఘటనలకు సంబంధించిన ఫోటోలు కూడా నావద్ద ఉన్నాయి. దీనివెనుక జనతాపార్టీకి చెందిన ప్రెసిడెంటు రామకృష్ణారావు దగ్గర ఉంది. ఆ యిళ్ళను పీకివేయించడం జరిగింది. ఈ విషయాలు మన మంత్రులకు, ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పినా ఎందుకు ఊరుకున్నారో తెలియదు. వారు అట్లా ఎందుకు మంచితనంగా ఏమీ యాక్షన్ తీసుకోకుండా ఉన్నారో తెలియదు. అక్కడ వున్న అధికారులు, ముఖ్యంగా జిల్లా పంచాయతీ ఆఫీసరు, తహశీల్‌దారు కూడా చాలా హీనస్థితికి, దుస్థితికి దిగినారు. వారు డబ్బులు తీసుకోవడానికి అలవాటుపడ్డారేమో ఏమో తెలియదు. ఆ కేసులు బహిరంగపరచకుండా దానివెనుక ఉన్నారు. ఈ విషయాలన్నీ కూడా ఆకివీడు వీధులలో కూడా చెప్పుకుంటున్నారు. మన ఎం.ఎల్.ఏ వెంకయ్యనాయుడుగారిని కూడా సన్మానం చేసారు. నేను ప్రతీది రుజువు చేస్తాను. అట్లాగ రుజువు చేయకపోతే రాజీనామా చేస్తాను. వెంకయ్యనాయుడుగారికి అక్కడ వారు ఎలక్షన్సుకు డబ్బు ప్రోగుచేసి కూడా యిచ్చారు. ప్రతీ విషయం కూడా నేను రుజువు చేస్తాను. ముఖ్యమంత్రిగారు మంచితనంతో ఊరుకుంటే ఎక్కడ చెడు ఉందో అక్కడ నరకకపోతే యీ దేశంలో సత్‌ప్రవర్తన ఉండదు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో మొహమాటాలకు తావులేదు. ఈ ఇందిరా కాంగ్రెసు సమస్యలు పరిష్కారము ఎన్ని చేసారో అన్నీ కూడా ఏ ప్రభుత్వము కూడా చేయలేదు. పంచాయతీబోర్డు ఎన్నికలలో గెలిస్తేనే కొంపలు పీకిపారేస్తుంటే జనతాపార్టీ ప్రభుత్వంలోకి వస్తే పట్టుకోగలమా? కాబట్టి అక్కడ జరిగిన సంఘటనలమీద రిపోర్టు ఏమిటో మంత్రిగారు తెలవివ్వాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— ఆకివీడు సర్పంచ్ దురాగతాలు ఏమి చేశారో ఆయన ఎవరో మాకు తెలియదు. ఆయన ఏ పార్టీకి చెందినవారో కూడా మాకు తెలియదు. ఆయన జనతాపార్టీ నుండి కాంగ్రెసు పార్టీలోకి వచ్చాడో, లేక కాంగ్రెసు పార్టీనుంచి జనతా పార్టీలోకి వచ్చాడో లేక గౌరవసభ్యులులాగా జనతాపార్టీ నుంచి కాంగ్రెసు పార్టీలోకి పోయారో ఎవరికీ తెలియదు. ఆ దురాగతాలు చేసిన వ్యక్తి గురించి రూలు 329 క్రింద చెప్పాలికాని వెంకయ్యనాయుడు, జైపాల్ రెడ్డి, జనతాపార్టీ ప్రసక్తి యిపుడు ఎందుకు తీసుకువచ్చారో మాకు అర్థం కావడంలేదు.

శ్రీ జి. రామచంద్రరాజు :— నేను ఉపన్యాసము చేస్తున్నపుడు ఎందుకు మధ్యలో అడ్డువస్తున్నారో తెలియడంలేదు. గౌరవసభ్యులకు భయం దేనికి ?

శ్రీ ఎం వెంకయ్యనాయుడు :— మా పేర్లు చెప్పడం జరిగింది కాబట్టి నేను లేచి చెప్పవలసి వస్తున్నది. లేకపోతే గౌరవసభ్యులు ఉపన్యాసం కంటిన్యూ చేసినా నాకు భయం లేదు. ఆయన మమ్ములను గురించి విమర్శిస్తూ ఉంటే మా మీద ఆరోపణలు చేసినమీదట యీ సభలో మేము ఉన్నాము కాబట్టి దానికి సమాధానం చెప్పే అవకాశం మాకుకూడా ఉండాలి. If he can prove that whether myself or Mr Jaipal Reddy are either directly or indirectly have any connection with that, we are ready to be hanged. హాంగింగు ఏమీ ఆయనను చేయవద్దు పెద్దవాడు కాబట్టి కనీసం పార్టీమారకుండా ఉంటానని చెప్పి వ్రాసి యివ్వమనండి.

Sri S. Jaipal Reddy:— I personally do not know the fact or merits of the incident or the person who is the Sarpanch, who belong to our party.

Sri G. Ramachandra Raju:— I am throwing a challenge.

Sri S. Jaipal Reddy :— You are a . Janatha Party man. You are a defector. Sri Mr. Ramachandra Raju belonged to our party and we are ashamed of him with retrospective effect. ఈ రామచంద్రరాజు గారే మా పార్టీ.... పార్లమెంటు ఎన్నికలలో మా పార్టీని
10.00a.m సమర్ధించి, ఇందిరాగాంధి దిష్టి బొమ్మను తగలబెట్టిన వ్యక్తి .... జనతా పార్టీ గురించి మట్లాడే అధికారం....

(ఇంటరప్షన్స్)

re :- Removal of hutments of Girijans and harijans by the Sarpanch of Akiveedu, West Godavari District

I am really ashamed with retrospective effect. A person like him does not belong to our party. Sir, he need not resign. I do not throw a challenge. I am only throwing an offer that he would be defeated.

(Interruptions.)

శ్రీ జి. రామచంద్రరాజు :— అధ్యక్షా, తమద్వారా నేను పెద్దలకు చెప్పగలి గేది ఏమిటంటే - జైపాల్‌రెడ్డి గారు కూడా నాతోబాటుగా కాంగ్రెస్‌లో... మేము ఒరిజి నల్‌గా కాంగ్రెస్ వాళ్ళం, అందులో అనుమానం లేదు. జైపాల్‌రెడ్డి పుట్టకముందు, యీ దేశంలో మేము బ్రిటిష్ వారిని ఎదుర్కొనే సమయంలో - వారు బ్రిటిష్ వారి బానిస - నేను స్వాతంత్ర్యం రాకముందే స్వతంత్రుడ్ని. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత స్వతం త్రులు వారు, నేను జనతా పార్టీలో వున్నప్పుడు ఉపన్యాసాలు యిచ్చిన మాట కరెక్టు కాని, ఆవిడ బొమ్మను తగలబెట్టేంత హీనుడ్ని-జైపాల్‌రెడ్డి గారి మాస్త్రరుగా కాదు జైపాల్‌రెడ్డి చదువుకుని తప్పు చేశాడు. నేను చదువుకోకుండా ఒప్పు చేశాను. అందుచేత అందరం కాంగ్రెసు వారం ఒరిజినల్‌గా. నేను ఇందిరాకాంగ్రెసు పుట్టిన తరువాత యింకో పార్టీలో లేను. ఇందిరా కాంగ్రెసులోనుంచి యింకో దానిలోకి వెళ్ళలేదు. నేను జనతాపార్టీ నుంచి ఇందిరా కాంగ్రెసు పార్టీ వచ్చిన తరువాత, దానిలోకి వచ్చేశాను. అప్పటికే అక్కడ కొట్లాటలు ప్రారంభమయినయ్ ..

(ఇంటరప్షన్స్)

జైపాల్‌రెడ్డిగారి చరిత్ర చెప్పమన్నా చెబుతాను.... గూడూరులో ఓయ్యం పాగన్స్ పట్టు కున్నప్పుడు....

(ఇంటరప్షన్స్)

నేను చరిత్ర తెలిసినవాడిని. చరిత్రలో పుట్టాను, చరిత్రతో పెరిగాను, వీరు చరిత్ర పుట్టిన తరువాత వచ్చిన వారు. మా రెవిన్యూ మినిస్టరు గారు సమాధానం చెప్పిన తరు వాత క్లారిఫికేషన్ అడుగుతాను.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న (సోంపేట) :— అధ్యక్షా, 329 క్రింద నేను 420 మాటలు చెప్పను 329 గురించి చెబుతాను. ఒక సీరియస్ ఎలిగేషన్ గౌ. సభ్యులు జైపాల్‌రెడ్డిగారు చేశారు. వారు ఇందిరాగాంధి దిష్టిబొమ్మ తగులబెట్టారు - అన్నారు. వారు లేదు - అన్నారు. ఇటువంటి ఇన్సిడెంటు చాటుగా వుండదు, గవర్నమెంటు రికా ర్డ్సులో వుంటుంది. అది నిజమో, అబద్ధమో హోం మినిస్టరు గారు చెప్పాలిగదా.

re :- Removal of hutments of Girijans ane harijans by the Sarpanch of Akiveedu, West Godavari District

Mr. Deputy Speaker :— All of a sudden, if you ask like this, how can he answer ?

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— ఇవాళ కాకపోతే, రేపుగాని ఎల్లుండిగాని రికార్డ్సు చూసి హోం మినిష్టరు గారు యిది చెప్పాలి.

(పెక్కుమంది సభ్యులు ఒక్కసారి లేచి మాట్లాడటం ప్రారంభించారు.)

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :— అధ్యక్షా, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా ఆకివీడు గ్రామం ఆర్. ఎస్. 243–1–34 ఎకరాల 70 సెంట్ల విస్తీర్ణం గలిగిన భూమి, గ్రామ స్థలంగా రిజిష్టర్ అయి వున్నది. కాని, గ్రామపంచాయితీ ఆధీనంలో అది లేదు. ఈ గ్రామ స్థలం పోరంబోకులో రెండెకరాల ప్రాంతంలో రాళ్ళ చెరువుగా పిలవబడే ఒక చెరువు వుంది. అది పూర్తిగా విసర్జితమైనది కాదు, ఇందులోనే వుంది. ఈ పోరంబోకు గ్రామ స్థలంలో కొత్తగా ఏర్పాటుచేసిన మట్టిరోడ్డుకు దక్షిణాన ఒక చెరువు వుంది. అది మంచి నీటి చెరువు కాదు. రజకుల కులవృత్తికొరకు దీనిని ఉపయోగిస్తున్నారు. గ్రామ పోరంబోకు స్థలములో ఏడుగురు నివాసంకొరకు గుడిసెలు వేసుకుని ఆక్రమించుకుని వున్నారు. ఇందులో ముగ్గురు హరిజనులు, ఇద్దరు ఆది ఆంధ్ర క్రిస్టియనులు, మిగతా మిగతా ఇద్దరు కాపులు. మట్టిరోడ్డుకు, చెరువుకు మధ్య యీ ఆక్రమణలు జరిగాయని సర్పంచ్ 82 మార్చిలో యీ ఆక్రమణలను ఖాళీ చేయించి, బట్టలు ఆరవేయడానికి దోభీఖానా ఏర్పాటు చేయదలంచారు. ఆయన ఆ స్థలం పోరంబోకు భూమి అయినదీ, కానిదీ తెలుసుకోకుండా, షెడ్యూల్డు తెగలవారికి చెందిన రెండు గుడిసెలను కూడా ఖాళీ చేయించదలచారు. ఈ రెండు గుడిసెలు పది సెంట్ల విస్తీర్ణంలో వున్నాయి. పాముల కులానికి చెందిన ఇద్దరు గుడిసెవాసులకు లోగడ పట్టా కూడా మంజూరు చేయబడింది. ఈ గుడిసెలన్నింటిని-తాటాకు కప్పులను కూడా సర్పంచ్ తొలగించివేశాడు. నర్సాపురం సబ్-కలెక్టరుగారికి 20-3-82న ఒక విన్నపం చేసుకోగా, ప్రభుత్వం ప్రత్యామ్నాయ స్థలం తయారు చేసేవరకూ ఆ గుడిసెలను తొలగించకూడదని సబ్-కలెక్టరు వెంటనే ఉత్తర్వులు జారీచేశారు. ఆకివీడు తహసిల్దారు యీ విషయాన్ని వెంటనే విచారణ జరిపారు. పంచాయితీబోర్డు సభ్యులు, ఇతరులు యిచ్చిన ఆర్థిక సహాయంతో గుడిసెలు పడిపోయిన వ్యక్తులు తమ గుడిసెలు మరమ్మతు చేసుకున్నారు. ఏడుగురు ఆక్రమణ దారులకూ సర్వే నెం: 480-6-2లో ఒక్కొక్కరికి మూడు సెంట్ల భూమి చొప్పున ఇళ్ళ స్థలాలకు కేటాయించారు కాని, ఆర్.ఎస్. నెం. 248-1లో గ్రామ పోరంబోకు స్థలములోని పాత గృహాలలోనే వారింకా నివసిస్తున్నారు. సర్వే నెం. 40-480-6-2లో

మంజూరు చేసిన స్థలములోకి నివాసాలు మార్చుకునేవరకు వారు అక్కడనే నివసిస్తారు. పాముల కులానికి చెందిన ఇద్దరు వ్యక్తులు కూడా తమ నివాసములలోనే ప్రశాంతముగా వుంటున్నారు. ఈ విషయాన్ని వెంటనే పరిష్కరించడం జరిగింది. పేద గుడిసెవాసులకు ఇబ్బంది లేదు. ప్రస్తుతం ఎక్కడా సమస్య కూడా లేదు.

శ్రీ జి. రామచంద్రరాజు :— అధ్యక్షా, రెవిన్యూ మినిస్టరుగారికి క్రిందినుండి వచ్చిన రిపోర్టులో 55 పర్సెంట్ అబద్ధాలు వున్నాయి.

(ఇంటరప్షన్)

నేను స్వయంగా వెళ్ళి పరిశీలించాను, ఇందులో యీ గిరిజనులకు పట్టా వుంది. 10-15 ఏళ్ళక్రిందట వారు పట్టా పొందారు. ఈ గిరిజనులు, హరిజనులపై ఆ ప్రెసిడెంటుకు తీరని కక్ష వుంది. వారు చెప్పినట్లు చెయ్యలేదని, వోట్లు వెయ్యలేదని, అందుచేత వారిపై కక్ష సాధించాలనే ఉద్దేశ్యంలో ఇవి పీకారు. పీనల్ కోడుకు చట్ట రీత్యా ప్రెసిడెంటుకు హక్కు వుందా? అనేది నా మొదటి ప్రశ్న. గ్రామ పోరంబోకులో వున్న ఇళ్ళు పీకాలంటే-కలెక్టరుద్వారా, రెవిన్యూద్వారా పీకించాలి. రెండవది-గిరిజనులకు పట్టా వున్న భూమిలో పీకడానికి వారికి హక్కు లేదు. అది కోర్టుద్వారానో, గవర్నమెంటుద్వారానో వచ్చిన తర్వాత వారికి నోటీసు యిచ్చి, వారికి మరొక సైటు చూపించి, ఆ తర్వాత పీకాలి. నేను చెప్పింది కరెక్టు. ఈ రీత్యా వారికి వచ్చిన రిపోర్టు తప్పు. ఇంకొక విషయం--పీకిన తరువాత, ఇన్ని రోజులలో ఒక్కరోజునైనా రెవిన్యూవారుగాని, పంచాయితీవారుగాని-మీరు వేసుకుంటారా-అని ఒక్కరూపాయి అయినా ఆ పేదలకు సహాయం చేశారా? అడగండి. తమద్వారా ఇది తెలుసుకోవలసిందిగా అడుగుతున్నాను. ఇళ్ళు పీకబడినవారు హరిజనులు, గిరిజనులు కాబట్టి-ఆ విధంగా పీకినప్పుడు వారికి న్యాయం జరగడంకొరకు, యీ విషయాన్ని కోర్టు దృష్టికి తీసుకువావడానికి, లీగల్ గా వారికి సహాయం చెయ్యడానికి అవకాశం వుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఏలూరు వచ్చినప్పుడు, నేను వారికి యీ విషయం స్వయంగా చెప్పినప్పుడు-వారి తరఫున కోర్టులో దావా వెయ్యవచ్చునని వారు చెప్పారు. 20 సూత్రాల పథకం ప్రకారం, పేదవారికి రక్షణ కల్పించడానికి, కోర్టులో వారితరఫున వాదించడానికి, సహాయం చెయ్యడానికి అవకాశం వుంది. కాని, అక్కడి తహసిల్దారు, జిల్లా పంచాయితీ ఆఫీసరు కలిసి ఇదంతా మాయ చేశారు. మోసం చేశారు. నేను చెప్పింది యూనివర్సల్ ట్రూత్. అసలు పంచాయితీ బోర్డు ప్రెసిడెంటుకు రెవిన్యూ పోరంబోకులో వున్నవారిని తొలగించడాన్ని చట్టం ఒప్పుకుంటుందా? అటువంటి హక్కు వారికి వుందా? వెంటనే రెవిన్యూ మినిస్టర్ గారు,

పంచాయితీరాజ్ మినిస్టర్‌గారు, ప్రతిపక్ష సభ్యులు, ఇతర సభ్యులు చెప్పినట్లుగా—నేను వారి ఉత్తరవు కోసంగాని, వారిని వెంటనే ట్రాన్స్‌ఫర్ చేసి, విచారణకు పెట్టండి. విచారణకు పెట్టించకపోతే ఇందిరాగాంధిగారి 20 సూత్రాల ఆర్థిక కార్యక్రమాన్ని రక్షించడానికైనా నేను సత్యాగ్రహం చేస్తానని మనవి చేస్తున్నాను. విచారణ చేయించండి, నేను సిద్ధంగా వున్నాను. లేకపోతే, రక్షించుకోవలసిన బాధ్యత ఎం.ఎల్.ఏలుగా మాపై వున్నది. మంత్రిగారు వెంటనే తగిన చర్య తీసుకొని-యీ ఇద్దరిని ఉత్తరవు కోసం గాని, ట్రాన్స్‌ఫర్ చేసి, బహిరంగ విచారణ జరిపించమని, అందుకు నేను సిద్ధంగా వున్నానని మనవి చేస్తున్నాను. దీనిలో వెనుకడుగు వేస్తే-ఇందిరా కాంగ్రెస్ ఎం.ఎల్.ఏగా, ఇందిరాగాంధిగారి ఆశయాన్ని, నినాదాన్ని రక్షించుకోవలసిన బాధ్యత మాపై వున్నదని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. జనార్ధనరెడ్డి :— పెద్దలు రామచంద్రరాజుగారు నా రిపోర్టులో 55 శాతం తప్పు ఉందంటే ఏమో అని ఆలకించి విన్నాను. నేను చెప్పిందే ఆయన చెప్పాడు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— మీరు చెప్పిన అబద్ధమే ఆయన చెప్పాడంటారా ?

శ్రీ ఎస్. జనార్ధన రెడ్డి :- అక్కడ కూర్చున్నంతసేపు అబద్ధాలుగానే ఉంటాయి.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— ఆన్ ఎ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్— అబద్ధం అనే పదం అన్‌పార్లమెంటరీ అని నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి గారు రైజ్ చేయడం తమరు కూడా రూలింగ్ ఇవ్వడం జరిగింది. రికార్డునుండి కూడా తొలగించారు. ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యుల ఉపన్యాసంలో ఊరుకున్నారంటే వారి అబద్ధాలకు ఎగ్జెంప్షన్ ఇచ్చారా లేక వారి గంభీర ఉపన్యాసంలో మునిగిపోయారా ?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— సత్యదూరం అని చెప్పాలి. ఏదో ఊతపదంగా వాడారు.

శ్రీ ఎస్. జనార్ధనరెడ్డి :— 55 శాతం అని ఎందుకు చెబుతున్నానంటే కొన్ని పదాలు ఆయన సరిగా అర్థం చేసుకోలేదేమో అని. ఆకివీడులో 7 మంది, ముగ్గురు హరిజనులు ఇద్దరు హరిజన క్రిస్టియన్లు ఇద్దరు కాపులు, వీరుకాక పాములవాళ్ళు ఇద్దరు ఉంటున్నారు. ఆ ఇద్దరు రివెన్యూ పోరంబోకులో ఉంటున్నారు, వారికి పట్టాలు ఇవ్వలేదు. మిగతా ఇద్దరికి పట్టాలు ఇచ్చారు. అయితే వారిని కాని వీరిని కాని గ్రామ సర్పంచ్

తొలగించే హక్కులేదు. పనుకనే పాక పీకి వేసిన దానిని రివెన్యూ అధికారులు ఆపడం జరిగింది. ఇండ్లు కట్టుకోడానికి రివెన్యూ అధికారులు ఎలాంటి సహాయం చేయలేదన్నారు. వారు సివిలు కోర్టుకుపోతే వారికి లీగల్ ఏడ్ ఇప్పిస్తాను. సర్పంచ్‌పై చర్య తీసుకోవచ్చును. రివెన్యూ అధికారులు నిర్లక్ష్యం చేసినది ఏమీలేదు. అక్రమం అని ఎస్టాబ్లిష్ అయిన పాట్లు. దీనిపై సివిలు కోర్టుకు పోవాలి. సత్యాగ్రహానికి ఆస్కారంలేదు, న్యాయం జరుగుతుందని చెబుతున్నాను.

శ్రీ జి. రామచంద్రరాజు :— రివెన్యూశాఖ కాని పంచాయతీ కాని ఒక్క రూపాయి ఇవ్వలేదు.

శ్రీ ఎస్. జనార్దనరెడ్డి :— ఇవ్వలేదని చెప్పారు కదా. ఇవ్వరు కూడా.

శ్రీ జి. రామచంద్రరాజు :— కేసు పెట్టారు. అక్కడ వారిని బెదిరిస్తున్నారు. ప్రెశిడెంటు భాగ్యవంతులు. మిల్లులు భూములున్నవారు. వీరికి రక్షణ కావాలి. రోజూ బాధపడుతున్నాం. రివెన్యూవారు చేసినవి రుజువు చేస్తాను. జిల్లా పంచాయతీ ఆఫీసరుకు ఇరవైసార్లు చెప్పుకున్నా అక్కడకువెళ్ళలేదు. ఎందుకంటే వారికి వీరికి సంబంధం ఉంది.

శ్రీ ఎస్. జనార్ధనరెడ్డి :— జిల్లా పంచాయతీ ఆఫీసరుకు సంబంధంలేదు, వెళ్ళవలసిన పనిలేదు. రివెన్యూ లాండ్‌లో నివశిస్తున్నారు. వారిని పెరకడానికిలేదు. పెరకరు. పట్టాలు ఇచ్చిన వాడినుంచి పెరకరు. సివిలు కోర్టుకు పోవడానికి అవకాశం ఉంది. పేదలు మహారాజులు అంటే శాసన సభ్యుడు, అందులో మా పార్టీవారు, అకిపీడులో ఉండి వారికి రక్షణ కల్పించాలి.

re : Non-availability of doctors in Primany Health Centres and Taluk Hospitals in Medak District.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి :— అధ్యక్షా, మెదక్ జిల్లాలో అత్యధిక ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలలో సివిలు హాస్పటల్సులో ఇతర హాస్పటల్సులో చాలాచోట్ల డాక్టర్లు లేరు. నరసాపురం తాలూకాలో తపుటుపల్లిలో ఉన్న డాక్టర్లను పీకివేసి క్రొత్త వారిని పోస్టింగు వేయలేదు. పోస్టింగు చేసినప్పటికి కాగితం పైన ఉండి పోతున్నది. మూడు పోస్టులు అట్లాగే ఉన్నాయి. శివంపేటలో నరసాపురం సివిల్ హాస్పటల్సులో పాత

(8-1-5)

నూరులో నార్సింగ్‌లో జహీరాబాదులో నారాయణఖేడ్‌లో అనేకచోట్ల ఉండవలసిన డాక్టర్లు లేరు. హెల్త్ మినిస్టరుగారి నియోజకవర్గంలో కూడా ఇదే పరిస్థితి. కొంత మెరుగు-ఒక దవాఖానాలో ఒకరే తక్కువగా ఉన్నారు. డాక్టర్లు లేనందువల్ల రోగులకు చాలా ఇబ్బందిగా ఉంటున్నది. ప్రతిరోజూ 20 వేల మందికి తక్కువ కాకుండా హాస్పిటల్సుకు వస్తూంటారు. ఐదారు నెలలుగా చికిత్స చేసేవారు లేరు. పట్టించుకునేవారులేరు. ఇది అసాధారణమైన విషయం. ప్రభుత్వ హాస్పిటల్సులో ఈవిధంగా డాక్టర్లు లేకపోవడం అనేది చరిత్రలో ఎప్పుడూలేదు. ఈ బ్రహ్మాండమైన విషయాన్ని మంత్రిగారు సువర్ణాక్షరాలతో వ్రాసుకోవచ్చు. ఒక విచిత్రమైన విషయం ప్రధాన మంత్రిగారు వస్తారనగా అన్ని హాస్పిటల్సులోను డాక్టర్లను పోస్టు చేశారు. ఎప్పటినుంచి చేశారో తెలియదు. అన్ని హాస్పిటల్సులోను డాక్టర్లు ఉన్నారు. ప్రధాన మంత్రి హైదరాబాదు రాగానే వారు కూడా హైదరాబాదు వచ్చేసారు. పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను డాక్టర్లను సెలక్టు చేస్తున్నదని మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పవచ్చు కాని అది సరైనది కాదు. ఏదో విధంగా డాక్టర్లను పోస్టుచేసి రోగులకు సౌకర్యం కలిగించాలి. ఆ విధంగా చేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri A. Madan Mohan:— In general, there are some posts of Civil Assistant Surgeons lying vacant in Primary Health Centres and Taluk Hospitals throughout the State. In the year 1977-78 about 1406 candidates have been recruited and appointed as doctors in Andhra Pradesh Medical & Health Services in various Primary Health Centres, Hospitals etc. in the State. Subsequently, there was no recruitment till 1980. The selection of 475 doctors made by the Selection Committee in 1980 had been struck down by the Andhra Pradesh High Court, upholding the selection of only 107 post graduates. Several vacancies have also arisen in the category of Civil Assistant Surgeons due to resignation, retirement, deputation abroad etc. of doctors. The Andhra Pradesh Public Service Commission has been requested to recruit 971 doctors this year and the recruitment is in final stage. Soon after the recruitment is finalised, all the vacant posts of Civil Assistant Surgeons in the State will be filled up.

However, instructions have been issued to the District Medical & Health Officers to ensure that atleast one doctor is provided to each institution i.e., Primary Health Centre or Taluk

Hospital till the recruitment is finalised. Accordingly, each institutions is provided with a doctor as far as possible. As regards Medak District, three Civil Surgeons have been posted to Headquarters Hospital, Sangareddy, out of which 2 have already joined and the other candidate is being directed to join duty on pain of disciplinary action. 17 doctors (Civil Assistant Surgeons) have been posted in the month of June, 1982 to fill up the vacancies in Primary Health Centres in this District. Out of these 17 doctors, 8 candidates have already joined and orders in respect of 2 doctors have been cancelled subsequently. Joining reports in respect of 7 doctors are awaited and they have been directed to join duty on pain of disciplinary action.

Thus, the following is the present position of doctors in the Medical Intsitutions in Medak District referred to in the notice :—

Places		Civil Assistant Surgeon already working or now posted.
1. Kowdepally	...	Dr. G. Shivaprasad Rao, posted from Khammam district. But court has stayed his transfer Dr. Indira Priya Darshini (Joining report is awaited)
2, Shivampet	....	Dr. Sarada Devi (already working) Dr. S.Sanjeeva Rao(already working)
3. Hatnoor	....	Dr. Mrs. Hobeeba Khatoon (already warking) One post is vacant.
4. Sirgapur	....	Dr. T. Sankar Das (already working) Dr. C. E. Ramaih (joining report is awaited)

5.	Narsapur	Dr. T. Pandurangam (already working) Dr. K. B. Balamallesha Dental Assistant Surgeon (already working)
6.	Medak	Dr. Md. Saleemullah Khan Deputy Civil Surgeon working since 1-2-1980. Dr. N. M. Yellesham, Civil Assistant Surgeon working since 3-8-1979. Dr. K. Laxma Reddy, Medical Officer, L. C. Unit, Medak working since 10-5-1977.

శ్రీ సి హెచ్. విఠల్‌రెడ్డి :— డాక్టర్స్ పేర్లు కూడ చెప్పారు. కాగితముపైన డాక్టర్స్ పేర్లు వుండవచ్చు. బదిలీ చేసిన తరువాత ఖాళీ వుంచడానికి కారణం తెలియడం లేదు. కౌడెపల్లి, హత్నూరులలో డాక్టర్స్ వున్నారంటున్నారు. కాని డాక్టర్స్ రావడంలేదు. పని చేయడంలేదు. హాస్పిటల్స్‌ని ఎట్లా పని చేయిస్తారో చెప్పాలి. బదిలీ చేసిన తరువాత తిరిగి ఆపడానికి జోక్యము చేసుకోవద్దని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri A. Madan Mohan :— As far as his constituency is concerned I am doubtful whether he is moving into his own constituency. Earlier on one occasion I said in the same House that his intelligence and knowledge seems to proverbial. It is not within the domain of the Minister or for the Government to take care of the transfers or cancellations. It is the Director of the Medical Education and Director Public Health Services who look after these things.

Sri C. Janga Reddy :— That much we know.

Sri A. Madan Mohan :— If you have no need you should not ask for it. One transfer has been stayed by the Tribunal. In respect of the other doctors, I have said they are working. Now, I don't know what made him to say it is not there.

CALLING ATTENTION MATTERS

re :- Recent fire accident at Gullagudem, hamlet of Komallapudi in Bantumalli Taluk, Krishna District.

ఎస్. జనార్దనరెడ్డి :— అధ్యక్షా, కృష్ణాజిల్లా బంటుమిల్లి తాలూకా, కొమ్మల్లపూడి గ్రామం శివార్లలో వున్న గొల్లగూడెంలో 2-7-1982 తేదీ ఉదయం దాదాపు 11-30 లకు అగ్నిప్రమాదం జరిగింది. అందులో శ్రీ బోయిన నాగేశ్వరరావు, శ్రీ బోయిన భీష్మం, శ్రీ నాగబోయిన దశరథరామయ్యలకు చెందిన మూడు పూరిళ్ళు రెల్లుగడ్డి పైకప్పువి రెండు, ఒకటి తాటాకుల కప్పు ఒకటి కాలిపోయాయి. మొత్తం రూ. 68,500/-లు నష్టం సంభవించినట్లు అంచనావేయబడింది. అగ్ని ప్రమాదవశాత్తు అంటుకుంది. మనుష్యులెవరూ చనిపోలేదు. శ్రీ బోయిన నాగేశ్వరరావుకు చెందిన రెండు ఎడ్లు, 155 వడ్ల బస్తాలు ఆ ప్రమాదంలో కాలిపోయాయి. బాధితులు ముగ్గురు యాదవ తెగకు చెందినవారు.

శ్రీ బోయిన నాగేశ్వరరావు, శ్రీ నాగబోయిన దశరథరామయ్యలకు ఒక్కొక్కరికి రూ. 150/- ద్రవ్య సహాయం మంజూరు చేయబడింది. రెండు ఎడ్లు కాలిపోయినందు వల్ల శ్రీ బోయిన నాగేశ్వరరావుకు కలెక్టరు రూ. 2,000/- సహాయం చేయదలచారు. ఈ అభ్యర్థన ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నది.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :— అధ్యక్షా, ఇందులో ఒకరికి ఆస్తి వుంది. ఇద్దరు వ్యవసాయ కూలీలు. స్వయంకృషివల్ల కష్టపడి కౌలు పొలాలు చేసుకుని కాలక్షేపము చేస్తున్నారు. ఈ సంవత్సరం దాళ్వా బాగా పండినది. 3000 రూపాయలు ఖరీదు చేసే రెండు గిత్తలు పోయినవి. వాటి ఫోటోలు కూడ తీసుకువచ్చాము. మంత్రిగారు చెప్పినట్లు రెండువేలు కాదు. నాగేశ్వరరావు, దశరథరామయ్యలకు 65000 నష్టము జరిగిందంటున్నారు. మూడవవారికి యివ్వకపోయినా ఈ యిద్దరికి ముఖ్యమంత్రిగారి సంక్షేమ నిధినుంచి సహాయం యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. జనార్దనరెడ్డి :— వారు పేదవారు, ఎడ్లు కాలిపోయాయి. ముఖ్య 10.30a.m.
మంత్రి రిలీఫ్ ఫండ్‌నుండి ఇవ్వవలసిందని సభ్యులు కోరారు. కలెక్టరు రికమండేషన్ మీద సహాయం చేయడం జరుగుతుంది.

re : Necessity to Develop the Hospital at Venkatapuram, in Nagur Taluka, Khammam Dist.

శ్రీ ఎ. మదన్‌మోహన్ :— అధ్యక్షా, తాలూకా ప్రధాన కార్యస్థానం నాగూరుకు రెండు కిలోమీటర్ల దూరంలోగల వెంకటాపురంలో 6 పడకల ఆసుపత్రి ఒకటి వుంది. ఆదివాసి సంక్షేమ నిధులనుండి దీన్ని నడుపుతున్నారు. ఈ ఆసుపత్రిలో ఒక వైద్యాధికారి, ఒక ఆగ్జిలరీ నర్సు మిడ్ వైఫ్, ఒక ఫార్మసిస్టు, ఒక నర్సింగు ఆర్డర్లీ, ఒక కుక్కు, ఒక వాటర్‌మన్, ఒక స్వీపర్ వున్నారు. ఈ ఆదివాసి ప్రాంతం లోగడ తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో వుండేది. ఇప్పుడు ఖమ్మం జిల్లాకు బదిలీ అయింది

1975లో నాగూరుకు ఒక డిస్పెన్సరీ మంజూరు చేశారు. 1979లో దాన్ని 5 పడకల ఆసుపత్రి స్థాయికి పెంచారు. నాగూరులోగల సిబ్బంది-ఒక వైద్యాధికారి, ఒక ఫార్మసిస్టు, ఒక నర్సు, ఒక నర్సింగు ఆర్డర్లీ, ఇద్దరు తోటీలు. ఒకదానికొకటి చాలా దగ్గరగా వుండటంవల్ల ఈ ప్రాంత ప్రజలు రెండు ఆసుపత్రులను ఉపయోగించుకుంటున్న మాట నిజమే. ఖమ్మం జిల్లా వైద్య ఆరోగ్య అధికారి ఎక్స్‌రే ప్లాంటు మంజూరు చేయాలని ఏకీకృత ఆదివాసి అభివృద్ధి అధికారవర్గాన్ని కోరారు.

శ్రీ ఎం ఎర్రయ్యారెడ్డి (భద్రాచలం) :— వెంకటాపురంలో వున్న హాస్పిటల్ ఎప్పుడో బ్రిటిషువారి హయాములో కట్టింది. అక్కడ వైద్య సౌకర్యాలు లేవు. ఏజన్సీ ఏరియా కనుక టి.బి. రోగులు ఎక్కువగా వున్నారు. వారికి బెడ్ సౌకర్యము, ఇతర మెటీరియల్ సౌకర్యాలు ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Sri A. Madan Mohan :— Sir, we have already written to the Director of Social Welfare as to how far they would come to our rescue in trying to extend facilities.

శ్రీమతి జి. ధనసూర్యావతి (నిడదవోలు) :— వెంకటాపురంలో టి.బి. రోగులను సకాలంలో చేర్చుకోవడంలేదు. సీరియస్ పేషంట్స్‌ను మాత్రమే చేర్చుకుంటున్నారు. చాలా దూరంనుండి వచ్చినవారు చాలా అవస్థలు పడుతున్నారు. కనుక వచ్చిన పేషంట్స్‌ను సకాలంలో ఎడ్మిట్ చేసుకుని ట్రీట్‌మెంట్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ మదన్‌మోహన్ :— సభ్యురాలు టి.బి. హాస్పిటల్ సంగతి చెబుతున్నారు. అది చూస్తాను.

re : Construction of over-bridge on the Railway-line at Nizamabad.

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy :— Sir, the need for a Over-bridge is accepted. This question has been pending for some years. On either side of the existing level crossing there are heavy construction. If the over-bridge has to be constructed over here, the expenditure will be very high and heavy compensation will also have to be paid for acquisition, in addition to the cost of construction. Lots of property i.e., shops and houses are involved and attempt to acquire these properties will land in endless ligitation, as we have been seeing in other places Alternative allignment has been suggested to Government of India. On the road behind Gokuldas lay-out; on the proposed 100 feet wide road in the master-plan, the South Central Railways has informed that:- (1) Road over bridges are constructed in lieu of existing level crossing and the cost is shared by both: (2) The level crossing should be closed as to the other bridge is commissioned, and (3) in other case, the cost of over-bridge has to be borne entirely by the sponsoring party ie, the sponsoring agency. If the R.&B is there, it should be borne and if the Municipality is there, the Municipality should be borne. The team of officers consisting of C. E., (PH)., and D. T. P., is being constituted very soon to select a suitable and alternative allignment for the Road-over-bridge. The officers of the South Central Railways will be associated with us with this team. About the question of baring the cost, I must make it clear for this bridge that is, between the Municipality and the Government, will be examined,

శ్రీ ఎ కిషన్ దాస్ (నిజామాబాద్) :— అధ్యక్షా, మంత్రిగారి జవాబు పాము చావనట్లు, కర్ర విరగనట్లుగా వుంది. ఈ కేసు 15 సంవత్సరాల నుంచి పెండింగ్‌లో వుంది. నిజామాబాదు పట్టణంలో 2 లక్షలకు పైగ జనాభా వుంది. హౌస్ట ఆవ్ ది సిటిలో

ఈ రైలు క్రాసింగ్ వుంది. పెద్ద ట్రాఫిక్, గంజ్ వుంది. ఎడ్యుకేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్ ఒక ప్రక్కన వున్నాయి. చాలా కాలం నుండి ప్రజలు ఆందోళన చేయుచున్నారు. అక్కడ ఓవర్ బ్రిడ్జి చాలా అవసరం వుంది. విద్యార్థులు ఆందోళన చేస్తున్నారు. విద్యార్థులతో ప్రజలు కూడా కలిస్తే నిజామాబాద్ నుండి ఒక క్రైసిస్ కూడా పడదు. కనుక వెంటనే ఓవర్ బ్రిడ్జి కాని అండర్ బ్రిడ్జి కాని కట్టాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. సంతోషరెడ్డి (ఆర్మూరు) :— మంత్రిగారు చక్కని సమాచారం ఇచ్చారు. అది మీరు కాని, నిజామాబాదు పుర ప్రముఖులు కాని అడిగినది కాదు. దానిపై ఖచ్చితమైన నిర్ణయం ఏమి తీసుకుంటారో మంత్రిగారు తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను. ఇది ఇప్పటి సమస్య కాదు. నా బాల్యం నుండి నిజామాబాద్‌లో నేను చదువుకొనే రోజుల నుండి ఓవర్ బ్రిడ్జి వస్తుంది, దానిపై నడిచిపోతాము అని కలలు కన్నాము. 20 సంవత్సరాల నుండి సర్వే జరుగుతోంది. ప్రభుత్వం చేపట్టి వేస్తుంది అని వింటున్నాము. పుర ప్రముఖులు, ఆ జిల్లా వాసులు ఎన్నో సార్లు ప్రభుత్వాన్ని కోరడం జరిగింది, రేపు వస్తుంది, మాపు వస్తుంది అని వింటున్నాము, మునిసిపాలిటి సగం భరించాలా, రాష్ట్రప్రభుత్వం సగం భరించాలా అనే దాని గురించి అనేక సార్లు చెప్పాము. కాని యిప్పుడు మేము చెప్పే మాటలు ప్రజలు ఏమి వినడానికి సిద్ధంగా లేరు. ఇంకా కన్విన్స్ చేయలేము. కాబట్టి దయచేసి ఖచ్చితమైనటువంటి నిర్ణయం తీసుకొని మంత్రిగారు యిస్తున్నాం, తక్షణమే చర్య తీసుకుంటున్నామని ప్రభుత్వపరంగా వస్తే గాని ప్రజలకు వూరట కలగదు. ప్రజలు రెచ్చిపోయి వున్నారు. ముఖ్యంగా విద్యార్థులు. నిజామాబాదు పట్టణాన్ని రెండుగా విడగొట్టబడి యీ రైల్వే లైనే. తెలంగాణాలో అతి పెద్ద మార్కెట్టు యార్డు నిజామాబాదులో వుంది. గంజ్ వుంది. గాంధీ గంజ్, శ్రద్ధానంద్ గంజ్ అని రెండు గంజులు వున్నవి. రైట్ సైడున ఒకటి, లెఫ్ట్ సైడున ఒకటి వున్నవి. అక్కడ రాకపోకలేగాకుండా వ్యాపారానికి కూడ యిబ్బంది కలుగుతున్నది. ముఖ్యంగా గ్రామాల నుండి సరకులు తెచ్చే రైతులు చాలా మంది యిబ్బంది పడుతున్నారు దినములో 12 గంటల్లో 6 గం. లు యీ రైల్వే ట్రాక్ వల్ల యిబ్బంది పడుతున్నారు. అక్కడ కాలేజీ వుంది. నాలుగు సినిమా హాల్స్ వున్నవి, వాటి అన్నింటికి యిబ్బంది కలుగుతున్నది. ప్రజలు యింకా ఎక్కువ ఓపిక పట్టే పరిస్థితిలోలేరు ప్రత్యక్షకార్యాచరణకు దిగే ప్రమాదం వుంది. దయచేసి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకొని ప్రజలకు అనుకూలంగా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. నిజామాబాదు జిల్లావారం అయినా మేము అన్ని రంగాల్లో నిర్లక్ష్యం చేయబడుతున్నాము నిజామాబాదు జిల్లా నుండి ల్యాండు రెవెన్యూ కమర్షియల్ టాక్సెస్, ఎక్సైజు, తెలంగాణాలోని అన్ని జిల్లాల కంటే ఎక్కువగా ప్రభుత్వానికి వస్తున్నది.

మా కనీస కోరికను తీర్చకపోతే ఎట్లా ? ఇంకొక విషయం మన రాష్ట్రములో ప్రజలు కేవలం హైదరాబాదు రాజధానిలోనె నివసించడం లేదు. ఇక్కడ హైదరాబాదులో ఓవర్ బ్రిడ్జి కడుతున్నారు. అదే విధంగా నిజామాబాదు పట్టణానికి యీ అవకాశం కల్పించాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. దయచేసి మునిసిపల్ శాఖామాత్యులు దీని పట్ల సానుభూతి ఔదార్యం ప్రదర్శించి ప్రభుత్వ పక్షంగా వెంటనే ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను.

బి. సరోజిని పుల్లారెడ్డి :- అధ్యక్షా, మనమందరము ప్రజా సేవకులము. మనం అనవసరంగా పిల్లల పేరు చెప్పి వారిని యిన్వాల్వ్ చేయడం మంచిది కాదని మనవి చేస్తున్నాను. వారు చక్కగా చదువుకుంటుంటే వారి నోటిలో మన మాటలు పెట్టడం మంచిది కాదు.

శ్రీ ఎస్. సంతోష్‌రెడ్డి కేవలం పిల్లలు అని కాదు. అక్కడ వుండే సమస్యగురించి చెబుతున్నాను.

శ్రీమతి బి. సరోజిని పుల్లారెడ్డి :— ఇది మన ప్రభుత్వం. మనమందరం కూడ ప్రభుత్వానికి సహాయపడాలి. ఏదైనా సమస్య వుంటే తప్పకుండా సాల్వ్ చేయించుకోవాలి. హైదరాబాదు అంటే కేపిటల్ సిటియే ఆంధ్రప్రదేశ్ అని నేను ఎప్పుడూ చెప్పలేదు. వారికి చక్కగా తెలుసు. అట్లాగే యిక్కడ జనార్ధనరెడ్డిగారు సిటి ఎం. ఎల్. ఎ. సలావుద్దీన్ గారు లేచి చెప్పవచ్చు. **But he need not have to take it like that. That is not the way of tackling the things.** నేను క్లియరుగా చెప్పాను. కర్ర విరగకుండా పాము చావకుండా అని గాకుండా పాము చావాలి, కర్ర విరగ కూడదు. **that is my policy.** అయితే ప్రభుత్వాన్ని అడిగేప్పుడు **I have also told them very clearly as to how the Railways assess these things and how they come with their assessments.** అనేది. మునిసిపాలిటి సగం భరి చాలి. ప్రభుత్వం ఫేజ్డుగా భరించే జిమ్మేదారీ తీసుకుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇలాంటి సమాధానం యింతకు పూర్వం ప్రభుత్వం యిచ్చిందా ? ఒక కమిటిని ఫార్మ్ చేస్తున్నాము. వన్ మంథ్‌లో రిపోర్టు సబ్మిట్ చేయుమని కోరుతున్నామని చెప్పాను. **when we say it, we mean it. If we don't mean, I say and we will say that it is not possible.** నాకు ఒక పెద్ద అలవాటు వుంది. కోపం

వచ్చినా కూడ నిజం చెబుతాను. అందరు ఒప్పుకుంటారు. నేను ని ం ంటాను. Certainly we will try. మునిసిపాలిటి మాత్రం హాఫ్‌కాస్ట్ ... గారు ... కిషన్‌దాసుగారికి సంతోషరెడ్డిగారికి సవినయముగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. సంతోషరెడ్డి :— మంత్రిగారు మున్నూరు ... చేయటం వద్దు. పిల్లలపేర్లు చెప్పి ఏదో చేయాలని యిక్కడ చెప్పటం లేదు. ... చేసిన తరువాత వున్న ప్రజల అభిప్రాయాన్ని దృష్టిలో ... కచ్చితమైనటువంటి నిర్ణయం తీసుకొని మాకు అనుకూలంగా చేస్తాము ... హైదరాబాదులో మేము కార్యక్రమాలు చేపట్టవద్దు అని చెప్పుతున్నారు. ... చేస్తూ అక్కడి వారిని విస్మరించవద్దు అని చెబుతున్నాము. మంత్రిగారు ... చేయకుండా తక్షణమే సర్వే చేయించి దానిగురించి నిధులు ... మనవి చేస్తున్నాను.

బి. సరోజినీ పుల్లారెడ్డి :— నేను అపార్థం చేసుకోవటంలేదు. అక్కడ 80 సంవత్సరాల నుండి యాకుత్‌పురా బ్రిడ్జి ఏర్పాటుచేస్తున్నారు. బేగంపేట ఓవరు బ్రిడ్జి ఆల్‌మోస్టు 60 యియర్సు అయింది. ఓవర్ సైడ్ అయిందని చెప్పటంలేదు. నేను చెప్పాను, హాఫ్‌కాస్టు నిజామాబాదు మునిసిపాలిటి భరించాలి, హాఫ్‌కాస్టు ప్రభుత్వం భరిస్తుంది. వన్ మంథ్‌లో రిపోర్టు సబ్మిట్ చేయుమంటాము. వెంటనే ఫేజ్‌గా రెండు మూడు సంవత్సరాలలో యీ బ్రిడ్జి అవడానికి వీలు అవుతుందనే స్పష్టంగా చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. కిషన్‌దాసు :— హాఫ్‌కాస్టు నిజామాబాదు మునిసిపాలిటి భరించాలి, హాఫ్ కాస్టు ప్రభుత్వం భరించాలంటే స్టేటు గవర్నమెంటా ? సెంట్రల్ గవర్నమెంటా ? దానికి క్లారిఫికేషను కావాలి. హాఫ్‌కాస్టు మునిసిపాలిటీ భరించాలంటే we will try for that but for the next half, Madam must give an Assurance.

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy :— Sir, I do not know how the Assurance would be given. I thought this August House takes it as an Assurance Sir. Half cost by Nizamabad Municipality and half cost by the State Government అని చెప్పాను. హాఫ్‌కాస్టు బై నిజామాబాదు మునిసిపాలిటి, హాఫ్‌కాస్టు బై స్టేటు గవర్నమెంటు అని మనవి చేస్తున్నాను. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు దీనిలో రాదు.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— రైల్వే ఓవర్ బ్రిడ్జి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు భరించాలిగదా.

(నో రిప్లయి)

PAPERS LAID ON THE TABLE

re: 7th Annual Report of A. P. S. Construction Corp.

Sri C. Jagannadham, (Dy.C M) :— Sir, on behalf of the Chief Minister, with your permission, I beg to lay on the Table, a copy of the 7th Annual Report and Accounts of the Andhra Pradesh State Construction Corporation Limited for the year 1979-80 together with the Audit Report, as required under section 916A(2) of the Indian Companies Act, 1956.

re: G.O.Ms.No. 451, M.A. dated 24-5-1982.

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy :— Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Hyderabad Metropolitan Water Supply and Sewerage Board (Conduct of Business) Oder, 1982 issued in G.O.Ms. No. 451 M.A., dated 24-5-1982 and published at pages 109-117 of Rules supplement to Part I of the Andhra Pradesh Gazette dated 24th June 1982 as required by sub-section (1) of section 121 of the Hyderabad Metropolitan Water Supply and Sewerage Act, 1982.

re :- Copy of amendment to the Municipal Copn. of Hyderabad Tender Rules, 1970.

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy :— Sir, I also beg to lay on the Table of the House, a copy of the amendment to the Municipal Corporation of Hyderabad Tender Rules, 1970 issued in G.O.Ms. No. 1202, M.A., dated: 10-12-1981, as required under sub-section (3) of section 585 of the Hyderabad Municipal Corporation Act, 1955.

Mr. Dy. Speaker Papers laid.

Presentation of the Report of the Committee on Public Undertakings.

Sri. Shivrao Shettkar (Chairman, Committee uo Public Under Takings) :— Sir, I beg to present the Ninth Report of the

Committee on Public Under Takings (1981-82) (Sixth Legislative Assembly) on the Audit Paragraphs contained in the Reports of the Comptroller and Auditor General of India for the years 1975-76, 1976-77 and 1977-78 on the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation.

Mr. Dy. Speaker Report presented.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1982-83. Demands for Grants

Transport Department - Public Works: Road Development and Minor Port Development.

Dy. Chief Minister (Sri C. Jagannath Rao) :— Sir, I beg to move that the Government be granted a sum not exceeding Rs. 11,60,62,000 under Demand No. XI- Transport Department.

Minister for Roads & Buildings (Sri M. Manik Rao) :— Sir, I beg to move that the Government be granted a sum not exceeding Rs. 20,70,34,000 under Demand No.XVI -Public Works

I also beg to move that the Government be granted a sum not exceeding Rs. 87,10,27,000 under Demand No. XVVIII -Road Development.

Minister for Ports (Sri G. Nageswara Rao) :— Sir, I beg to move that the Government be granted a sum not exceeding Rs 1,94,36,000 under Demand No. XLVII - Minor Port Development.

Mr. Dy. Speaker :- Motion moved.

Sri M. Manik Rao :— Sir, there are a few erros in ther demands and I request the Members to kindly correct them. In page 13,8th line it is 3.5 paise but not 35. In page 15, second line of penultimate para it is 103.25 crores but not 123.25 crores. In page 15, item 72 - it is minerals but not scrap.

Mr. Dy. Speaker :- Yes. Now the members will move cut motions.

Sri M. Omkar :— Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs 11,60,62,000/-- for Transport Department by Rs. 100/-

The Government is determined to enhance bus fares against the wishes and interests of common man. private buses are freely allowed on nationalised routes Corruption is rampout. Inefficiency has reached high pitch and public are put to indiscribable inconveniecne. Reasonablo demands of the employees are not met.

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/-- for Transport Department by Rs. 100/-

For not levelling and improving the Bus stand at Guntur to the proper standards and by that water is logging and giving inconvenience to the public.

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/-- for Transport Department by Rs. 100/-

For not taking stern action and stopping the private buses on the R.T.C. routes particularly on Vijayawada-Hyderabad.

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000 -- for Transport Department by Rs. 100/-

For not providing a Bus from Repalle to Hyderabad via Vijayawada starts at 7-00 P.M. from Repalle eventhough many representations are given by local representatives repeatedly.

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/-- for Transport Department by Rs. 100/-

For not improving the Bus station at Repalle and for not providing bus station or even shelters at Cherukupalli, Kanagala and Bhattiprole though they are important centres.

Sri P. Janardhan Reddy : Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/-- for Transport Department by Rs. 100/-

For the failure of the Government for not exempting Tractors with trailors from Motor vehicles Tax and help the Kisans as is being done in Punjab and Haryana.

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/— for Transport Department by Rs. 100/-

స్టేట్ ప్లాన్ ఆఫ్ ఎ.సి. జాతీయం చేసిన రూట్లలో ప్రైవేటు ఆపరేటర్లకు సిటీ బస్సులనే ముసుగు క్రింద పర్మిట్లు ఇచ్చుటకు జరిగిన తతంగమునకు నిరసనగా.

Sri B. Narayana Swamy :--- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/— for Transport Department by Rs. 100/-

శ్రీకాకుళం జిల్లాలో బస్సుల జారీయను గూర్చి ఎన్నిసార్లు ప్రభుత్వమునకు తెలియపరచుకున్నప్పటికిని, బస్సుల ఓవర్ లోడ్స్ గూర్చి ఎన్నిసార్లో ఫిర్యాదులు చేసి నప్పటికిని అదనంగా బస్సులు శాంక్షను చేయుటలో ఓవర్ లోడ్ చేసిన బస్సు యజమానులపై చర్య తీసుకొనకపోయినందులకు నిరసనగా.

Sri N. Raghava Reddy :— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/— for Transport Department by Rs. 100/-

ఆర్. టి. సి. రూట్లలో ఎన్నో ప్రైవేటు బస్సులు పర్మిట్ కు విరుద్ధంగా నడుపుతున్నా పట్టించుకోని విధానానికి నిరసనగా.

Sri Vadde Sobhanadreeswara Rao :— Sir, I beg to move:

For the failure of the Transport officials in Krishna District in taking stringent action on Sri P. Satyanarayana who has misused his permit and has run bus MDG 799 for 4 months from

Vuyyuru to Veeranki lock instead of from Vuyyuru to Gaddipadu in Vuyyuru Taluq for which temporary permit was granted.

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/— for Transport Department by Rs. 100/-

కృష్ణాజిల్లా విజయవాడ, మచిలీపట్నం తూర్పు గోదావరిజిల్లాలోని అమలాపురం, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాలోని నర్సాపురం నుండి ప్రతిరోజు కంట్రాక్టు క్యారేజ్ అనే ముసుగు క్రింద ప్రైవేటు బస్సులు నడుపబడుతూ ఎ. పి. ఎస్. ఆర్. టి. సి. కి సంవత్సరమునకు కోట్లాది రూపాయల నష్టం వాటిల్లజానికి బాధ్యులైన ట్రాన్స్‌పోర్టు డిపార్టుమెంట్ వారి బాధ్యతారహితవైఖరిని నిరసనగా.

Sri C. Janga Reddy :— Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/— for Transport Department by Rs. 100/-

వరంగల్లు జిల్లాలో పరకాల బస్సుడిపో నిర్మాణము సి. పి. నర్సింగరావుగారు వ్రాతపూర్వకంగా యిచ్చిన వాగ్దానమును నిలబెట్టనందులకు దీనివలన ప్రజలపట్ల నిర్లక్ష్యము చూపుతున్నందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/— for Transport Department by Rs. 100/-

1. వరంగల్లు నుండి కీక
2. వరంగల్లు నుండి పర్కాలకు
3. వరంగల్లు నుండి పసరుగొండ
4. వరంగల్లు నుండి ఊతల్లు
5. వరంగల్లు నుండి మొండ్రాయి
6. వరంగల్లు నుండి ముద్దూకూరు
7. సిరుకుళ్ళ నుండి పర్కాల

లకు బస్సు సౌకర్యము నిలుపుదల చేసినందులకు నిరసనగా

Sri Vadde Sobhanadreeswara Rao :— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/— for Transport Department by Rs 100/-

కృష్ణాజిల్లాలో అతి ముఖ్య మైనది కేంద్రమైన ఉయ్యూరులో జాతీయకరణ జరిగి రెండు దశాబ్దములు దాటినప్పటికీ ప్రయాణీకులు చెప్పనలవి కాని కష్టములు, అసౌకర్యము అనుభవిస్తున్నా, లోకల్ ఎం. ఎల్. ఏ. ఎన్నో రిప్రజెంటేషన్స్ చేస్తున్నప్పటికీ బస్ స్టేషన్ నిర్మించనందుకు నిరసనగా.

Sri Desini China Mallaiah :— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/— for Transport Department by Rs. 100/-

హుజూరాబాద్ నుండి వయా పొమ్మనపల్లి హుస్నాబాద్ 2వ ట్రిప్ నడుప లేనందుకు, 2. కరీంనగరం నుండి రేకొండ వయా మొగిలిపాలెం నడుపలేనందుకు. 3. హైద్రాబాద్ వయా హుస్నాబాద్ పొమ్మనపల్లి నుండి హుజూరాబాద్‌కు ఆర్. టి. సి. బస్సులను నడుపలేనందుకు నిరసనగా.

Dr. S. Chandramouli :— Sir, I beg to move:

Failure of the Government to control corruption in A.P.S. R. T. C. and also failure to provide puccca Bus Stand, Bus Station complex for Chirala, Prakasam District.

Sri M. Omkar :— Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/— for Transport Department by Rs. 100/-

P.W.D. Roads and Building works have become contractor oriented. Prescribed standards in construction and repairs are not being maintained due to rampant corruption. State and District High Way roads are not being widened and strengthened to withstand the present day traffic. N.M.R. and work-charged employees demands are not fulfilled.

Sri P. Janardhan Reddy :— Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 20,70,34,000/— for Public Works by Rs. 100/-

కృష్ణా జిల్లా వుయ్యూరు తాలూకా వుయ్యూరు గ్రామంలో తాలూకా కార్యాలయం, సబ్-ట్రెజరీలకు అవసరమైన భవనములను నిర్మించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20,70,34,000/— for Public Works by Rs. 100/-

కృష్ణాజిల్లా వుయ్యూరు తాలూకా వుయ్యూరులో మున్సిఫ్ మాజిస్ట్రేట్ కోర్టు నెలకొల్పుటకు అవసరమైన భవనమును నిర్మించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20,70,34,000/— for Public Works by Rs. 100/-

కృష్ణాజిల్లా వుయ్యూరు తాలూకా వుయ్యూరులోని సబ్-రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయములో దస్తావేజులు రిజిష్టరీ చేయుటకు వచ్చు కక్షదారులు సౌకర్యార్థం విశ్రాంతి మందిరం (Rest Shed) ఏర్పాటు చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri Desini China Mallaiah :— Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 20,70,34,000/— for Public Works by Rs. 100/-

పబ్లిక్‌వర్క్సులో మా కరీంనగరం జిల్లా పరిషత్ చైర్మెన్‌గారికి ప్రత్యేకంగా నామినేషన్ పై కంట్రాక్టు యిచ్చే పద్ధతి కలిగించినందుకు వారు ఉపయోగించుతున్న తీరువల్ల పబ్లిక్ నష్టము కల్గుచున్నందుకు నిరసనగా.

Sri Vadde Sobhanadreeswara Rao :— Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 1,94,36,000/— for Minor Port Development by Rs. 100/-

కృష్ణా జిల్లాలో బందరు రేవు అభివృద్ధికి తగు నిధులను కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

(8-1-7)

Dr. S. Chandramouli :— Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 1,94,36,000/— for Minor-port Development by Rs. 100/-

For not improving Chirala Vadarevu under Minor Port Development scheme (Prakasam District).

Sri G. Latchanna :— Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

తెలంగాణా ప్రాంతంలోని 75% గ్రామాలకు ఏలాంటి రోడ్డు సౌకర్యము ముప్పై సంవత్సరాలనుండి కల్పించనందుకు ముఖ్యముగా రంగారెడ్డి జిల్లాలోని చేవెళ్ళ తాలూకాలోని, కుమ్మరిగూడ, గన్‌పూర్, ముడిమాల, చనపల్లి, కమ్మెట, తల్లారము, అంతప్పగూడెం, పర్వేద, దామెరగిద్ద.

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

కరీంనగరము జిల్లా సుల్తానాబాద్ తాలూకాలో తనుగుల గ్రామము వద్ద మానేరు నదిపై రోడ్డు బ్రిడ్జ్ నిర్మాణము మంజూరైన మూడు సంవత్సరములకు గూడ పని మొదలు పెట్టనందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

For not providing pucca roads in coastal belt and forest areas of Srikakulam District and allowing the fair weather roads laid here and there to delapidated and unfit for use.

Sri M. Omkar :— Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

For not getting to requisite standards of the Vellatur to Gangadipalem Highways road eventhough it was taken 10 years back as it is not useful for plying R. T. C. Buses in the rainy season in Repalle Taluk, Guntur District.

Sri N. Raghava Reddy :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

మేంటెనెన్స్ లేకుండా అధ్వాన్నమైన స్థితిలో రోడ్లు ఉంచుచున్నదానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

రిటైరైన గ్యాంగు వర్కర్సుకు బదులు కొత్తవారిని నియమించి రోడ్లను ఎప్పటి కప్పుడు బాగుచెయ్యని విధానానికి నిరసనగా.

Sri V. Sobhanadreeswara Rao :— Sri, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

The Roads & Buildings Department has failed to maintain roads in the State.

Sri B. Narayana Swamy :—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని-టెక్కలి, పలాసా, మరియు పాతపట్నము తాలూకాలకు సంబంధించిన (1) నౌపడా మెళియాపుట్టి రోడ్డు (2) నౌపడాకవిటి రోడ్డు (8) టెక్కలి తెంబూరు రోడ్డు-మరియు తెరబూరు—పాతపట్నము రోడ్డుపై ఎన్నిసార్లు ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకొని వచ్చినప్పటికి చర్య తీసుకొని, సదరు రోడ్స్ శాంక్షన్ చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఆముదాలవలస లెవెల్ క్రాసింగు అంచనాలకు మించి ఖర్చుచేసి కట్టిన ఓవర్ రైల్వే బ్రిడ్జి పట్టడములో, లోపములున్నాయని ఎన్నిసార్లు ప్రభుత్వానికి తెలియపరచినప్పటికిని ప్రభుత్వము-చర్య తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

Sri Vadde Sobbanadreeswara Rao :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

కృష్ణా జిల్లా వుయ్యూరు తాలూకాలో మంటాడ-లంకపల్లి రహదారిలో పేరంటి లాకు వద్ద బందరు కాల్వ, కవతపల్లి డ్రైనేజ్, భీమనాది ఛానల్ మీద సుమారు 70 లేక 80 సంవత్సరములకు పూర్వం నిర్మించబడిన సింగల్ లైన్ బ్రిడ్జెస్ వలన ప్రజలకు ముఖ్యంగా చెరకు రైతులకు చాలా ఇబ్బంది కల్గుతున్న దృష్ట్యా, ఈ సింగల్ లైన్ వంతెనలను డబుల్ లైన్‌గా మార్చుటకు తగు చర్యలు తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

కృష్ణా జిల్లాలోని వుయ్యూరు - ఐలూరు, మంటాడ - లంకపల్లి, పునాదిపాడు - పెదపారుపూడి రోడ్లు అధ్వాన్న స్థితిలోవున్న దృష్ట్యా సదరు రోడ్లను అభివృద్ధి చేయడానికి తక్షణ చర్యలు తీసికొనకపోవడం పట్ల నిరసనగా.

Sri Desini China Mallaiah :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

1. కరీంనగరం నుండి ఇందుర్తి వరకు రోడ్ కంప్లీట్ చేయలేనందుకు

2. ఇందుర్తి నుండి హుస్నాబాద్‌కు రోడ్ కంప్లీట్ చేయలేనందుకు

3. సుందరగిరి నుండి గాగిరెడ్డిపల్లి వరకు రోడ్ కంప్లీట్ చేయలేనందుకు

4. సందారం నుండి ధర్మారం వరకు రోడ్ కంప్లీట్ చేయలేనందుకు

5. కుందెనవానిపల్లి నుండి రామపరం రోడ్ కంప్లీట్ చేయలేనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

ముల్లకూరు నుండి పలస్నాబాద్ వరకు తార్ రోడ్స్ చేయలేనందుకు నిరసనగా.

Dr. S. Chandramouli :— Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

Failure of the Government to provide by pass road to Chirala and also failure to take up with the Government of India (Railway) to construct a Railway Bridge between Karamchedu and Chirala (Prakasam District) across the Railway line

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

For not taking up Bypass road of Chirala. For not improving Pandillapalli - Motupalli Road (Chirala Taluk, Prakasam District).

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్లా) :— అధ్యక్షా, రవాణా సమస్య ప్రజల జీవితంలో రోజురోజుకు అత్యంత ప్రధానమైనటువంటి అవసరంగా పరిణామం చెందుతున్న విషయాన్ని ప్రభుత్వం, ప్రజలు-అంతా గుర్తించవలసిన అవసరం ఉంది. గత కొన్ని సంవత్సరాల క్రితంవరకు ఈ రవాణా సౌకర్యాలు, రవాణా బాధ్యత ప్రయాణికులపైనే ఉండాలని ప్రయాణీకులు భావించేవారు. వారు మూటలు ముళ్ళు కట్టుకుని మైళ్ళతరబడి నడచి వెళ్ళేవారు. ఆ తరువాత బస్‌లు, రైళ్ళు వస్తే డబ్బు చెల్లించి ప్రయాణించేవారు. క్రమక్రమంగా, కాలక్రమేణా రవాణా అనేది ఒక పెద్ద పరిశ్రమగా తయారై ప్రజల అవసరాలు తీర్చడానికి కీలకమైన పాత్ర వహించవలసిన

పరిస్థితులు మనం చూస్తున్నాము. ఇది యాదృచ్ఛికంగా జరగడంలేదు. మానవ సమాజ పరిణామంలో, నాగరికత పరిణామంలో, మానవుడి నిర్విరామంలో ప్రయాణాన్ని అనివార్యంగా అన్ని సందర్భాలలో నిర్వహించే పరిస్థితి వస్తే దాని సక్రమంగా, ఎఫిషియంటుగా, ఎకనామికల్‌గా, ప్రమాదాలు లేకుండా, సుఖంగా అన్ని విధాలా ఈ రవాణా సౌకర్యాలు కావాలని కోరుకుంటున్నారు. ఒక్క ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనే కాదు మొత్తం ప్రపంచ నాగరికతా పరిణామంలో ఈ భావాలు ప్రజలందరిలో రోజురోజుకు పెద్ద ఎత్తున వ్యాపిస్తున్నాయి. ప్రజలు చాలా ఎఫిషియంటు రవాణా సంస్థ రావాలని కోరుతున్నారు. శరవేగంగా ప్రయాణం చేస్తున్నటువంటి అవసరాలను, కోరికలను తీర్చవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంమీద ఉంది. ప్రజల సాంఘిక అవసరాలపట్ల బాధ్యతలేని వ్యవహారం చేసే పద్ధతి ఉండకూడదు. ప్రజల సాంఘిక అవసరాన్ని, నిత్యజీవితావసరాన్ని తీర్చవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వాలు తీసుకుంటున్నాయి. విద్య ఎంత ముఖ్యమైనదో వైద్య సౌకర్యాలు ఎంత ప్రధానమైనవో, మంచినీటి సౌకర్యాలు ప్రజలకు అందజేయడం అవసరంగా భావిస్తున్నామో ఆదే స్థాయిలో రవాణా సౌకర్యాలు కూడా ఏర్పాటు చేయవలసిన బాధ్యత రాష్ట్ర కేంద్ర ప్రభుత్వాలమీద ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. రవాణా అనేది ప్రయివేటు వ్యవస్థలోనుంచి క్రమక్రమంగా మారిపోతూ పబ్లిక్ రవాణా సంస్థగా పరిణతి చెందడం జరుగుతున్నది. ఏ రకంగా విద్యను పబ్లిక్ రంగంలో తీసుకుంటున్నామో, ఏ రకంగా ఆరోగ్యాన్ని పబ్లిక్ రంగంలో తీసుకుంటున్నామో, ఏ రకంగా మంచినీటి సరఫరా పబ్లిక్ రంగంలో తీసుకొనడానికి బాధ్యత తీసుకొంటున్నామో అదే రకంగా ఈ రవాణా సౌకర్యాలు కూడా పబ్లిక్ రంగంలో సమర్థవంతంగా నిర్వహించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది. ప్రజల యొక్క దైనందిన అవసరాలను చక్కగా తీర్చిదిద్దవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది. ప్రభుత్వం అలాగ నిర్వహించేట్లు చేయవలసిన బాధ్యత శాసనసభ మీద ఉంది. ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజలందరి పైన కూడా ఉంది. అయితే ఈ పరిస్థితులలో మన రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థయొక్క పరిస్థితిని పరిశీలించవలసిన అవసరం వచ్చినప్పుడు ఈనాడు రోడ్డు రవాణా సంస్థ గురించి ప్రభుత్వం ఒక ధోరణిలో ఆలోచిస్తున్నది. ఈ ప్రభుత్వం యొక్క ధోరణిని సరిగా అర్థం చేసుకోలేకనో, దీనికి అంతర్గతంగా ఉన్నటువంటి కొన్ని బలహీనతలను అర్థం చేసుకోలేకనో ప్రజలలో కొన్ని అపోహలు ఉన్నాయి. దానిని సృష్టించేవారు చాలా మంది ఉన్నారు. నేషనలైజు చేయడంవల్ల ఫలితం లేదు. ఆర్టీసీ సంస్థ సక్రమంగా సవ్యంగా నడవడం లేదు. ప్రయివేటువారి చేతులలో ఉంటే వారు చక్కగా నడిపించ

కోవడం లేదా అని కొంతమంది అంటున్నారు. ప్రయివేటు వారు బస్‌లను నడిపి లాభాలు సంపాదించుకోవడం లేదా, ప్రయాణీకులకు సౌకర్యాలు కలుగజేయటం లేదా, సకాలంలో బస్‌లు నడవడం లేదా, జాతీయం చేయడం వల్ల ఈ దుర్గతి ఏర్పడిందని ప్రయివేటు యజమానులు ప్రచారం చేస్తున్నారు. జాతీయం తీసివేస్తే ప్రయివేటు వ్యవస్థలకు ఇస్తే మళ్ళీ ఎప్పటిలాగే బాగా ఉంటుందనే అభిప్రాయం కల్పించేటటువంటి ప్రయివేటు బస్ యజమానులు లేకపోతే వ్యక్తిగతంగా ఆలోచించేవారు ప్రభుత్వంలోను, డిపార్టుమెంటులోను కొంతమంది ఉండవచ్చు. నేను దానిని గురించి చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఇది అవాస్తవికమైన విషయం. ఇది ఆలోచించడానికి వీలులేని విషయం. ఇది ప్రకృతి పరిణామానికి సాంఘిక పరిణామానికి, సాంఘిక అవసరాలకు విరుద్ధంగా చేసే ఆలోచన మాత్రమే నేషనలైజేషను చేయడమనేది చారిత్రాత్మక సత్యం. ప్రపంచ వ్యాపితమైన అనుభవాన్ని చూస్తే అది అనివార్యం. కాబట్టి దీనిని సంపూర్ణమైన జాతీయం చేయాలి జిల్లాలలో మిగిలిన అన్ని రూట్సును జాతీయంచేసి ప్రయివేటు బస్‌లు నడపకుండ తగు చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. మీరు పబ్లిక్ రంగంలో ప్రక్క ఆదాయాన్ని చెడగొట్టకుండా చూడవలసిన అవసరం ఉంది. జాతీయం చేసే దానిలో పొరపాటు లేదు. జాతీయం చేయడంవల్ల ఈ నష్టాలు, కష్టాలు రావడం లేదు. జాతీయం చేసినా చేయకపోయినా ఆ నష్టాలు, కష్టాలు ఉన్నాయి. ప్రయివేటు బస్ ద్వారా విపరీతమైన నష్టాలు, కష్టాలు, దుర్మార్గాలు, దోపిడీలు సాగుతున్నాయి. దానికి దీనికి పోటీ పెట్టి ఈ సమస్యను వక్ర మార్గంలో పెట్టే పద్ధతి నిజంగా ప్రజాతంత్రానికి, ప్రజాస్వామ్యానికి, సాంఘిక అవసరాలకు, సోషలిస్టు ధోరణికి పూర్తిగా విరుద్ధం. మనం జాతీయం చేయడంవల్ల నష్టాలు నష్టాలు వస్తున్నాయనే వాదనను నేను ఖండిస్తున్నాను మనం సాధించింది చారిత్రాత్మక విజయం. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని, మన రాష్ట్ర ఆర్‌టిసి సంస్థను నేను కంగ్రాట్యులేట్ చేస్తున్నాను. కనీసం ఈ భావాన్ని అయినా కాపాడడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు, జాతీయం తొలగించే పరిస్థితి ఏ పరిస్థితులలోను అవకాశం ఇవ్వకూడదు. గత 2, 3 సంవత్సరాలలో అలాంటి దుష్ట అభిప్రాయాలు, భావాలు మనలో పొడచూపాయి. కొంతమంది దీనిని వికేంద్రీకరణ చేసి క్రమక్రమంగా బలహీనపరచి జాతీయాన్ని విజాతీయంచేసి మళ్ళీ ప్రయివేటు సంస్థలకు ఇచ్చే ధోరణిలో ఆలోచించిన అభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. మళ్ళీ సర్వమనిగి ఒక దానిలో పడుతున్నామనే అభిప్రాయం ఉంది. జాతీయం చేయబడినటువంటి ఆర్‌టిసి సంస్థను సక్రమంగా ఎఫిషియంటుగా నడిపించడానికి చేయవలసిన కార్యక్రమాలు ఏమిటో ఆలోచించడం తప్ప మనకు వేరే పరిష్కార మార్గంలేదు. ఈవేళ జాతీయంచేయబడిన ఈ సంస్థ నష్టాలతో నడుస్తున్నది. 1982-

83 కు 14 కోట్ల వరకు నష్టాలు వస్తున్నాయని అంచనాలు వేస్తున్నారు నష్టాలు 1977 నుంచి వస్తున్నాయని అంటున్నారు ఈ నష్టాలు రావడానికి అనేక కారణాలు ఉన్నాయి హైదరాబాద్, సికింద్రాబాదు జంట పట్టణాలలో ఎలాగ నష్టాలు వస్తున్నాయో ఎలాగ దేశంలో నష్టాలు వస్తున్నాయో ఆలోచించండి. ప్రజల అవసరాలు తీర్చడానికి గ్రామీణ ప్రాంతాలలో బస్సును నడిపించడానికి బాధ్యత ప్రభుత్వం తీసుకున్నప్పుడు నష్టాలు ఎలాగ వస్తున్నాయో పరిశీలిస్తే మనకు ఒక అనుభవం వస్తుంది.

11.00a.m. అది రేపు మనం అంతా గమనించుకోవలసింది అంగీకరించవలసిన సత్యం ఈనాటి గమనించడం మంచిది ఆదిమిటంటే పబ్లిక్ రోడ్ ట్రాన్సుపోర్టు సంస్థ అటు గ్రామసీమలలోగాని పట్టణాలలోగాని, జంట పట్టణాలలో నడుపుతూ ఉన్నది. రేపు గ్రామాలలో నడుపుతుంది. అది నష్టాలలో తప్ప లాభాలలో నడిచే సంస్థ కాజాలదు. ఈ ట్రాన్సుపోర్టు సంస్థ మీద ఏ విధంగా విద్యాలయాలలో విద్యా బోధన చదువు చెప్పి ప్రభుత్వ బొక్కసం నుంచి సంవత్సరానికి 250 కోట్లు 300 కోట్లు రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి విద్య నేర్పుతూ ఉన్నారో అది మీ సొంతమైన బాధ్యత అనుకుంటున్నామో, వైద్య పద్దులపైన వందల కోట్లు ఖర్చు పెట్టి ప్రజల నిత్యావసరమైన ఆరోగ్యాన్ని కాపాడవలసిన రక్షణ బాధ్యత ప్రభుత్వం తీసుకుని ఖర్చు పెడుతున్నామో వంద కోట్లు. దాదాపు అదే స్థాయికి చేరుకుంటూ ఉన్నాము రవాణా విషయంలో కూడా. ప్రజలకు రవాణా సౌకర్యాలు సక్రమంగా సకాలంలో మంచిగా కల్పించవలసిన బాధ్యత కూడా ప్రభుత్వం స్వీకరించాలి. స్వీకరించింది. ఇంకా చాలదు. ఇంకా పెద్ద ఎత్తున దీనిని ఆలోచించి అమలు పర్చాలి. అలాంటి సందర్భంలో తప్పనిసరిగా మనం ఇది ఒక వ్యాపార సంస్థగా నిర్వహించే ధోరణితో సాగించలేము. అందుకొరకు, దీనిని నడిపించుదాము. ప్రజలనుంచి తప్పకుండా ప్రయాణపు ఖర్చు తీసుకుందాము. వాళ్ళ ఫేర్సు తీసుకుందాము. అవసరమైతే కొన్ని సందర్భాలలో పెంచుతూ ఉన్నాము. అనేక కారణాలవల్ల మార్పులు చేర్పులు చేసినప్పటికిని ఈ రోడ్డు రవాణా సంస్థ వ్యాపార సంస్థగా ప్రజల దగ్గర ఆదాయాన్ని సంపాదించాలని ఫేర్సు ద్వారా లాభాలు సంపాదించాలి అనే ధోరణి ఇక మీరు మేము ఎన్ని ప్రయత్నాలు చేసినా కనబడుతుంది. ఇలా కనబడాలి. లాభాలు రావాలి, లాభాలు రావడానికి కార్మికులపైన దాడి చేయాలి, కార్మికులను తొలగించాలి వాళ్ళమీద మనం ఖర్చులు తగ్గించుకోవాలి, బస్సులమీద ఖర్చులు తగ్గించుకోవాలి బస్సులు వ్యాప్తి చేయడంలో పట్టణాలలో చేసే ఖర్చులు తగ్గించుకోవాలి, గ్రామాలకు బస్సులు వేసే పనులు తగ్గించుకోవాలి అంటే తగ్గించుకున్న తరువాత మీకు నష్టాలు రావు. ఆ సిద్ధాంతం

ఎక్కడికి పోతుంది ? ఈ జాతీయం చేయబడి ప్రభుత్వం ద్వారా అన్ని పెద్ద బస్సులు నడిపించేటటువంటి బృహత్తర కార్యక్రమాన్ని కూడా తగ్గించుకుంటే ఏదో పట్టణాలలో 10, 20, 50 బస్సులు నడిపించుకుంటే లాభసాటిగా ఉంటుంది, ఏదో గ్రామాలలో బస్సులు అక్కరలేదు. తరువాత విజాతీయం చేయడం అనే ఆలోచనకి ఇది నాందిగా వస్తూ ఉంది. కాబట్టి అనివార్యముగా చారిత్రక కారణాల వల్ల ఈ అవసరము ఏమో పెరుగుతూ ఉన్నది. అవసరాన్ని తీర్చవలసిన గురుతర బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన పెద్ద ఎత్తున పడుతూ ఉన్నది. దీనిని నిర్వహించడంలో తప్పనిసరిగా మనం అధిక ఖర్చులు భరించవలసివస్తుంది. కాబట్టి ఈవేళ 14 కోట్లు ప్రభుత్వం పైన అదనపు భారము, లోటు ఎక్కువటు అంటే మేము ఏమి ఆశ్చర్యపడడంలేదు. న్యాయంగా అది వింటే నాకు మొదలు సంతోషమే కలిగింది. పద్నాలుగే కోట్లుకదా అని. పద్నాలుగే కోట్లు ఆయ్యేది ఇంకా 20 కోట్లు రావచ్చు 50 కోట్లు కావచ్చు. అయితే ఈ కోట్లు పెరగాలి. ఖర్చులు పెరగాలి భారము పెరగాలి అని కోరుకోవడం లేదు. కారణాలు ఉన్నాయి. డీసెలు, పెట్రోలు ధరలు పెరుగుతూ ఉన్నాయి. స్పేరు పార్ట్సు ధరలు పెరుగుతూ ఉన్నాయి. ట్యూబులు, టైరులయొక్క ధరలు పెరుగుతూ ఉన్నాయి. విదేశీ వ్యాపారం అవడం వల్ల అనేక పన్నులు పెరుగుతూ ఉన్నాయి. మనం పన్నులు చెల్లిస్తూ ఉన్నాము. అనేక కారణాలు ఉన్నాయి. ఏ కారణాలు తగ్గించుకుందామో తరువాత పరిశీలిద్దాముగాని ఇది నష్టములో నడుస్తూ ఉన్నది, కాబట్టి దీనిని ఏదో కష్టము నష్టము కాబట్టి వదులుకోవాలి అనే ధోరణి కాకుండా దీనిని ధైర్యంగా భరించి ప్రభుత్వం అనేక పద్ధతులలో - ఆఫ్టర్ ఆల్ మన రాష్ట్రానికి వచ్చే ఆదాయాలు అనేక విధాలుగా ఉన్నాయి. అప్పులు కూడా తెచ్చుకుంటూ ఉన్నాము. ఈ హాస్పటల్సు పైన, విద్యాలయాలపైన, మంచినీళ్ళ పైన పెట్టే డబ్బు మనం స్వంతంగా కష్టపడి సంపాదించుకుంటున్నామా, మన రాష్ట్ర ఆదాయం నుంచే పెడుతున్నామా, కేంద్రం నుంచి అప్పు తెచ్చుకోవడం లేదా ? ప్రపంచ బ్యాంకునుంచి తెచ్చుకోవడంలేదా ? కాబట్టి అందులో అనివార్య భాగముగా ఆలోచించాలి గాని దీనిని విడదీసి పరిశీలనచేస్తే సమస్యకు పరిష్కారం కాదు అని చెప్పి నేను ముఖ్యంగా మిత్రులు జగన్నాథరావు మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. ధైర్యంతో 10 కోట్లు అవసరమైనా ప్రభుత్వం తరపున బాధ్యత పెట్టి ఒక బ్రాడ్ పెరస్పెక్టివ్‌తో ఆలోచించి జయప్రదంగా సమర్థవంతంగా నిర్వహించవలసిన సంస్థ అని మనవి చేస్తూ నేను ఆ విషయాన్ని ఇంకా కొద్దిగా పరిశీలనలోనికి వెడుతూ ఉన్నాను ఇన్నాళ్లు, మనం 77 కి పూర్వం మనం ఎప్పుడూ బస్సులు బాగా వ్యాపించేవారము. వ్యాప్తి చెందేప్పుడు ఈ డిప్రిసియేషన్ ఫండ్సులోనుంచి మనం ఖర్చు పెట్టేవారము. ఒక షెడ్డుని పూర్తి చేసుకుని

మనం బస్సులు బాగా పెంచుతున్నాము అనే సంతోషం కలిగింది. కాని ఈనాడు బస్సుల యొక్క డిప్రిసియేషన్ ఫండ్సు సకాలములో ఖర్చు పెట్టకపోవడంవల్ల ఈనాటి పరిస్థితి ఎట్లా వచ్చింది అంటే మరి మన రాష్ట్రంలో 7,140 బస్సులు ఉంటే వాటి స్ట్రెన్క్త్‌లో 1747 బస్సులు ముసలి బస్సులు అయిపోయినాయి. ఔట్ ఆఫ్ ఆర్డరు అయిపోయినాయి. అందులో 646 బస్సులు ఆఫ్ ది రోడ్డు అయిపోయినాయి. ఇవి బస్సులు సక్రమంగా నడవడానికిగాని మంచి లాభాలు సంపాదించడానికిగాని ఉపయోగ పడేదికాదు. కాబట్టి డిప్రిసియేషన్ ఫండు ఏ పద్ధతి మనం ఎప్పుడు ఏ సమయంలో బస్సులపైన ఖర్చు పెట్టాలో ఆ విధంగా చేసినట్లయితే బస్సులు కండిషనులో ఉండడం ఉపయోగపడడం జరుగుతుందిగాని ఈ ఫండ్సు అన్నిటినికూడా మిస్‌యూజ్ చేసి గందర గోళము చేసుకునేటటువంటి పద్ధతి సరి అయినది కాదు అని నేను మనవి చేస్తున్నాను. వారి ఉపన్యాసములో చెప్పారు. మేము బస్సులు ఆగ్‌మెంటు చేయడానికి కొత్త రూట్లు తీసుకోడానికి బస్సులు పెంచడానికి కూడా ప్రయత్నం చేస్తున్నాము అన్నారు. సరే ఈ ప్రయత్నాలు అన్నీ కూడా కన్‌స్ట్రయిన్ట్స్ ఉన్నాయి, ఇబ్బందులకు పరిమితులకు లోబడి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము అని అస్పష్టంగా ప్రయత్నం చేస్తున్నాము అని చెప్పారు. వారు చూపించిన లెక్క ప్రకారము చూస్తే 75 వెహికిల్సు మాత్రమే ఈ సంవత్సరంలో కొత్త బస్సులు రంగంలోకి దింపుతూ ఉన్నారు. ఈ కొత్త బస్సులు ఎక్కడ దింపుతున్నారు అంటే పట్టణాలలోనే కనబడుతూ ఉంది. గ్రామసీమలలో ఒక్క బస్సు కూడా పెంచబోతున్నట్లుగాలేదు, వారి ఉపన్యాసము అంతా పరిశీలనచేస్తే. పట్టణంలో 75 కూడా చాలకపోవచ్చు, 80 కూడా కావచ్చు. కాని పట్టణాలలో చేస్తూ గ్రామాలలో చేయకపోవడం అనేది ఎక్కడికి దారి తీస్తుంది అంటే ఇదివరకేమో ప్రతి గ్రామానికి గ్రామ గ్రామానికి బస్సు అని నినాదము ఇచ్చారు. ఆ నినాదాల మధ్య ఒక కన్‌సిస్టెన్సీ కావాలి. ఈ పార్టీకి ఒక ఖచ్చితమైన దూరదృష్టి కలిగిన విధానం కావాలి. ఆరు మాసాలకు సంవత్సరానికి నినాదాలు మార్చుతుంటే--మీరు మంచి నినాదం ఇచ్చారు. ఊరు ఊర బస్సు ఇంటి ఇంటి దీపము. అని అన్నారు. అది కేవలము యతి ప్రాసల కొరకుకాదు. మానవ జీవితావసరం కొరకు ప్రజల మనస్సులలో ఉన్న సజీవ మైన కోరికలు కాబట్టి ఆ కోరికలు పరిష్కారము చేస్తామని వాగ్దానం చేస్తే వారు మీ ప్రక్కన ఉంటారు, మీ పక్షం ఉంటారు అనే అభిప్రాయం కూడా కావచ్చు. ఏది ఏనప్పటికి మంచిదే కదా. కాబట్టి ఊరుఊర బస్సుపెట్టే పద్ధతి చెన్నారెడ్డిగారు చెప్పినారు కాబట్టి చెడ్డదికాదు. జగన్నాధరావుగారు చెబుతున్నారు కాబట్టి జగన్నాథ పద్ధతిలో చేయండి. విశ్వవ్యాపితంగా చేయండి. కావలసింది మాకు బస్సులు గ్రామ గ్రామానికి బస్సు కావాలి. మీరు 75 హైదరాబాదు శికిందరాబాదు పట్టణాలలో పెంచితే కనీసం

72 కాకుండా 150, 200 బస్సులైనా గ్రామాలకు పెంచకపోతే మీరు ఈనాడు చేసిన వాగ్దానం నిలబెట్టుకోలేరు గ్రామాలలో మారుమూలలో ఉన్న ప్రజలు రోడ్డులు వేసుకున్నారు. కొన్ని గొప్పి దాగుపడ్డాయి. క్రమ క్రమంగా ఎన్. ఆర్. ఇ. పి. క్రింద దాని క్రింద దీని క్రింద డబ్బులు పెడుతూ ఉన్నారు. కల్వర్ట్సు కడుతూ ఉన్నారు. రోడ్డు ట్రాఫిక్ అభివృద్ధి అవుతూ ఉన్నది. ఆ రోడ్డుల పైన బస్సులు నడపకపోతే మీరు ఇక్కడ పట్టణాలలో ఇంకొక ఐశ్వర్యం కాకపోయినా సౌకర్యాలు అనుభవిస్తున్న ప్రజలకు ఇంకా సౌకర్యాలు కలిగించే పద్ధతిలో ఉన్నప్పుడు బస్సు ముఖమే చూడని వారు ఎప్పుడు మా ఊరుకు వస్తుంది అంటే పండుగ చేసుకునేవారు అంటే బస్సు మా ఊరుకి ఒందు అయిపోయింది, ఈనాడు, వచ్చి వచ్చి ఈనాడు వర్షంవల్ల బంద్ అయిపోయింది అంటే గ్రామం అంతా కలవరపడే పరిస్థితులు ఉన్నటువంటి పరిస్థితిలో అటువంటి ప్రజలను వెనుకబడిన ప్రజలను, వెనుకబడిన గ్రామాలలో ఉన్న ప్రజలను వారి మనస్సులకు శాంతి కల్పించండి. ఆ విధంగా వారిని నెగ్లెక్టు చేసి చేయకుండా బస్సులకి ఎన్ని లక్షలు అవుతాయో 2 లక్షలు అవుతాయో రు 3 లక్షలు అవుతాయో, ఎన్ని కోట్లు ఖర్చు అవుతాయో చెప్పలేను ఎన్ని లక్షలు అయినప్పటికి కూడా అవసరమైతే 250, 300 బస్సులు మీరు అదనంగా కొనుగోలు చేసి గ్రామ సీమలలో కూడా రాష్ట్ర వ్యాపితంగా ప్రయాణానికి ఏర్పాటుచేసి వాళ్ళకి బస్సు సౌకర్యాలు కల్పించడం ఇదివరకు చేసిన వాగ్దానాలు నిలబెట్టుకోవడం ఇకముందు కూడా ఇదే ప్రపోర్షనులో క్రమ క్రమంగా ప్రతి సంవత్సరం పెంచే పద్ధతి ఆలోచించాలి తప్ప ఇక్కడికి కన్‌స్ట్రయిన్ట్సు అని పెట్టుకోవడం భావ్యంకాదు. నేను మొదలే మనవిచేశాను. 14 కోట్లు ఈనాడు నా లెక్కలలో ఇదిజీ వస్తుంది. ఈ ఆఫీసర్లయొక్క లెక్కలలో భారము కావచ్చు, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి, రెండువేల కోట్ల రూపాయలు బడ్జెటును ఈనాడు ఖర్చు పెడుతున్న ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి 15 కోట్లు, 20 కోట్లు ట్రాన్సుపోర్టు పైన పెద్ద సమస్య కాదు. ఇది తప్పనిసరిగా మనపైన పడుతున్న భారము ఇది పబ్లిక్ డ్యూటీ పబ్లిక్ రెస్పాన్సిబిలిటీ ఈ ప్రభుత్వం నిర్వహించక తప్పేదికాదు అని మనవిచేస్తున్నాను,

ఈ సందర్భంలో వారి ఉపన్యాసంలో యింకొక విషయం అన్ ఎకనామికల్ ఆపరేషన్స్ తగ్గిస్తున్నామని చెప్పారు. **He is very much constrained.** ఆర్థిక యిబ్బందులలో వుండి ఎట్లా మాట్లాడుతున్నారు. అన్ ఎకనామికల్ కావడానికి బస్సులు పాతవి కావచ్చును, బస్ రూట్స్ బాగా లేకపోవచ్చును. కాని ప్రయాణీకులు లేకపోవడం వల్ల కాదు. ఎక్కడనో 1 పర్సెంటు, 2 పర్సెంటు లేకపోవడం ఉంటే వుండవచ్చును. కాని ప్రయాణీకులు లేకపోవడంవల్ల అన్ ఎకనామికల్ అనే భావానికి ఆస్కారంలేదు. అయితే యిటువంటిచోట **socially, it is not uneconomical.** మీరు మెకానికల్‌గా

చూసి పట్టణాలలో వచ్చే పర్సెంటేజ్‌మీద, యింకా పెద్ద రూట్స్‌పైన, నిర్ణీతం చేయబడిన రూట్సుపైన యింకా వచ్చేదానికోసం మీరు మరుమూల గ్రామాలలో వచ్చే ఇన్‌కంమీద అన్ ఎకనామికల్ కేటగిరీగా పెట్టి వీటిని తగ్గించి ఉన్న బస్సులను లేకుండా చేస్తున్నారు. గత సంవత్సరానికి, యీ సంవత్సరానికి చూస్తే గ్రామసీమలలో నడిచేవి తగ్గుతున్నాయి కాని వాటిని పెంచే ఆలోచన మంత్రిగారికి లేదు. ఇది దైన్య పరిస్థితి. ఈ విధంగా అయితే యింకేమి ముందుకు పోలేము. మనము రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ బాధ్యతను గమనించి ముందడుగు వేయాలి. ఈ అన్ ఎకనామికల్ బస్సులు రద్దుచేసి ఏమి చేస్తున్నాము. కార్మికులు క్రొత్తవారిని రిక్రూట్ చేసుకోవడానికి లేకుండా పోతోంది. క్రొత్తగా క్లీనర్స్, డ్రైవర్స్, కండక్టర్స్ సిబ్బంది రాకుండా పోతారు. ఈ విధంగా ఎంప్లాయిమెంటుకు అవకాశం లేకుండా చేస్తున్నారు. ఒకవైపు ప్రజల సౌకర్యం విషయంలో పరిష్కారం చేయవలసిన చక్కని అవకాశం ఉండగా మీరు అన్ ఎకనామికల్ అనే కారణంగా వీటిని తగ్గించడం యెట్టి పరిస్థితులలోను భావ్యం కాదు. ఇది ఒక భ్రమలో ఉన్నారు. బస్సుకు కార్మికులు రేషియో 11, 10, 9, 5 అనే పద్ధతిలో యెందుకు పెడుతున్నారో కాని ప్రయివేటు ఆపరేటర్సును మనకు చూస్తే తప్పకుండా తేడా ఉంటుంది. ప్రయివేటు ఆపరేటర్సు తక్కువ సిబ్బందితో ఎక్కువ బస్సులు నడిపిస్తున్నారు. కనుక మీరు స్ట్రీమ్ లైన్ చేయండి, తగ్గించండి. అట్లా ఉన్నారని బస్సులు తగ్గించడం న్యాయంకాదు. మీరు అడ్మినిస్ట్రేషన్ స్ట్రీమ్‌లైన్ చేసిన తర్వాత అనవసరంగా సిబ్బంది ఉన్నప్పుడు వారికి మరో పని యివ్వండి. మరో బస్సు కొనండి. ఈ కారణంగా రేషియో 10, 11, 12 అనేవి సరైన ఆలోచన కాదు. ఇంకొక కారణం యేమిటంటే ఫ్యూయల్‌కు పైసలు పెరిగాయి కాబట్టి, బస్సుల ఖర్చులు పెరిగాయికాబట్టి అదే విధంగా ట్యూబులు, టైర్లు విదేశాలనుంచి దిగుమతి చేసుకునేవాటి ధరలు పెరిగాయి కాబట్టి, స్పేర్‌పార్ట్స్ ధరలు పెరిగాయి కాబట్టి యీ కారణాలవల్ల ప్రయాణీకులపైన చార్జీలు పెంచకతప్పదు. కాని నష్టాలు వచ్చినాయి కాబట్టి బస్సులు తగ్గించుకోవడం, కార్మికులను తగ్గించుకోవడం, రూట్స్ తగ్గించుకోవడం అనే ధోరణి దృష్ట్యా సాంఘిక ఛాలెంజ్‌ను స్వీకరించి సమాధానం చెప్పగలిగే ప్రభుత్వం ఆలోచించవలసిన పద్ధతికాదు. ఇటువంటి దురదృష్టకరమైన ఆలోచనా ధోరణి మంత్రికి వుంటే నాకు నచ్చదు. కఠినంగా చెప్పాలంటే అది అర్థరహితమైన పద్ధతి. సాంఘిక బాధ్యతలపట్ల ధైర్య సాహసాలతో ముందడుగు వేసే బాధ్యతగల ప్రభుత్వం కాకుండా బలహీనమైన, చేతకాని తిరుగుముఖం పట్టే ధోరణితప్ప ముందడుగు వేసే ప్రభుత్వానికి ఈ దృష్టి ఉండకూడదు. మనకు ఇండియన్ ఆయిల్ కార్పొరేషన్ లేదా ? ఇతర దేశాలనుంచి దిగుమతి చేసుకునే క్రూడాయిలు మనకు ఏ ధరకు ఇస్తున్నారు. అసలు ఆర్.టి.సి. లాంటి అనేకం జాతీయం

చేయబడిన రవాణా సంస్థలకు అమ్ముతున్న పెట్రోలు ఎంత ? అది కేంద్ర ప్రభుత్వానికి లాభం. ఇది రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి నష్టము. అత్తగారికి లాభం, కోడలుకు నష్టం. అక్కడవే ఉంటే కోడలుకు నష్టం యేమిటి ? అత్తగారికి లాభం యేమిటి ? ఒకే కుటుంబంలో ఉన్న కేంద్ర ప్రభుత్వం వ్యాపార సంస్థలకు లాభం కావాలి, స్టేట్ గవర్నమెంటు ఆర్.టి.సి. సంస్థకు నష్టం రావాలా ? సెంట్రల్, స్టేట్ గవర్నమెంటు పబ్లిక్ సంస్థలలో పనిచేస్తున్న ఆయిల్ సంస్థకు, యీ ఆర్.టి.సి. సంస్థకు పరస్పర అవగాహన ఉండాలి. ఇదంతా బుక్ ఎడ్జెస్టుమెంటు. అంటే లాభాలు, వారి ఖాతాలో వ్రాసుకుంటారు, వీరి ఖాతాలో నష్టం వ్రాసుకుంటారు. ఇది బుక్ వేల్యూ తప్ప రియల్ బుక్ వేల్యూ లేదు. ఏదైతేనేమి నష్టాలు వస్తాయి. ఆయిల్ ధర పెరుగుతుంది అన్ని పెరుగుతున్నాయి. కాని నష్టం వస్తున్నదని బస్సులను తగ్గించడం కాదు. దీనిని ఛాలెంజ్‌గా తీసుకొని ముందడుగు వేద్దామనుకొని యేదో విధంగా సాధించుకుందాము. అంతే కాని కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క ద్వంద విధానం అరికట్టాలి. లేకపోతే కనీసం యీ బుక్ ఎడ్జెస్టుమెంటు ఇదంతా నోషనల్ లాసెస్, యీ నోషనల్ లాసెస్ యింత భాగం ఉంటుందని లెక్కవేసి తీస్తే మనకు అసలు లెక్క తెలుస్తుంది. ఈ నోషనల్ లాసెస్ తీసికొని భయపడే పద్ధతి సరియైన పద్ధతి కాదు. ఈ డీజెల్ వస్తువుల ధరలు యిప్పుడు ఆర్.టి.సి. కొరకు నిర్ణయించరు కదా ? ఇప్పుడు కేంద్రప్రభుత్వం యేమి చేస్తోంది ? కేంద్ర పరిశ్రమల శాఖ యేమి చేస్తోంది ? కనీసం నిత్యావసరంగా ఉంటున్నవి మన పరిశ్రమల శాఖ మన రాష్ట్రమీద యితర దేశాల మస్ట్ నేషనల్ కార్పొరేషన్స్ నుండి కొనుగోలు చేసుకొని వారికి లాభం పట్టిచెప్పే దురుద్దేశ్యం కంటే మన దేశంలోనే టైర్లు, ట్యూబుల పరిశ్రమలు పెట్టుకొని కనీసం 2, 3 సంవత్సరములు, 5 సంవత్సరములు అయినా కాని తర్వాత మనము బాగుపడతాము కదా. అటువంటి స్వతంత్ర ఆలోచన మీరెందుకు చెప్పరు ? మనకు యెన్నో పరిశ్రమలు ఉన్నాయి. మన మంగళగిరి టైర్ల ఫ్యాక్టరీకి యేమి గతి పట్టింది ? మంగళగిరి టైర్ల ఫ్యాక్టరీకి, యీ ఆర్.టి.సి. నష్టానికి సంబంధం లేదా ? సంబంధం ఉంది కాబట్టి మన పరిశ్రమల శాఖామంత్రి, రవాణాశాఖామంత్రి, ముఖ్యమంత్రి యెవరి దారి వారిది, యెవరి పని వారిది, కాకుండా రాష్ట్ర వ్యాపితంగా సమగ్రమైన ఆర్థికాభివృద్ధి సాధించుకోవాలనే బాధ్యత లేదా ? మన రాష్ట్ర పరిశ్రమల శాఖామంత్రి సెంట్రల్ మీద వత్తిడి తెచ్చి మన రాష్ట్రంలో టైర్ల ఫ్యాక్టరీ యేర్పాటు చేసుకోవడం అవసరం. మరియు మనము పెట్రోలియం, రసాయినాలు మున్నగు కర్మాగారములు నిర్మించుగలిగి బాగుపడితే మనము అనుకున్న నష్టాలు 14 కోట్లు కాదు. 14 పైసలు నష్టం చూస్తాము. అదృష్టవశాత్తు మనదేశంలో బ్రహ్మాండమైన ఖనిజ సంపద ఉంది. ఆయిలు లభ్యం అవుతోంది ఆంధ్రరాష్ట్రంలో మనకు

యెటువంటి నష్టాలు ఉన్నాయో తెలియడం లేదు. అటువంటప్పుడు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గాని, వీరి ఓయింట్ వారి ద్వారా ప్రపంచ బ్యాంకు రుణాలా సంస్థ ఏర్పాటు చేయకొని ముందుకుపోదామనే ధోరణిలో మాట్లాడారు. అయితే ధరలు పెరిగాయి పంపుసెట్లు, డ్రైవర్ల జీతపత్రాలు పెరుగుతున్నాయి అంటు దీనికి మనమే బాధ్యులము. ఈ ఎయిలు. డ్రైవర్లు, యూనియన్లు మనమే తయారు చేసుకోవాలి. లేకపోతే మనకు నష్టాలు వస్తున్నాయి. యింకా రావచ్చును. ప్రభుత్వం దీని పైన కేంద్రీకరించి నష్టాలు తగ్గించుకోవడానికి, ఆదాయాభివృద్ధికొరకు, రాబడి అభివృద్ధికొరకు ప్రయత్నం చేయాలి. అప్పుడు వారు ప్రయాణీకుల మీద వత్తి పెంచుతున్నారు. పెంచవలసిన అవసరం రావచ్చును. కర్ణాటకలో పదున్నర పైసలు, మనకు 8 పైసలు, తమిళనాడులో 8 పైసలు, మహారాష్ట్రలో 11 పైసలు, ఉన్నపుడు ఉండవచ్చును మిరుపాడు 11 పైసలు చేయవచ్చును. మీరు 11 పైసలు చేసిన తర్వాత కనీసం 4, 5 సంవత్సరముల వరకు నష్టాలు రాకుండా, సర్వాంగసుందరంగా కార్పొరేషను చేరాలు, ఉద్యోగుల జీతాలు ప్రయాణీకులకు సౌకర్యాలు మంచిగా ఉంటాయని దాఖలు మీరు స్వీకరిస్తారా ? స్వీకరించలేరు.

మరల ఫైనాన్సల్ ప్రయిసెస్ పెరుగుతాయి. మనమంతా ఒకసుడిగుండంలో వున్నాం అనేది మంత్రి గారు మరచిపోకూడదు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా అందులో ట్యూబ్స్ టైర్లకు సంబంధించి వ్యాపారులు గుత్తాధిపత్య సంస్థలు, బహుళజాతి సంస్థలు అయిన అమెరికా చేతుల్లో, ప్రపంచ బ్యాంక్ చేతుల్లో కీలుబొమ్మలుగా వున్నారు. అవి కీలకమైన రంగాలు. వాళ్ళు తలుచుకుంటే మీ గొంతులు పిసకవచ్చు. అమాంతంగా ధరలు పెంచుతారు. వాళ్ళతో ముడిపడివున్న ప్రతులు మనది దాన్ని స్వతంత్రం చేయడానికి యింకా చాలా కాలము కావలసివుంది. ప్రయాణీకులపైన కేవలము మూడు పైసలు పెంచితే అది సర్వరోగ నివారిణి అనే ధోరణి. అదే ఆలోచన అది కేవలం అమాయకత్వము అయినా కావాలి లేకపోతే ప్రజలపైన భారము వేయాలనే దురుద్దేశమయినా కావాలి. మీరు చాలా ముందుకు పోవలసిన అవసరముంది. కావాలంటే పైసా, అరపైసా పెంచుతారేమో దానిని గురించి నేను మాట్లాడదలచుకోలేదు. ప్రయాణ చార్జీలను పెంచేదానితో నిమిత్తం లేకుండానే, ఈ రవాణా సంస్థను తీర్చిదిద్దుటకు అవసరమయితే రు. 10 కోట్లు ఖర్చు అయినా పెట్టి ఈ ప్రభుత్వము ముందంజ వేయుటకు ప్రయత్నిస్తే ఈ రాష్ట్రములోనే కాదు, భారతదేశములోనే ఒక చక్కని వ్యాపార సంస్థగా, రెండవ శ్రేణి సంపాదించుకుని తరువాత మొదటి శ్రేణి సంపాదించును. ప్రపంచములో కూడా పోటీపడే చక్కని, లియ్యని, కమ్మని పలుకు పుట్టుతాయి. అవి మనం చేయగలము కూడా. అంతేగాని,

ఈ మూడు పైసలు పెంచే పద్ధతి చర్చనీయాంశంగా చేయండి. ఎందుకంటే నిజంగా ఈ మూడు నాలుగు పైసలు ఎవరిమీద పడుతున్నట్లు ? ములిగే నక్కమీద తాటికాయ పడ్డట్లు, అన్నమో రామచంద్రాయని ఇప్పటికే నలిగిపోతున్న 75-85 పర్సెంట్ బలహీనవర్గాలమీద, కార్మికవర్గాలమీద, హరిజన గిరిజనులమీద, మధ్యతరగతి రైతుల మీద ఈ భారము పడుతుంది. 3-4 పైసలు ఎక్కువ పెంచినాకాని, ప్రయాణీకులు ఎక్కుతున్నారు. పని జరిగిపోతున్నదని చెప్పి, పెంచిన ధనాన్ని దుర్వినియోగము చేయవద్దు. టైం వృధా చేయడంకంటే, రెండు రూపాయలు చార్జి ఎక్కువ అయినప్పటికీ, టైంలో వెళ్ళి, డ్యూటీలో చేరి, రెండు రూపాయలు ఎక్కువ సంపాదించుకుందామని ఎంచుకుని, ప్రయాణం చేయవలసి వస్తున్నది. టైం వృధా చేయకూడదనే నాగరికతా భావం ప్రజలలో వచ్చింది. వారిమీద మరీ భారం పెంచడం ఈనాటి ఆర్థిక వ్యవస్థలో సరియైనది కాదు. రు. 10 కోట్లు నష్టము వచ్చినప్పటికీ భరించండిగాని, ప్రయాణీకుల పైన 3-4 పైసలు పెంచవద్దు. డీలక్స్ పైన, సూపర్ డీలక్స్ పైన పెంచుకుంటారో ఏమో దానిని గురించి చెప్పవలసిన అవసరము నాకు లేదు. కాని సామాన్య ప్రజలపైన పన్నులు పెంచడం సరియైనది కాదు. అట్టడుగునున్న కార్మికులకు పైనున్న జనరల్ మేనేజరు గాని, ఈ సంస్థలపట్ల తమ స్వంత సంస్థలని ఎంచి ప్రజలకు అన్ని రంగాలలో, అన్ని విధాల సేవచేయడమే ధర్మమని, ఆ సేవాతత్పరతే తమ ధ్యేయమని భావించవలసిన అవసరముంది. అదే విధంగా డిమాండ్సు, జీతాలు పెంచుకుంటారు. కాని, సంస్థకు ఏ గతి పట్టినా, సంస్థయొక్క ఉద్దేశాలకు, లక్ష్యాలకు ఏ దుర్గతి పట్టినా, దానితో నిమిత్తము లేకుండా, స్వార్థానికి సంపాదించుకుంటామనే ధోరణి మాత్రముంటే ఎవరిలోనయినా, ఏ కోణాన వున్నా అది వుండడానికి వీలులేదు; సహించడానికి వీలులేదు. మొన్ననే ఒక విడత డి.ఎ. ప్రభుత్వోద్యోగులకు పెంచారు మీరు పెంచారంటే పొరపాటు చేశారని నేను చెప్పడంలేదు. అనివార్య పరిణామాలు వత్తిడి తీసుకొనివచ్చి, మనుష్యులను ఫోర్స్ చేస్తున్నాయి. మరల రేట్లు పెరగబోతున్నాయి ఆ ప్రభావము ఆర్.టి.సి ఉద్యోగస్తుల పైన పడదా ? ఆర్.టి.సి. సంస్థను, కార్పొరేటర్లను అన్ని కూడా ప్రభుత్వములో భాగస్వాములుగా చేసి, వారి జీతభత్యాలను పెంచాలి అంటే అందుకు కాదని అన్నారు. ఈవాళ కాదని అంటారు. రేపు సంఘాలు పెట్టుకుని, సమ్మెలు చేస్తే అవునని అంటారు. ఈ మధ్యలో మీకూ పని, వారికీ పని ఏర్పడడం, టైం వృధాకావడం, దానివల్ల పరస్పర విశ్వాసాలు తొలగిపోవడం, పని కుంటుబడి నష్టము రావడం సహజం. అది మనము చూస్తూనే వున్నాము. ఇది ఏ మాత్రము న్యాయమైనది కాదు. ఆర్.టి.సి.కి నష్టాలు రావడంలో ఇది కూడా ఒక కారణం. ఇది సహించరానిది. ఇవి ఉత్తరోత్తరా రాకుండా వారి అవసరాలను, వారి హక్కులను దృష్టిలో వుంచుకొని, ప్రభుత్వము కడుజాగ్రత్తగా

పరిశీలన చేసి, ఉద్యోగంలో ఉన్నా గాని, లేక రిటైర్ అయినా గాని, కార్మికుల సేవా భద్రతను పెంచి, ఆర్.టి.సి.ని తమ స్వంతం, విడదీయరాని ఒక ప్రధాన భాగంగా చేసినప్పుడే, ఏ ట్రేడ్ యూనియన్ అయినా నిజంగా మేము అప్పుడు హర్షించవలసి ఉంటుంది.

మజ్దూర్ యూనియన్ వారితో చేసుకొన్న ఒప్పందము ప్రకారం రు. 8.5 కోట్లు అడిషనల్ పేమెంట్ అని చెప్పారు. రు. 7 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేశారు. కార్మికులకు ఇంకా కొన్ని రాయితీలు యివ్వలేదని వారు ఆందోళన చేస్తున్న విషయాన్ని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు, ట్రాన్స్‌పోర్టు మినిష్టరుగారు రు. 100లు ఎక్స్‌గ్రేషియా, దసరా పండుగ సందర్భములో రు. 82 లక్షలు ఇస్తామని అస్యూరెన్సు ఇచ్చారు. అది ఇప్పుడు ఇవ్వలేదని నేను తెలుసుకొంటున్నాను. ఎందుకు యివ్వలేదు? ఎక్కడ పొరపాటు జరిగింది? అదే విధంగా కార్మికులకు ఎరియర్స్ కొన్ని ఉన్నాయి. ఏవి సెటిల్‌మెంట్ అయిపోయిన తరువాత, కార్మికులు ఆప్షన్ చేసుకొన్న తరువాత, మూడు మాసాలలో ఇస్తామని అన్నారు. ఇంకా డబ్బు ఇవ్వలేదు. కారణం మీరు ఆప్షన్ నిర్ణయం చేశారో లేదో, క్లార్కులు రికార్డ్సు తయారు చేశారో లేదో, అనేక కారణాలు మీరు చూపవచ్చు. ఇంకా కార్మికులకు ఇంతకు క్రితమున్న స్కేల్స్ విషయమై, వారిచ్చిన వాగ్దానం ప్రకారం కార్మికులకు ఇవ్వవలసిన ఆ డబ్బుని చెల్లించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు :— ఆ ఆప్షన్ కార్మికులు యింకనూ యివ్వలేదు. అందువల్ల ఆలస్యమైంది. ఇవ్వకూడదని ప్రభుత్వ ఉద్దేశము కాదు. వారు ఆప్షన్ ఇచ్చిన మరుక్షణమే వారికి యివ్వవలసిన ఎరియర్స్ యివ్వడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :- రికార్డ్సు తయారవడానికి కూడా యింత ఆలస్యము ఎందుకు జరిగింది? తొందరగా ఎందుకు చేసుకోలేదు? మన ఆఫీసులో
11.30a.m. జరిగే జాప్యమే కదా? త్వరగా లోపాలు ఎక్కడున్నాయో, వాటిని వెంటనే సరిదిద్దాలి. ఈ డియర్‌నెస్ ఎలవెన్సు పెరుగుతున్న జీవిత భారాలకు అనుగుణంగా రివ్యూ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. తరువాత కార్మికులపయిన కూడా కొన్ని సందర్భాలలో వెండిక్టివ్ చర్యలు క్రమశిక్షణ పేరిట కక్షసాధింపుగా తీసుకుంటున్నట్లు వార్తలు వస్తున్నాయి, కార్మికుల ఆందోళనకు కారణం ఏమిటంటే వారికి యివ్వవలసిన ఎక్స్‌గ్రేషియా, ఎరియర్స్ చెల్లించి వారిలో ఉన్న అసంతృప్తిని తొలగించడానికి వాళ్ళ సంఘాలతో సంప్రదింపులు జరపాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. జగన్నాథరావు :— ఎక్స్‌గ్రేషియా 100 రూపాయలు అందరు ఎంప్లాయీస్‌కు చెల్లించడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— మంత్రిగారి సమాధానం ఆశ్చర్యంగా ఉంది. నా దగ్గర వున్న యిన్‌ఫర్మేషన్ చెప్పాను. అవసరమయితే నేను దానిని కరెక్టు చేసుకుంటాను. కాని 31 మార్చిన ఎంప్లాయీస్ యూనియన్ తరపున సమ్మెలు, ఘరావోలు చేసినట్లు కనబడుతున్నది. వాళ్ళ సమస్యల పరిష్కారము కోసము వాళ్ళు ఆ విధంగా చేస్తున్నట్లు తెలిసింది. అందువల్ల యీ ఆర్. టి. సి. కార్మికులతో ఒకరికి ఒకరికి వేధాభిప్రాయాలు రాకుండా వారి సమస్యలు పరిష్కారం చేయాలి. తరువాత రోడ్లు విషయంలో మాణిక్యరావుగారికి యింత చిన్న బడ్జెటు యిచ్చి వారిని పనిచేయమంటే ఏమి లాభం ? ఆ విషయంలో అడుగుదామంటే యిక్కడ ముఖ్యమంత్రిగారు, ఫైనాన్స్ మినిస్టరుగారు కూడా సభలో లేరు. 1981-82 లో రోడ్లు మైన్‌టెనెన్స్‌కు 35, 36 కోట్లు యిచ్చారు. కాని నిజంగా దీనికి కావలసిన బడ్జెటు 38.43 కోట్ల రూపాయలు. ఇపుడు మన మంత్రి మాణిక్యరావుగారికి కూడా తెలుసు. ఈ పి. డబ్ల్యు. డి రోడ్లమీద ప్రయాణం చేయడం ఎంతకష్టంగా ఉందో వారికి కూడా తెలుసు. ఈ రోడ్ల మెయిన్‌టెనెన్స్‌కు ఖర్చుపెడుతున్నది చాలా తక్కువ. ఇపుడు కేటాయించిన రోడ్ల బడ్జెటు 35 కోట్లు కూడా దానికి సరిపోయే ఎస్టిమేటు కాదు. నిజంగా అయితే 70 కోట్ల రూపాయలు కావాలి. కాని అవసరాన్ని రు. 35 కోట్లుగా చూపించుకొని రోడ్లు సరిగా ఉన్నాయి అనుకుంటే నాకు సంతృప్తికరంగా లేదు. ఈ రోడ్లు వేయడంలో టెక్నికల్‌గా ఎంత తారు, కంకర మొదలయినవి కలుపుతారో చెప్పలేను కాని కాంట్రాక్టర్సు పని చూస్తే రోడ్లు మాత్రం ఎపుడూ ఒకటి, రెండు లోతు గుంటలు పడిపోవడం జరుగుతున్నది. అందువల్ల యీ బస్సులు కార్లు టైర్లు కూడా అందులో దిగబడిపోయే పరిస్థితి వస్తున్నది. అందువల్ల నా విమర్శ ఏమిటంటే యీ రోడ్లు మెయిన్‌టెనెన్సు పనికి సరయిన విధంగా ఎస్టిమేటు చేసి అవి లోపభూయిష్టంగా వుందని మనవిచేస్తున్నాను. అందువల్ల యీ రోడ్ల మెయింటెనెన్సుకు యిచ్చిన 35 కోట్ల రూపాయలూ చాలా తక్కువగా వుంది. అంతే కాకుండా కాంట్రాక్టర్సు లోపం కూడా చాలా వుంది. ఇపుడు ఈ కాంట్రాక్టర్సుమీద చెక్ అప్ ఏర్పాటు చేశారు. కాని యిపుడు క్వాలిటీ కంట్రోలు వారికి కూడా యీ కాంట్రాక్టర్సు కంట్రోలు చేసుకుంటున్నారు. రోడ్లకు సంబంధించిన ఎగ్జిక్యూటివ్ యింజనీరు సూపరింటెండింగు యింజనీరు ఆఫీసుల చుట్టూ కాగితాలు క్రిందకూ, పైకి తిరుగుతూ, 6 మాసాలు అయిన తరువాత సమస్యలు పరిష్కారం అయిపోతున్నాయి. అందువల్ల

యీ రోడ్ల మెయింటెనెన్సు విషయంలో తీసుకోవలసిన శ్రద్ధ యింజనీర్లు తీసుకోవడం లేదు. ఈ పబ్లిక్‌వర్క్సు అనేవి యిపుడు ఏర్పడిన పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటుకు సన్నిహితంగా ఉండి పనిచేయకుండా ఏమైనా సమస్యలు వచ్చినపుడు ఆ డిపార్టుమెంటులలో సమన్వయం లేక ఇంజనీర్లు ప్రజలకు జవాబుదారులుగా ఉండడం లేదు. ఇపుడు ఒరిజినల్ వర్క్సుకు కూడా మంత్రిగారు ఈ సంవత్సరం 10 కోట్లు ఖర్చు పెడతామన్నారు కాని ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ఉన్న రోడ్లను చూస్తుంటే ఆ డబ్బు సగానికి కూడా సరిపోదు ఉదాహరణకు కరీంనగర్ జిల్లాలో రోడ్ల పరిస్థితి చూస్తే హైదరాబాదుతో ఎల్గులు నుంచి గోదావరిఖని కోల్ మైన్స్‌కు వెళ్ళినపుడు ఆ బస్సుకు ఎదురుగా కొన్ని వందల కోల్ లారీలు ఎదురుగా వస్తుంటాయి. కాని అక్కడ రోడ్డు చూస్తే కరీంనగర్‌ను దాటిన తరువాత పెద్దపల్లి, రామగుండంవైపు వెడితే ఆ రోడ్డుతో ప్రయాణం చేసేవారు యమపురు అయితే తప్ప మిగతావారు అసలు బ్రతక లేరు అందువల్ల హైదరాబాదు-రామగుండం-గోదావరిఖని రోడ్డును వెడల్పు చేయడానికి ఏమి ప్రపోజల్సు పెట్టడంలేదు. దానికి డబ్బు లేదు అంటున్నారు. కాని మీరు అసలు ఎస్టిమేటు వేసే టప్పుడు సరిగా చేయక తక్కువ వేస్తున్నందువల్ల యీ ఇబ్బంది వస్తున్నది. నా కానిస్టిట్యుయెన్సీ విషయంలో చూసినట్లయితే క్రొత్తగా ఒక బ్రిడ్జి కడతామన్నారు. దానిని రోడ్లు నిర్మాణం చేయుటకు లిస్టులో వేసి షెడ్యూల్సు కూడా యిచ్చారు. 4,5 సంవత్సరాల క్రితం ప్రారంభించిన సిరిసిల్లా మానేరు రివరుపైన బ్రిడ్జి కట్టే విషయంలో మాత్రం లిస్టులో పేరు లేదు. ఇదివరకూ నిర్మాణం చేయబడే లిస్టులోకాని, యిపుడు నిర్మించబోయే బ్రిడ్జిల లిస్టులో కాని దాని పేరులేదు. ఆ బ్రిడ్జి ఎందుకు యిపుడు మిస్ అయినదో నాకు తెలియడంలేదు. తరువాత రోడ్లు విషయంలో వేములవాడ నుండి కోరట్లకు వయా రుద్రంగి రోడ్డును మంత్రిగారు స్వయంగా పరిశీలించారు, కాని యిపుడు మంత్రిగారు ఆరోడ్డు విషయం ఏమీ చెప్పలేదు. దానిని మంత్రిగారు కొత్తగా కట్టబోయే లిస్టులో వేసి వెంటనే నిర్మాణం చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. 10 సంవత్సరాలనుంచి పి.డబ్లు.డి. వారికి చెప్పినా దానిమీద డబ్బు ఖర్చు పెట్టనందువల్ల అనేక నష్టాలు అవుతున్నాయి. కాబట్టి ఆ రోడ్డును నెం. 4గానో నెం. 2 రోడ్డుగానో లిస్టులో చేర్చాలని మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. నా విమర్శ ఏమిటంటే ఒరిజినల్‌గా మైన్‌టెనెన్సుకు, పబ్లిక్‌వర్క్సుకు బ్రిడ్జెస్‌కు కేటాయించిన డబ్బు చాలా తక్కువ ఉంది. దానిని కనీసం 50 శాతం అయినా ఎక్కువ చేయాలి. పోర్టుస్ విషయంలో తీసుకుంటే మన రవానా యీ కాలువలద్వారా, సముద్రం ద్వారా సరుకులు రవానా జరిగితే చాలా తక్కువ ఖర్చు అవుతుంది. అంతేకాకుండా రోడ్డుమీద ప్రమాదాలు జరిగినట్లు యీ సముద్రంద్వారా అయితే ఏవిధమైన ప్రమాదాలు జరుగవు. కాబట్టి పోర్టుస్ అభివృద్ధి విషయంలో సరుకుల రవానాకొరకు పోర్టుస్ మంత్రిగారు వీటి అభివృద్ధి

విషయంలో వున్న బహిసతంనుపరిపుచ్చాలి, కాంపిటెంట్ ఆఫీసర్సను అందులో పెట్టాలి. వారి పనికి ఎస్టిమేషన్ లేదు. ఇవాల్యుయేషన్ లేదు. ఎంత పని చెయ్యాలనేది లేదు. వెంటనే దీనిని స్ట్రీమ్‌లైన్ చెయ్యాలి. డైరెక్టు పోస్టులో వున్న వారు ఐ.ఎ.ఎస్ కేడరు అనంగానే అంతా మంచి వాళ్ళని కాదు. వారికి మోడరన్ ఔట్‌లుక్ వుండాలి. అలా వుంటుందని. కొంత బాధ్యత వుంటుందని అనుకుంటాము కాబట్టి-అలాంటి వారిని పెట్టాలి. కాని, ఎవరినో డైరెక్టుగా పెట్టి, ఇంత పెద్ద పోర్ట్సు మేనేజ్ చెయ్యాలనడం, అది వారి వల్ల అయ్యేది కాదు, యీ పోర్ట్సు అభివృద్ధి కొరకు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు సహాయంతో ఏ పోర్ట్సును ఎట్లా అయిదారు సంవత్సరాలలో అభివృద్ధి చెయ్యగలమో ఒక పథకం చెయ్యాలి. కాని, అటువంటి ప్లాను ఏమీ చేయబడడం లేదు. ప్రభుత్వం పోర్ట్సు విషయంలో స్ట్రీమ్‌లైన్ చేయాలి, హెడ్‌క్వార్టర్సు కాకినాడకో, గాక హైదరాబాదుకో మార్చమని అనుభవశాలుర కోరిక. పోర్ట్సు ఎక్కడయినా వుండవచ్చు. కాని, వాటికి సంబంధించిన సెంటర్ హైదరాబాదులో వుంటే-ప్రభుత్వాధికారులు, సంస్థలు, ప్రజా ప్రతినిధులు అందరికీ సౌకర్యంగా వుంటుంది. తప్పొప్పులు విమర్శించడానికి అవకాశం వుంటుందని మనవిచేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri H. Satyanarayana (Adoni) :— Mr. Speaker, Sir, Much has been covered by my friend Mr. Rajeswara Rao. Though I agree with him in some points, I am afraid I cannot agree in some. Let me first take 'Roads' because of Transport. So far as the roads are concerned, much has been said about their bad shape, the contractors' lapses, the engineers' ineffiency and so on and so forth. They are all selected things told in this Assembly. The only point I like to make and impress on Mr. Manik Rao is, let there be strict enforcement of quality control. Though lot of money is pumped on roads, the quality is very bad and quality control is not effectively implemented. The next point I would urge is about accountability. There is no accountability for the officers, because, though in the tenders it is stated that a particular work must be finished in 18 months, it goes from 18 months to 18 years. That is the reason why there is an escalation of costs So I would respectfully urge that somebody must be held responsible — the Chief Engineer, or Superintending Engineer, or Executive Engineer or the Assistant Engineer. He must be made responsible for getting the

work done in a specified time. If he exceeds, some drastic action must be taken so that the works which had been started with good intention would be completed and the Government will get the credit for the same. In this connection, I would thank my friend Mr. Manik Rao for granting Rs. 20 lakhs for the improvement of the roads between Halve and Katan. For that I am grateful to him. Further I would like to urge the road to Mantalayam from Adoni which is used practically by people in southern states including Maharashtra. The traffic is really heavy. The road to Mantralayam from Adoni at least may be wtdened so that people who come from other States will get a better opinion of the Madras State saying that a great pilgrimage centre has got very good roads. I hope Mr. Manik Rao will take up this and give it top priority to widen the road which goes from Adoni to Mantralayam.

Then coming to R T.C. already so many things have been said. I am glad that my friend, Mr. Rajeswara Rao has agreed that it is a social responsibility of the Government and whether it is loss or no loss. Loss is not the criteria because we have to give hospitals and othess and even travel facility must be given. But I don't agree with him on a point when he says that whatever may be the loss we should go ahead even if it is 15, 20 or 30 crores. That is not the point. Iremind my friend that in socialist countries the officer concerned is made responsible that the industrial concern must get benifits. That is the turn that is taking place. If my memory is correct, in Russia, Czecoslavakia, Yugoslavia and China peopla are coming round that simply because they are Government undertakings we need care for the profits. There should be some profits certainly. The note that has been given to us by the Department says that there is a

terrific increase in price of inputs l ke tyres, oil, petrol etc. It is true. But I must congratulate the Department to some extent that they have impreved the performance and mileage increased and diesel oil consumption is less and less. So far as the administration is concerned, they have not reduced the cost on administration. The bus man ratio is 11.3. I am afraid it is too high. You take any private bus. I am not comparing single owner bus. I am comparing the fleet owners like T.V.S. and G.D. Naidu and others. Their ratio waa not more than 4 where as our crew ratio is 11.3 for each bus. Proportionately that also adds to the loss. I would also like to urge the point that they have also improved their performance. Then, what is the fun of having 18 to 20 percent of the buses not being kept on the road? That means out of 6000 and odd buses, about 1600 buses are absolutely useless That means, to that extent the fleet is not utilised. We have always been telling that there must be maximum use of the buses in the industry. Unfortunately in this undertaking 18% of the total buses which goes out of order requires a very good doctor because they are already in oxygen tents. Either you scrap all those buses and sell away, or try to improve repairs to the buses. If you are not able to improve the repairs with six or seven workshops decentralise the workshops in one or two districts. Even if it goes to one district, let there be one good workshop It may go a long way in keeping the buses trim and giving better service to the public. In the note given to the Legislators, as you say, no doubt there are some lapses in the department. But it is not much. At the same time as per the figure given in the pamphlet 800 people are being dismissed every year. This shows there is large scale inefficiency or corruption in the Department which has to be stopped. So far as the timings and other things are concerned, they are so hopeless that sometimes the bus that goes to a particular place returns empty. You should consult the local people as to what would be the best timings. If the bus, suppose, goes to the village at about 7 O' Clock or so, it again returns empty. The

Speaker very well knows that after 7 or 8 O'Clock no villager goes to the metropolitan or district headquarters and so much so the bus goes empty. Finally, I would like to say that the Department should take stringent steps to plug the leakages. The conductors are not issuing the tickets. There are certain stages in my Constituency where about 8 to 10 Kms. distance is there and no tickets are issued to the passengers. It may be happening in other places too. So, I would like to say that some sort of plugging of leakage should be there. Half of the charges that are made will go to the conductors of the buses. Everybody knows it. Let them charge for the luggage and let the conductors be paid some bonus. So, some amount you will get for luggage and pay some 10./- or so to the conductor as bonus.

Then, in regard to Contract Carriages, several times, I have advanced to discuss about the problems. When I was the Chairman of the Subordinate Legislation Committee, the owners of the Contract Carriages came forward with several proposals and the R. T. C. came with a proposal to stop the Contract. There is no specific complaint about these contract carriages. They are being run from near the Assembly premises. They are running from Hyderabad and Vijayawada. What more evidence you want that these contract carriages are running as stage carriages· They have to write down the names of the passengers in the contract carriage and the bus owners clearly ask passengers to say that they are going to a particular destination as a single party. I think the Government is heavily losing over this. If the Government can over-come this and see that the contract carriages are stopped, the Government will make greater profits.

Lastly, about the Transport Department, Sir. I am afraid that the Transport Department is showing Nelson's eye to the Vans. They are very old ones and they will be having the engines but not the brakes. They are pruned to accidents. I beg the

Transport Department to open its eye and see that those vans are kept in good condition so that the people will not meet with accidents on account of these vehicles.

Thank you, Sir.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి (గద్వాల) :— అధ్యక్షా, ఈ రోజున మన ముందున్న డిమాండ్లను బలపరుస్తూ సోదర సభ్యులు వ్యక్తపరచిన మౌలికమైన అభిప్రాయాలతో కొన్నింటితో ఏకీభవిస్తూ నేను ద్వారా కొన్ని సూచనలు చేయదలచాను. మొట్టమొదటిది ఆర్‌టిసి విషయం. ప్రజా సేవయే మా కర్తవ్యం అని ప్రతి బస్సు మీద వ్రాసుకుంటున్న డిపార్టుమెంటుతోనే మొదలుపెడతాను. ప్రజా సేవ జరుగుతున్నదో ప్రజా షేవ్ జరుగుతున్నదో ప్రతి ఒక్కరికి తెలుసు కాని కొందరు ఒప్పగలుగుతున్నారు. కొందరు చెప్పడం లేదు. ఈనోట్‌లో ఆర్‌టిసి కి 15 కోట్లు నష్టం వస్తున్నట్లు చూపించారు. పుస్తకం చూస్తే మాత్రం 15 కోట్ల నష్టానికి గురి అయిన సంస్థ మాదిరి లేదు. ఎంతో ఖర్చు చేసి ఇంగ్లీషు పుస్తకాన్ని ప్రింట్ చేశారు. భాషాభిమానం సంగతి ఏమైనా తెలుగు పుస్తకం ఇంగ్లీషు పుస్తకం అంత బాగా లేదు. ఈ విషయం మంత్రి గారి దృష్టికి వచ్చినట్లు లేదు.

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు :— రాజేశ్వరరావు గారు ఇంతకు ముందే ప్రస్తావించారు.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— సంతోషించదగిన విషయం ఏమిటంటే— Our great R. T. C has achieved the distinction of winning the national award for handicapped employment. In the literal sense, the Corporation richly deserves it and I hope the people know what I mean. ఆర్‌టిసి కి పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు ఏదో అవినాభావ సంబంధం ఉందేమో అనిపిస్తుంది. The Police and indiscipline mostly run together or to together. పోలీసు అధికారులు ఈ సంస్థలో ప్రవేశించినప్పు నుంచి ఈ సంస్థ దివాళా పరిస్థితుల వైపు ఎంతో వేగంగా పయనిస్తున్నట్లు అర్థమవుతుంది. పోలీసు అధికారుల ఆధ్వర్యంలో నడుస్తున్న ఈ డిపార్టుమెంటులో మనకు సబ్‌మిట్ చేసిన నోటు చూస్తే క్రిమినల్ సైడ్‌ను ప్రాక్టీసు చేసే లాయర్లు తీసే 162 స్టేటుమెంటు మాదిరి ఉంది. ఎక్కువకేట్లు 162 స్టేటుమెంటు, 164 స్టేటుమెంటు అని రెండూ వేస్తుంటారు. పోలీసు వారు ఎవరు చెప్పినా వ్రాసుకున్నా. తమ ఇష్టము వచ్చినట్లు 164 స్టేటుమెంటు చేస్తారు. అందులో వారెవ్వరూ సంతకం పెట్టరుకూడా.

I will give an illustration at page 4 of the note given to us. The last sentence of the para 3, I will read now— "As against 6, 700 buses operated by the A. P. S. R. T. C., around 3115 stage carriages are still in private hands."

What is this ? Is it not contradictory ? Why did they submit such a paper to the House and rediculc the House.

At page 9, para 11 about physical performance of the Corporation, I will read this sentence :—

"On 31st March, 1981, 803 vehicles were off road. This figure come down to 571 on 31 March, 1982 despite an increase in fleet strength by 200 vehicles"

12-Noon అంటే తమరు ఫిగర్సులో ఎడిషన్స్ అండ్ డిలిషన్స్ చేసి చూస్తే ఒక సంవత్సరములో వీరు స్క్రాప్ చేసిన బస్సులు 22. సంపూర్తి మొత్తం 32 బస్సులు అన్నమాట. ఇంత గొప్పగా నడిపిస్తూ వుంటే 15 కోట్ల నష్టం రావడం ఏమి వస్తుంది ? ముఖ్యంగా ఒక విషయం మనవి చేస్తాను. గౌరవనీయ మంత్రిగారు సవినయముగా పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. ఈ ఆర్.టి.సి. కానివ్వండి it may be a policy decision. Even if it is difficult or pain-ful thing. we have to take some decision in the interests of the people. ఐ పి ఎస్ అధికారుల వారి నుండి యీ డిపార్టుమెంటును కాపాడితే యిది బాగుపడుతుంది. ఎందుకంటే They have got a particular approach. ఎంతసేపు లాఠీఛార్జింగ్ తప్ప పబ్లిక్ విషయాలు వారికి తెలియవు. కాబట్టి ఐ పి ఎస్ అధికారుల నుండి కాపాడవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. నేను చెప్పినదాని వెనుకాల వున్న భావం మంత్రిగారికి తెలుసు. నేను అంతకంటే విడమరచి చెప్పడం సభ్యంగా వుండదు. దీనిని మంత్రిగారు జాగ్రత్తగా పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. మీకు బాగా తెలుసు. ఈ రోజులలో ఒక బస్‌రూటు అంటూ ఎవరిదగ్గర అయినా వుందంటే he is considered as a rich man. పది రూట్సు వున్న ఫ్లీట్ ఓనరు అంటే మల్టిమిలియనర్ క్రింద లెక్క. మరి యిన్ని రూట్సు వుండి కూడ యీ విధంగా నష్టాలతో యిది నడుస్తూ వుంది అంటే నష్టాలు అయినా చింత లేదు అని రాజేశ్వరరావుగారు చక్కగా సెలవిచ్చారు. ప్రజల కొరకు పెట్టాము. ప్రజల సేవ కొరకు నష్టం అయినా చింత లేదన్నారు. సంతోషం. కాని ప్రజలు సిద్ధాంతాలు ఎన్ని

పర్మింపెరా ప్రాస్పెరిటీగా ఏమి లాభం జరుగుతుందనేది చూస్తారు. ప్రజలకు యిన్ని కష్టాలు అంటే నా మనం ప్రైవేటు ఆపరేటర్సు కంటే ఎక్కువ ఫెసిలిటీస్ అందించగలుగు తున్నాము ? ఆ విషయం చెప్పండి. ప్రైవేటు ఆపరేటర్సు వద్ద ఒక ఛాసిస్ లైఫ్ పది సంవత్సరాల కంటే ఎక్కువ వుండదు. కాని ఆర్. టి. సి లో మాగ్జిమం 4 సంవత్సరాల కంటే ఎక్కువ ఛాసిస్ లైఫ్ వుండడంలేదు. Is it not a national wastage, Sir ?

ప్రైవేట్లు-ప్రైవేటు ఆపరేటర్సు మంచి జీతాలు యిస్తూ - యివ్వకపోతే లేబరు ని పర్సనల్ పికోడలో పిసుకుంటారు-సంపాదిస్తున్నారు, యింతకంటే ప్రతిభావంతంగా ఎఫిషియెంట్ గా ప్రైవేటు ఆపరేటర్సు రన్ చేస్తున్నారు ఎంత నష్టం అయినా ఆర్. టి. సి ఆ విధంగా నడుపగలుగుతున్నదా ? మన అనుభవాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని దానిని సరిచేయడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు ? కంఫర్ట్సు గురించి చెప్పాలి. వాస్తవంగా మిత్రులు నర సానాయుడుగారు చెప్పినట్లు రెగ్యులర్‌గా నడిపే కాంట్రాక్టు కేరేజిస్‌ను చూస్తే ఆర్. టి. సి ఎందుకు నష్టం వస్తుందనే బాధ కలుగుతుంది. అమ్మ పెట్టదు, అడుక్కోనివ్వదు అన్నట్లుగా-కంఫర్ట్సు యిట్లు వారిలాగా నడుపలేము - అనవసరంగా ఒక యిదే మిత్రుత్వపదములో అర్థం వుందా ? ఉదాహరణకు బొంబాయికి వెళ్ళే బస్సు విషయంగాని, బెంగుళూరుకు వెళ్ళే బస్సు విషయంగాని తీసుకోండి. బెంగుళూరు వెళ్ళా లంటే ఆర్. టి. సి. వారు 75 రూపాయలు చార్జి చేస్తున్నారు, ప్రైవేటువారు 65 రూపాయలతో వీడియో-కోచ్ అంతకంటే ఫాస్ట్‌గా మంచి కంఫర్ట్సుతో నడుపుతున్నారు. పాసింజర్సు తమ కంఫర్ట్సు చూసుకుంటారుగాని సిద్ధాంతాలు చూసుకుంటారా ? ఆ విధంగా కంఫర్ట్సు ప్రొవైడ్‌చేసి నడపడానికి ఎందుకు ఆర్. టి. సి. చర్యలు తీసు కోవడంలేదు ? ఈనాడు దేశంలో సెకెండ్ బిగ్గెస్ట్ కార్పొరేషన్‌గా మనం క్లెం చేస్తున్నాము బస్సులో కూర్చుంటే సీట్లను మన బట్టతో మనమే తుడుచుకోవాలి తప్ప తుడిచేవారు ఎవరు వుండరు ప్రక్కవారితో మాట్లాడుకోవాలంటే యింటర్‌కమ్యూనికేషను మైక్ సిస్టం పెట్టుకుంటే తప్ప మాట్లాడలేము ఆర్. టి. సి. బస్సుల్లో ప్రతి సమా వేశములో చెబుతూ వున్నాము. అసెంబ్లీలో చెబుతున్నాము. మంత్రిగారు జవాబు యిస్తున్నారుగాని ఆర్. టి. సి. అధికారులు మాత్రం చర్య తీసుకోవడంలేదు. ఎందుకు మనవి చేస్తున్నామంటే, ఆర్. టి. సి. లో నాన్ అఫిషియల్ బాడీ ఒకటి వుంది, కాని ఏ కారణం వల్లనో ఏమోగాని ఎందుకో అది యినెఫెక్టివ్‌గా వుంది. యాక్చువల్‌గా ఆర్. టి. సి. లో వన్ మ్యాన్ షో జరుగుతున్నది. Every thing is one man's

show there in R. T. C. There is indiscipline in every rank and file of the Corporation. Even the people are disgusted with the functioning of the R T. C. కాస్త మంత్రిగారు ఎపసుగా యీ విషయంలో ప్రవర్తించకపోతే యీ కార్పొరేషను బాగుపడదు. ఈ కార్పొరేషను మనం దరిది, ప్రజలు మనందరిని దోషులుగా నిర్ణయిస్తారని మనవి చేస్తున్నాను.

వి. ఎల్. టి. స్కీము గురించి ఒక సూచన చేస్తున్నాను. చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్య మంత్రిగా వున్నప్పుడు చాలా వి.ఎల్.టి.సి. స్కీమ్సు యినాగురేట్ చేయడం జరిగింది. ఆ గ్రామాలకు మేము పోతే బస్సులు రావడంలేదని జనం అడిగితే మేము ఎన్నిసార్లు చెప్పినా జిల్లాపరిషత్తులో చెప్పినా, డి ఓ లెటర్సు వ్రాసినా ఆ బస్సులు రెస్టోర్ రావడం లేదు. మీరు నడుపలేరు, నష్టం వస్తున్నది, నష్టాన్ని సర్దుకోలేరు. Give licence to the private operators. మీకు నడపగలిగిన శక్తి వచ్చినప్పుడు మళ్లీ టేకోవరు చేయండి. ప్రజలకు, మీ సిద్ధాంతాల పేర నష్టం కలుగజేస్తారా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఇక బస్ డిపోలు వున్నవి. కొత్త బస్సుడిపోలు ఎక్కడ పెడుతారో యీ నోటులో చెప్పలేదు. ఈ సందర్భములో నా నియోజకవర్గము విషయం మనవి చేయాలి. వెంగళరావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్న కాలములో బిజా అనే చోట-16000 జనాభా వున్నచోట-దాదాపు వంద బస్సులు రోజూ టచ్ చేసే చోట-బస్‌స్టేషనుకు ఫౌండేషను స్టోన్ వేశారు, రాయి వాయిగానే మిగిలింది తప్ప యింతవరకు ఆర్. టి. సి. వారు చర్య తీసుకోలేదు. ఇక్కడ వున్నటువంటి లిస్టు చూస్తే ఆ పేరు కన్పించడంలేదు. అంజయ్యగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్న కాలములో నా నియోజకవర్గములో డిపో బస్ స్టేషనుకు, గద్వాల్ డివిజనల్ హెడ్‌క్వార్టర్సులో-బడ్జెటు సాంక్షను చేయడమే గాకుండా ఫౌండేషను స్టోన్‌వేసి వెళ్ళారు. కాని యీనాటి వరకు కనస్ట్రక్ట్ చేయడానికి చర్య తీసుకో లేదు. దాని గురించి కూడ యిక్కడ ఏమి చెప్పలేదు. రిపోర్ట్సు ఆఫ్ కమిటీ ఆఫ్ ఎక్స్ పెర్ట్సు అన్నారు. Who are the Committee of experts ?

All the political decisions are taken by officials of the R. T. C. అని తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. దీనిని బాగుపరిచే విషయంలో నేను గడచిన సమావేశములో మనవి చేశాను. తమిళనాడులో కార్పొరేషనును 7 కార్పొ రేషన్సుగా డివైడ్ చేయడం జరిగింది. పల్లవన్, చోలన్, చర్యిర్, అన్నా పెర్యార్ అనే విధంగా చక్కగా నడుస్తున్నవి. కార్పొరేషనును తీసివేయమని చెప్పడంలేదు. తప్ప కుండా కార్పొరేషను వుండాలి. ఇంత మంది స్టాఫ్ వున్నారు, మానవత్వముతో నష్టం వచ్చినా ఏమీ వచ్చినా చేద్దాం. కాని ఆ విధంగానే మన కార్పొరేషనును కూడ డివైడ్

చేసి దాని ఎఫిషియన్సీని ఇంప్రూవ్ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఒకవేళ నడుపలేక పోతే let there be healthy competitive corporations just like in Madras. ఈ ఆర్. టి. సి. విషయంలో నాకు గల అభిప్రాయాలు బాధాకరంగా వున్నప్పటికి I have to discharge my duty, otherwise I will be failing in my duty. So, I have to submit.

ఇక జగన్నాథుని రథచక్రాల క్రింద నలిగే రహదారుల గురించి మనవిచేస్తాను. ఈ సంవత్సరం మంత్రిగారు బడ్జెటులో ఎక్కువగానే ఎలాట్ చేయించుకోగలిగారు I congratulate him for this, but some of the important items which have been pending in my constituency have not been mentioned here. గద్వాల టు రాయచూర్ నేషనల్ హైవేపైవున్న వింగలవాగుపై బ్రిడ్జి గురించి ఇదివరలో చెప్పడం జరిగింది. ఇందులో దాని గురించి ఎట్టి ప్రస్తావనలేదు. గరల్స్ హైస్కూల్ బిల్డింగ్, తహసిల్ బిల్డింగ్ గురించి కూడా చెప్పడం జరిగింది కాని వాటి గురించి కూడా ఇక్కడ ప్రస్తావనలేదు. రోడ్ వయా ఐజా గురించి నేను ఇదివరలో చెప్పినప్పుడు ఆర్. అండ్ బి. డిపార్టుమెంటువారు ఈ వర్క్ టేకప్ చేస్తామని చెప్పారు. వారు దానిని పరిశీలిస్తే బాగుంటుంది. అధ్యక్షా, మనం ప్రతి సంవత్సరం కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ప్రైవేటు బిల్డింగ్స్‌ను రెంట్ తీసుకుని, ఖర్చు పెడుతున్నాము. ఒకటి రెండు సంవత్సరాలలో ఫేజ్డు ప్రోగ్రాంగా తీసుకుని, డబ్బు ఎక్కువగా కేటాయించి గవర్నమెంట్ కాంప్లెక్స్‌గా కట్టితే లాభకరంగా వుంటుంది కనుక ఆ విషయంలో పరిశీలించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ లక్ష్మీనారాయణ (మిరియాలగూడ) :— అధ్యక్షా, రవాణా పై రాజేశ్వరరావు గారు చెప్పిన విషయాలతో ఏకీభవిస్తూ కొన్ని విషయాలు తమ దృష్టికి తీసుకువస్తాను. ఈ విషయంలో రోడ్ల పరిస్థితి గమనించకుండా రవాణాలో నష్టం వస్తున్నదని చెప్పడం మంచిది కాదని నా అభిప్రాయం. రోడ్లు సక్రమంగా లేనందువల్లనే బస్సులు నష్టానికి గురి అవుతున్నాయి. ఉదాహరణకు చెప్పాలంటే నానియోజకవర్గంలో వాడపల్లి నుండి నల్గొండరూటులో ప్రతిరోజు 1300 టన్నులసిమెంటు రవాణా అవుతూ వుంటుంది. కాని ఆ రోడ్డుపై ఎద్దు బండి కూడా నడవలేని పరిస్థితి వుంది. చెక్క బండ్లే విరిగిపోతున్నాయి. ఇక యింజన్స్ దెబ్బతినడంలో ఆశ్చర్యం లేదు. బస్సు వెడుతుంటే ఇనుప రేకులు చప్పుడు అవుతూవుంటాయి, ఒక రోజు డ్రైవ్ చేసిన డ్రైవరు వారం రోజుల వరకూ డ్రైవ్ చేయలేడు. ఒకసారి ప్రయాణం చేసిన వ్యక్తి వారం రోజుల వరకూ తిరిగి ఆ రూటులో ప్రయాణం చేయలేడు. అంత అధ్వాన్న పరిస్థితిలో

ఆ రోడ్డు వుంది. అది పారిశ్రామిక రోడ్డుగా మారినా ఇంకా సింగిల్ రోడ్డుగానే వుంది. అదే రూటులో నాలుగు సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలు నిర్మాణం కాబోతున్నాయి. నాలుగైదు నెలల్లో ఒక ఫ్యాక్టరీ ఉత్పత్తి కూడా ప్రారంభించబోతున్నది. ఇటువంటి రోడ్డుపై బస్సు నడిస్తే నష్టం రాకుండా ఎట్లా వుంటుందో అర్థంకాదు. బస్సు పరిస్థితి, దాని నష్టము అది నడిచే రోడ్డు పరిస్థితిపై ఆధారపడి వుంటుంది. రోడ్డు సరిగా లేని రూట్లలోనే బస్సులు ఎక్కువగా దెబ్బతింటున్నాయి. కనుక ముందు రోడ్ల పరిస్థితిని మెరుగుపరచాలి. ఇక బస్సు డిపోలలో సమన్వయం లేదు. చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు ఊరూరా బస్ అన్నారు. మెజారిటీ గ్రామాలకు ప్రారంభోత్సవం జరిగింది. ప్రజలు పెద్ద ఆశతో పండుగగా జరుపుకున్నారు. అటువంటి గ్రామాలకు ఈ రోజు బస్సులు బంద్ అయ్యాయి. దానికి కారణం డిపోల మధ్య సమన్వయం లేకపోవడమే. నార్కట్‌పల్లి, నల్గొండ మధ్య నడిచే బస్సు మామిళ్ళగూడెం అనే పల్లెగ్రామాన్ని టచ్ చేసేది. నల్గొండ, సూర్యాపేట డిపోలు ఆ బాధ్యత తీసుకున్న తరువాత ఆ పల్లెకు బస్ టచ్ కావడంలేదు. మిరియాలగూడెంలో బస్ డిపో పెడతామని ఎప్పుడో వాగ్దానం చేశారు. కాని ఇంతవరకూ అక్కడ కట్టటానికి ప్రభుత్వం ముందుకు రాలేదు. కొత్త తాలూకాలు ఏర్పడిన తరువాత బస్ షెడ్లు కట్టలేదు. ప్రజలు ఎండకు, వానకూ నానా బాధపడుతున్నారు. నల్గొండ జిల్లాలోని తుంగతుర్తిలో బస్ షెల్టర్ లేదు. కొత్త తాలూకాలలో బస్సు షెల్టర్స్ కట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను. హుజూరునగర్‌లో బస్ డిపో పెడతామని చెప్పారు. అది కూడా పూర్తిచేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ రోడ్డు రవాణాకు నష్టం వస్తున్నది. కనుక ఛార్జీలు పెంచుతామంటున్నారు. యూనియన్ వారు తమ సాధకబాధకాలు తెలియచేస్తు ఒక లెటర్ వ్రాశారు. కొన్ని రాష్ట్రాలలో లారీల రవాణాను కూడా జాతీయం చేశారు. ఈ మధ్య మేము కాశ్మీరు వెళ్ళాము. అక్కడ లారీలను జాతీయం చేశారు. అక్కడ వాటి వల్ల లాస్ వస్తున్నదా అని నేను విచారిస్తే నష్టాలు వస్తున్నాయని ఎవరూ చెప్పలేదు. నష్టాలు రావడానికి కారణం కొన్ని ఖరీదైన స్పేరు పార్ట్సు దొంగతనంగా అమ్ముకోవడం కావచ్చు.

వాస్తవంగా పెద్ద పెద్ద వస్తువులన్నీ కూడా మిషనరీ సామానంత కూడ పైనుండి గల్లంతు అయి రశీదులు ఆఫీసులో పెట్టబడి వుంటవి. దాని ఫలితంగా లక్షల రూపాయల నష్టం వస్తున్నది. ఈ వాస్తవాన్ని పరిశీలించాలి. ఏదో బస్సులో టికెట్ను సరిగా యివ్వక జరుగుతుంది అనేది కాదు. వెనుకటి కాలంలో జరిగింది. ఇప్పుడు అలాంటిది జరగడం లేదు. ఎక్కడయినా జరిగితే అది చాలా మైనర్‌గా వుంటుంది. దాని మీద యాక్షను తీసుకొంటున్నారు, సరి చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు బస్సుల్లో ఒక పద్ధతి పెట్టారు. సీటింగు కెపాసిటీ కంటే ఎక్కువ ఎక్కితే కండక్టర్లకు నూటికి యింత అని

పర్సెంటేజ్ యిస్తున్నారు. కండక్టర్సు దానిని పురస్కరించుకొని ఎక్కువ జనాన్ని ఎక్కించుకుంటున్నారు. ఎక్కువ ఆదాయం ప్రోగు చేయడం జరుగుతున్నది. ఎక్కువ డబ్బు సంపాదించిన తరువాత నష్టం ఎందుకు వస్తున్నదో అర్థం కావడం లేదు. కండక్టర్సు చెబుతున్నారు. మేము కష్టపడుతున్నాము, మేము సీటులో కూర్చోకుండా నిలబడి ఎక్కువమందిని ఎక్కించుకుని ఆదాయం తీసుకువస్తున్నామని. అయినా లాస్ ఎందుకు వస్తుందో అర్థం కావడంలేదని చెబుతున్నారు. అందుచేత ఏదో లోపం వయిన వుందిగాబట్టి దీనిని సవరించడానికి డిపార్టుమెంటువారు ప్రయత్నం చేయాలి. మంత్రిగారు దీనిమీద కేంద్రీకరించాలని కోరుతున్నాను. రవాణా వ్యవహారాలు వచ్చినప్పుడు చెప్పాను. రోడ్‌కు రవాణాకు చాలా అవినాభావ సంబంధం వుంది. ఆ నష్టాన్ని వారే కలిగించడం లేదు. రోడ్‌వారు కూడా ఆ నష్టానికి బాధ్యత వహించవలసి వుంటుంది. కీలకమయినటువంటి రోడ్స్‌మీద ఎనర్జీ ఖర్చు పెట్టి వెంటనే బాగు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తే ఎక్కువ నష్టం రాకుండా వుంటుంది. బస్సులు దెబ్బ తినకుండా వుంటవి. ఎక్కడెక్కడయితే పరిశ్రమలు వుండి లారీలు విపరీతంగా నడుస్తూ వుంటాయో అక్కడి రోడ్స్ పరిస్థితిని పరిశీలించాలి. ఆ రూట్సులో నడిచే బస్సులు దెబ్బ తినే ప్రమాదం వుంది. వాటిమీద కేంద్రీకరించాలి. పెద్ద పెద్ద బ్రిడ్జిలు కట్టాం. వాటిమీద నడిచే వాహనాలమీద పన్ను వేసి - మనకేమీ ఖర్చుకాకుండా - మొత్తం జనం నుండి వసూలు చేస్తున్నాము. కార్లు, లారీల నుండి వసూలు చేస్తున్నాము. దానివల్ల మనకు నష్టం లేదు. పయిగా మొన్నటి లెక్కల ప్రకారం కొన్ని బ్రిడ్జీల పయిన పెట్టిన ఖర్చుకంటే డబుల్ లాభాలు వచ్చిన లెక్కలు వున్నవి. దానిలో మీరు పెట్టింది యేమీ లేదు. వెనుకటి నిజాం కాలములో పూర్వపు బ్రిటిష్ వారి కాలములో కట్టించిన బ్రిడ్జిలు యిప్పుడు కూలిపోయే పరిస్థితిలో వున్నవి. గత సంవత్సరం వర్షం వచ్చినప్పుడు నష్టం వచ్చిన విషయం బండ్లు పడి పోయిన విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చాము. ఈనాటివరకు కూడ ఆ బ్రిడ్జిల జోలికి పోలేదు. ఉదాహరణకు హుజూరునగరు తాలూకాలో గోపాలపురం వద్ద బూర్గుగడ్డ బ్రిడ్జి వుంది. కీచరగూడెం వద్ద ఒక బ్రిడ్జి వుంది. ఈరెండూ పోతే యింకా వేరే దారి లేదు పోవడానికి - అంతా వాగుల మయం - ఆ తాలూకాలో పూర్తిగా సంబంధాలు తెగి పోతాయి. వాటిని వెంటనే రిపేర్ చేయవలసిన అవసరం వుంది. రోడ్ రవాణా విషయములో అవసరమయితే ఎక్కువ కేటాయించి చేయాలి. పల్లెసీమలో బస్సుకు రవాణాకు నోచుకోలేని పరిస్థితి వుంది. కార్లకు, లారీలకు నోచుకోలేని పరిస్థితిలోవున్నారు. హుజూర్ నగర్ తాలూకాలో ప్రభుత్వ వసరులు పెరిగినవి. ఆదాయం పెరిగింది. అక్కడ మాగాణి ఏరియా అయిన తరువాత రైతాంగం ధాన్యాన్ని బయటకు తీసుకురావడానికి దార్లు లేవు. ఏదో జిల్లా పరిషత్తుమీద పెడుతున్నారు. జిల్లా పరిషత్తుకు బడ్జెటు లేదని వారు

యివ్వలేకపోతున్నారు. ఇలాంటి వాటికి [illegible] వెంటనే వేయించు బస్సులు ఏ గ్రామ ముతో అయితే కట్టాలో అక్కడ వారిని ప్రవేశానికి చూడాలి. రోడ్స్ [illegible] చేసే పద్ధతి కూడ అనుసరించాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఇక ఓడ రేవుల విషయం. మిత్రులు చెప్పారు. సమరసింహారెడ్డిగారు, రాజే శ్వరరావు గారు చెప్పారు. లారీల మీద మొత్తం సరుకు తీసుకువెళ్ళేందుకు [illegible]ద్వారా విజయవాడకు సరుకు చేరుకోవాలనుకున్నా, మన ప్రాంతంలో ఎగుమతులు, దిగుమతులు పెంచుకోవాలన్నా ఇలాంటి ఓడరేవుల ద్వారా చేసుకోవచ్చు. ఇలాంటి అవకాశాలను ఎక్కువ భాగాన్ని వుపయోగించుకుంటూ [illegible] ఓడ రేవులద్వారా వచ్చే ఆదాయాన్ని సమితు లకు జిల్లా పరిషత్తులకు [illegible]. దానివల్ల పోటీలు పెరగకుండా ప్రభుత్వానికి వచ్చే ఆదాయం [illegible] లేదు. దానివల్ల కొంత నష్టం వస్తున్నది. ఈ పోటీలు డైరక్టుగా కలెక్టరుగారి ఆధ్వర్యములో బిడ్గేట్లు చేస్తే గిట్టుబాటు అవుతుంది. వారు యిచ్చే డబ్బు యిస్తున్నారు. కాని ప్రభుత్వానికి చేరడంలేదు. చాలా తక్కువ పోటీలు పాడి ఎక్కువ మొత్తాలను అక్కడి మాయం చేస్తున్నారు. దానిగురించి ఆలోచించాలని ఓడరేవుల మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. రోడ్డు రవాణా సమస్యలు చాలా వున్నవి. పూర్వము ప్రభుత్వం చేసిన వాగ్దానాలను నిలబెట్టుకోవాలి. చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్య మంత్రిగా వున్నప్పుడు [illegible] బస్సు కార్యక్రమాన్ని పెట్టారు. ఆ కార్యక్రమాన్ని వెనుకపట్టు పట్టించకుండా చూడాలి. తెలంగాణ ప్రాంతం చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతం. ఈనాటికి బస్సు ముఖం చూడని ప్రజలు వున్నారు. అలాంటి గ్రామాలకు బస్సులు వేయవలసిన అవసరం వుంది. ఒక ముఖ్యమంత్రిగారు చేసిన వాగ్దానాలను ఆనాటి మంత్రివర్గం తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని ఈ ప్రభుత్వం కంటిన్యూ చేయాలితప్ప దానిని ఆపే హక్కు వుండదు. దానిని అమలుపరచవలసిందే. దాని అమలుకు కృషి చేయాలి. నష్టాలు వస్తున్నాయని ప్రభుత్వం చెబుతున్నది. నా తాలూకాలో ఒక ప్రైవేటు బస్సును వేయించుకున్నాను. ఆ బస్సుకు లాభాలు రావటమేగాకుండా-రోడ్ వేయించేబాధ్యత ప్రభుత్వానికి వున్నప్పటికీ- ఆ బస్సు యజమానే రోడ్ వేయిస్తున్నాడు. అతనికి ఎట్లా గిట్టుతుంది ? డిపార్టుమెంటులో పై లెవలులో జరిగే నష్టాలను అరికడితే కొద్ది నష్టముతో బయటపడతాము. ఇప్పుడు బస్సురేట్లు పెంచుతారని ప్రజలలో గందరగోళం వుంది. బస్సు రేట్లును పెంచితే ప్రజలు సహించరు. పెంచకుండా వుండాలి. అజాగ్రత్తవల్ల ప్రభుత్వానికి నష్టాలు వస్తూవుంటే సబ్సిడి యిచ్చే బాధ్యత ప్రభుత్వమే వహించాలి. ఇప్పటికి మూడు నాలుగుసార్లు రేట్లును పెంచారు అనే అపవాదు ప్రజలలో వుంది. మళ్ళీ పెంచి పెద్ద [illegible], గందరగోళ పరిస్థితులు తీసుకురావద్దని చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు (అవనిగడ్డ) :— అధ్యక్షా, ఈ రోజు ప్రతిపాదించిన డిమాండ్లను బలపరుస్తూ నేను కొన్ని సూచనలు చేస్తాను. ముఖ్యంగా మాణిక్యరావు గారు అన్ని రోడ్స్ వేయాలని చాలా ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. కాని చాలా ఖర్చుతో కూడిన పని. అందుచేత అనుకున్నంత సాగడంలేదు. ముఖ్యంగా కోస్తా ప్రాంతములో కోస్తా రోడ్ చాలా ముఖ్యమైనటువంటిది. ఎందుకంటే వేయి కిలో మీటర్ల సముద్ర నిడివి వుంది. మత్స్య పరిశ్రమను ఎంతో అభివృద్ధి చేయవలసిన అవసరం వుంది. వ్యవసాయాభివృద్ధి తీరప్రాంతంలో ఎంతో కొనసాగుతున్నది. అదృష్టవశాత్తు కృష్ణా గోదావరి లోయలలో సముద్ర తీరాల్లో కూడ ఆయిలు వచే అవకాశాలు హెచ్చుగా వున్నవి. అయితే అక్కడ ప్రకృతి వైపరీత్యాలు కూడ జరుగుతున్నది. ప్రతి సంవత్సరం తుఫానులు వస్తున్నాయి. అక్కడక్కడ వుప్పెనలు వస్తున్నాయి, రిలీఫ్ అండ్ రీహాబిలిటేషను కార్యక్రమాలు కూడ చురుగ్గా చేయవలసిన అవసరంవుంది. అందుచేత పశ్చిమ తీరములో ఎట్లాగైతే కోస్తా రోడ్‌ను వేశారో—అక్కడ చాలా పెద్దపెద్ద బ్రిడ్జిలు కట్టారు. గోవా దగ్గర అయితే సముద్రం వద్ద పే కే బ్రిడ్జి కట్టారు-అట్లాగే వేయాలి. మనకు కృష్ణా గోదావరి రెండు నదులు వున్నవి. కప నుండి యిచ్ఛాపురము వరకు వేయి కిలో మీటర కోస్తా రోడ్‌ను వేస్తే అన్ని రకాల అభివృద్ధికి అవకాశం కలుగుతుంది. ఆరోడ్డును 12.30 p.m
మంత్రిగారు సాధించి తీరుతారని ఆశిస్తున్నాను. దీనికి వేం కోట్లు అవుతుందని అంటున్నారు. బ్రిడ్జిలకు సంబంధించినంతవరకు మీకు పెట్టుబడి పెడితే మరం దానిమీద మీకు ఖర్చులేదు. ఒకసారి పెట్టుబడి పెడితే మీకు టోల్‌గేటుమీద అది అంతా వస్తుంది. మీరు ఖర్చు పెట్టిన డబ్బు కన్నా టోల్‌గేటుమీద ఎక్కువ డబ్బు వస్తున్నది. అందుచేత కృష్ణా నదిమీద పులిగడ్డ-పెనుమూడు దగ్గర బ్రిడ్జి కట్టినా. గోదావరి నదిమీద సర్పావరం దగ్గర బ్రిడ్జి కట్టినా, అమలాపురం దగ్గర బ్రిడ్జి కట్టినా కాకినాడ, మచిలీపట్టణం ఫిషింగు హార్బర్సు ఉన్న చోట నిజాంపట్నం, బాపట్ల ఓడరేవు, కొత్తపట్టణం ఇవన్ని లింకు కావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అప్పుడు నేషనల్ హైవేస్‌లో ఉన్న రద్దీ తగ్గిపోతుంది. మద్రాసుకు, కాకినాడకు, విశాఖపట్టణానికి గల దూరం చాలా తగ్గిపోతుంది. కనుక ఈస్కీమును మీరు పట్టుపట్టి కేంద్ర ప్రభుత్వంతో ఆమోదింప జేయాలి. ఇప్పుడు నేషనల్ హైవేస్ రోడ్డు కొన్ని ఉన్నాయి. స్టేట్ హైవేస్ రోడ్డు కొన్ని ఉన్నాయి. కొన్నిచోట్ల జిల్లా పరిషత్ రోడ్లు ఉన్నాయి. వాటిని లింక్ అప్ చేయండి. తరువాత బ్రిడ్జెస్ టేకప్ చేయండి. ఫేజ్డు ప్రోగ్రాంగా ఈ కార్యక్రమం తీసుకుంటే మనం చేసుకొనడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కనుక కోస్తా రోడ్డు ఆంధ్రప్రదేశ్ అభివృద్ధికి చాలా అవసరమని మనవిచేస్తున్నాను. టోల్‌గేట్సువల్ల చాలా లాభాలు వస్తున్నాయి. మనం బ్రిడ్జెస్ చాలా కట్టవచ్చును. మీరు ఒకసారి బ్రిడ్జెస్‌మీద ఖర్చుచేస్తే దానికన్నా

రెట్టింపు ఆదాయం టోల్‌గేటు క్రింద వచ్చే అవకాశాలు ఉన్నాయి. పులిగడ్డ-పెనుమూడి ఉంది. రోజూ కొన్ని వేలమంది కృష్ణా జిల్లానుంచి గుంటూరు జిల్లాకు గుంటూరు జిల్లానుంచి కృష్ణా జిల్లాకు వస్తూ పోతూ ఉంటారు. ఇక్కడ దొంగలు పట్టుకొని కొట్టడం, దోచుకోవడం లాంటి రకాలు ప్రయాణీకులను పెట్టడం జరుగుతున్నది. ఇప్పుడు అక్కడ ప్రొటెక్షన్ లేదు. అక్కడ రేవుదాటుటకు పడవలు ఉన్నాయి. లక్షను పెడితే వాటికి లక్ష రూపాయలు వస్తున్నాయి అందుచేత అక్కడ ఒక బ్రిడ్జి కట్టి టోల్‌గేటు పెట్టుకుంటే బాగుంటుంది. దానివల్ల ప్రభుత్వానికి చాలా ఆదాయం కూడా వస్తుంది. ప్రజల ఇబ్బందులు తొలగిపోతాయి. ప్రైవేటు కొంతమంది అనుమతి ఇస్తే మేము పెట్టుబడి పెట్టి బ్రిడ్జి కట్టుకుంటాము. దానిమీద వచ్చే టోల్‌గేట్ టాక్స్ ఇమ్మని అడుగుతున్నారు. అట్లాగ ఇవ్వొచ్చును. అక్కడ పడవలు వచ్చినప్పుడు ప్రమాదకరంగా ఉంటున్నది. ప్రమాదాలు కూడా జరుగుతున్నాయి. అందుచేత బ్రిడ్జి ఏర్పాటు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. అవనిగడ్డ దగ్గరనుంచి పులిగడ్డ వరకు ఉన్న రోడ్డు చాలా నేరోగా ఉంది. దానిని గురించి పిడబ్ల్యుడి చీఫ్ ఇంజనీరుగారిని, ఇరిగేషన్ చీఫ్ ఇంజనీరుగారిని కూర్చోబెట్టి డిస్కస్ చేయడం జరిగింది. ఒక ప్రక్క డ్రైనింగ్ వేసి ఒక ప్రక్క గోడ కట్టాలని అన్నాము. పిడబ్ల్యుడి వారికి ఆ రెండు కిలోమీటర్లకు ఎంత ఖర్చు అవుతుందో అంత పెట్టి గోడ కట్టారు. ఇంకా మిగిలిన గోడను కడతామని ఆర్ అండ్ బి చీఫ్ ఇంజనీరుగారు ఒప్పుకున్నారు. ఆ కట్టినదానిలో ఇంతవరకు మట్టి కూడా పోయలేదు. లాస్టు ఇయర్ అక్కడ బస్ పడిపోయింది. ఏదో ఒక ప్రమాదం జరుగుతూనే వుంది. అందుచేత పులిగడ్డనుంచి అవనిగడ్డవరకు మిగిలిన గాప్సుకు రిటెయినింగు వాల్ కట్టి వెడల్పు చేయకపోతే ప్రమాదం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. దానిని గురించి చర్య తీసుకోవాలి. బొంబాయి నుంచి విజయవాడకు నేషనల్ హైవేస్ రోడ్డు వుంది. దానిని మచిలీపట్నంవరకు పొడిగించాలని అనేకసార్లు చెప్పాము. పరిశీలన చేశారు. మన రోడ్లు కొన్ని నేషనల్ హైవేస్ రోడ్ల క్రిందకుపోతే మన రాష్ట్రం హైవేస్‌కు కొన్ని రోడ్లు పెంచుకోవచ్చును. ఆ 42 మైళ్ళు నేషనల్ హైవేస్‌లో కలుపుకొనడానికి గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా ఒప్పుకుంటే ఇంకొక 42 మైళ్ళు స్టేట్ హైవేస్ క్రిందకు తీసుకొనడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అట్లాగ నేషనల్ హైవేస్ తీసుకొనడానికి ఎక్కడెక్కడ అవకాశం ఉంటే అక్కడ తీసుకొనడానికి గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాను ఒప్పించడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఆర్. టి. సి. గురించి చాలామంది పెద్దలు మాట్లాడారు. ఆర్. టి. సి కి నష్టాలు వస్తున్నాయని అంటున్నారు. ఎట్లాగ వస్తున్నాయి. ఎందుకు వస్తున్నాయి ? ముఖ్యంగా స్టోర్సులో ఫ్రాడ్‌వల్ల నష్టాలు వస్తున్నాయి. విజిలెన్సు సెల్‌ద్వారా స్టోర్సును జాగ్రత్త చేస్తే ఈ నష్టాలురావు. మన రూట్సులో

ప్రయివేటు బస్‌లు నడుస్తున్నాయి దాంపల్లి కూడా ఈ నష్టాలు వస్తున్నాయని అంటున్నారు. సరైన పెంపు లేకుండా ఉండడంవల్ల కూడా బస్‌లలో కొంత ఫ్రాడ్ జరుగుతున్నది. పీరైనంతవరకు మనం ఖర్చు పెట్టే డబ్బు జాగ్రత్తగా ఉండాలి, మనకు ఆదాయం సరిగా వస్తున్నదా లేదా అని ఆలోచనచేసి తరువాత ఇంకా నష్టం వస్తే అప్పుడు ప్రయాణీకులమీద భారం వేయవచ్చును. విజయవాడ బస్‌స్టేషనులో మేము ఉండే ప్రయివేటు బస్‌లవారువచ్చి మా బస్ ఎక్కమని అన్నారు. ఈ విషయం రవాణాశాఖ మంత్రిగారికి చెప్పాను. మాకు పాస్ ఉంది, మీకైతే డబ్బులు ఇవ్వాలని అన్నాము. కనుక ఏ వెహికిల్‌లో అయినా శాసనసభ్యులు తిరగడానికి పాస్ ఇస్తే మేము ఎక్కవచ్చునని చెప్పాము. ప్రయివేటువారు వచ్చి తమ బస్‌లు ఎక్కమని శాసనసభ్యులను లాక్కొని పోతున్నారు. మా బస్‌ఛార్జి 25 రు. లు, ఆర్. టి. సి ది 35 రు. లు అంటున్నారు. వారు మధ్యలో ఊరికే డ్రింక్ కూడా ఇస్తున్నారు. ప్రయివేటు బస్‌లవారు టూరిస్టు పర్మిట్సు తీసుకొని పాసింజర్సును తీసుకొని వెళ్ళే పరిస్థితి ఉంది. మన బస్‌స్టాండ్సు దగ్గర ప్రయివేటుబస్‌లు ఎక్కువగా ఉంటున్నాయి. ఇప్పుడు తగ్గాయని అంటున్నారు. అటువంటి పరిస్థితి ఉంది. శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డిగారుచెప్పినట్లు చిన్న చిన్న రూట్సులో వారికి పర్మిట్సు ఇచ్చివేయండి కావాలని అంటే. ప్రయివేటు బస్‌లు తిరగకుండా చేయాలంటే మీ చేతులో బ్రేక్ ఇనస్పెక్టర్సు ఉన్నారు, ట్రాన్స్‌పోర్టు అధారిటి ఆఫీసర్సు ఉన్నారు. పోలీసు అధికారులు ఉన్నారు. ఎప్పుడూ పోలీసు అధికారులే ఆర్. టి. సి. ని పరిపాలిస్తున్నారు ? వారు ఎందుకు కంట్రోలు చేయలేక పోతున్నారు? అవి కంట్రోలు అయితే మీకు లాభాలు వస్తాయి. అది చేయకుండా 5 పైసలు 6 పైసలు పెంపగం అనేది చేస్తున్నారు. దానివల్ల నష్టం వస్తుందికాని లాభంరాదు. మీరు రేటు పెంచడంవల్ల ప్రయివేటు బస్‌లు ఇంకా పెరుగుతాయి. దానివల్ల లాభం రాదు. అసలు ఉన్నది ఎట్లాగ మెరుగుపరచాలనే ప్రయత్నం చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. నాలుగు సంవత్సరాల క్రితం అవనిగడ్డలో బస్ డిపోకు మంత్రిగారు శంకుస్థాపన చేశారు. అక్కడ లాండు ఎక్వైయిర్ చేసి 10 సంవత్సరాలు అయింది. గుడివాడ, మచిలీపట్టణం, విజయవాడ కంజెషను ఎక్కువగా ఉందని అవనిగడ్డలో బస్ డిపో పెట్టాలని నిర్ణయం చేసారు. ముందు బస్‌లను తీసుకొనివచ్చి అక్కడ పారవేసారు. అక్కడ పునాదివేసారు. అన్నీ చేసిన తరువాత ఇప్పుడు ఈ నోటులో అవనిగడ్డ గురించి లేదు. ఎందుకు మిస్ అయిందో తెలియదు. మాకు న్యూ బస్‌స్టాండు లేదు. పాత వాటిలో లేదు. వచ్చే వాటిలో లేదు. అక్కడినుంచి బస్‌లు ఎత్తుకొని పోయారేమో తెలియదు. రేపు వెళ్ళి చూడాలి.

అది ఆదాయం ఎక్కువగా వస్తున్నటువంటి ఏరియా. అటువంటి ఏరియాస్‌లో బస్ ప్రయాణీకులకు సౌకర్యం లేకుండా చేయడం భావ్యంగా లేదని మనవిచేస్తున్నాను. కొన్ని బస్ స్టాండులు ఖాళీగా ఉంటున్నాయి. ఉయ్యూరులో లేదు. పామర్రులో లేదు. ఆదాయం వస్తున్నటువంటి పాయింట్సులో నిలబడడానికి కూడా షెల్టర్సు లేవు. మనుషులు లేనిచోట బ్రహ్మాండంగా కట్టిపారవేసారు. కనుక అటువంటి డబ్బు ఉంటే ఎక్కడయినా కట్టవచ్చు. కాని ఈ పరిస్థితి మంచిది కాదని మనవిచేస్తున్నాను. షన్ కం ఎక్కడ వస్తుందో అక్కడ డీసెంట్రలైజు చేయడం మంచిది. కొన్ని డీసెంట్రలైజు చేయండి. ఒకే కార్పొరేషను కాకుండా మూడు కార్పొరేషన్సు పెట్టండి. అట్లాగైనా డెవలపమెంటు అవుతుంది ఏమో యోచన చేయాలి. ఇంకొక పాయింటు ఉన్నది. అది ఓడరేవులు. ఓడరేవులలో కాకినాడ పెద్ద రేవు పట్టణం. మన స్టేటుకి సంబంధించినంతవరకు. కాని దానికి అయ్యే ఖర్చు భరించే శక్తి మనకు లేదు. అది సెంట్రల్ గవర్నమెంటు తీసుకోవాలని చాల కాలంగా మేము ఆందోళన చేస్తున్నాము. ఈ సంవత్సరంలో దాదాపు 10 1/2 లక్షల టన్నుల ఎగుమతి దిగుమతులు జరిగినాయి. దాదాపు కోటి రూపాయలు ఆదాయం కూడా వచ్చింది. దానిని ఇంటర్‌నేషనల్ పోర్టు క్రింద డిక్లేరు చేయవచ్చు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారు తీసుకొని చేయవచ్చు. అది తీసుకుంటే తప్ప మిగతా పోర్టులను మనం డెవలప్ చేయలేము. ఇప్పుడు 6,7 పాయింట్సు ఉన్నాయి మనం డెవలప్ చేసుకోవలసినవి. మచిలీపట్టణం ఉంది. అట్లాగే కృష్ణపట్టణం ఉంది. కృష్ణపట్టణంకి రెండు లక్షల రూపాయలు యిచ్చారు. ఇది ఏమిటో అర్థము కాలేదు. మరి ఈ రెండు లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి ఏమి డెవలప్ చేస్తారు? మచిలీపట్టణం ఓడరేవుకి రు 22 లక్షలు, కాకినాడ ఓడరేవుకి రు 51 లక్షలు. ఏదైనా ఇటువంటి ఎమవుంట్సుతో మనం చేసేది ఏమిటి ? ఏమీ లేదు ? దీనిని తీసుకువెళ్ళి సముద్రంలో పోయడమే జరుగుతుంది. అందు చేత మనం చిన్న ఓడరేవులు డెవలప్ చేసుకోవాలి అంటే ఈ కాకినాడ ఓడరేవు గవర్నమెంటాఫ్ ఇండియాకి అప్పజెప్పే ప్రయత్నం స్టేటు గవర్నమెంటు చేయాలి. తరువాత ఇప్పుడు మన రేవు పట్టణాలు ఉన్నాయి. కళింగ పట్టణం, భీముని పట్టణం, నర్సాపురం ఓడరేవు, కృష్ణాపట్టణం, మచిలీపట్టణం, ఈ రేవులను మనం డెవలప్‌చేసుకోవాలి. ఎందుకంటే రెండు రకాలుగా ఉపయోగపడతాయి. దీని మీద ఎగుమతి దిగుమతులకు ఫిషరీస్ డెవలప్‌మెంటుకి చాల ఉపయోగ పడతాయి. ఈ రేవు పట్టణాలు. ఫిషరీస్ హార్బర్సు కొరకు అయినా కనీసం మనం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. దీనిని ఆలోచన చేయాలని మినిష్టరుగారిని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. ఎన్. రెడ్డి (మంథని) :— అధ్యక్షా, ఈ సందర్భంలో ప్రత్యేకంగా కరీంనగరు జిల్లా శాసన సభ్యులు అక్కడి పరిస్థితులు వగైరా ఇదివరకే సూచన చేశారు.

నేను మరి కొన్ని సూచనలు మాత్రం చేస్తాను. ఇక్కడ హైదరాబాదు టు చాందా రోడ్డు నది నేషనల్ హైవేగా పరిగణిస్తే బాగుంటుంది ప్రతి నిమిషం ఒక లారీ వస్తుంది ప్రతి నిమిషం ప్రయాణీకుడు ఇది గండముగా భావిస్తున్నాడు. ముఖ్యంగా కరీంనగర్ నుంచి రామగుండం వెళ్ళే రోడ్డు ఏ మాత్రం బాగా లేదు. అది నారో రోడ్డు అయినందు వల్ల రవాణా సౌకర్యాలకు చాలా ఇబ్బంది జరుగుతున్నది. దయచేసి దీనిని వెంటనే వెడల్పు చేయుటకొరకు తగిన చర్య తీసుకోవాలని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను. హైదరాబాదు చాందా రోడ్డును వయా లక్సెట్టిపేటకు బదులు, ఇప్పుడు రాజరాజేశ్వరి బ్రిడ్జి అని ఒకటి కట్టబడుతున్నది ఈ రోడ్డును వయా పెద్దపల్లి ఓవర్ రాజరాజేశ్వరి బ్రిడ్జిగా తీసుకు పోతేనే బాగుంటుంది. దీనితో కొంత డిస్టెన్సు కూడా తక్కువ అవుతుంది. అదీగాక ఈ ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా, మంథెన నియోజకవర్గంలో, హైదరాబాదు ప్రభుత్వం వేసిన రోడ్డులు తప్ప ఆంధ్రప్రదేశ్ అయిన తరువాత ఈ పి.డబ్లుడి సంస్థ ఒక కాళేశ్వరం రోడ్డు తప్ప చెప్పుకోతగిన రోడ్డు నిర్మాణం జరగలేదు. ఇది చాల శోచనీయమైన విషయం. రెండు రోడ్డులను మాత్రం, అవి జిల్లా పరిషత్తు రోడ్డులు వీరు స్వాధీనానికి తీసుకున్నారు. ఇప్పటికి 7 సంవత్సరాలు అవుతుంది. అప్పటినుంచి ఇప్పటివరకు ఏ మాత్రం దీనిని ఇంప్రువ్‌మెంటు చేయలేదు. నేను పదే పదే మనవి చేస్తున్నాను, మానేరు బ్రిడ్జి టు తాడిచర్ల—ఈ తాడిచర్ల ప్రాంతంలో దాదాపు 25 వేల మంది ఉంటారు. ఇక్కడ వీరికి ఏమాత్రం రోడ్డు రవాణా సౌకర్యాలు లేవు. వెనుకబడ్డ తరగతులు. నేను ప్రత్యేకంగా మాణిక్యరావు మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. వీరు బ్యాక్ వర్డు ఏరియాస్ చాంపియన్ కాబట్టి వారు ఈ బ్యాక్‌వర్డుఏరియాస్‌కి స్పెషల్ కన్సిడరేషన్ తీసుకొనిచేయాలని వారికి మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత రెండు రోడ్డులు అని మీతో మనవి చేశాను. ఒకటి మానేరు బ్రిడ్జి టు తాడిచర్ల. రెండవది గంగారమ్ టు దామరకుంట. ఇవి రెండూ మాత్రం అలాగే ఉండి పోయాయి. తక్షణం ఈ రోడ్డులు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తూ అందులో మహదేవపురం నుంచి కాళేశ్వరం ఒక రోడ్డు వేస్తూనే ఉన్నారు. ఆ కాళేశ్వరమును గంగారమ్ కు తీసుకువస్తే ఆ చేకెన్ ఓవర్ రోడ్డు కూడా దీనిలో వస్తున్నది. దానికి ఇంప్రువ్‌మెంటు జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. కరీంనగర్ శాసన సభ్యులము మరియు వరంగల్లు శాసన సభ్యులము అంతా కలిసి ఏకగ్రీవంగా ఒక మెమోరాండం ప్రభుత్వానికి సమర్పించుకున్నాము. అయ్యా, కనుగోలుపు ప్రాంతం దగ్గర ఒక బ్రిడ్జి చాల ఆవసరం, దానివల్ల కమాన్‌పూర్ వయా బీగంపేట వయా కనుగలు మరియు జమ్మికుంట రవాణా సౌకర్యం చాల సులభం అవడమేగాక దూరములో దాదాపు 38 కిలో మీటర్లు తక్కువ అవుతుందని చెప్పినాము. దానికి ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. ప్రప్రథమంగా ఏదో ఒక టోకెన్ గ్రాంటు అని చెప్పి చూపించినది. కాని తరువాత దీనికి నిధులు కేటాయించలేదు. దీనికి సర్వే కొరకు పని ప్రారంభం కొరకు తగిన నిధులు

కేటాయించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక ఆర్.టి.సి. విషయం నేను ఎంత తక్కువ చెబితే అంతమంచిది అనుకుంటాను. అదర్ సైడ్ ఇట్ మె ఎప్పుంటు దట్ ఐ ఏమ్ ట్రయింగు టు స్లింగు మడ్ ఆన్ ది ఇన్స్టిట్యూషన్. సమర సింహారెడ్డి చెప్పినారు. తుదకు బస్సులు మేము మాగుడ్డంతో తుడుచుకొంటూనే వస్తున్నాము. పెద్దపల్లి నుంచి మహాదేవపురం దారిలో మహాదేవపురంలో బస్సు పెట్టలేదు. మహాదేవపురం తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్సులో కూడా బస్సు పెట్టలేదు. మంథనిలో ఒక బస్సు డిపో ఒక ఐదు సంవత్సరాల క్రితం ప్రారంభం చేసినారు ఇంతవరకు పూర్తి కాలేదు. ఆర్.టి.సి బస్సు క్రింద ఒక హరిజనుడు పడి చనిపోయాడు 4, 5 సంవత్సరాల క్రితం. ఆ రోజు మరల అతని పిల్లలు బస్సు క్రింద పడి ఒకడు నిలువు గోస్సులు పోయింది ఉంది. అతను కాంపెన్సేషన్ కొరకు ఈ సంస్థవారి దగ్గరకు వచ్చితే ఆయన ఎవరైనా కుమారుడు ఉంటే అతనికి ఉద్యోగము ఇస్తాం. కాంపెన్సేషన్ ఇవ్వలేమన్నారు. నాడు 1978 నుంచి ఇంతవరకు అతనికి అప్పాయింటుమెంటు ఆర్డరు ఇవ్వలేదు. ఇప్పుడు ఇస్తే అతను ఈ డిపోకు సంబంధించిన రాసి ఇచ్చి ఉంచినట్లు కోరుతున్నాను.

After this matter came to my notice, I have represented consecutively to 4 or 5 Chairmen and 4 or 5 Ministers. Every gentleman has been assuring me that he would take up. Now the present boss of Corporation says that "we have imposed a ban on ourselves." Therefore the appointment cannot be made. You have to consider the case of a family which has lost its earning member. Is the ban a statutory one ? Can't you show consideration for a person who has been killed. This is a factor which I am hopeful the present Minister will definitely take into consideration and pass a firm order and appoint immediately the member who is now available in the family, in any post according to this qualifications.

ఇంకొక విషయం యేమిటంటే పెద్దపల్లి టు జగిత్యాలకు ఒక రోడ్డు యెప్పుడో నిర్మించబడింది. చిలవకోడూరు దగ్గర బ్రిడ్జి నిర్మాణం పని కాకుండా మిగిలిపోయింది. ఆ బ్రిడ్జి నిర్మాణం పూర్తి అయితే యెంతో ఉపయోగంగా ఉంటుందని 4 సంవత్సర ముల నుంచి మొరపెట్టుకున్నా వినేవారు కనపడడంలేదు, దీనివల్ల ఉన్న ఇబ్బంది యేమిటంటే యీ ప్రయివేటు సంస్థ అడ్డం వస్తోంది కాబట్టి ఆ ప్రయివేటు సంస్థవారు

బస్సులు నడిపించుకొనేదానికి వారి అనుకూలం కొరకు యీ బ్రిడ్జి నిర్మాణం జరగడం లేదనేది ఉంది. కనుక యీ బ్రిడ్జి నిర్మాణం జరగాలని మనవి చేస్తున్నాను.

కరుపు క బ్రిడ్జ్ టోల్ అన్న... టోల్ ... ప ... యుం...తోంది. సరె అది నిర్ణయం చేశాక ... ...కోసడం జరుగుతోంది. ... ... జనవర్గ రో ... మ ప్రతిరోజు వస్తూ పో... ఉంటే మా వాహనాలకు పాసు లె... ఇట్టమ ఓ వా... ... అప్పుడు మేము ఎమన్నామంటే ఓడి ఎం.ఎల్.ఏలకులేదు, అందులో మా నియోజకవర్గంకు సిరాపు ఖర్చుతో కాకుండా ప్రభుత్వ వాహనంలో పోతున్నప్పుడు యిది లేప ...చా అంటే అటువంటి సూచనలు యేమీ లేవన్నారు. మంత్రిగారు ఒప్పుకుంటారనుక... ... సొంత వాహనంలో మా నియోజకవర్గంలో మా పదవిరీత్యా వెళ్ళినప్పుడు ... బ్రిడ్జి టోలు పన్ను మా ...హికిల్స్‌కు విధించకూడదని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఇ. సుబ్బారావు :— (కూచన పూడి) అధ్యక్షా గుంటూరు జిల్లాలో రేపల్లి తాలూకా చాలా వెనుకబడినదని ప్రస్తుత ముఖ్యమంత్రిగారు విద్యాశాఖమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు మా తాలూకాకు వచ్చినప్పుడు చూచి బాధపడి "ఏ తాలూకా యింత వెనుకబడి ఉందా అని, దీనిని తప్పకుండా ఎడాప్ట్ చేసుకుంటామని" ప్రకటన జరిగింది. తర్వాత ముఖ్యమంత్రిగా వచ్చిన తర్వాత "నా మాటమీద నిలబడతాను" వారు చెప్ప డం జరిగింది. ఆ తాలూకాలో ఒక చోట నుంచి యింకొక చోటుకు వెళ్ళాలన్నా, యేదైనా వస్తువులు తీసుకొని పోవాలన్నా ట్రాన్స్‌పోర్టుకు రోడ్లు సక్రమంగాలేవు. మా తాలూకాలో బస్సులు యిచ్చారు కాని వర్షాకాలం వచ్చిందంటే రోడ్లు బాగుండక ఆరునెలలు బస్సులుపోవడానికి వీలులేక ఆపివేయవలసిందే. అందువల్ల ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చేసేదేమిటంటే యీ రోడ్లు కనుక బాగుచేయకపోతే యింతకుముందు నవంబరు 19 వ తారీఖున వచ్చిన ఉప్పెనలో చాలామంది కొట్టుకుపోయి అక్కడ నుంచి తీసికొని రావాలంటే ట్రాన్స్‌పోర్టు సౌకర్యం లేకపోయింది. అక్కడ ముఖ్యమైన 3 రోడ్స్ ఉన్నాయి. వీటి కొరకు డబ్బు యివ్వాలని చెన్నారెడ్డిగారు ఉన్నప్పుడు అడిగితే అప్పుడు వారు ఒక్కొక్క రోడ్డుకు రూ. 40 లక్షలు యిస్తామని చెప్పడం, ఆ వాగ్దానం చేసిన తర్వాత వారు ఒకటిన్నర సంవత్సరం మాత్రమే ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు. కాని అది యివ్వలేదు. కనుక ఆ మూడు రోడ్లు రేపల్లె నుంచి సముద్రం తీరానికి పోయేటటు వంటి రూట్‌లో దాదాపు 10, 15 లక్షలు మంది జనాభా ఉన్నారు. పీరు టైడల్ వేవ్ వచ్చినప్పుడు చాలామంది చనిపోవడం జరిగింది. రేపల్లి నుంచి తుమ్మల మీదగా గంగడిపాలెం వెళ్ళే ఆ రోడ్డుకు అప్పుడు ఆర్, అండ్ బి. మంత్రిగా ఉన్న వారిని అడుగగా ప్రతి ఎం. ఎల్. ఏను ఒక్కొక్క రోడ్డు మాత్రమే అడగమన్నారు.

ఆ విధంగా అడుగగా వారు కొట్టిరాంపే ఆ పనివిగో ఉండవలసిన్ని అప్పు ఏమి చేయలేక పోయినారు. రేపల్లె నుండి పెనుమూడి మీదుగా అరవెూరి ... అని ఉంది. అది ఒక రోడ్డు. అంతే కాకుండా ప్రైవేటు వాళ్ళు వచ్చినప్పుడు గవర్నరుగారు శారదా ముఖర్జీగారు కొత్తపాలెం అనే ఊరును ఎడాప్టు చేసుకోవడం జరిగింది. దీనికి సరియైన రోడ్డు లేదు. ఈ ముందు రోడ్డు వేసి తప్ప లేకపోతే యిక ముందు ప్రెడిలేషన్ వస్తే అక్కడ ప్రజలను కాపాడడం కష్టం అవుతుంది. కనుక ఆర్. అండ్ బి. మినిస్టరుగారు యీ మూడు రోడ్లు కూడా బస్సు రూట్ ఉన్నవే. వీటి విషయం ఆలోచించి వెంటనే బి. టి. రోడ్లుగా వేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక ట్రాన్స్‌పోర్టు బస్సులు నేషనలైజ్ చేసిన తర్వాత యెప్పుడూ నష్టం అని మన మంత్రులు, ఇప్పుడు మన ఎం. వి. కృష్ణారావుగారు చెప్పారు. మనము యీ బస్సులలో తెనాలి నుంచి హైదరాబాదుకు రావాలంటే రూ. 31 లు ఉండేది. అట్లాగే అదే మన బస్సువారు తెనాలి నుండి విజయవాడకు రూ. 35 లకు వస్తే ప్రయివేటు వారు రూ. 29 లకే వస్తున్నారు. అంటే ప్రయివేటు వారికి లాభం యెట్లా వస్తోంది ? మనకు యెక్కడ నుంచి నష్టం వస్తున్నది ? ప్రయివేటువారికి యెప్పుడూ లాభాలు వస్తాయి. దీనికి మూలకారణం ఆలోచించండి. ఈ డబ్బు న్యాయం చేయకుండా మన ప్రజల మీద పన్ను విధించి నష్టాన్ని పూడ్చుకోవడానికి చూడడం ప్రజాస్వామ్యం అనిపించుకోదు. మన ఆర్. టి. సి. బస్సు 10 నిముషములకు బయలుదేరుతుంది అనగానే అంతకన్నా ముందుగానే ఆ ప్రయివేటు బస్సు బయలుదేరుతుంది. అందువల్ల తొందరగా వెడదామనుకొని ఉద్దేశ్యంతోను, మరియు చార్జీ తక్కువనే ఉద్దేశ్యంతోను ఆ ప్రయాణీకులు ఆ ప్రయివేటు బస్సు ఎక్కుతున్నారు. అందువల్ల ఆ ప్రయివేటు బస్సుకన్నా ముందుగానే బయలుదేరడానికి యెందుకు అవకాశం కలుగచేయాలి. అది కనుక ముందుగా వెడితే మన ఆర్.టి.సి. బస్సు ఊరికేనే వెళ్ళాలి. అంతేకాకుండా తెనాలి నుండి రెండు బస్సులు హైదరాబాదుకు వచ్చేవి కేన్సిల్ చేసి విజయవాడకు వెళ్ళే 7 బస్సులకు నేషనల్ పర్మిట్ యిచ్చారు. వీటికి అనేక కారణాలు చెబుతున్నారు. ఇక్కడ 7 బస్సులకు పర్మిట్లు గ్రాంట్ చేయడానికి యేదో కుంభకోణం ఉందని చెబుతున్నారు. అది డిపార్టుమెంటుకు, గవర్నమెంటుకే తెలియాలి. మీరు నష్టం అంటున్నారు. ఈ రూటు మీద నష్టం రాలేదు. ఎక్కడ నష్టం వస్తున్నదో ఆలోచించకుండా అది ప్రజల మీద పెంచడం ప్రజాభిప్రాయానికి భిన్నంగా ఉంది. ఈ ఆర్.టి.సి. దీనిలో చాలా అవకతవకలు ఉన్నాయి. మొదట్లో డిపోలలో వీటికి క్రొత్త యింజన్లు పోయి పాత యింజన్లు వచ్చాయి. మనము టాటాల నుండి లేలెండ్‌ల నుంచి మనము బస్సులు కొంటున్నాము. కాని స్పేర్ పార్ట్సు కొనడం లేదు. కంపెనీలలో వాటి ఖరీదు రూ. 100 లు ఉన్నవి వారు వేరే చోట

రూ. 700 లకు కొని రీప్లేస్ చేస్తున్నారు. అందువల్ల నష్టాలు రావడానికి కారణం అవుతున్నది. అందువల్ల యివన్నీ పరిశీలించి నష్టాలు లేకుండా చేయాలి. అంతేకాకుండా యీ బస్సులు నేషనలైజు చేయడం వల్ల ప్రయివేటు వారికి నష్టం వస్తుంది. కనుక అవి నేషనలైజు చేయడం తప్ప, యీ ఆర్.టి.సి. బస్సులను ప్రయివేటు వారు తీసుకోవాలనే దురుద్దేశ్యంతో దీనికి నష్టం వస్తున్నది కేసులు వేస్తున్నారు అంతేకాకుండా యిప్పుడు యీ ట్రాన్స్‌పోర్టు చేయడంలో లారీల వల్ల యిలిసిట్ ట్రాన్స్‌పోర్టు జరుగుతోంది. ఈ లారీలలో ఉన్నటువంటి డ్రయివర్స్ మాత్రం కంటిన్యూవస్‌గా 6-7 రోజులు 1.00 p.m. డ్రయివ్ చేయడంవల్ల ఎక్కువ ప్రమాదాలు జరుగుచున్నాయి. లారీలను కూడా నేషనలైజు చేస్తేతప్ప, ఇల్లిసిట్ ట్రాన్స్‌పోర్టు ఆగదు. మనము తెనాలి నుండి హైదరాబాదు రావాలంటే మధ్యలో ఒక డ్రయివర్ మారుతాడు. కాని లారీలలో అలా కాదు. ఒకే డ్రయివర్ నడుపుతాడు. నావిగేషన్ నెగ్‌లెక్టు చేస్తున్నారు. అందువల్ల లారీలలో వేరే వాహనాలమీద వస్తువులను తీసుకొని పోవలసి వస్తున్నది. అందువల్ల లారీలను నేషనలైజ్ చేయడం మంచిది. మనకున్న పోర్ట్సు 6-7 మాత్రమే. సముద్ర తీరం పొడవు 10 వేల కి. మీ. కనీసము ఒకదానిమీదనైనా మీరు కాన్‌సెంట్రేట్ చేయడం లేదు. కాన్‌సెంట్రేట్ చేస్తే, నావిగేషన్ తక్కువ చార్జీలకు సరకులను అక్కడినుండి ఇక్కడకు తీసుకొని పోవడానికి వీలుంటుంది. అపుడు లారీల బెడద తగ్గుతుంది. నిజాంపట్టణము దగ్గర నార్వేవాళ్ళో స్వీడన్‌వాళ్ళో ఫిషింగ్ హార్బరు పెట్టినందున కొంత ఉపయోగకరంగా వుంది. అది కాకుండా, కాకినాడలో పోర్టు ఆఫీసరును పెట్టారు. అన్ని స్టేట్సులో డైరెక్టొరేట్సు వున్నాయి. అవి అన్నీ కూడా ఇక్కడ రాజధానిలో వుంటున్నాయి. అయితే ఇక్కడ కాకినాడలో పెట్టారు. అక్కడకు వెళ్ళాలంటే కష్టంగా వుంది. అక్కడున్న వారిమీద అజమాయిషీ లేదు. ఒక ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసరును డైరెక్టొరేట్‌లో పెట్టి దానిని హైదరాబాదులో పెడితేతప్ప, దానికి సరియైన ఉపయోగము జరుగదని మనవి చేస్తున్నాను. (బెల్) తమరు టైం ఇవ్వనందువల్ల మిగిలిన విషయాలు చెప్పలేకపోతున్నాను. అవకాశమిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ వి. రంగారావు (బందరు) :— అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా ఓడరేవుల పరిస్థితి చూస్తే చాలా బాధగా వుంది. మచిలీపట్టణము ఒకప్పుడు భారతదేశములో చాలా ప్రఖ్యాతి గాంచిన ఓడరేవు. నేడు దాని పుట్టగతులు చూస్తే చాలా అధ్వాన్నంగా వున్నాయి. ఈ ప్రభుత్వానికి అసలు ఓడరేవంటే ఏమిటో అభిప్రాయమున్నట్లుగా లేదు. ఓడరేవు ద్వారా ప్రభుత్వానికి ఆదాయం వస్తుందన్న విషయం ప్రభుత్వానికి తెలియదని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఏ కంట్రీనయినా ఓడరేవును అభివృద్ధి చేయకపోతే ఆ

కంప్రికే ప్రాప్తిస్తున్నపుడు. మన అదృష్టము కొద్దీ, ఒంగోలు ప్రాంతంలో చాలా ఓడరేవు లున్నాయి. మనం ఎగుమతులు వచ్చే ఓడరేవులున్నాయి. వాటిని బాగా అభివృద్ధి చేయాలో చెయ్యని పరిస్థితి మన మంత్రులకు ఏర్పడింది. ఒంటరి ... కారణము 5 సంవత్సరాలలో ఐదుగురు మినిష్టర్లను మార్చడం. పోర్టుకు ప్రత్యేకంగా ఉన్న ఏడిషనల్ మినిష్టరు కూడా ... అభివృద్ధిపై ఎవరి మనసు లేదా వేయుటకు ... ఉపయోగపడం మస్తులోనే ... తగ్గించి. అభివృద్ధి కుంటుపడింది. 1966-67 నుండి 10 సంవత్సరాలపాటు నిర్విఘ్నంగా బందరు రేవు 2కోట్ల 70 లక్షల టన్నులను ఎగుమతిచేసి, మా రేవు ... కుంటుపడిపోయింది. మరల మేము ఓడరేవు ప్రారంభించాము. 1978-79లో, తరువాత మరల 80వరకు కూడా 770636 టన్నులు లేక సరుకు ఎగుమతి చేస్తే తరువాత ఆ రేవును అభివృద్ధి పరచుటకు భాస్కరరావు గారి టైంలో 58 లక్షలు ఇచ్చారు. వారు చాలా అభివృద్ధి చేయాలని ఇంటరెస్టు తీసుకొన్నారు అభివృద్ధిపైన. అక్కడ ఎవరున్నాతే అధికారులున్నారో, ఆ అధికారియొక్క అలక్ష్యమువల్ల, అతని దుర్బుద్ధివల్ల ఆ ఓడరేవు ఓడరేవు కాకుండా పోయింది. ఇచ్చిన 58 లక్షలు ఖర్చు చేయకపోవడం 25 లక్షలు టన్నులు ఎగుమతి చేసిన తరువాత ఇంకా ఎక్కువగా ఎగుమతి చేయాలని మేము కోరితే, ఆ ఆఫీసరు నిర్లక్ష్యము చేయగా, అక్కడ వుండడానికి అర్హత లేదని మేము అంటితే, అక్కడ నుంచి ఆయన వెళ్ళిపోయారు. 1 సంవత్సరమైంది ఆయింది. ఇంతవరకు అక్కడకు ఎవరిని వేయలేదు. పర్సనల్‌గా చెప్పాము. ఎవరో ఒకరు నిక్కర్శగా నిర్మాణాత్మకంగా పని చేసే మంత్రి రాకపోవడంవల్ల, ఎంతో అధ్వాన్నంగా ఓడరేవు నష్టపడిపోయింది. ఇప్పుడైనా నాగేశ్వరరావు గారైనా ఎవరో ఒక అధికారిని ఓడరేవుకు వేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇతర దేశంలోలాగా మన దేశములోని ఓడరేవులలోని అధికారులకు అన్ని సౌకర్యాలు కలుగజేసి, ఎపాయింట్ వేయకపోతే ఖర్చుచేసే ధనం, యిచ్చిన ధనం వృధా అయిపోతుంది. స్టాపు ఛిన్నాభిన్నమయి పోతున్నది. కొన్ని కోట్లు నష్టము వస్తున్నది. అక్కడ 25 పడవలున్నాయి, అవి ప్రభుత్వముయొక్క స్వంత పడవలు. ఎగుమతి దిగుమతులవల్ల కోట్లు నష్టము వస్తున్నది. వెంటనే ఆఫీసరును ఎపాయింట్ చేసి, పోర్టును నడపాలని కోరుతున్నాను. నేను ఇదివరకే మచిలీపట్టణములో చేపల రావాణా హార్బరు లేదని చెప్పాను. గోకా రామస్వామి గారు మచిలీపట్టణములో చేపల హార్బరు ఏర్పాటు చేస్తాము. అక్కడ చేయకపోవడం పొరపాటని వారప్పుడు ఒప్పుకున్నారు. తమరు ఇపుడు కొత్తగా వచ్చారు. ఈ తడవ ఎక్కడా లోపము లేదని అంటున్నారు. ఈ ప్రభుత్వము ఓడరేవును ఏవిధంగా పైకి తెస్తుందో. ఏవిధంగా డబ్బును సంపాదిస్తుందో, ఏవిధంగా దేశాన్ని అభివృద్ధి పరుస్తుందో మాకు అర్థం కావడం లేదు. 5-6 వేలు పల్లెకారులున్న ప్రాంతమది. మంచి

పేరుప్రతిష్టలు గల ఓడరేవు. చేపల ఓడరేవుని అభివృద్ధిచేసే ఆలోచన లేకపోతే, మీరు ఎక్కడకు పోతున్నారో ఏ ప్రయాణం మీకే తెలియాలి. పి.డబ్ల్యు.డి. మినిస్టరు మాణిక్ రావు గారి శాఖను గురించి ఎక్కువగా చెప్పను. వారి దయవల్లనే, మాకున్నది రెండు రోడ్లు, ఒక వంతెన, అవి కొంతవరకు అభివృద్ధి చెందాయి. వారు దిగిపోయిన తరువాత టెండర్లు పిలిచారు. ఇపుడు అవి ఎటుకాని స్థితిలో వున్నాయి, వారిచేతులతోనే, మిగరాపని పూర్తిచేస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను.

ఇదివరకు కృష్ణారావు గారు చెప్పారు. పులిగెడ్డ, పెనుమూడు దగ్గర కృష్ణానదికి వంతెన కావాలని. అది కృష్ణా జిల్లాకు, వెస్టు గోదావరి, ఈస్టు గోదావరి, గుంటూరుకు ఉపయోగకరంగా వుంటుందని 300 కి.మీ. ఉభయ గోదావరులకు కలిసివస్తుందని, కృష్ణాజిల్లా వారికి 150 కి.మీ. కలిసివస్తుందని, దానివల్ల ఎంతో ఉపయోగకరంగా వుంటుందని కృష్ణారావు గారు చెప్పారు. దీనిని మేము ఎన్నోసార్లు డిమాండు చేశాము. మాణిక్‌రావు గారి టైంలోనే ఈ కొత్తపద్ధతి కనిపెట్టి, ఈ వంతెనకు ప్రారంభోత్సవము చేశారు. దానిని మీ టైంలోనే పూర్తి చేయాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ఆర్.టి.సి.లో వెస్టెడ్ ఇంటరెస్టును పనిచేస్తున్నాయి ఇపుడు బస్సు రేట్లు పెంచి, ఆదాయాన్ని, టర్నోవర్‌ను దెబ్బకొట్టారు వీళ్ళు. మరల రేటు పెంచి, టర్నోవర్‌ను దెబ్బతీయటానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వమే ఆర్.టి.సి. ని నడపాలంటే రేట్లు తగ్గించాలిగాని, పెంచకూడదు. గాదె క్రింది పందికొక్కుల్లాగా తిని, నష్టాలు వస్తున్నాయంటే అర్థమేమైనా వుందా ? ఆర్.టి.సి. ని జాతీయం చేయడానికి ముఖ్య కారకులు ఎవరంటే నేను, రాళ్ళపల్లి అచ్యుతరావు, కొడాలి అంజనేయులు మేము ముగ్గురము. తరువాత వచ్చిన వారు సంజీవరెడ్డిగారి టైములో జాతీయము చేసే ప్రపోజల్‌కు సంతకాలు పెట్టబడ్డాయి.

శ్రీ సి. జగన్నాథరావు :— ఈ ప్రాంతంలో ఆర్.టి.సి. అంతకుముందే జాతీయము చేయడం జరిగింది.

శ్రీ వడ్డే రంగారావు :— అంటే నేను నిజాము టైము గురించి చెప్పడంలేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ వచ్చిన తరువాత టైము గురించి చెబుతున్నాను. కాని యిపుడు యీ ఆర్.టి.సి.లో చాలా కుతంత్రాలు జరుగుతున్నాయి. అందువల్లనే యీ ఆర్.టి.సి. కి నష్టాలు వస్తున్నాయి. ఇపుడు మరల బస్సు చార్జీలు పెంచితే అటువంటి ప్రయత్నాలను ప్రజలు వమ్ము చేస్తారని హెచ్చరికచేస్తూ శలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు (చెన్నూరు) :— నేను ముఖ్యంగా ట్రాన్స్‌పోర్టు విషయంలో మాట్లాడదలచుకున్నాను. 1975-77 సంవత్సరాంలో ఆర్. టి. సి. వరంగల్ జిల్లాలో కొన్ని స్కీములు జాతీయము చేయడానికి పబ్లిష్ చేసారు. దాని వాటిమీద యింతవరకూ కూడా హియరింగ్ జరగలేదు. ఈ హియరింగు విషయంలో ఆర్. టి. సి. వారు అయితే అభ్యంతరం పెట్టారు. ముఖ్యంగా హనుమకొండ-సోమవారం, దొమ్మకాలు-మహబూబాదాద్ సోమవారం నుంచి మహబూబాదాద్ యీ రూట్సు రావడం 1977 నుంచి ప్రతీసారి కూడా యీ రూట్ల విషయంలో నేను ముఖ్యమంత్రుంతహ ట్రాన్సుపోర్టు మినిష్టర్లకూ వారు మారుతున్నప్పుడల్లా కూడా చెబుతు వచ్చాను. దాని యీ మూడు రూట్ల జాతీయం విషయంలో ఏమీ కూడా హియరింగు రావడంలేదు. ఆ మూడు రూట్ల విషయం పబ్లిష్ అయిన తరువాత పబ్లిష్ చేసిన స్కీములున్నప్పుడు జాతీయం చేయడం జరిగింది. అందువల్ల మా ప్రాంతంలో జాతీయం చేసి ఆర్. టి. సి. బస్సులు నడపడం విషయంలో ఏదో అభ్యంతరం పని చేస్తున్నారు. ఈ విషయంలో కొన్ని కేసులు ప్రయాణీకులే స్వయంగా ఎడ్వకేటును పెట్టుకొని కోర్టుకు అప్పీలు చేసుకునే పరిస్థితి ఏర్పడింది. కాబట్టి యీ జాతీయకరణ విషయంలో గవర్నమెంటువారు నవంబరు మొదటి తేదీ నాటికి హియరింగు చేయకపోతే నేను సత్యాగ్రహము చేయవలసి వస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ పి. డబ్ల్యు. డి. రోడ్డుమీద ప్రయివేటువారికి బస్సులు నడుపుకోవడానికి పర్మిట్లు యిస్తున్నప్పుడు యీ ఆర్.టి.సి కి ఆ అవకాశము ఎందుకు యివ్వరు ? దీనికి ఎవరు బాధ్యులని ముఖ్యమంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. తరువాత యీ ఆర్. టి. సి. రూట్ల విషయంలో సభ్యులు చాలామంది వారి సూచనలు చేసారు. నేను చేసే సూచన ఏమిటంటే ఏ ఊరుకయితే యీ బస్సులు రావో ఆ ప్రాంతం నుంచి ఒక కండక్టరునుగాని, డ్రయివర్‌నుగాని, మెకానిక్కునుగాని తీసుకొని ఆర్. టి. సి. లో అపాయింటు చేసుకుంటే వారు ఉండే మారుమూల గ్రామాలకు కూడా ఆర్. టి సి ఎక్స్‌ప్రెస్ బస్సులు తీసుకువస్తారు. ఉదాహరణకు మా గ్రామంలో ఉండే ఒక డ్రయివరు భద్రాచలం-ఖమ్మం ఎక్స్‌ప్రెస్ బస్సును కూడా ఉదయం సరిగా బయలుదేరి మా ఊరికి తీసుకువచ్చి మరల తీసుకుపోవడం జరుగుతోంది. మా గ్రామానికి రోడ్డు సరిగా లేకపోయినా ఆ డ్రయివరు బస్సును తీసుకు రాగలుగుతున్నాడు. కాని శాసన సభ్యులుగా ఉండి కూడా ఆర్. టి. సి. జనరల్ మేనేజరు దగ్గర మీటింగ్సు పెట్టినా జరగని పనిని ఒక డ్రయివరు చేయగలుగుతున్నాడు. దీని నేను ప్రూవ్ చేయగలను తరువాత యీ బస్సు డిపోలు ఏర్పాటు చేసేందుకు లోకల్‌గా కమిటీలు ఏర్పాటు చేస్తామని అన్నారు మారిన ట్రాన్సుపోర్టు మినిస్టరు ప్రతి ఒక్కరూ చెప్పారు. కాని ఆ కమిటీలను యింతవరకూ వేయలేదు. అవి వేస్తే ఎప్పుడు

ఏ బస్సు వస్తుందో అనేది అయినా కనీసం మాకు తెలుస్తుంది. లేకపోతే ఆ ప్రాంతంలో ఉన్న కండక్టర్, డ్రయివర్ లేక ఆర్. టి. సి. ట్రాఫిక్ ఇన్‌స్పెక్టరు యిష్టాన్నిబట్టి ఆ బస్సులునడుస్తాయి. తరువాత సమరసింహారెడ్డిగారు కూడా కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. నేను కొన్ని ప్రొసీడింగ్సు ఆర్. టి. సి. జనరల్ మేనేజరుగారికి యిచ్చాను. వాటిని ఇంప్లిమెంటు చేయకపోతే ఆర్. టి. సి. చాలా కష్టాలతో, నష్టాలతో నడుస్తుందని చెప్పాను. 1977 డిసెంబరు 31 వ తేదీనాడు అప్పటి ముఖ్యమంత్రి వెంగళరావుగారు తొర్రూరులో ఒక బస్సు స్టేషనును కట్టడానికి శంకుస్థాపన చేసారు. ఈ తిరువూరు ఖమ్మం రూటులో 60 బస్సులు, 60 వరంగల్ బస్సులు వస్తాయి. అటువంటి మార్గంలో బస్సుస్టేషనుకు శంకుస్థాపన చేసి మూడు ఏళ్ళు అయి ఆ శంకుస్థాపన చేసిన రాయి వచ్చేపోయే ప్రయాణీకులకు కూడా కనపడుతున్నది. అట్లాగే కొడగళ్ళ బస్సు స్టేషన్‌ను కూడా కట్టడానికి ప్రయత్నం చేసినా ఆర్. టి. సి. జనరల్ మేనేజరు దానికి ఆర్డరు చేసినా ఒక అసిస్టెంటు ఇంజనీరుకు యిష్టము లేకపోయినందువల్ల ఆ స్టేషను రానట్లు కనపడుతున్నది. లోకల్ ఆఫీసర్సు తమ యిష్టము వచ్చిన చోట్ల బస్సు స్టేషన్లు కడుతున్నారు. తమ యిష్టము వచ్చిన చోట్ల బస్సులను ఆపుతున్నారు. తరువాత మొండిరాయి నుంచి పాలకుర్తికి రోడ్డు వేయడం విషయంలో ఆర్. అండ్. బి. మినిష్టరుగారికి నేను రిప్రజెంటేషన్ యిస్తే చీఫ్ ఇంజనీరు కృష్ణమూర్తిగారు స్వయంగా వచ్చి ఎండాకాలంలో మే నెలలో మేము ప్రయాణంచేసి దానిమీద ఒక రిపోర్టు కూడా యిచ్చారు. అయినా ఈ రోజువరకూ కూడా ఆ రోడ్‌ను టేకప్ చేయలేదు. అది జిల్లా పరిషత్‌నుంచి టేకోవరు చేసిన రోడ్డు రెండు మూడు సంవత్సరాలనుంచి అట్లాగ రోడ్డు వేయకుండా పడి ఉంది. తరువాత హనుమకొండ నుండి ఖమ్మం వెళ్ళే రోడ్డు వరదన్న పేట వరకూ తీసే ఆలోచన ఉన్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఈ రోజు హనుమకొండనుంచి వరదన్న పేట వరకూ వెళ్ళడానికి ఏమి సదుపాయం లేక మంచి రోడ్డు లేక ఉన్నది. అందువల్ల యీ స్కీమ్సు అన్నీ కూడా 1975 టు 1977 పబ్లిష్ అయిన ఆర్. టి. సి. స్కీమ్సు వెంటనే జాతీయం చేయకపోతే నేను సత్యాగ్రహం చేయవలసి వస్తుందని హెచ్చరిస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకట్రామయ్య (గుత్తి) :— అధ్యక్షా, ఈ రోజు ప్రవేశ పెట్టిన డిమాండ్సును అన్నింటినీ సపోర్టు చేస్తూ కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకున్నాను. ముఖ్యంగా, పోర్ట్సు, లైట్‌హౌస్, షిప్పింగు గురించి కొంతమంది సభ్యులు మాట్లాడారు. స్టేట్ ఓనర్‌షిప్ క్రింద ఒక కార్పొరేషన్‌ను గనుక షిప్పింగుకు సంబంధించి ఏర్పాటు చేసినట్లయితే మనం ఏవైనా పర్చేసు త్వరితంగా చెయ్యడానికి వీలుంటుందని నేను

సూచిస్తున్నాను. రోడ్, రైల్ వీటితో కంపేర్ చేసినట్లయితే చీప్ ట్రాన్స్‌పోర్టేషన్ మసం వాటర్ ద్వారా కల్పించడానికి అవకాశముంటుంది. ఇండస్ట్రీస్‌కు సంబంధించి, ఇతరత్రా కూడా లింకప్ చెయ్యడానికి వీలుగా ఉంటుంది. కాబట్టి, స్టేట్ ఓనర్‌షిప్ క్రింద ఒక షిప్పింగ్ కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని, దీనిని సీరియస్‌గా కన్సిడర్ చెయ్యవలసిందిగా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

తరువాత, రోడ్సు అండ్ బిల్డింగ్సు విషయంతో నేను కొంత మనవిచెయ్యాలి. రాయలసీమ పరిస్థితి, ముఖ్యంగా అనంతపురము జిల్లా పరిస్థితి యీ విషయంలో చాలా అధ్వాన్నంగా వుంది. మేము చాలా లో ఎబ్ లో వున్నాము. దీనిలో వున్న రాజకీయా లేమిటో తెలియవుగాని, మాణిక్‌రావుగారు చాలా ఒ గ్యులు. ఇప్పుడయినా యీ పరిస్థితిని సరిచెయ్యవలసిందిగా నేను వారిని కోరుతున్నాను. ఇందుకుగాను, ఒక డివిజన్ ఏర్పాటుచేసి, వర్కు యిప్పించడానికి ప్రయత్నించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. గత జల సేతుబంధనం-ప్రతి బడ్జెట్‌లోనూ శూన్యం, ఏమి పనబడడం లేదు. రాయలసీమ డ్రాట్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియా, అందులోనూ అనంతపురం జిల్లా పరిస్థితి మరీ అధ్వాన్నంగా వుంది. నేషనల్ హైవె వుంది. ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకుని కన్‌స్ట్రక్టివ్‌గా సహాయం చెయ్యవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

తరువాత, బిల్డింగ్సు విషయంలో నా గ్రామం. గుత్తిలో, ఒక ఇనస్పెక్షన్ బంగళా వుంది. దానిని ఎప్పుడో వంద సంవత్సరాల క్రిందట కట్టారు. ప్రైమ్‌మినిష్టర్ గారు రెండుసార్లు అక్కడకు వచ్చారు. అదే బంగళాలో వుండి వెళ్ళారు. మినిష్టర్లు రాయలసీమ ప్రాంతానికి వచ్చినప్పుడు దారిలో వుండడంవలన అక్కడ ఆగి ఉంటుంటారు. అది దారిలో వుంది. 114 బస్సులు అక్కడ పోతూ వుంటాయి. ఐనా, అది ఇంకా పెంకుటిల్లుగా వుంది. సూర్య చంద్రులు కనబడుతున్నారు. అక్కడ వాటర్ పెసిలిటి, బాత్ అండు లెవెటరీ సదుపాయం సరిగా కలుగజేస్తే బాగుంటుంది. ఆ వర్కు నయినా అక్కడ ప్రసాదిస్తే అది మాణిక్‌రావుగారి ప్రసాదమని మేము స్వీకరిస్తాము. అంతకంటే ఎక్కువ అడగడం లేదు.

తరువాత, గుత్తి టు గుంతకల్ రోడ్డు వుంది, అక్కడ రాళ్ళు తీసి మూడు సంవత్సరాలైంది. ఆ రాళ్ళపై పోవడం చాలా ఇబ్బందిగా వుంది. అది 16 మైళ్ళ రోడ్డు. దానిని త్వరగా టేకప్ చెయ్యవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఇంక, ట్రాన్స్‌పోర్టు విషయంలో నేను కొన్ని సూచనలు చెయ్యదలచుకున్నాను, ట్రాన్స్‌పోర్టుకు సంబంధించి కొన్ని స్టాటిస్టిక్స్ చెప్పి, ఎందుకు నష్టాలు వస్తున్నది

చెబుతాను మొత్తం ఆరు వేల రూట్సు వున్నాయి. వీటిపై 6001 బస్సులు నడుస్తున్నాయి. ఇందులో 20 పర్సెంట్ ఆఫ్ ది బసెస్ లాంగు డిస్టెన్స్‌కు సంబంధించి, 120 కి. మి. 80 పర్సెంట్ రూట్సు 120 కి.మీ. లోపల వున్నాయి. అంటే-1200 రూట్సు లాంగు డిస్టెన్స్ రూట్సు, 4,800 షార్ట్ డిస్టెన్స్ రూట్సు. ఆర్. టి. సి. లో 6,500 మంది ఉద్యోగులు పని చేస్తున్నారు. వారు రోజుకు ఆరు గంటలు పని చేస్తున్నారు. ఒక్కొక్కరికి నెలకు యావరేజ్ జీతం 650 రు. లు ఇటువంటి పరిస్థితిలో పని చేస్తున్నది కాబట్టి ఆర్. టి. సి. కి నష్టం వస్తున్నది. మనం జాతీయం చేశాము. ఇప్పుడు దానికి వ్యతిరేకంగా మాట్లాడడానికి వీల్లేదు. ఐతే నష్టాలు పోవడానికి ఏ విధంగా చేస్తే బాగుంటుందనే విషయం ఆలోచించవలసి వుంది ఇదే ప్రైవేటు మేనేజిమెంటు అయితే 6,500 మందిగాక, నాలుగువేల మందితో ఎంప్లాయీస్‌తో-మేనేజ్ చేసేగంరు. వారు 12 గంటలు పని తీసుకుంటారు. 500 రు. ల జీతంతో పని చేయిస్తారు. ఐతే, ఆర్. టి. సి. ఎంప్లాయ్‌మెంటు ప్రాబ్లెంను సాల్వ్ చేస్తున్నది. నేను విమర్శించదంకాదు. కాని, యీ నష్టాలు పోవడానికి మాత్రం ఒక చిన్న సూచన చేస్తాను. డెప్యూటీ చీఫ్ మినిస్టర్‌గారిని ఆ సూచనను కన్సిడర్ చెయ్యవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు 4,800 స్మాల్ రూట్సు వున్నాయి. 120 కి. మీ లకంటే తక్కువగా వున్నవి యివి. 1200 రూట్సు లాంగ్ డిస్టెన్స్‌కు సంబంధించి వున్నాయి, 120 కి.మీ కు పైన. వీటిని ముట్టుకోకుండా నేషనలైజ్ చేశాము. ఈ రూట్సులో సెలెక్టెడ్ రూట్సు తీసుకుని, ప్రైవేటు ఆపరేటర్సుకు ఎన్‌ట్రస్టు చేస్తే-ఇప్పుడు మోటార్సు, టూరిస్టు బస్సులు మొదలయినవి ఎలాగూ నడుస్తున్నవి-ఆరు సీట్సు పర్మిట్ వుంటే అందులో 50, 60 మంది పోతున్నారు వాటిని మీరు ఆపలేరు. ఇప్పుడే నడుస్తున్నవి. వాటికి పర్మిట్సు యిచ్చారు. వారు బాగా సంపాదించుకుంటున్నారు. మీ ద్వారా నేను మంత్రిగారికి మనవిజేసేదేమంటే-లీగల్ డిపార్టుమెంటుతో చర్చించి, నేషనలైజ్ ఎత్తివేయమని కాదు-ఇటువంటి సెలెక్టెడ్ రూట్సులో ప్రైవేటు ఆపరేటర్సుకు యిస్తే వారు టైమింగ్స్ మెయిన్‌టెయిన్ చేస్తారు. ఎఫిసిఎన్సీ చూపిస్తారు. ఎఫిషియెంట్‌గా రన్ చేస్తారు. ఓవర్‌లోడ్ తగ్గిస్తారు అలా లేకపోతే, వారిపై మనం యాక్షన్ తీసుకోవడానికి వీలుంటుంది. ఈనాడు. 50, 60 మందిని తీసుకువెడుతున్నప్పటికి ఏమీ చెయ్యడంలేదు. కండిషన్ ఆఫ్ ది బసెస్ చాలా అక్‌వర్డ్‌గా వుంది. రాయలసీమ ప్రాంతంలో బస్సుల పరిస్థితి చాలా అధ్వాన్నంగా వుంది. ఎన్ని కొత్త బస్సులు వేశారో, ఎన్ని పాత బస్సులు అక్కడ వున్నాయో తెలుసుకుంటే పరిస్థితి ఎలా వుంది తెలుస్తుంది. జి. ఎం రామమోహనరావుగారు, ఇతర అధికారులు చాలా ఎఫిషియెంట్‌గా మేనేజ్ చేస్తున్నారు ఐతే, లాసెస్ రాకుండా వుండడానికిగాను నేను చెప్పిన సూచనను అమలు జరపడానికి ఎంతవరకూ వీలవుతుందో

ఎగ్జామిన్ చెయ్యవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మా గుత్తి గుండా 114 బస్సులు పోతున్నవి. అక్కడ బస్ డిపో పెట్టమని కోరాము. ఆ అవకాశం కల్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. గుంతకల్లులో డిపో పెట్టమని అడుగుతున్నాము. ఎప్పటికప్పుడే లాండ్ ఎక్విజిషన్ క్రింద నోటిఫై చేసినట్లు వింటున్నాము. పూర్వం మందు ఎప్పుడప్పుడికి, ఎమర్జెన్సీ క్లాజు ఇంట్రడ్యూస్ చెయ్యలేదు. దాని వలన, అబ్జెక్షన్స్, కౌంటర్ అబ్జెక్షన్స్ వలన మూడేళ్ళవరకు ఆలస్యం పెరుగుతుంది. అలాగాక, ఎమర్జెన్సీ క్లాజు ఇంట్రడ్యూస్ చేసి, దీనిని చెయ్యడానికి పూనుకుని, యీ విషయంలో సహాయం చెయ్యవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

MESSAGES FROM THE COUNCIL

re : Passing of the A. P. Open University Bill, 1982.

Chairman :— I have received the following Message from the Hon. Chairman, A. P. Legislative Council :

"In accordance with rule 147 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Council, I transmit a copy of the Andhra Pradesh Open University Bill, 1982 (L.A. Bill No. 19/1982) as passed and agreed to by the Legislative Council on the 25th day of August, 1982 without any amendment and signed by me.

Your's faithfully,
Chairman."

Annual Financial Statement (Budget) for 1982-83
Demands for Grants
Transport Department etc.,
(Contd.)

శ్రీ బి. రామారావు (జగ్గయ్యపేట) :— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన పద్దులను బలపరుస్తూ రెండు సూచనలు మాత్రం చేయదలచుకున్నాను.

ఆర్.టి.సి. గురించి చాలామంది పెద్దలు చెప్పారు. అసలు నష్టాలు ఎందుకు వస్తున్నాయనేది ఆలోచిస్తే - దీనిని డివిజన్సుగా విడదీస్తే యివి భర్తీ అవుతాయని, నష్టాలు రావని నేను మనవి చేస్తున్నాను. మద్రాసు స్టేట్‌లో ట్రాన్స్‌పోర్టు జోనల్ సిస్టమ్‌లోనే నడుస్తున్నది. అక్కడ వారు బాగా రన్ చేస్తున్నారు. ఇక్కడ కూడ మనం ఎన్ని వేల బస్సులు నడుపుతున్నప్పటికి, పరిస్థితి ఏమీ తెలియడం లేదు ; అందువలన ఇక్కడ కూడ జోనల్ సిస్టమ్‌ను ఇంట్రడ్యూస్ చెయ్యవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అలాగే, ప్రైవేటు బస్సుల గురించి కూడ చాలా మంది చెప్పారు. దీనిని అరికట్టడానికి అధికారులు ఎందుకు చర్యలు తీసుకోవడం లేదో అర్థం కావడం లేదు. ఉదాహరణకు ఒక విషయం చెబుతాను. ప్రైవేటు బస్సు ఆపరేటర్స్, ముఖ్యంగా, ఆల్ ఇండియా పర్మిట్సు తీసుకుంటున్నారు. అభ్యంతరాలొస్తే కోర్టుకు వెళ్ళి స్టేలు తెచ్చుకుని నడుపుతున్నారు. ఆలిండియా పర్మిట్సు తీసుకుని వారు ఎక్కడెక్కడికి టికెట్సు యిస్తున్నారు ? బెజవాడకు టికెట్ యిస్తున్నారు, అమలాపురంకి యిస్తున్నారు, భద్రాచలానికి యిస్తున్నారు. బాహాటంగా బుకింగులో టికెట్సు యిస్తున్నారు. ఇవి ఆలిండియాపర్మిట్సు. టూరిస్టు పర్మిట్సు. అటువంటప్పుడు టూరిస్టు వెళ్ళవలసి వుంటుందిగాని, బెజవాడలో దిగే పరిస్థితి ఎలా వుంటుంది ? అడ్వాన్స్‌గా బుకింగులో బాహాటంగా అనేక ప్రాంతాలకు వారు టికెట్సు అమ్ముతున్నారు. దీనిని గురించి ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత, యితర రాష్ట్రాలతో పోల్చితే మన రాష్ట్రంలో రోడ్ల కండిషను బాగా లేదు. 20, 22 కి.మీ. లు వెళ్ళేటప్పటికి మన టైర్లు రిట్రెడింగుకు వెళ్ళవలసి వస్తున్నది.

చైర్మన్ :— తిరిగి సాయంత్రం 4 గంటలకు సమావేశమవుదాము. 1.30 p.m.

సభ అంతటితో సాయంత్రం 4 గంటలకు వాయిదా వేయబడినది.

శాసన సభ సాయంత్రం నాలుగు గంటలకు తిరిగి సమావేశమైనది

(మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

శ్రీ బి. రామారావు :— అధ్యక్షా, ఉదయం మాట్లాడుతూ ఆర్.టి.సి ని జోనల్‌గా విభజిస్తే ఎక్కువ ప్రయోజనకరంగా ఉంటుందని చెప్పాను. సిటీ బస్సులలో ఎక్కువగా నష్టం వస్తున్నదని అందరూ అనుకుంటున్న విషయం. హైదరాబాదు నగరంలోనే ఎక్కువగా సిటి బస్సులలో నష్టం వస్తున్నదని నేను మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. దీనికి కారణం పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. వర్క్స్ షాప్స్, బాడీ

బిల్డింగ్ సెంటర్సు ఇటువంటి యాన్సిలరీ యూనిట్లు పెట్టినుంటే బాగుంటుందని నేను సూచిస్తున్నాను. ఆర్.టి.సి లో నష్టాలు ఎందుకు వస్తున్నాయి అనేది చాలా తీవ్రంగా ఆలోచించవలసిన విషయంగా నేను భావిస్తున్నాను. సభ్యుల సూచనలను గ్రహించేందుకు ఛైర్మెన్ గారు వచ్చి ఉండే బాగుండేది. మంత్రి గారు వారికి తెలియచేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక రోడ్లు-బిల్డింగ్స్ విషయం- మీరు ఇచ్చిన నోటులో కృష్ణా జిల్లాకు సంబంధించి చాలా తక్కువగా కనిపిస్తున్నాయి. 6 వ పేజిలో నందిగామ-జొన్నలగడ్డ మధ్య మున్నేరుపై వంతెన నిర్మాణమైనదని చెప్పారు. 22 వ పేజిలో మధిర వద్ద వైర నదిపై వంతెన అయినట్లు ఉంది. నందిగామ-మధిర మధ్య కృష్ణా జిల్లా ఖమ్మం జిల్లాకు ఎక్కువ సౌకర్యం కలిగించే రోడ్డును ఇందులో పొందపరచలేదు. కొంతవరకు జొన్నలగడ్డ నుంచి రామిరెడ్డిపల్లి ఐదు కి మీ. నందిగామ నుంచి మక్తా వెళ్ళే దారిలో నాలుగు కి.మీ. మాత్రమే బి.టి. రోడ్డుకు శాంక్షను చేసినట్లు తెలుస్తున్నది. మధ్యలో 8 కి.మీ. బి.టి. వేయవలసి ఉంది. ఆ రోడ్డు అంతా అస్తవ్యస్తంగా ఉంది. దానిని ఇందులో పొందుపరచ లేదు. దానిని గురించి శ్రద్ధ వహించాలని కోరుతున్నాను. పెను కంచిప్రోలు వరకు రోడ్డును ఆర్-బి వారు తీసుకున్నారు. 180 వేల గ్రాంటు ఇచ్చారు. గ్రావెలు వర్కు కొంత అయినది. ఇంతవరకు అసంపూర్తిగా ఉంది. చాలా గ్రామాలకు పనికివచ్చే 16 కి మీ. రోడ్డు కనుక దానిని తీసుకుని పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను. దమ్మటూరు-నందిగామ, వత్సవాయి-చివిటికల్లు రోడ్డు ఖమ్మం నుంచి గుంటూరు జిల్లా నుంచి కృష్ణా జిల్లా నుంచి వచ్చే రోడ్డు దీనికి అడ్డంకులు ఏమి వచ్చాయో కాని బడ్జెటులో దీనిపై ఒక రూపాయి కనబడడం లేదు. దీని విషయమై సత్వర చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ సి. ఎన్. రెడ్డి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

కృష్ణా జిల్లాలో గుడివాడ - కంకిపాడు మధ్య 24/4 కి. మీ, రయిన్ కాలువపై ఎగువ వంతెన మొట్టమొదట మాణిక్‌రావు గారు రహదార్ల మంత్రిగా ఉండగానే పూర్తి చేసారు. మరల చూపించారు. ఎప్పుడో పూర్తి అయి టోల్‌గేట్ కూడా వసూలు చేస్తున్నారు 37 వ పేజిలో పోలీసులకు క్వార్టర్సు గురించి చెప్పారు. పోలీసు డిఐజి కార్యాలయ సముదాయ నిర్మాణం 18 వ ఐటం. ఇప్పటికయినా దీనిని తీసుకున్నందుకు సంతోషం. ఇంతకు ముందు పోలీసు అధికారులు చెట్ల క్రింద ఉండడం చాలా కాలం చూచాను. రోడ్లు వైడనింగ్‌లో చెట్లు కొట్టివేసారు. కనుక చెట్ల క్రింద ఉండే పరిస్థితి కూడా లేదు. కనుక దీనిని సత్వరమే చేపట్టి పోలీసు అధికారులకు కనీసం ఉండే అవకాశం కలిగించాలని కోరుతున్నాను. సిటీలోని పోలీసు స్టేషన్లు గురించి ఇందులో

పొందుపరచలేదు. ఔట్‌పోస్టులు చిన్న పురాతనమైన బిల్డింగ్సులో ఉన్నాయి. వాటిని ఇందులో చూపించ లేదు. వాటిని పెంచాలని కోరుతున్నాను.

పోర్ట్సు, కాకినాడరేవు అభివృద్ధి చెందినది. దానిని త్వరగా కేంద్రానికి అప్పగించి నట్లయితే మనకు వున్న నిధులతో మచిలీపట్నం రేవును అభివృద్ధి చేసుకొనే అవకాశం వుంటుంది. పురాతనముగా వున్న మచిలీపట్నం రేవు విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకొని అభివృద్ధి చేయాలని కోరుతూ ఈ డిమాండ్సుని బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ ఎల్. ఈశ్వరరావు (గుంటూరు) :— అధ్యక్షా, విజయవాడలోను, విశాఖ పట్నంలోను సిటీ బస్‌లు జాతీయం చేశారు. గుంటూరు సిటీ బస్ సర్వీసు జాతీయం గురించి విజ్ఞప్తి చేసినపుడు చేస్తామని చెప్పడం జరుగుతున్నది. గుంటూరుజనాభా 4లక్షలు. విశ్వవిద్యాలయం, అనేక కాలేజీలు, హైస్కూల్సు వున్నాయి. విద్యార్థులు, ప్రయాణీ కులకు సరిపోయే సిటీ బస్సులు లేవు. సిటి బస్సుల సంఖ్యా పెంచాలని 4 సంవత్సరాల నుంచి చెబుతున్నాను. సిటీ సర్వీసు జాతీయం చేసి ఆర్. టి. సి. బస్‌లు తిప్పాలని చెప్పడం జరిగింది చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వుండగా 6 ఆర్. టి. సి. బస్‌లను సిటీలో వేయడం జరిగింది. ఈ 6 బస్సులు వేసినతరువాత గుంటూరు ప్రయా ణీకులకు కొంత సౌకర్యం కల్గినది. కాని ఈ 6 బస్‌లను తీసివేశారు. కంతేరు - గుంటూరు బస్ రూట్ గురించి పంచాయతీబోర్డు సర్పంచ్ రిప్రజెంట్ చేశారు. ఆర్.టి.సి ఆ బస్ రూటును శాంక్షన్ చేశారు. ప్రైవేటు బస్ ఆపరేటర్స్ జాతీయం చేసిన బస్‌లను నడపకుండా చేస్తున్నారు. గుంటూరులో వున్న రూట్లను ఒకేసారి జాతీయం చేయకపోయినా క్రమేపి జాతీయం చేసి ఆర్. టి. సి. బస్‌లను నడపవలసిన అవసరం వుంది. గుంటూరు 1, 2 టౌన్స్‌ని కలుపుతూ 20 సంవత్సరాల క్రితం కట్టిన రైల్వే ఓవర్‌బ్రిడ్జి వుంది. చాల సన్నగా వుంది. ట్రాఫిక్ ఎక్కువగా వుండడంవల్ల చాల ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. ఇక్కడ ఫ్లయిఓవర్ బ్రిడ్జి ఏర్పాటుకు మంత్రిగారు ప్రయత్నం చేయాలి. మంగళగిరి దగ్గర ఓవర్‌బ్రిడ్జి కట్టి టోల్ గేట్ క్రింద 50 లక్షలకు పాట పెట్టడం జరిగింది. ఓవర్‌బ్రిడ్జి కట్టడానికి ప్రభుత్వానికి 50 లక్షలు ఖర్చు అయింది. పాట 60 లక్షలు వచ్చింది గుంటూరు విజయవాడ మధ్య ఎక్కువ ట్రాఫిక్ వుంది. నంబూరు రైల్వే క్రాసింగ్ దగ్గర ఓవర్‌బ్రిడ్జి కట్టవలసిన అవసరం వుంది. వసూలు చేయవలసిన టోల్ గేట్ కూడ ఫిక్స్ చేస్తే బాగుంటుంది నిర్ణయించిన రేటు ప్రకారం కంట్రాక్టరు వసూలుచేసే విధంగా ఏర్పాటు చేయాలి. కోస్తా జిల్లాల

రోడ్ ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం వుంది. రేవులు, ఎస్. ఏ. టి. గల్ఫ్ దేశాలకు మా ప్రాంతము నుంచి కూరగాయలను ఎగుమతి చేస్తున్నాం. గుంటూరు-హైద్రాబాదు మధ్య ప్రాంతములో కూరగాయలు ఎక్కువగా పండిస్తున్నారు. గుంటూరులో ఒక ఎయిర్‌పోర్టు నిర్మిస్తే అక్కడనుంచి గల్ఫ్ దేశాలకు కూరగాయలను ఎప్పటికప్పుడు ఎగుమతి చేయడానికి వీలవుతుంది. బీబీనగర్-నడికుడి రైలు మార్గము. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎన్ని స్టేటుమెంట్స్ యిచ్చినా ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తి కావడంలేదు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో రైల్వే లైన్ల నిర్మాణంలో నిర్లక్ష్యము జరుగుతున్నది. బీబీనగర్-నడికుడి రైల్వే లైన్ నిర్మాణము పూర్తి అయితే గుంటూరు-హైద్రాబాదు మధ్య 90 కిలోమీటర్ల దూరము తగ్గుతుంది. ఈ రైల్వే లైను త్వరగా ప్రయత్నం చేయాలి. గుంటూరు-హైద్రాబాదు మధ్య రాత్రిపూట ఒక ఎక్స్‌ప్రెస్ రైలు నడిపేదానికి ప్రయత్నం చేస్తూ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. కొండయ్య (కరీంనగర్):— అధ్యక్షా, కరీంనగర్‌లో బస్‌సర్వీసులు చాలా అధ్వాన్నంగా వుంది. అధ్యక్షులవారికి తెలియనిది కాదు. కరీంనగర్ నుంచి మానకొండూరు, కొత్తపల్లి, నగునూరు గ్రామాలు 7, 8 కిలోమీటర్ల దూరంలో వున్నాయి. ఆ గ్రామాలనుంచి వచ్చే బస్‌లు ఫుల్‌లోడ్‌తో వస్తాయి. లారీలు కూడ రావడంవల్ల ప్రమాదాలు జరిగి ప్రాణ నష్టము కూడ జరుగుతున్నది. సిటీ బస్‌లు తిరగడానికి ఏర్పాటు చేయాలి. దీనిని ట్రాన్స్‌పోర్ట్సు మంత్రిగారు దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. అన్ని జిల్లాలకు డీలక్స్ బస్‌లు వున్నాయి కాని కరీంనగర్‌కు డీలక్స్ సర్వీస్‌లేదు. ప్రొద్దున ఒక డీలక్స్, సాయంత్రం ఒక డీలక్స్ బస్ వేయాలని 3 సంవత్సరాలనుంచి చెబుతున్నా వేయలేదు. ఎక్స్‌ప్రెస్ బస్ అని బోర్డు పెడతారు కాని అవి ఎక్కడ పడితే అక్కడ ఆగుతాయి. రోడ్‌పైన ఎప్పుడూ 4, 5 బస్‌లు ఆగిపోయి వుంటాయి. కారణం ఏమిటంటే డీసెలు లేదని, సెల్ఫ్ లేదని, బ్యాటరీ ఖరాబ్ అయి ఆగిపోతాయి. మంచి బస్‌లు వేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

కరీంనగర్‌కు అన్యాయం చేయడం బాగా లేదని మనవిచేస్తున్నాను. హైదరాబాదు నుండి కరీంనగర్‌కు బస్సులో వెళ్ళటానికి అయిదు గంటలు పడుతుంది. ఆ రోడ్డుపై అటూ ఇటూ రోజుకు 1500 లారీలు తిరుగుతూవుంటాయి. ఏ లారీవాడూ ఎదురువచ్చే వాడికి సైడు ఇవ్వడు. పెద్దపల్లి నుంచి గోదావరిఖనికి వెళ్లే రోడ్డు అధ్వాన్నంగా వుంది. హైదరాబాదు-కరీంనగర్, వరంగల్-కరీంనగర్, పెద్దపల్లి-గోదావరిఖని, ఈ మూడు రోడ్లను బాగు చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి డి. ఘనసూర్యావతి (నిడమోలు) :— అధ్యక్షా, ఊరూరుకు బస్సు అన్నారు. కాని ఒక్క బస్సు కూడా వేయలేదు. బస్సులు లేక అనేక గ్రామాలలోని ప్రజలు నానా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. రోడ్ల పరిస్థితి కూడా చాలా అధ్వాన్నంగా వున్నాయి. ఆ రోడ్ల మీద బస్సులు నడుపుతుంటే త్వరగానే చెడిపోతున్నాయి. వాటి రిపేరు ఖర్చులు కూడా చార్జీలు పెంచి ప్రయాణికుల నుండి వసూలు చేస్తున్నారు. స్త్రీలకు మూడు సీట్లు కేటాయించారు. కడుపులో పిల్ల, చంకలో పిల్లతో గర్భిణీ స్త్రీలు బస్సులో నిలబడి ప్రయాణం చేయవలసివస్తున్నది. స్త్రీలకు మరో రెండు సీట్లు అయినా పెంచడం అవసరం. అలాగే బస్ షెల్టర్సు ఏర్పాటు చేయాలి. బస్సుడిపోలలో స్త్రీలకు వుండే ఒక్క మరుగుదొడ్డి చాలా అసహ్యంగా వుంటున్నది. మరోదొడ్డి కూడా కట్టించి వాటిని ఎప్పటికప్పుడు పరిశుభ్రంగా వుండేట్లు చర్యలు తీసుకోవాలి. కూచిపూడి, మొవ్వ, చల్లపల్లి లలో బస్ డిపోలు ఏర్పాటు చేయాల. చిట్టూరు నుండి ప్రజలు రావలంటే చాలా అవస్థ పడుతున్నారు కనుక చిట్టూరుకు ఒక రోడ్డు వేయాలి. మొవ్వసమితిలోని గుండు పాలెంకు పోయె రోడ్డు మీద బస్సు పోతుంటే విపరీతమైన దుమ్ము, ధూళి వస్తుంది. ఊపిరితిత్తులు చెడిపోయే ప్రమాదం కూడా వుంది. బస్సులో ప్రయాణం చేస్తున్నప్పుడు. ఎంత ఎత్తున పడేస్తుందో అనుభవించేవారికి తెలుస్తుంది. ఓడపాలెం నుండి చిన్నాపురం వెళ్ళే రోడ్డును ఇంతవరకూ వేయలేదు. కాలేజికి వెళ్ళే పిల్లలు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. నా నియోజకవర్గంలో భట్లపెనుమర్రులు, అయినంపూడి మధ్య గుండేరు వుంది. అక్కడ బల్లకట్టు మీద ప్రయాణం చేస్తున్నప్పుడు బల్లకట్టు మునిగిపోవడం కూడా జరిగింది. అక్కడ ఒక బ్రిడ్జి కట్టటం అవసరమని మనవిచేస్తున్నాను. అవనిగడ్డ నుండి హైదరాబాదుకు ఒకే ఆర్.టి.సి. బస్సు వుంది. అది చాలా రద్దీగా వుంటున్నది కనుక మరొక బస్సును వేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Dr. S. Chandramouli :— Sir, the proverbs are like this : Cut the cloth according to the coat and secondly Pluck a gown of gold you will get a sleeve of it.

అనే సామెత ఒకటి వుంది. మన బడ్జెటు చూస్తే అలా అనిపిస్తున్నది. చేయవలసిన పనులు అనేకం కన్పిస్తున్నాయి. బడ్జెటు మాత్రం నాన్ ప్లాన్స్, ప్లాన్, ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్ చార్జెస్ అన్నీ కలిపి 50 కోట్లు అన్నారు. అది ఎలా సరిపోతుందో అర్థం కావడం లేదు. కేటాయించిన డబ్బును సద్వినియోగపరచవలసినదని కోరుతున్నాను. ఆర్.టి.సి. లో దుబారా వల్ల, లంచగొండితనం వల్ల, అవినీతి వల్ల చాలా డబ్బు వృధా అయి నష్టం వస్తున్నది. ఆ లూప్‌హోల్స్‌ను ప్లగ్ చేసి సక్రమంగా చర్యలు తీసుకోవా

అని కోరుతున్నాను. కన్యాకుమారి నుండి వైజాగ్ వరకూ కోస్టల్ హైవే కు 100 కోట్లు ఖర్చు అవుతుందన్నారు. అది త్వరగా పూర్తి చేస్తే తీర ప్రాంత ప్రజలకు చాలా మేలు చేసినవారు అవుతారు. వ్యాపారం పెరుగుతుంది. పల్లె ప్రాంతాలు అభివృద్ధి అవుతాయి కనుక ఆ రోడ్డును త్వరగా పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను. నేషనల్ హైవే హైదరాబాదు టు ఓడరేవు అని అన్నారు కాని అది చేర్చలేదు. చిలకలూరిపేట, నర్సరావుపేట నాగార్జునసాగర్ మీదుగా వస్తే ఆ ప్రాంతాలలో వుండేవారికి చాలా మేలు కలుగుతుంది. చీరాలకు రావాలంటే రోడ్డు చాలా ఇరుకుగా వుంది. కనుక కుందేరు మీదుగా డైవర్షన్ రోడ్డు వేయడం చాలా అవసరం. పందెనపల్లి, మోటుపల్లి అని ఫిషర్‌మెన్ వుండే ప్రాంతాలు వున్నాయి. మోటపల్లి చారిత్రాత్మక ప్రదేశం. రుద్రమాంబ పాలించిన ప్రదేశం. గొప్ప కళాక్షేత్రం అది. అక్కడకు పోవడానికి సరైన రోడ్డు లేదు. 7 కి.మీ. పొడవు వుండే ఆ రోడ్డును వేయాలి. చీరాల టూర్పు నుండి కోడంచేరు మొదలైన తాలూకాలకు వెళ్ళాలంటే ఓవర్ బ్రిడ్జి కావాలి. అది కావాలని ఎప్పటినుండో కోరుతున్నా ఇప్పటివరకూ దానిని చేపట్టటం జరగలేదు.

4.30 p.m. ఆ విధంగా చేయడంలేదు. పొన్నూరులో ఓవరుబ్రిడ్జి వేస్తున్నారు. దానికి 60 లక్షలు అన్నారు. ఎక్స్‌లేషనువల్ల కోటి రూపాయలు అయింది. ఇంతవరకు ఎందువల్ల ఆగిపోయిందో తెలియదు, మూడు నాలుగు సంవత్సరాలు అయినప్పటికి కావడం లేదు-ఫండ్సు లేకనో కోర్టు లిటిగేషనువల్లనో-దానిని సరిచేయాలి. పొన్నూరులో యినస్పెక్షను బంగ్లా ఒకటి వుంది. దాని అతీ గతీ పట్టించుకునే నాథుడు లేడు పొన్నూరు యిద్దరు పార్లమెంటు సభ్యులు, ఒక మంత్రి వర్యులు, యిద్దరు ఎం.ఎల్.ఏ.లు వున్న ప్రదేశము. దానికి అతీ గతీ లేని పరిస్థితిలో వుంది. నిజాం పట్టణం నుండి నడికూడె వరకు ఒక రూటును ఏర్పాటు చేయాలని 25 కోట్ల రూపాయల ఎస్టిమేటు అయిందని నేను సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు యీ రైల్వే లైను గురించి లెటరు వ్రాశాను పొన్నూరు, పెదనందిపాడు, నర్సారావుపేట మాచర్ల, గుండా వెళ్ళి నడికూడెతో కలపడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తే ఆ ప్రదేశం బాగుపడి రైతాంగానికి లాభంగా వుంటుంది. కాని యింతవరకు ఆ రైలు మార్గంలేదు. ప్రభుత్వం దానిగురించి చర్య తీసుకోవలసిన అవసరం వుంది. 25 కోట్ల ఎస్టిమేట్సు చేశారు, దానిని టేకప్ చేయాలి. ఒక రైలు మార్గం ఒంగోలు నుండి మార్కాపురం వరకు-అద్దంకి, దర్శి, పొదిలి వెనుకబడిన ప్రాంతాలు-దానికి 25 కోట్ల ఎస్టిమేట్ చేసి వుంది. అది అన్ని టేకప్ చేస్తే బాగుంటుంది మైనరు పోర్ట్సు మినిస్టరుగారికి చెప్పేదేమంటే, మాకు వాడ్రేవు వుంది. పి. వి. నరసింహారావుగారి హయాం నుండి వాడ్రేవులో లైటుహౌస్ పెడతామని, దానిని డెవలప్ చేస్తామని

చెబుతున్నారు, సెంట్రల్ గవర్నమెంటు స్కీమ్సు వేస్తున్నది. డబ్బు యిస్తున్నది. కాని ఏమి అవుతుందో ఆశ్చర్యంగా వుంది. ఎక్కడ వేసిన గొంగళి అక్కడే వుంది. నిజాంపట్నంను కమర్షియల్ హార్బర్‌గా, ఫిష్ హార్బర్‌గా చేయవచ్చునని వరల్డ్ బ్యాంకు రెండు కోట్లు ఏడ్ యిచ్చింది, దాని గురించి గట్టిగా వ్రాశారు. పది కోట్ల ఫిష్ బిజినెస్ నిజాంపట్నం నుండి హైదరాబాదుకు జరుగుతున్న పరిస్థితి వుంది, ఆ పరిస్థితులలో దానిని డెవలప్ చేయవలసిన అవసరం వుంది. కమర్షియల్ హార్బర్స్, రైలే లైన్సు యింకా డెవలప్ చేయవలసిన అవసరం వుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ షిప్పింగు కార్పొరేషను ఏర్పాటు చేస్తే యివి అన్ని సరిచేయడానికి అవకాశం వుంటుంది. పోర్ట్సు అంటే సముద్ర ప్రాంతములోని వాటి గురించే గాకుండా డ్రై పోర్ట్సు గురించి కూడా ఆలోచించాలి. హైదరాబాదు, గుంటూరులను డ్రై పోర్ట్సుగా పెట్టుకుంటే వాటికి వీటికి సంబంధం పెట్టుకుంటే వర్తక వాణిజ్యాలు ఎక్కువ కావడానికి వీలుంటుంది. రవాణా శాఖలో రైలు, రోడ్ గాకుండా సముద్ర తీర ప్రాంతాలలో హార్బర్స్ గురించి కన్సిడరేషనులోకి తీసుకోవాలి. పోర్ట్సును డెవలప్ చేయడానికి యం ఎల్ ఏలు. యం. పి. లతో కూడిన అడ్వైయిజరీ కమిటీలను ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది. రవాణా శాఖకు ఆర్. టి. సి. కి సంబంధబాంధవ్యాలు తక్కువగా వున్నాయి. ఎక్కువగా వున్నాయో నాకు తెలియదు. వారిని కంట్రోలు చేయలేని పరిస్థితిలో వుంది. ఎప్పుడు చూచినా నష్టాలు వున్నవి. 74-75 లో లాభాలు వచ్చినవి. 5.04 పైసలు టికెట్టు మీద ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతున్నది. ఇప్పుడు 8.46 టికెటు చార్జి వుంది, యింక్రీజ్ 67 పర్సెంటు అయింది. మళ్ళీ 11 పైసలు పెంచాలంటున్నారు. అది అసమర్ధతకు లంచగొండితనానికి ఆలవాలమైనందున ఇవి అన్నీ జరుగుతున్నవి. ఇదివరలో సూచనలు చేశాము. ఒక చోట పనిచేసే స్టాఫ్‌ను మూడు సంవత్సరాల కంటే ఎక్కువ అక్కడ వుంచకూడదు. అక్కడే మరిగిపోయి లూప్‌హోల్స్ అన్నీ తెలుసుకొని ఏ విధంగా దొంగతనం చేయాలో బాగా నేర్చుకుంటున్నారు. అందుచేత స్టాఫ్‌ను మారుస్తూ వుండాలి. లక్ష్మీనారాయణగారు చెప్పింది కరక్ట్. వర్కుషాప్‌కు కొత్త బస్సులు వచ్చినా అందులో వుండేవి పాత వస్తువులే. దానిని చెక్ చేసే నాథుడు లేడు. ఆయిలు ట్యాంకర్సును మధ్యలో చెక్ చేయాలి. మధ్యలో మిస్చిఫ్ జరుగుతున్నది. కల్తీ చేయడం కొన్ని లీటర్స్ కాజేయడం జరుగుతున్నది. ఎంతైతే డెలివరీ చేస్తున్నారో గమ్యానికి అంతా చేరడంలేదు. ముఖ్యంగా రోడ్సు బాగా లేకపోతే వి. ఎల్. టి. సి. స్కీమ్సు పని చేయవు. చాలాచోట్ల వి. ఎల్ టి. సి స్కీమ్సును అమలు చేయండి అంటే వున్నవాటినే తీసివేస్తున్నారు. అందుకని వి. ఎల్. టి. సి. స్కీమ్సుకు వ్యాయం

చేకూర్చాలి. చీరాల బస్ స్టాండు రద్దీగా వుంటుంది, వర్షం వస్తే నీళ్ళు నిలబడిపోయి యిబ్బందికరంగా వుంటుంది కనుక రిప్రజెంటేషను ఇచ్చాం. ప్రస్తుతం పోలీసు క్వార్టర్సు వున్నవి, రామనగరములోని 20 ఎకరాల ప్రదేశములోకి వారిని తరలించవచ్చు, అక్కడ పెద్ద కాంప్లెక్స్‌గా మార్చవచ్చని అక్కడి డివి రిపోర్టు అనుకూలంగా వచ్చింది, ప్లాను కూడ పంపించారు, ప్రయాణికులకు సహాయపడే విధంగా వుంది, దానిని ఎందుకు విస్మరిస్తున్నారో అర్థం కావడంలేదు. పోతే చీరాల నుండి హైదరాబాదుకు సూపర్ డీలక్స్ వేయాలని చెప్పాము. వయా సాగర్, వయా విజయవాడ, రెండు వుంటే వుపయోగకరము. డబ్బు సంపాదించే రూట్సు. ఎప్పుడో సంవత్సరములో మూడు నెలల యావరేజ్ తీసుకొని నష్టం వస్తుందని తీసివేశామన్నారు అధికారులు అది న్యాయం కాదు. మొత్తం సంవత్సరంమీద చూచుకుంటే ఎంతో లాభం వస్తుంది. ఇంతవరకు రేపల్లె నుండి వేటపాలెంకి ఒక బస్సు వుంది. మధ్యలో క్యాన్సిల్ చేశారు. అది లేనందు వల్ల పోతున్నారు, చాలా పౌరులు యిబ్బంది పడుతున్నారు. ఒంగోలు పోవలసి వస్తున్నది. ఆర్. టి. సి వారికి ఉత్తరం వ్రాస్తే నైటు సర్వీసులో ఒంగోలు, చీరాలకు రెండు సీట్లు రిజర్వు చేశామన్నారు. ఇది అన్యాయం. శ్రీశైలంకు ట్రాన్స్‌పోర్టు చాలా తక్కువగా వుంది దాని గురించి శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. పార్శిల్ సర్వీసను డెవలప్ చేసుకోవాలి. ఏర్ కండిషను బస్సులు పెట్టారు, దానివల్ల లాభం ఏమిటో నాకు అర్థం కావడంలేదు. దానివల్ల వచ్చే ఆదాయం ఎంత ? నష్టం ఎంత ? నష్టాలు అన్నప్పుడు కొత్త కొత్త పథకాలు వేయడం సరికాదు. నష్టాలు వస్తున్నప్పుడు లారీలను కూడ నేషనలైజు చేయవలసిన అవసరం వుందని చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎస్ ఎస్. ఎస్. రెడ్డి (విశాఖపట్నం-2) :— అధ్యక్షా, రోడ్ రవాణాసంస్థ ఆర్. టి. సి. బస్సుల వ్యవహారం చూస్తూ వుంటే అరణ్యరోదనగా కన్పిస్తున్నది. అడవిలో అబ్బ అంటే ఎవరికి పుట్టావు కొడుకా అన్నట్లుగా వుంది. జగన్నాధరావుగారు కుడిచెవి నుంచి విని ఎడమచెవి నుంచి వదిలిపెడుతున్నట్లుగా కనబడుచున్నది. బస్సులు లేవని ఉభయ పక్షాలవారు గొడవ చేస్తున్నారు. మంత్రిగారు, 75-76 లో మూడు కోట్లు లాభం వచ్చింది. 81-82 వచ్చేసరికి 15 కోట్లు నష్టం వచ్చిందని చెప్పారు. ప్రతి సంవత్సరం బస్ చార్జీలు పెంచుతున్నారు. ఇప్పటికి నాలుగుసార్లు పెంచారు. కాని కనీససౌకర్యాలు ప్రజలకు కల్పించకపోవడం చాలా సిగ్గుచేటు అయిన విషయము. బస్సులు కావలసినన్ని లేవు, బస్సుల్లో సౌకర్యాలులేవు. ఒక రోజు ఓబుల్‌రెడ్డిగారు విశాఖపట్నము వచ్చి ఫోనుచేసి సర్క్యూట్ హౌస్‌కు రమ్మని పిలిచారు. ఆయన పిలిచి చెప్పిందేమంటే ఆర్. టి. సి. బస్సులను మునిసిపల్ కార్పొరేషను తీసుకోవాలని. మీరు నడపకపోతే నష్టం వస్తే మాకు అప్పచెబుతారా బస్సులు పెంచమంటే యిది ధర్మమా

అని అడిగాను. విశాఖపట్నములో 8 లక్షల జనాభా వుంది. కనీసం 50 బస్సులు వేస్తే గాని లాభంలేదు. బస్సుల్లో పరిస్థితి ఎలా వుంది ? 200 నుండి 250 మంది ఒక బస్సులో పెడుతున్నారు. ఈ మధ్యన కాలేజీ అమ్మాయిలు వుత్తరం వ్రాశారు. బస్‌లో పోతూ వుంటే ఆర్. టి. సి. కండక్టర్సు, పెంకి కుర్రాళ్ళు మా ఛాతీలమీద పొడుస్తున్నారని. కారణం ఏమంటే, బస్సుల్లో నిలబడడానికి కూడ అవకాశంలేదు. స్త్రీలకు ప్రత్యేకంగా బస్సులులేవు, ప్రత్యేకంగా సీట్సులేవు. ఈ పరిస్థితిలో ఆర్.టి.సి. ఏమి చేస్తున్నది ? ఇన్ని కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నది. హైదరాబాదులో 75 బస్సులు వేయవచ్చు, రాపిడ్‌గా పెరుగుతున్న విశాఖపట్నములో కనీసం 50 బస్సులు అయినా వేయాలి. ఫేజ్‌వైజ్‌గా 25 బస్సులు అయినా వేయకపోతే ఇబ్బందిగా వుంటుంది. ఎక్కడైతే ఆర్. టి. సి. బస్సులు వున్నవో అక్కడ ప్రైవేటు బస్సులను పెడితే తప్పకుండా నష్టం వస్తుంది. అదే రూటులో వుండకూడదు. సెపరేటు రూటులో వుండాలి. మంత్రిగారికి తెలుసు, అధికారులకు తెలుసు. కాని ఎక్కడైతే ఆర్.టి. సి. బస్సులు నడుస్తున్నవో అక్కడ ప్రైవేటు బస్సులను అనుమతిస్తున్నారు. తప్పకుండా నష్టాలు వస్తాయి. చాలా లీకేజెస్ వున్నవి. విపరీతమైనటువంటి దొంగతనాలు జరుగుతున్నాయి మీ ఆర్. టి. సి. డిపోల్లో వాటిని అరికడితే నష్టాలు తగ్గుతాయి. ఈ విషయాన్ని కూడా గమనించాలని కోరుతున్నాను. శ్రీమతి ధనసూర్యవతిగారు లేడీస్ గురించి చెప్పారు. కొన్ని ముఖ్యమైన రూట్సులో స్త్రీలకు ప్రత్యేకమైన బస్‌లను నడుపవలసిన అవసరం ఉంది. స్త్రీలకు అన్ని బస్‌లలోను కొన్ని ప్రత్యేకమైన సీట్లు ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. బొంబాయి, కలకత్తాలలో మగవారు కూర్చొని ఉండగా స్త్రీలు వస్తే లేచి సీట్లు ఇస్తారు. మన పట్టణాలలో అటువంటి అలవాటులేదు. అటువంటి పరిస్థితిలేదు. ఈ విషయం గమనించాలని కోరుతున్నాను. ఆర్. టి. సికి నష్టాలు రావడానికి కారణమేమంటే కండక్టర్సు డబ్బు సరిగా వసూలు చేయరు. సరైన చెకింగులేదు. చెకింగు ఇనస్పెక్టర్సు లేరు. ఒకేసారి 4, 5 బస్‌లు వస్తాయి. ఈ పరిస్థితిని మార్చవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. మా ఏరియా మేనేజరు శ్రీ రామకృష్ణ 5 సంవత్సరాలనుంచి రావణాసురుని లాగ అక్కడే ఉన్నారు. ఆయన ఎవరు చెప్పినా వినే పరిస్థితిలేదు మాకు లాభం వస్తేనే బస్‌లు నడిపిస్తాము, నష్టాలు వస్తే నడిపించము అని చెప్పి వేసిన బస్‌లను తీసివేసారు. కొన్ని రూట్సులో లాభాలు వస్తాయి, కొన్ని రూట్సులో నష్టాలు వస్తాయి. లాభం వస్తే నడిపిస్తాము లేకపోతే లేదని కాకుండా నష్టం వస్తే కంపెన్‌సేషను ఇచ్చి అయినా నడిపించవలసిన అవసరం ఉంది. మంత్రిగారు ఈ విషయం గురించి ఆయనను అక్కడినుంచి మార్చితే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఆర్. టి. సి.

వారు మునిసిపల్ కార్పొరేషను నుంచి సుమారు 9 ఎకరాల భూమిని తీసుకున్నారు. కాని కార్పొరేషనుకు ఇంతవరకు ఒక్క రూపాయి కూడా ఇవ్వలేదు. 10 లక్షల రు. లు ఇస్తామని అన్నారు కాని ఇవ్వలేదు. మద్దిలపాలెం దగ్గర 40 అడుగుల రోడ్డు వేస్తామని అంటే ఆ రోడ్డుకు స్థలం ఇవ్వడానికి ఆర్.టి.సి. వారు డబ్బు అడుగుతున్నారు మా కార్పొరేషనుకు ఇవ్వవలసిన 10 లక్షలు ఇవ్వకుండా ఇప్పుడు డబ్బు అడగడం ధర్మం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఎక్కడైతే కాంప్లెక్సు కట్టుకొంటున్నారో అక్కడ ఆ రోడ్డుకు మీరు స్థలం ఇచ్చే విషయం ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను,

రోడ్ల గురించి రెండు మాటలు చెబుతాను. నేషనల్ హైవే రోడ్డు ఉన్నాయి. వాటి బాధ్యత ఎవరిది? నగరం మధ్యలో 200 అడుగుల నేషనల్ హైవే రోడ్డు ఉన్నాయి. దానిలో 80 సర్వీసు రోడ్డు ఉన్నాయి. ఎవరు ఈ రోడ్డును వేయాలి. అవి చాలా ఇరుకుగా ఉన్నాయి. 30, 40 అడుగులు వేసారు. వాటిని ఆర్ అండ్ బి వేస్తుందా, సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వేస్తుందా? అది తేల్చకపోవడంవల్ల రోడ్డు వేయడానికి అవకాశం లేకపోయింది. ముఖ్యమైన జంక్షన్స్‌లో 200 అడుగులు ఎక్వైయిర్ చేయాలి. ఆ రోడ్డులో మేడలు కడుతున్నారు. షాపింగు కాంప్లెక్సు కడుతున్నారు. తరువాత వాటిని బద్దలు గొడతారా? అందుచేత 200 అడుగులకు ఎక్వైయిర్ చేయాలని గుర్తు చేస్తున్నాను. ఇది మంత్రిగారు గుర్తించాలి. పెందుర్తి నుంచి కొత్తవలస వెళ్లే రోడ్డు చాలా నారో రోడ్డు. అందువల్ల అక్కడ చాలా యాక్సిడెంట్సు జరుగుతున్నాయి. అనకాపల్లి బైపాస్‌రోడ్డు చాలా ముఖ్యమైన రోడ్డు. జాగరీ వ్యాపారం జరిగే రోజులలో 3 గంటలు ఆ రోడ్ జామ్ అవుతుంది. ఆ బైపాస్ రోడ్డుకు ఈ బడ్జెటులో ఎక్కడా డబ్బు కేటాయించినట్లు లేదు. కుమిలి — విజయనగరం రోడ్డు గురించి 30 సంవత్సరాల నుంచి ఆలోచన చేస్తున్నారు. కాని యింతవరకు ఆ రోడ్డు వేయలేదు. శారదానది మీద శీతానగరం బ్రిడ్జి గురించి గత 20 సంవత్సరాలనుంచి అడుగుతున్నాము. అక్కడ వర్షాలు వస్తే మనుషులు, కొట్టుకొని పోతున్నారు. బళ్ళు కొట్టుకొని పోతున్నాయి. ఈ మధ్య మా మునిసిపల్ కార్పొరేషన్‌లో కాంగ్రెస్-ఐ వారు కార్పొరేటర్సును ఎత్తుకొని పోయిన సందర్భంలో నేను నక్కపల్లి తాలూకా, తుని తాలూకా తిరగడం తటస్థించింది. అసలు 15 గ్రామాలకు రోడ్సే లేవు శంకవరం బండిమీద తీసుకొని వెళ్ళారు. అది 8 మైళ్ళ రోడ్డు. అసలు ఆ రోడ్డు బాగుండలేదు. ఆ రోడ్డు అన్ని బాగుచేయాలి.

నేను రెండు సంవత్సరాలు జైయిలులో వున్నాను. ఆ బిల్డింగ్సు బాగా లేవు. మరుగుదొడ్లు సక్రమంగా ఉండవు. వాటి గురించి చర్య తీసుకోవాలి. ఆ పోలీసు క్వార్టర్సుకు లైట్సు ఉండవు. ఆ క్వార్టర్సు గురించి ఆలోచించేవారు లేరు. శ్రీ చెన్నారెడ్డి

గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు విశాఖపట్టణం వచ్చారు. అప్పుడు ఆంధ్రా యూని వర్శిటీ హాస్టల్సుకు డబ్బు యిస్తామని అన్నారు. కాని యివ్వలేదు. ఇప్పుడు ఇక్కడి హాస్టల్సుకు బడ్జెటులో డబ్బు చూపించారు కాని వాటికి చూపించలేదు. ఈ విషయాన్ని కూడా గుర్తు చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

ఈనాడు వేసే రోడ్సు 2,3 మాసాలలో పోయే పరిస్థితి ఉంది. ఇంజనీర్సు తీసు కునే పర్సంటేజిలు కూడా పెరిగిపోయాయి. అందుచేత వేసిన రోడ్లు కొంతకాలం ఉండేట్లు చూడవలసిన అవసరం ఉందని దానికి క్వాలిటీ కంట్రోలు చెకింగు ఉండేట్లు చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను.

ఈనాడు మనకు పోర్ట్సు ఉన్నాయి. చిన్న చిన్న పోర్టులకు కొంత బడ్జెటు కేటా యించారు. భీమునిపట్నం పోర్టు చాలా పురాతనమైనది. దానిని పూర్తిగా నెగ్లెక్టు చేసారు. దానికి బడ్జెటు కేటాయించాలి. అది చేస్తే దానివల్ల విశాఖపట్టణంలో కొంత రద్దీ తగ్గడానికి అవకాశం ఉందని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్. విఠల్‌రెడ్డి (నర్సాపూర్) :— అధ్యక్షా, ఇంతవరకు ఆర్.టి.సి.కి 50 కోట్ల 51 లక్షలు నష్టం వచ్చిందని చెప్పారు. ప్రయాణికుల మీద కొంచెము భారం వేస్తే ఆ నష్టాన్ని పూడ్చడానికి వీలౌతుందని వారు భావిస్తున్నారు. దానివల్ల ప్రయోజనమేమీ ఉండదు. దానిని గురించి నేను 3,4 సూచనలు చేస్తాను. అవి ఆలోచిం చాలని కోరుతున్నాను. జాతీయంచేసిన రహదారులమీద ప్రయివేటు వెహికిల్సును సంపూ ర్ణంగా నిషేధించాలి. లారీల మీద కూడా చాలామంది ప్రయాణీకులు ప్రయాణం చేస్తు న్నారు. దానివల్ల ఆర్‌టిసికి తీవ్రమైన నష్టం కలుగుతున్నది. ఈ లారీలవల్ల పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు లంచాల రూపేణా కోట్లాది రూపాయలు వస్తున్నాయి. ఆ విధంగా పోలీసు వారు లంచాలుతీసుకోకుండా చేసినట్లయితే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. లారీ యజమానులు లారీకి ప్రతి నెల 200 రు. లు పోలీసు స్టేషనులో చెల్లించాలి. ఆవిధంగా మామూళ్ళు ఉన్నాయి. దానిని సంపూర్ణంగా తొలగించవలసిన అవసరం ఉంది. జాతీయం చేసిన రహదారులపైన ప్రయివేటు కారియర్సు నడుస్తున్నాయి. మోడరన్ టూరిస్టు, శ్యాం టూరిస్టు మొదలైనవి ఉన్నాయి. వాళ్ళు వారి బస్‌లను నాంపల్లి దగ్గర నిలబెట్టి ప్రయాణికులను ప్రోగుచేసి తీసుకొని వెళుతున్నారు. వారు విపరీతమైన లాభాలు సంపాదిస్తున్నారు. వీటిని అరికట్టవలసిన అవసరం ఉంది. వీరికి ఎవరు పర్మిషను ఇస్తున్నారో ఒకసారి ఆలోచించండి. తరువాత పైర్ల ధరలు విపరీతంగా

పెరిగిపోతున్నాయి. శ్రీ రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు బైర్ల ఫ్యాక్టరీని మనం పబ్లిక్ రంగంలో పెట్టుకోవలసిన అవసరం ఉంది. మనకు ఆయిల్ సమస్య ఒకటి ప్రధాన మైనది. దీనికి కేంద్రప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సబ్సిడీ ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. పోనీ సబ్సిడీ ఇవ్వము అంటే మనకు విదేశాల నుంచి వచ్చే ఆయిల్‌ను ఏ ధరకు కేంద్ర ప్రభుత్వం స్వీకరిస్తున్నారో ఆ ధరకు అయినా కనీసం మనం ఆర్. టి. సి లకు ఇచ్చినట్లయితే ఎంతో ధనం మనం ప్రోగుచేసే అవకాశం ఉంటుంది. అంతేగాక మనం ఇంకా జాతీయం చేసే రోడ్లు చాలా ఉన్నాయి. వీటిని కూడా మనం జాతీయంచేసి ఒక విప్లవాత్మకమైన మార్పు తీసుకుని వచ్చినట్లయితే మనకు ఇప్పుడు జరుగుతున్న నష్టాన్ని అంతా మనం సంపూర్ణంగా నిర్మూలించే అవకాశం ఉన్నది కాబట్టి ఇంకా కొన్ని చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. పి. డబ్లు డి కి 36 కోట్లు ఇచ్చారు. వారికి 60 కోట్లు అయినా ఇవ్వాలి. వారికి పనికి తగ్గట్లు డబ్బులు కేటాయించలేము. చాల దుః దృష్టకరమైన విషయం. కొన్ని రోడ్లుపైన బసెస్ వేశాము. ఎక్కడ బసెస్ వేసినామో అక్కడ మొత్తం అన్ని రోడ్సు పబ్లిక్‌వర్క్సు డిపార్టుమెంటుకి అప్పచెప్పాలి. డబ్బులు కూడా ఇవ్వాలి. తరువాత బ్రిడ్జిలమీద పన్నులు వేస్తున్నాము. దీనిలో కూడా మేము మొన్న చూశాను క్వశ్చన్ అవరులో. సుమారు 8 కోట్ల రూపాయలు వస్తున్నది. ఆ డబ్బులు అన్ని వారికి ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉన్నది. సమితులలో కూడా ఎక్కడైతే బస్సులు నడుస్తున్నాయో ఆ బస్సులు నడిచే రహదార్లను వారు తమ ఆధీనంలోకి తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. మా కాన్‌స్టిట్యుయన్సీలో హైదరా బాదుకి 60 కిలోమీటర్ల నుండి రోడ్డు చాలా ముఖ్యమైనది, జోగిపేటనుంచి మనం ప్రయాణం చేస్తే హైదరాబాదుకి రావాలి అంటే 30 కిలోమీటర్లు తక్కువ అవుతుంది అటువంటి రోడ్డు మెటలింగు మాత్రమే చేశారు. అది చాలదు. దానిని బి. టి. చేయ వలసిన అవసరం ఉన్నది.

శ్రీ కె. వి. పతి (పుంగనూరు):— అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రులు ప్రతిపాదించిన బడ్జెట్టును బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకున్నాను. రోడ్లు, భవనాలశాఖ ప్రెజంటు చేసిన బడ్జెట్‌లో రైలుమార్గాలు లేని ప్రదేశాలలో రోడ్డుల పరిస్థితి అధ్వా న్నంగా ఉన్న చోట్లలో ప్రత్యేకమైనటువంటి చోట్లకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉన్నప్పటికి అటువంటి ప్రాముఖ్యత ఇవ్వనందుకు నేను చాల విచారిస్తున్నాను. అందులో ముఖ్యంగా పుంగనూరు, పలమనేరు మదనపల్లి ఈ ప్రాంతాలలో రైలుమార్గం లేదు కాబట్టి కర్నాటక బోర్డరులో ఉన్న ఈ ప్రజలకు సరుకుల రవాణాకు ఇది చాల

ప్రధానమైనది కాబట్టి మంత్రిగారు ఈ విషయం ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను. కర్నాటకలో ఒకొక్క ఊరి రోడ్డులమీద ఒక నిఘా విభాగం పెట్టి ట్రాఫిక్ సర్వేచేస్తూ ఉంటారు. ఎక్కడెక్కడ ఎన్ని లారీలు, బస్సులు పెడుతుంటారో రాకపోకలు ఎంత రద్దీగా ఉంటాయో లెక్కలువేసి ఆ లెక్కల ప్రకారం అంచనాలు వేసి రోడ్డులకు మరమత్తులు వగైరా చేయడం చేపడతారు. ఆ ప్రకారం మన రాష్ట్రంలో జరగడంలేదు. దీనిని మీరు కూడా అవలంభిస్తే బాగుంటుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా కొంతమంది గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడేప్పుడు రోడ్డులలో బ్రిడ్జిలు కట్టేప్పుడు చాల ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి అన్నారు. అదే ప్రకారం మా ప్రాంతంలో పలమనేరు, చిత్తూరు, నేషనల్ హైవే రోడ్డులో కట్టినటువంటి బిడ్జిలు పునర్నిర్మాణం చేసినప్పుడు ఎన్నో బస్సులు ఎక్సిడెంటులు అయినాయి, ఎన్నో లారీలు ఏక్సిడెంటులు అయినాయి. ఎంతోమంది జనం చనిపోయారు. ఎంతోమంది గాయపడ్డరు. దీంలో ఎంత ఆస్థి నష్టము జరిగింది ఎంతమంది చనిపోయారు అని మంత్రిగారు వివరాలు తెలుసుకుని ఇటువంటి రోడ్డు మరమ్మత్తు పనులు జరిగేప్పుడు ఇట్లా నష్టాలు జరగకుండా నివారించాలని కోరుతున్నాను. లారీ పర్మిట్లు ఇచ్చే విషయంలో మా పుంగనూరు, పలమనేరు మదనపల్లి ఇవి కర్నాటక తమిళనాడు బోర్డరులలో ఉన్నవి కాబట్టి ఇక్కడ తప్పనిసరిగా లారీలకు ఇంటర్‌స్టేటు పర్మిట్లు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఇక ఆర్. టి. సి. గురించి ఒకటే చెప్పదలచుకున్నాను. ఆర్. టి. సి. విస్తరింపచేసిన తరువాత బాగా చెడిపోయినది. ఇటీవల కడప దగ్గర మోటారు వెహికిల్ ఇన్స్పెక్టరు మీద దాడి చేసి ఆర్. టి. సి. ఎంప్లాయీస్ అతనిని కొట్టడం జరిగింది. తన ఉద్యోగ నిర్వహణ చేస్తూ ఉంటే కొట్టడం చాల అన్యాయం. అందుచేత ఈ ఆర్. టి. సి. కి ఒక సమిద్ధమైన కార్యక్రమం ఏర్పాటు చేయాలి. ఒక రూటుకి ఒకే బస్సు అన్న పద్ధతిని అవలంభించాలి. అనేక రూట్లకు ఒకే బస్సును నడపడం బాగాలేదు. మూడు నాలుగు రూట్లలో ఒకే బస్సు నడిపినందువల్ల దాని ఇంజను వగైరాలు పాడవడం జరుగుతున్నది. లాంగు డిస్టెన్సులో ఆర్. టి. సి. బస్సులు రన్ చేయండిగాని దగ్గర దగ్గరగా ఉన్న చోట ప్రయివేటు వారికి ఇస్తే బాగుంటుంది. ఒక వ్యక్తికి ఇవ్వమని నేను చెప్పడంలేదు. సారా దుకాణాలు ఎట్లా వేలము వేస్తున్నారో అట్లా వీటిని కూడా వేలమువేసి, వచ్చిన వారికి ఇవ్వండి. పుంగనూరు తాలూకా రెండున్నర లక్షల జనాభా కలిగినటువంటిది. అటువంటి చోట బస్సుడిపో లేకుండా ఏ మాత్రము అవసరం లేనటువంటి పీలేరులో ఒకటి పెట్టారు. మాకు అనేక డిపోలనుంచి బస్సులు వస్తాయి బస్సు రాలేదని ఒక డిపోకి వ్రాస్తే అది మాకు సంబంధంలేదు, వేరే డిపోకి వ్రాయండి అంటారు. కడప వారికి వ్రాస్తే చిత్తూరు వారికి వ్రాయమంటారు. మాకు పుంగనూరులో ఒక డిపో

పెట్టించమని గత నాలుగు సంవత్సరాలనుంచి కోరుతున్నాను. ఇక్కడ డిపో లేక పోవడంవల్ల ఇప్పుడు బస్సులు వెయ్యి కిలోమీటర్లు డెడ్‌మైలేజికి రన్ అవుతున్నవి ఆర్. టి. సి. నష్టము వస్తోంది అని మేము అంటే మీకు డిపో పెడతాము అన్నారు. కాని మొన్న మా డి.ఓ.లెటరుకి జవాబు వ్రాస్తూ ఇప్పుడు ఉన్న డిపోలు మీ అవసరాలను పూర్తిగా తీరుస్తున్నవి అని వ్రాశారు. అట్లా కాకుండా మాకు ఒక డిపో పెట్టించాలని మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను.

ఇంకొక మాట చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు ఆర్. టి. సి. మీద చర్చ జరుగుతోంది.
5.00 p.m. చాలామంది ప్రజా ప్రతినిధులు వారి గ్రామాలలో బస్సులు నడుస్తున్న పరిస్థితి గురించి చెబుతున్నారు. వీటిని గురించి వ్రాసి దానికి విరుగుడు పని చూద్దామని ప్రయత్నం చేసే దానికి ఆర్.టి.సి. వైస్ ఛైర్మన్‌గారు లేరు. మంత్రిగారు ఏవిధంగా ఎంతవరకు సహాయపడుతుందో తెలియదు.

ఛైర్మన్ :— ఇక్కడ సమాధానం చెప్పవలసింది మంత్రిగారే. ఆర్.టి.సి. వైస్ ఛైర్మన్ కాదు.

శ్రీ జి మల్లిఖార్జునరావు :— అధ్యక్షా, ఈనాడు ఉన్నటువంటి డిమాండ్సు అవినాభావం ఉన్నటువంటి డిమాండ్సు. అందులో మనకు ఉన్నటువంటి పి. డబ్ల్యు. డి. మినిష్టరు మాణిక్యరావుగారు, ఆర్.టి.సి.కి సంబంధించి జగన్నాథరావుగారు యిద్దరు మంత్రులు యీ విధంగా అవినాభావంగా ఉంటూ రోడ్లు ఉంటే కాని బస్సులు నడవవు కనుక మాణిక్యరావుగారు సిగ్నల్ యిచ్చి రోడ్లువేయిస్తేనే బస్సులు నడిచే పరిస్థితివుంది ముఖ్యంగా యిప్పుడు మంత్రిగారు మాణిక్యరావుగారికి రోడ్స్ అంటే చాలా ప్రీతి కనుక వారెప్పుడు అడిగినా అదే పోర్ట్‌ఫోలియో అడుగుతూ వుంటారు. ఇప్పుడు మన మంత్రిగారు విజయవాడ దగ్గర కృష్ణా గోదావరి మీద డబుల్ బ్రిడ్జి కావాలని అన్నారు. అయితే యిప్పుడు నాగార్జునసాగర్ దగ్గర రోడ్డు క్లోజ్ చేసే పరిస్థితి వస్తుంది. అంటే మన ఆనకట్ట మీద ట్రాఫిక్ రావడానికి లేదు. రేపు ఉత్తరోత్రా అక్కడ బ్రిడ్జి కట్టవలసిన పరిస్థితి వస్తుంది. అదేవిధంగా కృష్ణా గోదావరి మీద ఒక బ్రిడ్జి శాంక్షన్ అయిందని చెబుతున్నారు. వారికి మనవిచేసేదేమిటంటే యీ విధంగా రెండు బ్రిడ్జీలు కట్టేదానికంటే మద్రాసు నుండి హైదరాబాదుకు కాని, యిటు మిగతా ప్రాంతాలకు పోవాలంటే పొందుగల దగ్గర ఒక రోడ్డు బ్రిడ్జి కట్టినట్లయితే మద్రాసు టు హైదరాబాదు దాదాపు 75 కిలో మీటర్లు దూరం తగ్గిపోయే పరిస్థితి వుంది. ఇటువంటి ప్రాముఖ్యం కలిగిన ప్రాంతాన్ని

వదలిపెట్టి రెండు బ్రిడ్జిలు కడితే యెంత కష్టమో, యీ ఆర్థిక పరిస్థితులలో యెంత ఖర్చుతో కూడినదో కూడా మనకు తెలిసినదే. ఆ రెండు బ్రిడ్జీలు బదులు పొందుగల యిటు మనకు షార్ట్ డిస్టెన్స్ వస్తుంది, యీనాడు మన పి ఎల్. సంగతి మనకు తెలుసు యెంతో ఖరీదయినవి విదేశాల నుంచి దిగుమతి చేసుకునేది దీనిని మిగులుస్తామనేది మనకు తెలుసు. కనుక దీనికి ప్రాముఖ్యం యివ్వాలి. మనకు బీబీనగర్ నుండి నడికూడికి రైల్వే లైను ఒకటి ప్రపోజల్‌లో ఉంది. ఇప్పుడు బీబీనగరు నుండి మనకు నల్గొండ వరకు దీనిని వేయడం జరిగింది. అది బీబీనగర్ నుండి నడికూడి వరకు వస్తేనే ప్రాముఖ్యం ఉంది. ఈనాడు నల్గొండవరకు రైల్వే పాసింజర్సు తక్కువగా ఉన్నారు. అది నడికూడి వరకు వేస్తే డైరెక్టు మద్రాసుకు పోవడానికి షార్ట్ రూటు. అదేవిధంగా గుంటూరుకు షార్టు రూటు. ఇదివరకు బడ్జెట్‌లో ప్రపోజల్ వుంది. ఈ నడికూడి నుండి బీబీనగర్ రైల్వే లైను వేసే ముందుగా 1984 నాటికి మాచర్ల నుండి గుంటూరుకు రైల్వే లైను మీటర్‌గేజ్‌ను బ్రాడ్‌గేజ్‌గా చేస్తామని యిదివరకే హామీ యివ్వడం జరిగింది. కాని యీనాడు ఆ బ్రాడ్‌గేజ్‌కు తోలిన సామానులు మీరు అక్కడనుంచి తరలించడం జరిగింది. అంటే దీనికి తిలోదకాలు యిచ్చినట్లుగా అక్కడున్న ప్రజలు భావిస్తున్నారు. ఇంత ప్రాముఖ్యం కలిగిన రూటు యింకొకటి లేదు. ఈనాడు అక్కడ దాదాపు 4 సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలు రన్ అవుతున్నాయి. అంతేకాదు ఆ సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలకు కావలసిన యితర సరుకు వేరే ప్రాంతం నుంచి రావలసివున్నప్పుడు గుంటూరు వరకు బ్రాడ్‌గేజ్ ఉంది. గుంటూరు నుండి మాచర్లకు రావాలంటే మరల మీటర్‌గేజ్ ఉంది. అదే విధంగా అన్ లోడ్ చేయడం, మరల లోడి చేయాలి, మాచర్ల నుండి సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీల నుంచి సరుకు అక్కడకు పోవాలంటే గుంటూరు వెళ్ళి మరల లోడ్ చేసి యితర ప్రాంతాలకు పోవలసిన పరిస్థితి ఉంది. దానివల్ల యెంత నష్టమో మన మంత్రిగారికి తెలుసు. దీనికి ప్రాముఖ్యం యివ్వాలని కేంద్రంతోమాట్లాడి దీనిని యెట్లాగయినా 1984కు పూర్తిచేయాలని కోరుతున్నాను. తర్వాత నాగార్జునసాగర్ యేరియా మంత్రిగారికితెలుసు, సాగర్ రాకపూర్వం లో బ్రిడ్జెస్ కట్టినారు. ఈనాడు నాగార్జునసాగర్ వచ్చిన తర్వాత నాగార్జునసాగర్‌లో ఉన్నటువంటి సీపేజ్ వాటరు వల్ల యీ లో బ్రిడ్జెస్ అన్నీ ఓవర్ ఫ్లో అవుతున్నాయి. వర్షం వచ్చినా రాకపోయినా ఓవర్‌ఫ్లో అవుతాయి. కనుక యీ లో బ్రిడ్జెస్‌ను హైలెవెల్ చేయకపోతే యేదో ఒకరోజున ప్రమాదం జరిగే పరిస్థితి ఉంది ఒక సూచన చేస్తున్నాను. కనీసం హైలెవెల్ చేసే లోపుగా సైడున రెయిల్స్ కట్టమని

చెప్పినాము. ఇంతవరకు అది కట్టినట్లు లేదు. ఆ హేండ్ రెయిల్స్ కట్టినట్లు కనీసం యేర్పాటు చేసే వాటిని పాచెన్ చేసే విధానం కూడా ఆలోచించాలని వారిని కోరు తున్నాను. మా నియోజక వర్గానికి సంబంధించినంతవరకు యీనాడు ధాచేపల్లి నుండి కారంపూడి పోవాలంటే 30 మైళ్ళు తిరిగిపోవాలి. దీనికి కనుక రోడ్డు వేస్తే 10 మైళ్ళ లోనే కారంపూడి వచ్చే పరిస్థితి ఉంది. 20 మైళ్ళకలిసివస్తుంది. వారు 5 సంవత్సరముల క్రితం జిల్లా పరిషత్తు నుండి ఆర్. అండ్ బి. కి దీనిని హేండోవరు చేయడం జరిగింది. దానిమీద ఖర్చులు స్వల్పంగా పెట్టారు. దీనిని వెంటనే తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా మన సి. ఇ. గారికి తెలుసు. వారిని స్వయంగా తీసుకొని వెళ్ళి చూపించినాము. వినుకొండనుండి గురజాలవరకురోడ్డుఉంది. రోడ్డు ఆ బా బాగానేఉంది. ఒక కిలోమీటరు లో ఏరియా ఉండే వాటరు ఓవర్ ఫ్లో అయి వర్షం పడకపోయినా కాలవ పూర్తిగా వదిలినప్పుడు బస్సులు, లారీలు, చిన్నకార్లు పోయే పరిస్థితి లేదు. వారికి యెన్నిసార్లు చెప్పినా రిపెయిరు చేయలేదు. ఇంతవరకు దానిని గురించి పట్టించుకోలేదు. కొత్త రోడ్డు వేయకపోయినా పాత రోడ్డు రిపెయిరు చేసే అవకాశం కలుగచేయాలని కోరుతున్నాను. ఆదేవిధంగా మన సి. ఇ. గారికి కూడా తెలుసు. గుంటూరు నుండి హైదరాబాదుకు రావా లంటే వయా నాగార్జునసాగరు మొత్తం సింగిల్ లైను రోడ్ ఉంది, సత్తెనపల్లి వరకు డబుల్ లైన్ రోడ్డు వేశారు. సత్తెనపల్లి నుంచి హైదరాబాదు వచ్చేవరకు సింగిల్ లైన్ రోడ్డుఉంది. మన నాగార్జునసాగరుయొక్క ప్రాముఖ్యం మనకుతెలుసు. అది టూరిస్ట్‌గాడెవ లప్ అయ్యే యేరియా. కాబట్టి హైదరాబాదు నుండి సాగరు వరకు, సాగరు నుండి సత్తెన పల్లి వరకు దీనిని యెక్కువగా వైడ్లెన్ చేస్తే టూరిస్టులు యెక్కువగా వచ్చే అవకాశం ఉంది. కనుక దీనికి ప్రాముఖ్యం యివ్వాలని కోరుతున్నాము. ఇప్పుడు ఆర్‌టిసికి సంబం ధించి ముఖ్యమైన సూచనలు చేస్తాను. ఎందుచేతనంటే ప్రయివేటు బస్సులు మనము చూస్తున్నాము. ప్రయివేటు బస్సు నడిచేటప్పుడు ఆ డ్రయివరుకు, కండక్టరుకు ఆ బస్సు యొక్క బాధ్యత అప్పగించడంవల్ల వారు యే చిన్న రిపేరు వచ్చినా డ్రయివరు వెంటనే రిపేరు చేసుకోవడం దానిని స్వంత బిడ్డగా తీసుకొని నడిపే పరిస్థితి వస్తున్నది.

అందువల్ల ఒకే ఫిక్సుడుగా డ్రయివర్‌ని, కండక్టరుని, మెకానికల్‌ని ముగ్గురిని బస్సుకు బాధ్యులుగా పెట్టినట్లయితే వారు శ్రద్ధ తీసుకొని, ఏమి చెడిపోయినప్పటికి, వెంటనే రిపేర్స్ చేయడానికి వీలుంటుంది. చాలామంది సభ్యులు చెప్పారు. ఏమని

అంటే గ్రామాలలోని బస్సు రూట్లను ప్రయివేటు వారికిస్తే మంచిదని అన్నారు. ఆ విధంగా యిస్తే ఆర్. టి. సి. కి నష్టము వస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

సత్తెనపల్లిలో డిపోలేదు. సత్తెనపల్లి, గుంటూరు, మాచెర్ల, మధ్యలో షెల్టర్స్ లేవు. బస్సుస్టేషన్ నిర్మాణము చేయాలని కోరుతూ, సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

श्री गड्डन्ना । अध्यक्ष जी मुझे बडी खुशी है कि कोडस विलडिगंस और आर. टी. सी. के डिमांडस पर बात करने का मोखा मिला । मैं शुक्रिया अदा करता हूँ । आप को मालूम है कि बसेस और रोडस के बिना हमारे देहात का एरिया कभी भी आगे नहीं आ सकता । गांव की शान उस वक्त तक नहीं खुल सकती जब तक के उस एरिया कीं तरक्खी न हो । जिस के लिए अच्छे रोडस और बसेस कि जरूरत है । इस लिए मैं रोडस और बसेस के डिमांड कि बडी खुशीं से ताईद करता हूं । किसान के लिए मजदूरों के लिए माल बेंचने वालों के लिए मारकिट से करटलाईजरस जाने के लिए अच्छे रोडस बसेस कि जरूरत है । मुझे विश्वास है कि एक डईनामिक प्रसनालेटी जरत रखने वाले प्रजा में अभीमान रखनें वाले डैपुटी चिफमिनिस्टर हैं और इसके साथ साथ श्री मानिक राव भी हैं अगर इन लोंगो के जमाने में बसेस और रोडस कि हालत ठीक न हो तो में हीं समझता कि कब ठीक होगा । में चाहता हूं कि वह अपनीं सारी कूव्वत अपना सारा दिमाग इस काम में लगाएें । पैसा सेंटर से लाना चाहिए या कहाँ से लाना चहिए वह बहतर समझ सकते हैं । ज्यादा से ज्यादा पैसा लाकर इन दोनों डिपार्टमेंट का इस तरह तरक्खी दें कि उनकी याद हुमेशा बाखी रहे । मुझे विश्वास है कि आप यह काम करेंगे । मुझे इस बाद कि भीं खुशी है कि जो चिफ इंजिनियर हैं जवरल मेनेजर है आर. टी. सी. के यह अच्छे लोग है श्रद्धा रखनें वाले तरक्खी पसन्द लोग है । राम मोहन राव साहब कृष्णमूर्ती साहेब यज्ञन नारायण साहेब और राम राव साहेब यह सब लोग अच्छा काम करने वाले है ।

में आप के द्वारा यह सुझाव दूंगा कि सेंटर गवर्नमेंट के आर्शीवाद से गोदावरी बरिज कि मनजूरी हुई है। इस तरह महाराष्ट्र के इलाके में भी बरिजस की मनजूरी हुई है। साल दो साल में वह काम पूरा भी हो गया और राहदारी भी शुरू हो चुकी है लेकिन बदकिसमती से बासर के पास का बिरिज है इस पर तो काम शुरू हो चुका है लेकिन प्रागरस नहीं हो रहा है। कृष्णमूर्ती चिफ इंजिनियर ने गुत्तेदार की हदायत ही कि काम जल्द खत्म किया जाए। सारे देश में कश्मीर के बाद बासर में सरस्वती देवी का मंदिर है। हम ईस पर फखर कर सकते है। वहाँ तक जाने के लिए जितना जल्द हो सके रास्ता बना दिया जाए इतना ही अच्छा है। सरस्वती देवी का आर्शीवाद रास्ता बनाने वालों को मिलेगा। मेरा एरिया बार्डर का एरिया है। एस. बी. चौहान साहेब कि ओर मेरी कार्न्सटटयनसी बाजू-बाजू है। नांदेड जिले में 10-12 रोडस बार्डर तक लाकर मिला दिया हैं। वहां बार्डर तक बस चल रही हैं। लेकिन हमारे बार्डर तक रोडस नहीं मिलाई गई जिसकी वझे से हम को शरमिन्दगी हो रही। हम चाहते है कि हमारे राष्ट्र का नाम ऐसा हो हम चाहते है कि मानिक राव साहेब कि और डिपूटी चिफमिनिस्टर कि पोजिशन का न होने पाए। कैसे कम तीन चार रोडस जिनका कुल फासला 40 किलोमिटर से ज्याद नहीं है मिला दिया जाए तो सिक होगा। वह रोडस यह है। पूस्सी ता बार्डर. कजापूर ता बार्डर. नगा ता बार्डर. और जूवाला सुनारा ता बार्डर। इसके अलावा भैंसा में पाडदा बाई पास रोड भी बना दि जाए।

बसेस के बारे में में यह कहूंगा कि वहाँ बस स्टांड नहीं है वहां बस स्टांड के शेडस बनाए जाए। बस डिपो भी बनाया जाए हमारी बहनों के लिए पेशाब जाने नहीं है बस स्टांड के खरीब पेशाब खाने बनाए जाऐं। बस स्टांड पर लाटें बा भी इन्तेजाम किया जाए। इतने कहतें हुए आपका शुक्रिया अदा करता हूँ।

శ్రీ కె. నరసింహారెడ్డి (భువనగిరి) :— అధ్యక్షా, యీ రోజు ప్రవేశ పెట్టిన రోడ్లు భవనాలు ట్రాన్సుపోర్టు పద్దులను బలపరుస్తూ ముఖ్యంగా రోడ్ల విషయంలో మాట్లాడదలచుకున్నాను. ఇప్పుడు నేషనల్ హైవేస్‌మీద బైపాస్ రోడ్లు వేస్తున్నారు. కాని పాత రోడ్లు మాత్రం అలాగే ఉంచుతున్నారు. మా దగ్గర మార్కాపురంలో బైపాస్ రోడ్డు వేసారు. వాటి మైన్‌టెనెన్స్ విషయంలో రోడ్సు బిల్డింగ్సువారు చేయలేక పోతే జిల్లా పరిషత్తువారికైనా హేండు ఓవర్ చేయాలి. ఇప్పుడు మంత్రిగారు బోధన్-బీబీనగర్ రోడ్డు యీ బడ్జటులో పెట్టినందుకు వారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను. కాని ఊరిచివరనుంచి రోడ్డు వెడుతున్నప్పుడు బీబీనగర్ పోచంపల్లి రోడ్డుమీద వర్షము వచ్చినప్పుడు అక్కడ డ్రయినేజు ఫెసిలిటీస్ లేనందువల్ల నీరు నిలిచిపోయి ఆ నీరు ఊరిలోకి రావడమే కాకుండా అక్కడ రోడ్లు కూడా పాడవుతున్నాయి. కాబట్టి రోడ్లకు డ్రయినేజి ఫెసిలిటీస్ కూడా ఉండేటట్లు చూడాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఇక పోతే ఆర్. టి. సి మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేసేది ఏమిటంటె మారుతున్న పరిస్థితులలో చాలా కొత్త గ్రామాలు వస్తున్నాయి. అక్కడ బస్సుస్టేషన్లు కట్టకపోయినా కనీసం రేకుల షెడ్డులయినా నిలవడానికి వేయాలి. అంతేకాకుండా మా చౌటుప్పల ఏరియాలోని గ్రామాలలో రోడ్లమీద ట్రాఫిక్ ఎక్కువగా ఎప్పుడూ ఉంటుంది. అందువల్ల ఆడవారు మరుగుకోసం ఫర్లాంగు దూరం వరకూ వెళ్ళవలసి వస్తున్నది. కాబట్టి యిమీడియట్‌గా అక్కడ లాండ్స్ ఎక్వయిర్ చేసి మరుగుదొడ్లు కట్టాలి. ఇప్పుడు చౌటుప్పల ఏరియాలో గవర్నమెంటు లాండు నోటిఫికేషన్ అయి వుంది కాబట్టి అందులో బిల్డింగ్సు కట్టక పోయినా కనీసం రేకులతోనయినా మరుగుదొడ్లు నిర్మించాలని మంత్రిగారినికోరుతున్నాను తరువాత ఈ ఆర్‌టిసి మేనేజిమెంటువారికి నష్టము ఎందుకు వచ్చిందంటే ప్రతిబస్సులో 40 మంది పాసింజర్లు కెపాసిటీ ఉంటే అందులో 10 మంది వరకూ ఆర్‌టిసి స్టాఫ్ ప్రయాణం చేస్తున్నారు. అటువంటి పరిస్థితులలో ఆర్‌టిసికి లాభం, ఆదాయం ఎక్కడి నుండి వస్తుంది ? నేను ముగిస్తూ రోడ్లు బిల్డింగ్సు మినిష్టరుగారిని కోరేది ఏమంటే మెటల్ రోడ్లమీద తారు వేయాలని డ్రయినేజి ఫెసిలిటీస్ కూడా ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. బి. తిరుమలయ్య (వికారాబాదు-SC) :— మన ట్రాన్స్‌పోర్టు, రోడ్లు బిల్డింగ్సు మంత్రులు ప్రవేశపెట్టిన పద్దులను బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు చెప్పదలచు కున్నాను. ఆర్‌టిసి కి సంబంధించి తాలూకాలో ప్రయాణీకులకు బస్సు షెడ్సు లేవు. జహీరాబాదు, తాండూరు హైదరాబాదు నుంచి వచ్చే బస్సులు మా ఏరియాకు వస్తున్న

ప్పుడు ఆ ప్రయాణీకులు నిలబడడానికి కూడా అవకాశం లేదు. వికారాబాదు తాలూకాలో బస్సు స్టేషన్ను కట్టించే ప్రయత్నం ఆర్‌టిసి మంత్రిగారు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ముందు పిడబ్ల్యుడి మినిష్టరుగా ఉన్నపుడు పోచంపల్లి దగ్గర బ్రిడ్జిని కంప్లీట్ చేసినట్లయితే తాండూరు నుండి వికారాబాదు రావడానికి సౌకర్యాలు ఉంటాయి. ఇపుడు ఎటువైపు బస్సులు అటువైపునే నిలబడుతున్నాయి. ఆ బ్రిడ్జి కంప్లీట్ అయితే మెట్‌పల్లికి బస్సు సౌకర్యం ఏర్పడుతుంది. అందువల్ల తంగడిపల్లి వికారాబాదు రోడ్డును పిడబ్ల్యుడి లిస్టులో వేసి దానిని పూర్తిచేయాలని కోరుతున్నాను. అంతేకాకుండా ఆర్‌టిసి వారు మంచి బస్సులను నడపాలని కూడా మనవి చేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి (శ్యాంపేట) :— అధ్యక్షా, యిపుడు ప్రవేశపెట్టిన పద్దులు చాలా ముఖ్యమైనవి. ముఖ్యంగా రోడ్ల పరిస్థితి తీసుకుంటే వరంగల్లు, కరీంనగర్ జిల్లాలలో విపరీతమైన పరిస్థితులు ఉన్నాయని మంత్రిగారికి చెబుతున్నాను. ప్రతీచోట పైసలు లేవని అంటే మా జిల్లాలలో డబ్బు కేటాయింపు జరిగికూడా ఖర్చుపెట్టరు. మావరంగల్లు జిల్లాలో రోడ్సు, బిల్డింగ్సు కొరకు 7 లక్షల రూపాయలు యిస్తే 50 వేలు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టారు. అదే విధంగా 1981-82 లో రు. 11 లక్షలు యిస్తే రు. 2 లక్షలు ఖర్చు పెట్టారు. ఇది అంతా నాటకంగా ఉంది. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్సు, సూపరింటెండింగు ఇంజనీర్సు వారికి అనుకూలంగా ఉన్న కంట్రాక్టర్సుకు టెండర్లు యివ్వడం అనుకూలంగా లేకుండా కమిషను తక్కువ యిచ్చేవారికి టెండర్లు యివ్వక పోవడం జరుగుతోంది. మార్చినెలలో డబ్బు సరెండర్ చేయడం జరుగుతున్నది. 1980-81 సంవత్సరంలో జిల్లా పరిషత్తు మీటింగులో యిట్లా డబ్బు 45 లక్షల రూపాయల వరకూ సరెండర్ ఎందుకు చేస్తున్నారని అడిగినపుడు సూపరింటెండింగు ఇంజనీరుగారు ఏమన్నారంటే మేము స్పెషల్‌గా టాంబర్ కొంటున్నాము, మనిషిని పంపించి తెప్పిస్తున్నాము 45 లక్షల రూపాయలూ కూడా ఖర్చుపెడతాము అన్నారు. అంటే వానాకాలంలో రోడ్లు వేసినట్లు చూపించి ఎండాకాలం పోయిన తరువాత మరల వానాకాలం వచ్చేసరికి ఆ రోడ్లు వానాకాలంలో కొట్టుకుపోయినట్లు లెక్కలు చూపిస్తున్నారు. కరీంనగర్‌లో అట్లాగ 80-81లో 40 లక్షలు, 81-82లో 30 లక్షలు రూపాయలు యిట్లా సరెండరు చేసారు. దీనికి కారణం అక్కడ ఉన్న ఇంజనీరుకు ఆ రోడ్లు వేయడానికి యిష్టపడడంలేదు. ఈ విషయం నేను చీఫ్ ఇంజనీరుగారికి చెప్పాను. తరువాత మరల లెటరుకూడా వ్రాసాను. అయినా పని శూన్యం. గత సంవత్సరం మా దగ్గర తహసిల్ ఆఫీసుకు, సబ్ సెంటర్సుకు, ఆర్. ఐ. హెడ్‌క్వార్టర్సుకు డబ్బు ఖర్చుపెట్టమని యిస్తే యింతవరకూ టెండర్లు పిలవ లేదు. దాని విషయంలో నేను షార్టు నోటీసు క్వశ్చను యిస్తే అడ్మిషరీ క్వశ్చన్‌గా ఎడ్మిట్ చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు యిచ్చేది మంత్రి మాణిక్యరావుగారు అయినా ఖర్చు

పెట్టడం విషయంలో క్రింద వారి యిష్టం ప్రకారం జరుగుతోంది. ఈ విధంగా తెలంగాణా ప్రాంతాన్ని అన్యాయం చేస్తున్నారు. మా దగ్గర ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీయ రామ రాజుగారు ఉన్నారంటే పైసాకూడా ఖర్చు పెట్టరు. ఈ రోడ్ల విషయం ఎట్లా ఉందీ మంత్రి హయగ్రీవాచారిగారు స్వయంగా రెవ్యూ చేసారు. ఇపుడు యీ రోడ్ల పరిస్థితి ఎట్లాగున్నదంటే గుంటలు పడి బస్సులు వెళ్ళడానికి వీలులేకుండా ఉంది. ఎవరయినా పెద్దవారు వచ్చినపుడు వారి బస్సులు ఆ గుంటలలో పడితేనే గాని తెలియని విధంగా ఉంది. నేను ఎన్నోసార్లు వరంగల్ పరిస్థితి యిక్కడ చెప్పాను. జిల్లాపరిషత్తు మీటింగు లలో కూడా చెప్పాను. ఎలాటు అయిన డబ్బు ఆఖరినిముషంలో ఖర్చు చేసి లెక్కలు ఎట్లా ఏ విధంగా ఉపయోగించుకోవాలో చూస్తున్నారు. కరీంనగర్, ఆదిలాబాదులోని రోడ్ల పరిస్థితికూడా అట్లాగే ఉంది. ఇటువంటి పరిస్థితులే కొనసాగితే మరల 1969 లో మాదిరిగా తెలంగాణా మూవ్‌మెంటు రాగలదని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత పి.డబ్లు.డి. డిపార్టుమెంటులో ఒక గాంగుమెన్ చనిపోయినాడు. ప్రభుత్వం వారు యిచ్చిన జీ. ఓ. ప్రకారంగా ఆ కుటుంబంలోనివారికి ఒకరికి ఉద్యోగం యివ్వాలి. దాని విషయం చీఫ్ ఇంజనీరు గారికి లెటరు వ్రాసినా ఎవ్వరికి ఉద్యోగం యివ్వలేదు. మేము యివ్వము. తెలంగాణావారికి ఏమి పని లేదు పొమ్మన్నారు.

శ్రీ వి. రంగారావు (బందరు) :— జంగారెడ్డిగారి ఏరియాలో పనులు చేయ దంలేదని చెప్పవచ్చును గాని ప్రభుత్వం ప్రాంతీయ పక్షపాతంతో వ్యవహరిస్తున్నదని అనకూడదు. అందువల్ల ప్రజలలో మరల తగాదాలు వస్తాయి.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి (శ్యాంపేట) :— నేను తెలంగాణా ఉద్యమానికి వ్యతిరేకిని. 1969 లో ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తంగా ఉండడానికిగాను వాదించిన వారిలో నేను ఒకడిని. నేను చెప్పేది ప్రభుత్వం పక్షపాతవైఖరితో వ్యవహరిస్తున్నట్లు ప్రజలు అభిప్రాయాన్ని నేను చెబుతున్నాను. 1979-80, 1980-81 లలో ప్రతి సంవత్సరం కరీంనగరు, ఆదిలాబాదులలో ఎంత మొత్తం ఖర్చు పెట్టినదీ చీఫ్ యింజనీరుగారు లెక్కలు ఇచ్చేరు. అక్కడ పనులు జరగాలి, లేకపోతే డబ్బు మిగలాలి. అట్లా డబ్బు లేకపోతే అక్కడ వారు తిని ఉండాలి. నాకు తెలుసు, యిది యిట్లా చేస్తున్నారు. కాబట్టి, యిది జరగకూడ 5.30 p.m. దని మాత్రం నేను మీ ద్వారా మనవి జేస్తున్నాను. బడ్జెట్ అంతా వెతికాను. ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టు గురించి ఏమీ లేదు. ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టుకు రోడ్డు లేదు. రోడ్ వుంటెనే గాని అది ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు కాదు. అది మల్టిపర్పస్ ప్రాజెక్టు - ఇరిగేషన్ అండ్ పవర్ ప్రాజెక్టు. కాని, అక్కడ రోడ్ లేదు, రోడ్ లేదు కాబట్టి బడ్జెట్ లేదంటారు; బడ్జెట్ లేదు కాబట్టి రోడ్ రాదు. ఇదంతా పెళ్ళి అయితేగాని పిచ్చి కుదరదు, పిచ్చి కుదిరితే గాని

పెళ్ళి కాదు అన్నట్లుగా తయారయింది. ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టు గురించి ఆరవ ప్రణాళికలో ఎందుకు లేదన, కారణమేమిటని నేను అడుగుతున్నాను. ఇంక కరీంనగరు జిల్లా సంగరి మీకు తెలుసు, మానేరు బ్రిడ్జి విషయం వుంది. నేషనల్ హైవేలో వుంది. ఇప్పుడు బస్సులు పోయే పరిస్థితి వుందా ? ఈ సంగలి మాణిక్యరావుగారికి తెలియదా ? ఎందుకని వెడల్పు చెయ్యడం లేదు ? అసలు, తెలంగాణాలో ఎన్ని బ్రిడ్జెస్ కట్టారు ? మంత్రులు మావారు కావచ్చు, అధికారులు మావారు కావచ్చు, కాని వారు చేసే పనులు మాత్రం యీ విధంగా వున్నాయి. వరంగల్లుకు సంబంధించి సరెండరు చేసింది, కరీంనగరు, ఆదిలాబాదు జిల్లాలకు సంబంధించి సరెండరు చేసింది గత మూడుసంవత్సరాంలో ఎంతో ఒక్కసారి చూడండి. అలాగే, మంచిర్యాల నుంచి గోదావరి బ్రిడ్జి వరకు రోడ్ వేస్తున్నారు ; రామగుండం నుంచి వేస్తున్నారు. అలాగే, గోదావరి దాటడానికి పడవో, లాంచీయో ఏర్పాటు చేస్తే రామగుండం, మంచిర్యాలకు నిజంగా ఏర్పాటు చేసినవారవుతారు. అటునుంచి రోడ్ వచ్చింది, ఇటునుంచి రోడ్ వచ్చింది, మధ్యలో మాత్రం బ్రిడ్జి లేదు. బ్రిడ్జి లేకపోవడంవలన వానాకాలంలో ప్రయాణీకులు పోలేకపోతున్నారు. కనీసం బోట్ అయినా ఏర్పాటుచెయ్యాలి. అలాగే, రామచంద్రాపురం తారానగరులో ఓల్డు నాలా వుంది. 42 నుంచి దానిని కూలగొట్టమని కోరుతున్నారు ఆర్ అండ్ బి, పిడబ్ల్యుడి వారు మాది కాదంటే మాది కాదంటున్నారు. మధ్యలో రోడ్ సైడున అనేక ప్రమాదాలు ఏర్పడుతున్నాయి. పిల్లలు ప్రమాదాలకు గురి అవుతున్నారు. ఎవరూ పట్టించుకోవడం లేదు. దీనిని తప్పకుండా చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ వి. ఎల్లయ్య (సంత నూతలపాడు) :— అధ్యక్షా, ట్రాన్స్‌పోర్టు, రహదారులు, రేవుల మంత్రులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాలను బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు మనవిచేయ దలచుకున్నాను. ట్రాన్స్‌పోర్టు మినిష్టరుగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్‌లో 50 కోట్ల 50 లక్షలు లాస్ చూపించారు. దానికి సంబంధించి సభ్యులు తమ అభిప్రాయాలు తెలియజేశారు. నేను కూడా ఒక నిమిషం దాని గురించి చెబుతాను. లాసెస్ రావడానికి కార్మికులా, చెకింగు సిబ్బంది, అవినీతి అని, సిబ్బందిని ఎంతమందిని పెట్టినప్పటికి, బాకీలు పెంచినప్పటికి, ఇంకా ఏమీ చర్యలు తీసుకున్నప్పటికి, అక్కడ పని చేసే కార్మికులపై ఎన్ని ఖండలు వేసినప్పటికి యీ సమస్య పరిష్కారంకాదు. ఎందుకంటే నేషనలైజేషన్ అన్నప్పుడు అది పూర్తి నేషనలైజేషన్ అయితే తప్ప యీ లోటు. భర్తీ కాదని నేను మనవిజేస్తున్నాను. కొన్ని రూట్సు ప్రైవేటు ఆపరేటర్సు, కొన్ని ఆర్.టి.సి నడిపినంతకాలం యీ నష్టాలు యింకా వందల కోట్లకు పెరుగుతూనే వుంటుంది. జాతీయం అన్నప్పుడు పూర్తిగా కావాలి. అలా గాకపోతే, సార్వభౌమిడిపోల మాదిరి రూట్సుకు

కూడా టెండర్సు పిలిస్తే ఒక్క సంవత్సరంలోనే 50 కోట్ల లోటు భర్తీ చెయ్యవచ్చు నేను జాతీయం వదులుకోవాలని యీ మాట చెప్పడం లేదు. సలహా మాత్రం చెబుతు న్నాను. ప్రైవేటు బస్సులో ఓవరు లోడ్ చేస్తే 121 మంది ప్యాసింజర్సు అందులో వుంటే-దానిని బ్రేక్ ఇనస్పెక్టర్లుగాని, ఆర్. టి. ఒ. గాని పట్టుకుంటే ఆ ప్రైవేటు వారు సామ దాన భేద దండోపాయాలు వుపయోగించి. మొదటి రెండంకెలు కొట్టించేసి, ఓవరు లోడ్ లేదనే పరిస్థితి తెచ్చుకుంటున్నారు. అదే ఆర్.టి.సి. అయితే అలా మిస్‌చీఫ్ చెయ్యడానికి వీల్లేదు. టికెట్సు నంబర్సు, యస్.ఆర్‌లో వ్రాయడం ఇదంతా వుంటుంది. ఆర్.టి.సి బస్సును పట్టుకున్నప్పుడు తప్పకుండా వారు పెనాల్టీలు కట్టవలసి వుంటుంది. యీ విధంగా చాలానిధులు ఖర్చు అవుతున్నవి. అందువలన, ఆర్.టి.సి బస్సులకు సంబంధించి యిటువంటి చెకింగు లేకుండా, ఇది కేవలం ప్రైవేటు ఆపరేటర్సునడిపే బస్సులకు సంబంధించి మాత్రమే అమలు చెయ్యాలని, నేను సూచిస్తున్నాను. వెంటనే ఆర్. టి. ఓలకు, బ్రేక్ ఇనస్పెక్టర్లకు యీ విధంగా ఆదేశాలు చెయ్యాలని మనవి జేస్తు న్నాను. అలాగే, పూర్తిగా అన్ని రూట్సు జాతీయం చేసినప్పుడే నష్టాలు రాకుండా వుంటుందని నేను చెబుతున్నాను.

అలాగే, గుంటూరు, కర్నూలు, నెల్లూరు జిల్లాలనుంచి వెనుకబడిన ప్రాంతాలను కలిపి ప్రకాశం జిల్లాగా ఏర్పాటు చేశారు. తాలూకా స్థాయిలో 55-56 లో మనం బస్సులు జాతీయం చేసిననాడు, ఒక చిన్న టిక్కెట్ డిపోగా ఏర్పాటు చేశారు ఈనాడు 25 సం॥ల తర్వాత, అది జిల్లా స్థాయిగా మారినప్పటికి, జిల్లా స్థాయికి సరిపడే విధంగా వసతులుగాని, సిబ్బందిని ఏర్పాటు చెయ్యడం గాని జరగలేదు. సిబ్బంది కూడా తల దాచుకోవడానికి వీలులేని పరిస్థితి అక్కడ వుంది.

దీనికి సంబంధించి కూడా మంత్రిగారు వెంటనే యాక్షన్ తీసుకుని, జిల్లా, తాలూకా, స్థాయిలలో అవసరమయిన వసతులు ఏర్పాటుచెయ్యాలని నేను కోరుతున్నాను నేను మనవిజేసిన ప్రకాశం జిల్లా విషయంలో అక్కడ జిల్లా స్థాయికి తగినట్లుగా వెంటనే వసతులు ఏర్పాటు చెయ్యాలని కోరుతున్నాను. జిల్లా స్థాయికి తగినవిధంగా అక్కడ డిపో ఏర్పాటు చెయ్యాలి. అలాగే, చీమకుర్తి తాలూకా లక్ష జనాభాతో ఏర్పడింది. అలాగే, టంగుటూరు, సంతనూతలపాడు కూడా. కొన్ని వేల బస్సులు మద్రాసుకు, కేరళ, యితర ప్రాంతాలకు యీ రూటులో పోతున్నవి. వేలమంది ప్రయాణీకులు, కాని, కనీసం అక్కడ తలదాచుకోవడానికి-డిపో కాకపోయినా, నాలుగు రేకులతో వేసి నహోష్టుగా నాల్గుగు క్షత్రలు పెట్టి వసతి ఏర్పాటు చెయ్యవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఇంక, రేవుల మంత్రిగారి దృష్టికి ఒక సూచన తీసుకురావాలి. కొత్తపట్నంవద్ద పురాతనకాలం నుంచి ఓడ రేవు వుంది. అది ఉమ్మడి రాష్ట్రంగా వున్నప్పుడు చెన్న పట్నానికి తరలించారు. ఇప్పుడు కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు, ప్రకాశం జిల్లాలకు సంబంధించిన వాణిజ్య పంటలు-పొగాకు మొదలైనవి-ఇతర ప్రాంతాలకు ఎగుమతి చేస్తున్నప్పటికి ఎక్సయిజ్ సుంకం ఆ రాష్ట్రానికి చెల్లిస్తున్నారు. లక్షల రూ.లు యీ విధంగా మనం నష్టపడుతున్నాం. అందువలన, కొత్తపట్నం రేవు పునరుద్ధరణకు వెంటనే పూనుకోవలసినదిగా కోరుతున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలియ జేస్తున్నాను, జై హింద్.

శ్రీ ఎం. జగన్నాథం (వర్ధన్న పేట) :— అధ్యక్షా, రోడ్డు రవాణా సంస్థగురించి ఒక మాట చెబుతాను. ఎవరు చేసిన పుణ్యమో పాపమో కాని అది వెల్లకిలబడింది దానిని రక్షించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపైన ప్రతిపక్షాలపైన ప్రజలపైన కూడా ఉంది. ఆయిలు ధర పెరగడం, సిబ్బంది ఖర్చులు పెరగడం నష్టాలు రావడానికి కారణాలు కావచ్చు. అంతే కాకుండా 1967 నుంచి ఇప్పటి వరకు చూచినప్పుడు ఎక్కువ ఖర్చులు చేసి బస్సులను ఎంతో పెంచడం జరిగింది. ప్రభుత్వానికి కట్టవలసిన మోటారు వెహికల్ల పన్నును ఐదు సంవత్సరాల పాటు ఆర్ టి సి కి మినహాయింపు చేస్తే ఈ సంస్థ బ్రతికి బైటపడే అవకాశం ఉంటుంది. ఈ పన్నును ఇతర రాష్ట్రాలలో కంటే మన రాష్ట్రంలో ఎక్కువ వసూలు చేస్తున్నారు అనేక బస్సు స్టేషనులు నిర్మాణం చేసారు. 20 కోట్ల ఖర్చుతో సుందరంగా న్యూయార్క్‌లో ఉన్నట్లు చేసారు. నా నియోజక వర్గంలో వర్ధన్నపేటలో బస్సు స్టేషను కట్టడానికి స్థలం సేకరించి స్వాధీనం చేసుకోలేదు. నక్షా కూడా తీసారు. స్వాధీనం చేసుకోనందున యజమాని అమ్ముకుంటున్నాడు. వర్ధన్న పేటలో బస్సు స్టేషను విషయమై చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. రోడ్సు-బిల్డింగ్సు గురించి-వరంగల్లు జిల్లాకు సంబంధించిన ఇతర పెద్దలు మాట్లాడారు. నేను ఎక్కువగా చెప్పనవసరం లేదు. ఖమ్మం, వరంగల్లులను ఒకే డివిజనులో చేర్చారు. మూడు వంతులు ఖమ్మంలో ఖర్చు చేస్తున్నారు. ఏమంటే అవి ప్లాన్ వర్క్స్ అంటారు. మేము చెప్పినా వినేవారు లేరు. పెద్దలు యతిరాజారావు గారు చెప్పారు. వర్ధన్నపేట వరకు రోడు వెడల్పు చేసే కార్యక్రమం తీసుకోడం లేదు. దానిని తక్షణం చేయాలి. కరీంనగర్ నుంచి వరంగల్లు నుంచి మద్రాసు వరకు వాణిజ్య కేంద్రం కనుక ప్రతి పది నిముషాలకు లారీలు పోతుంటాయి. ప్రతి రోజు చూస్తూంటాం ఏదో లారీ పడిపోవడం, ఎవరికో దెబ్బలు తగలడం వంటి యాక్సిడెంట్సు. ఈ రోడ్డుకు సంబంధించిన కార్య క్రమం తొందరగా చేయవలసి ఉంటుంది. ఊరకల్లు-నెక్కల్లు రోడ్డుకు రిపేర్సు కూడా చేయడం లేదు. మొరం కూడా వేయడం లేదు. ఈ లోటు తీర్చాలని కోరుతున్నాను..

Demands for Grants

శ్రీ పి. మోహన రెడ్డి (నల్గొండ) :— అధ్యక్షా, రవాణా శాఖ, రోడ్లు-భవనాలు, రేవులకు సంబంధించిన డిమాండ్లను నేను బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేయదలచాను. నార్కట్‌పల్లి తెలంగాణాలో ఫస్టు డిపో. అక్కడ బస్సు స్టేషను కావాలని పదేపదే చెప్పినప్పటికి ఇంతవరకు తీసుకోడం జరుగలేదు. ముఖ్యమైన రోడు మీద ఉంది. అక్కడ బస్సు స్టేషను నిర్మించే ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. నాగార్జునసాగరు-నల్గొండ రోడులో ఎక్కడా ఒక చెట్టుకూడా లేదు. అక్కడక్కడ కొన్ని చోట్ల షెల్టర్లు నిర్మించాలని కోరుతున్నాను. నల్గొండనుంచి మిర్యాలగుడ పోయె దానిలో సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలు ఎక్కువగా వస్తుండడం వల్ల ట్రాఫిక్ విపరీతంగా పెరిగింది. నల్గొండ నుంచి నాగపల్లి రోడ్డులో నల్గొండ వైపున 6 కి. మీ. నాగపల్లి వైపున 6 కి. మీ వెడల్పు చేసారు. మధ్య 8 కి. మీ. మాత్రం మిగిలింది. ట్రాఫిక్ ఎక్కువగా ఉంటుంది కనుక దీనిని వెడల్పు చేసే కార్యక్రమం తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను నల్గొండ నుంచి మనగాల వెళ్ళే రోడ్డు 10-15 సంవత్సరాలుగా మెయింటెనెన్సు లేకుండా ఉంది. దానిని బిటి చేయాలని రిప్రెజెంట్ చేసాను. ఈ సారి ఆ పనిని తీసుకుని పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను. నల్గొండ నుంచి వాడపల్లి ద్వారా నడికుడికి రైల్వే లైను పోతుంది. దానిని ప్రారంభించారు. లోగడ రోశయ్య గారుండగా అక్కడ బ్రిడ్జి వర్కు తీసుకుంటాం అన్నారు. ఈ బడ్జెటులో దాని విషయం ఏదీ లేదు. దీనివల్ల గుంటూరుకాని మద్రాసుకాని 150 కి. మీ. దగ్గర అవుతుంది హైదరాబాదుకు. వాడపల్లివద్ద కృష్ణా నదిపై బ్రిడ్జిని తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. నారాయణస్వామి (టెక్కలి) — అధ్యక్షా, ఈ రోజున చాలామంది గౌరవ సభ్యులు ఆర్ టి సి గురించి రోడ్లు-భవనాల గురించి రేవులపైన తమ అమూల్యమైన సలహాలు ఇచ్చారు. నేను క్లుప్తంగా కొన్ని విషయాలు చెప్పదలచాను. ఆర్ టి సి దినదినాభివృద్ధి చెంది ప్రస్తుతం నష్టాలకు గురి అవుతున్నది. ప్రయాణీకులకు సాధించినది ఏమంటే అదనపు చార్జీలు, ఏదైనా సంస్థ అభివృద్ధి చెందాలి అన్నప్పుడు అభివృద్ధి కావడానికి ఏమైనా ఆటంకాలుంటే వాటిని తొలగించి సరైన అవకాశాన్ని ఆ సంస్థకు ఇస్తే అప్పుడు లాభం వచ్చిందా, నష్టం వచ్చిందా అనేది చూడవచ్చు. నష్టం వస్తే దానిని ఎట్లా అధిగమించాలనేది ఆలోచించవచ్చును. ఆ విధంగా చేస్తే మంచి పద్ధతి అనిపించుకుంటుంది. మనం రవాణాను జాతీయం చేస్తున్నాం ఒక ప్రక్క జాతీయం చేస్తూ అందుకు కావలసిన ఎస్టాబ్లిష్‌మెంటును పెట్టుకుంటూ మరొక ప్రక్క ప్రయివేటు రూట్లకు స్పెషల్ పర్మిట్లు జాతీయం చేసిన రూట్లలోనే ఇచ్చిన తరువాత నష్టం రాదా అని అడుగుతున్నాను.

బస్‌లను జాతీయంచేసి, సంస్థను నడుపుతున్నాము. ఆ లాభాలు బాగా లాభాలు గడించాలి, ప్రజలకు సేవచేయాలి అనుకుంటే వెంటనే లారీ సర్వీసునుకూడ జాతీయం చేయవలసిన అవసరం వుంది. ఈ కొద్దిపాటి బస్‌లను జాతీయం చేస్తేనే నష్టము వస్తున్నది. లారీ సర్వీసునుకూడ జాతీయంచేస్తే నష్టము రావచ్చు అనవచ్చు. లేకపోతే 100 కోట్లు నష్టము వచ్చేది 1000 కోట్లు నష్టము అయి ప్రైవేటువారికి అప్పగించే పరిస్థితి వస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వ బస్‌లకంటే ప్రయివేటు బస్‌లు ఎక్కువ నడుస్తూ వుంటాయి. ప్రయివేటు బస్‌లలో ఓవర్ లోడ్‌లో పోతూవుంటే ప్రభుత్వ బస్‌లలో కండక్టరు, డ్రయివరు తప్ప యింకెవరూ వుండరు. మన బస్‌లలో ట్రాఫిక్ లేనపుడు రెవెన్యూ సరేలా రావాలంటే ఎట్లా వస్తుంది? చేస్తే పూర్తిగా జాతీయం చేయండి. సారా అంగళ్ళమందిరి వేలము వేయండి ఇప్పటికే చాల డబ్బు నష్టపరిచారు. ట్రాఫిక్ ఇనస్పెక్టర్స్, చెక్ ఇనస్పెక్టర్సు వున్నారు. ప్రభుత్వ బస్‌లో 4 టికెట్స్ ఓవర్ లోడ్ చేస్తేనే రిపోర్టు వ్రాస్తారు. ప్రయివేటు బస్‌లలో ఓవర్‌లోడ్ చేసినా ఏమీ చర్యవుండదు. దీనికి ఎవరు బాధ్యులు? ఈ పరిస్థితిని అరికట్టడానికి యంత్రాంగము లేదా? ప్రయివేటు బస్‌లో మేము ప్రయాణము చేశాము. ఆ సందర్భములో ఆర్.టి.ఒకు రిపోర్టు యిస్తే దానిపైన చర్య తీసుకొనలేదు. అసెంబ్లీలో వేస్తే కండక్టర్‌ని 3 సంవత్సరాలు సస్పెండ్ చేశామన్నారు. ఇట్లా వుంటే సంస్థను బాగుచేయగలరా? ఏదయినా చేయదలచుకుంటే మనఃపూర్వకముగా చేయాలి. ఈ సభలో మేము సూచనలు యిచ్చినంత మాత్రాన వేలకొలది వున్న ఉద్యోగులను ప్రభావితం చేస్తుందని అనుకోవడంలేదు. రీజినల్ స్థాయిలో సెమినార్స్ జరిపించాలి. ఆ ప్రాంతములో వున్న అభిప్రాయాలను సేకరించి ప్రజల కష్టసుఖాలు తెలుసుకుని సంస్థ బాగా నడిచే నిర్ణయాలు తీసుకోవాలి. చిల్లర బస్‌లలో ప్రయాణము చేసేటపుడు చాలామంది ప్రయాణీకులు చిల్లర వదులుకోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. ప్రతి కండక్టరుకు బస్‌తోపాటు రు. 20/-ల చిల్లర కూడ యివ్వండి గత నెల జనరల్ మేనేజరుతో చెప్పాను. విశాఖపట్నంలో సాయంత్రం 5-30 గంటలకు బయలుదేరే గోదావరి ట్రెయిన్ అందుకోవాలి. శ్రీకాకుళంలో 2 గంటలకు బస్ బయలుదేరాలి. గం. 3-15 వరకు కండక్టరు, డ్రయివరు లేరు. బస్ స్టాండు ప్రక్కన వాన్స్ బయలుదేరుతూ వుంటాయి. వాటిలో వచ్చాము. శ్రీకాకుళంలో డిపో వుంది. ట్రాఫిక్ ఇనస్పెక్టర్సు వున్నారు. జనరల్ మేనేజరుకు నేను స్వయంగా రిపోర్టు యిచ్చాను. ఏమి చర్య తీసుకొన్నారో తెలియదు. ప్రజల డబ్బు ఎలా సద్వినియోగము కావడం లేదనేదానికి ఉదాహరణగా చెప్పాను. అట్లాగే గోధావరి ట్రెయిన్ లింక్ బస్ విశాఖపట్నం-శ్రీకాకుళం వుంది. రైలు వైజాగ్ 9-00 గంటలకు చేరుతుంది. లింక్

బస్ గం. 9-30ని.కు స్టాండ్‌కి వస్తుంది. 10-00 గంటలకు బయలుదేరుతుంది. అంటే రైలు దిగిన తరువాత ఒక గంటసేపు అక్కడి, ఇక్కడా తిరగవలసివస్తుంది. అందువల్ల లింక్ బస్ గం.8-45 లకే స్టాండ్‌లో వుంటే రైలు రాగానే ప్యాసింజర్సుని ఎక్కించుకుని వెళ్ళడానికి సిద్ధముగా వుండాలి. ప్యాసింజర్సు లేకుండా వెళ్ళడం, నష్టము వచ్చింది అనడం అలవాటు అయిపోయింది. రావడానికి, వెళ్ళడానికి రెండు ట్రిప్స్‌లో రోజుకు 1500 రూపాయల నష్టము వస్తున్నపుడు ఎందుకు ఆలోచించరు? ప్రతి ఒక్కరూ బాధ్యత వహించాలి. నోటీసుకు వచ్చిన తరువాత అయినా వెంటనే చర్య తీసుకోవాలి. 24 గంటలలో చెక్ అప్ చేసి నిజమా అబద్ధమా తెలుసుకొనడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. ప్రధాన బాధ్యత ఉద్యోగులపైన వుంది. ఈ విధంగా వుంటే సంస్థను ఎట్లా బాగుచేయ గలరు? 10 కోట్లతో ప్రారంభించినది ఈ రోజున 50 కోట్లవరకు వస్తున్నది. బస్ ఫేర్సు పెంచాలి అంటారు. దానికి కారణం ఆయిల్ ధరలు పెరిగాయి. ఉద్యోగుల జీతభత్యాలు పెరిగాయి, స్పేర్‌పార్ట్సు ధరలు పెరిగాయి అని చెబుతారు. లారీ సర్వీసును కూడ జాతీయం చేయాలి. లారీలలో స్మగుల్డ్ గుడ్స్, ఫారిన్ గుడ్స్ ఇష్టము వచ్చినట్లు దొంగతనంగా తీసుకుపెడుతున్నారు. జాతీయం చేస్తే ఇలాంటి దొంగ రవాణాను అరికట్టడానికి వీలవుతుంది. స్టేటుకు ఆదాయం వస్తుంది. ఎస్. ఆర్. ఎమ్.టి వారికి సరుకు రవాణా, ప్యాసింజర్సు ట్రాన్స్‌పోర్టు రెండు యిస్తే ప్యాసింజర్సు ట్రాన్స్‌పోర్టు వదిలేశారు. సరుకు రవాణాను మాత్రము వదలలేదు. ఎందువల్ల అంటే దీనిపైన వారు ఎంతో లాభాలను గడిస్తున్నారు. జాతీయం చేస్తే చాలమందికి ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించవచ్చు. వెంటనే జాతీయం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక, ప్రయాణ సౌకర్యం గురించి చెప్పాలంటే శ్రీకాకుళంనుంచి హైదరాబాద్‌కు కోనార్కు ఒకటే వుంది. 6.00 p.m. అక్కడ ఉదయం పదిగంటలకు వస్తే అది మరునాడు సాయంకాలానికి హైదరాబాదు చేరుతుంది. లేకపోతే వైజాగువరకూ వచ్చి గోదావరి ఎక్స్‌ప్రెసులో రావాలి. మాకు ఎమర్జన్సీ కోటా క్రింద నాలుగుసీట్లు వున్నాయి. అవి ఎంతమాత్రం చాలవు. గోదావరి ఎక్స్‌ప్రెసును ఇచ్ఛాపురంవరకూ పొడిగిస్తే బాగుంటుంది. లేదా సింహాచలంఎక్స్‌ప్రెస్‌ను పలాసావరకూ పొడిగించండి. ఇదివరలో శ్రీకాకుళంనుండి హైదరాబాదుకు సూపర్ డీలక్స్ బస్ వుండేది. ఇప్పుడు అదికూడా రద్దుచేశారు. మాకు హైదరాబాదు చేరటానికి వీలుగా ప్రయాణ సౌకర్యాలు ఎక్కువ కలుగచేయాలని కోరుతున్నాను.

(మిస్టర్ డెప్యూటి స్పీకర్ ఇన్ ది చైర్)

ఇక బిల్డింగ్స్ గురించి చెప్పాలంటే సోంపేటలో 30 పడకల హాస్పిటల్ వుంది. అక్కడ బిల్డింగ్ కట్టటం ప్రారంభించారు. ఆరు నెలలు అయిన తరువాత కంట్రాక్టర్ ఎక్కడకు పోయాడో తెలియదు. మధ్యలో పని ఆపేసినా ఏమి చర్య తీసుకోలేదు. పని ఆగిపోయి రెండు సంవత్సరాలు అయింది. అలాగే టెక్కలి డిగ్రీ కళాశాలకు గ్రాంట్సు ఇచ్చారు, రెండు సార్లు టెండర్లు పిలిచారు కాని కంట్రాక్టర్లు లేరు. చెట్ల క్రింద క్లాసులు జరుగుతున్నాయి. వీటిని త్వరగా పూర్తి చేయించాలని కోరుతున్నాను. కొల్లాపూరు తాలూకా గోపాలపురం వాగుపై నిర్మిస్తున్న బ్రిడ్జికి సంబంధించి 100 టన్నుల సిమెంటును కంట్రాక్టరు రామిరెడ్డి బ్లాక్ మార్కెట్ చేశాడని రిపోర్టు వచ్చింది. దానిగురించి విచారణ చేయించాలని కోరుతున్నాను. సిమెంటు వర్క్సును సంబంధించి అక్కడ వున్న కంట్రాక్టర్లనుండి సి.ఇ., ఎస్.ఇ.లు పది పర్సెంటు తీసుకుంటున్నారు. ఉన్నత స్థాయిలో కూడా కుంభకోణాలు జరుగుతున్నాయి. మా జిల్లాలోని నేషనల్ హైవే రోడ్డు పరిస్థితి చాలా అధ్వాన్నంగా వుంది. నేను అన్నిసార్లు ప్రశ్నలడిగినా రిపేరు చేస్తామని సమాధానం చెప్పడమేగాని రిపేరు కావడంలేదు. ఆ రోడ్డు రిపేరు అయితే ఎ.ఇ., ఎస్.ఇ., సి.ఇ.లకు డబ్బు దొరకదు కనుక వారు ఆ రోడ్డును రిపేరు చెయ్యనివ్వరు. రిపేరు పేరుతో గోతులు పూడుస్తున్నారు. ఆ పేరుతో డబ్బును కైంకర్యం చేస్తున్నారు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో మాలపల్లి, నౌపాడ రోడ్డు ఎప్పుడో బ్రిటిష్ వారి టైంలోది. ఆ రోడ్డుపై 9 అడుగులవెడల్పుగల కల్వర్టు వుంది. అది ఎప్పుడో వంద సంవత్సరాలక్రితం బ్రిటిష్‌వారు కట్టింది. దానిపై లారీలు, బస్సులు నడుస్తున్నాయి. ఆ కల్వర్టు గోడలు పడిపోయాయి. ప్రభుత్వ దృష్టికి ఎన్నిసార్లు తీసుకువచ్చినా ప్రయోజనం లేకుండా వుంది. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో అనేక బ్రిడ్జిలు వున్నాయి. అనేక రోడ్లు వున్నాయి. చారిత్రాత్మకమైన బిడారి రోడ్డు గుడారి, గుణపురం మీదుగా ఒరిస్సా దాటి మధ్యప్రదేశ్ వెళ్ళే రోడ్డు. లాజంలో స్టార్టయి నాగావళి నదిమీద సందిలి బ్రిడ్జి దాటి పాలకొండ దగ్గరనుండి మదనాపురం, కుచ్చిలి, సీమకళింగందగ్గర వంశధారపై బ్రిడ్జి కడితే 150 కిలోమీటర్లు కలిసివస్తుంది. ఇది గిరిజనులకు సంబంధించిన రోడ్డు, కమర్షియల్ రోడ్డు. అలాగే కాశీబుగ్గవద్ద బైపాస్ రోడ్డుకు సంబంధించి 1979లో జి.వో ఇస్యూ చేశారు. టెండర్సు కూడా పిలిచారు. ఆ కాశీబుగ్గ గ్రామం చాలా చిన్నది. ఆ రోడ్డుపైనుండే మొత్తం లారీలు, బస్సులు వెడుతూ వుండటంవల్ల చాలా యాక్సిడెంట్సు అవుతున్నాయి. ఆ రోడ్డును అభివృద్ధి చేయకుండా వుండటానికి చాలామంది పెద్దల హస్తాలు వున్నాయి. అక్కడ ఇండ్ల స్థలాలకు చాలా విలువ వుంది కనుక అడ్డు పడుతున్నారు. ఇక, గ్రామానికి ఒక బస్సు అన్నారు కాని రోడ్డు లేవు. ముందు మట్టిరోడ్డు వేస్తారు. సమితులు, పరిషత్తులు వేయాలంటే చాలా కష్టం అవుతున్నది.

ఒక విషయం చెబుతాను. ఎక్కడైనా ప్రజల సౌకర్యం గురించి రోడ్ లేనటువంటి పరిస్థితిలో రోడ్‌ను ప్రపోజ్ చేయడం జరుగుతుంది. కంట్రాక్టరు లేకున్నా, రైతులు యివ్వలేని పరిస్థితిలో వున్నా రోడ్ వేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి గాని మీరు అనుకున్న తేదీకి ప్రారంభించలేదు గాబట్టి. క్యాన్సల్ చేస్తున్నామంటే ప్రజలకు సౌకర్యం చేసినట్లు అవుతుందా ? నేను వచ్చిన దగ్గరనుండి చెబుతున్నాను నాగాంపాడు గురించి. 12 చదరపు మైళ్ళ విస్తీర్ణం అయినటువంటి ప్రాంతం. ఈ రోజు అక్కడ రోడ్ లేదు. ఆర్. అండ్ బి. మినిస్టరుగారికి మెమొరాండం యిస్తే ఆఫీసర్లు వచ్చారు. ఆర్ అండ్ బి చేప్ చేయాలని వ్రాశారు. ఇన్వెస్టిగేషను చేశారు. ఎస్. ఇ. గారు ఇ. ఇ. గారు వచ్చారు. చాలా బాగుంది. యింపార్టెంటు రోడ్. ఎన్. హెచ్. 5 నుండి తామరపల్లి, నౌగాం వయా మానుకొండకు రోడ్ రిపోర్టు వచ్చింది. ఇప్పుడు ఏమీ కన్పించదు, మంత్రిగారు కన్పించకపోతే వారితోనె పోయింది. ఇప్పుడు మళ్ళి మంత్రిగారు వచ్చారు, కాగితం వస్తుంది. రోడ్ వస్తుందని ఆశిస్తున్నాము. ఊరూర బస్ అన్నారు, రోడ్ లేకుండా బస్సు ఎలా నడుతుంది ? 79 నవంబరులో పార్లమెంటు ఎలక్షన్స్ సమయములో అమలపాడులో ఆర్. టి. సి. బస్‌ను సాంక్షను చేశారు. ఇవాళికి రాలేదు. మొన్న మే, జూన్‌లో నేను లెటరు వ్రాసి వచ్చాను. దానిమీద ఏమి చేస్తారో తెలియదు. వచ్చే సంవత్సరం ఎలక్షన్సు వస్తున్నాయి. తొందరగా చేయాలని కోరుతున్నాను. కోస్టల్ ప్రాంతం రోడ్ వ్యవహారం చూడండి. ఇచ్చాపురం నుండి తడ వరకు. అది ఎంతో ప్రధానమైనటువంటిది అని గౌరవ సభ్యులందరు చెప్పారు. దాని ప్రాధాన్యతను గుర్తించాలి. బ్రిటిష్‌వారి కాలం నుండి యీ రోడ్ ప్రపోజలు వుంది. బలహీనవర్గాలవారిని వుద్ధరిస్తాము. వారి కొరకే పుట్టామని చెప్పుకునే మీరు బలహీనవర్గాలవారికి ఏ రోడ్ పనికి వస్తుంది. ఏ పని చేస్తే వారు బాగుపడుతారనేది ఆలోచించకుండా దానిని వెనకకు నెట్టుతున్నారు. బలమైనవారి పనులు ముందు చేస్తున్నారు. రోడ్ కేటాయింపులు చూడండి. తెలంగాణ, ఆంధ్ర, ఆ జిల్లా యీ జిల్లా అని అనడంలేదు. మొట్టమొదటి నుండి సర్వే చేయించండి. తారు రోడ్లు, మెటల్ రోడ్లు ఎన్ని మైళ్ళ పొడవు ఏ జిల్లాలో ఏ ప్రాతిపదిక మీద వేశారో సర్వే చేస్తే మీరు తీసుకున్న నిర్ణయాలు వివక్షతతో కూడుకున్న నిర్ణయాలు అని తెలుస్తుంది. మీ అంతట మీకే రుజువు అవుతుంది. మా వెనుకబడిన జిల్లాను ఫార్వర్డు జిల్లాతో పోలిస్తే 25 పర్సెంటు గ్రాంటు కూడ మాకు ఖర్చు పెట్టడం లేదనేది నిస్సందేహమైనటువంటి విషయం. కాబట్టి దయచేసి ప్రత్యేకమయినటువంటి గ్రాంటు యివ్వాలని కోరుతున్నాను. అనేక సభ్యులు అనేక విషయాలు చెప్పారు. వారందరు కోరిన రోడ్లు యివ్వాలంటే మన రాష్ట్రానికి వచ్చిన మొత్తం ఆదాయమును పది సంవత్స

రాలు ఖర్చు పెట్టవలసి వుంటుంది. మీరు చిత్తశుద్ధితో ఆలోచించండి. మాది సైక్లోన్ ఏరియా. ఎక్కడ వీకరు సెక్షనువారు వున్నారో, ఏది అవసరమో మీరు సర్వే చేయించండి. సర్వే చేయించి సైకిలు ప్రోగ్రాం తీసుకోండి, ఏది ఫస్టు స్టేజి, ఏది సెకండు స్టేజి అనేది చూడండి. అప్పుడు న్యాయం జరుగుతుంది. సైకిలు ప్రోగ్రాం ప్రకారంగా చేయండి. అప్పుడు మంత్రిగారు ఏమి చేస్తారో, చీఫ్ యింజనీరు ఏమి చేస్తారో. అని ఒకరి దయాదాక్షిణ్యాల మీద ఆధారపడవలసిన అవసరం వుండదు. దానిని గురించి ఆలోచించాలి. విశాఖపట్టణము జిల్లాలో తగరపు వలస వద్ద బ్రిడ్జి కట్టారు. పాత బ్రిడ్జి వుంది. ఆ పాత బ్రిడ్జి ఎప్పుడు కూలిపోతుందో తెలియదు. కొత్త బ్రిడ్జి వద్ద టోల్ టాక్స్‌ను వసూలు చేస్తున్నారు. దానివల్ల పాత బ్రిడ్జిమీదనే వెహికల్స్ అన్నీ పోతున్నాయి. అది ఎప్పుడు కూలిపోతుందో తెలియదు. ఆ పాతబ్రిడ్జిని పునర్నిర్మాణం చేయవలసిన అవసరం వుందని మనవి చేస్తున్నాను. దయచేసి లైటు వెహికల్స్‌తప్ప హెవీవెహికల్స్‌ను మేన్ రోడ్ మీదకు డైవర్టు చేయాలి. టోల్ పన్ను వుండకూడదు అనడంలేదు. అమెరికాలాంటి దేశాల్లో టోల్ పన్ను వుంది. కాని ఎంత కాలం వసూలు చేయాలనుకుంటున్నారు. దానిని నిర్ణయించిన కాలం అయిపోయిన తరువాత ఆ పన్నును తీసివేయాలి. టోలు పన్నును అలాగే వుంచితే వదలివేసినా మధ్యలో దళారీలంతయూ రై వసూలు చేస్తారు. ఆ పేరుతో దారిదోపిడి ప్రారంభిస్తారు. దానిగురించి సరైన నిర్ణయం తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. రోడ్ డెవలప్‌మెంటుకు షుగర్ కేన్ ఫండ్సు నుండి అర్ అండ్ బి కేటాయించిన సొమ్ము చాలా తక్కువ. కృష్ణా జిల్లాలో రైవస్ కాలవపైన కడవలూరువద్ద బ్రిడ్జి డిశంబరు లోపల నిర్మాణం చేయవలసిన అవసరం వుంది. అలాగే కృష్ణాజిల్లాలో మంటాడ లంకపల్లి రోడులో పిరంకిలాకు వద్ద బందరు కాలవమీద వున్న బ్రిడ్జి పాతది, దానిని పునర్నిర్మించాలని కోరుతున్నాను. ఇంకొక విషయం. ఆర్‌టిసి బస్సు చార్జీల సమీక్ష అని ఒక బుక్లెటు 8 పేజీలది యివ్వడం జరిగింది. ఆ బుక్లెటులో అనేక అంశాలు వ్రాశారు. అవి అన్నీ యిక్కడ ప్రస్తావించడానికి వీలులేదు. ఎలాంటి లోపభూయిష్టమయినటువంటి విషయాలు వున్నవో వారు ప్రొజెక్ట్‌చేసి ఎం. ఎల్. ఏ. లకు యిస్తున్నారు. వారు వ్రాసిన ప్రతి అంశం గురించి పరిశీలన చేయాలని కోరుతున్నాను. అర్‌టిసికి సంబంధించి ముఖ్యంగా ప్రత్యేక సెమినార్సు పెట్టి చేయాలి తప్పనిసరి పరిస్థితులలో ప్రైవేటు బస్సులు తప్ప మిగతా లారీలతోసహా నేషనలైజు చేసినప్పుడే ఆర్ టి సి ని బాగుచేయగలరు. లేకపోతే చేయలేరు. ఎన్నికల నిధులకొరకో. మరొక దానిగురించి ప్రయివేటు బస్సు యజమానులను ఎంకరేజ్ చేయడానికి పూనుకుంటే ఆర్‌టిసి సర్వనాశనం అయిపోతుంది. ప్రజల డబ్బు అంతా పోతుంది. మీరు ప్రజల

దృష్టిలో కనబడకుండా పోతారు. అది గుర్తించండి. ప్రజా డబ్బును నాశనం చేయకుండా చూడండి. అభివృద్ధి చేయడానికి మార్గాలను అనుసరించాలని కోరుతున్నాను. పాతపట్నం క్రింద కురుచావడి అనే గ్రామం వుంది. దాని ప్రక్కన సి బి గండపేట అనేది వుంది. ఆ ప్రక్కన మహేంద్రతనయ ప్రవహిస్తుంది. అక్కడ మొత్తం 9 పంచాయతీలు వున్నవి. దాదాపు 20 వేల ప్రజానీకం వున్నారు. అక్కడ మంచి వర్షాలు పడితే జ్యూట్, షుగర్‌కేన్ బాగా పండుతాయి. బాగా డెవలప్ చేస్తున్నారు అక్కడి ప్రజలు. కాని ఆ నది దాటి తెచ్చే అవకాశం లేదు. ఎప్పుడో వెంగళరావుగారు వున్నప్పుడు మహేంద్రతనయపై ఓవర్‌బ్రిడ్జి కట్టి సి బి గంగపేట రోడు వేయాలని అనుకున్నారు. చల్లా లక్ష్మినారాయణ, యం. ఎల్. ఏ. గారిని తీసుకువచ్చి నేను స్వయంగా అప్పుడు వచ్చి రిప్రజెంటేషను అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారికి యివ్వడం జరిగింది. తప్పని సరిగా నిర్మాణం చేయాలి. చాలామంది వీకరు సెక్షనుకు చెందినవారు వున్నారు.

వీకర్ సెక్షన్స్‌వారు ఉన్నారని ఎందుకు చెబుతున్నాము. అక్కడ ఉన్నారు కనుక. వీకర్ సెక్షన్సువారు లేరని చెబితే రోడ్స్ ఇవ్వరని కాదు. అక్కడ గిరిజనులు ఎక్కువ స్థాయిలో ఉన్నారు. ఫారెస్టు ప్రొడ్యూస్ తీసుకొనడానికి అవకాశం ఉంది. అక్కడ నది పారుతున్నది. అక్కడ ప్రవాహం ఎక్కువగా ఉంటున్నది. అక్కడ ప్రమాదాలు ఎక్కువగా జరుగుతున్నాయి. కనుక కురసవాడ దగ్గర మహేంద్ర నదికి బ్రిడ్జి కట్టాలని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు :— అధ్యక్షా, ఇంతవరకు గౌరవ సభ్యులు శ్రీ రాజేశ్వరరావుగారి దగ్గరనుంచి చివర మాట్లాడిన శ్రీ నారాయణస్వామి గారి వరకు మొత్తం 27 మంది సభ్యులు మాట్లాడడం జరిగింది. రోడ్ రవాణా సంస్థకు సంబంధించిన వ్యవహారంపట్ల గౌరవ సభ్యులు ఆందోళనను బాధను వ్యక్తం చేసారు. దీనిని ఏ విధంగా బాగు చేయగలుగుతామనే విషయం గురించి ఆందోళనను వ్యక్తం చేసారు. శ్రీ రాజేశ్వర రావుగారు మాట్లాడుతూ 14 కోట్లు ఏమిటి, అంతకన్నా ఎక్కువ నష్టం వచ్చినా కాని దీనికి ప్రాధాన్యత లేదని అన్నారు. మనం వెల్ఫేరు స్టేటులో ఉన్నప్పుడు ప్రజలకు రవాణా రహదారి సౌకర్యం ఉండాలని, దాని పుట్టు పూర్వోత్తరాలు చెప్పారు. ఆర్ టి సి సంస్థకు ఎంత ప్రాధాన్యత ఉందో శ్రీ రాజేశ్వర రావుగారు చెప్పడం జరిగింది. ఆ తరువాత దానికి భిన్నంగా చాలామంది గౌరవ సభ్యులు చెప్పడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. చివరగా శ్రీ నారాయణ స్వామిగారు మాట్లాడుతూ ఇప్పుడు నడుస్తున్న పద్ధతులలో ఈ ఆర్ టి సి సంస్థ నడిస్తే మూతపడే పరిస్థితి వస్తుందని, దీనిని అమ్మ

కొనడం జరుగుతుందని సెలవిచ్చారు. ఒక ప్రక్క చాలా అప్టిమిస్టిక్‌గా మాట్లాడితే ఇంకొక ప్రక్క చాలా మిస్పరిజానికి వెళ్ళిపోవడం జరిగింది. చాలామంది గౌరవ సభ్యులు వ్యక్తిగత సమస్యలు చెప్పారు. వాటికన్నింటికి సాధ్యమైనంతవరకు సమాధానం చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. శ్రీ రాజేశ్వరరావు గారు మాట్లాడుతూ ఈ ఆర్ టి సి సంస్థను జాతీయం చేయడమే కాకుండా దీనిని రాష్ట్ర నలుమూలలకు వ్యాపింపజేయాలని అన్నారు. దానితోపాటు ట్రాన్స్ పోర్టును, కాంట్రాక్టు క్యారేజెస్‌ను కూడా జాతీయం చేయవలసిన అవసరం ఉందని చెప్పారు. ఇదే ప్రభుత్వ లక్ష్యమని మనవి చేస్తున్నాను. ఇందులో వేరే భిన్నమైన అభిప్రాయం లేదు. అక్కడక్కడ అవకతవకలు జరిగితే జరుగవచ్చు కాని ఉద్దేశ పూర్వకంగా జరిగిన మాట యదార్థం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది గౌరవ సభ్యులు అంగీకరిస్తారని అనుకుంటాను. ఎక్కడైనా పొరపాటు జరిగితే ఇందులో వెస్టెడ్ ఇంట్రెస్టు ఉంది, స్వార్థం ఉంది అనే మాట చెప్పడం యదార్థం కాదు. ఎవరికి సహాయం చేయాలని, ఎవరిని చిన్నచూపు చూడాలని ప్రభుత్వానికి లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ఎంప్లాయీస్‌కు సంబంధించినంతవరకు వారికి ఇవ్వవలసిన రివైజ్డు పే స్కేల్సు గురించి శ్రీ రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పారు. అవి వారిని ఆప్ట్ చేయాలని కోరడం జరిగింది. వారు ఆప్ట్ చేసిన ప్రకారం జూన్ 1982 వరకు ఉండే వేతనాలు వారికి ఇవ్వడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎరియర్సు 1-1-1980 నుంచి ఏవైతే ఉన్నాయో అవి 31-5-1982 వరకు అన్ని చెల్లించడం జరిగింది. రివైజ్డు పే స్కేల్సు ఏవైతేవున్నాయో అవి సెప్టెంబరు నుంచి 3 మాసాలలో 3 ఇన్‌స్టాల్‌మెంట్సులో ఇవ్వడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఎక్స్‌గ్రేషియా గురించి చెప్పారు. నేను ఉదయం చెప్పినదానికి కొంత సవరణ మనవి చేస్తాను. దానిపైన ఒక నిర్ణయం తీసుకొనడం జరిగింది. కాని గోల్డెన్ జూబ్లి జరుగుతున్నది కనుక సెప్టెంబరు-నవంబరు మధ్యలో అప్పుడు ఆ ఎక్స్‌గ్రేషియా వారికి ఇవ్వాలని నిశ్చయించుకొనడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఆర్ టి సి సంస్థకు సంబంధించిన ఉద్యోగులకు అన్ని విధాలా సౌకర్యాలు సమకూర్చి వారితో సక్రమంగా పని తీసుకోవాలనే ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి ఉంది. వారికి కావలసిన ఇన్సెంటివ్స్ ఇవ్వాలనే ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి ఉంది. ఆర్‌టిసి సంస్థను ఏవిధంగా బాగు చేయగలుగుతామనే వ్యవహారం జరుగుతున్నది. రాష్ట్ర వ్యాపితంగా ఏ ఏ జిల్లాలలో లేదో అక్కడ ప్రభుత్వం జాతీయం చేయాలని కృతనిశ్చయంతో ఉంది. ఒకేసారి ఇది తీసుకొనడం సాధ్యం కాదు కనుక In a phased manner we are going to see that all the roads are nationalised as early as possible. అందుచేత ఈ విషయం ఇంకొకసారి చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ రాజేశ్వర రావుగారు చెప్పినట్లు నష్టం వచ్చినా సరే ఇటువంటి కార్య

క్రమాలు జరుపవలసిన అవసరం ఉంది. సామాన్య ప్రజలకు అందుబాటులో ఈ ఆర్ టిసి సంస్థను ఉంచవలసిన అవసరం ఉందని వారు చెప్పారు. అది ప్రభుత్వం దృష్టిలో ఉంచుకొని ఈ కార్యక్రమాన్ని ముందుకు సాగించడానికి ప్రయత్నం చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఆర్ టి సి సంస్థలో ఏ ఖర్చులు అంటే జరుగుతున్నాయో వాటిని తగ్గించు కొని స్ట్రీమ్‌లైను చేయడానికి, రేషనలైజు చేయడానికి పెద్ద ఎత్తున కార్యక్రమం చేబట్టిం దని మనవి చేస్తున్నాను. సుమారు 6 కోట్ల చిల్లర వరకు ఇందులో ఏవైతే నష్టాలు వస్తున్నాయో అందులో తగ్గించుకొనడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇందులో నిస్పృహ నిరాశలకు తావులేదు. ఈ కార్యక్రమాన్ని మనం జయప్రదంగా జరుపుకో గలుగుతాము. ఆర్ టి సి సంస్థకు సంబంధించి గౌరవ సభ్యుల భావాలు భిన్నంగా ఉన్నా కాని దానిని జాతీయం చేయాలనే మన లక్ష్యం. ఇది క్రమేణా అమలులో పెడతా మని ప్రభుత్వ ఉద్దేశమే కాకుండా ఆర్ టి సి సంస్థ ఉద్దేశం కూడానని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్య నాయుడు :— ఇండివిడ్యువల్ సమస్యల మీద సభ్యులకు ఇళ్ళకు సమాధానం వ్రాస్తే బాగుంటుంది. ఆర్ టి సి తన నష్టాలను తగ్గించుకొనడం కోసం తీసుకోవలసిన చర్యల గురించి నోటు ఇచ్చారు. గవర్నమెంటు ద్వారా నష్టం వస్తున్నదని చెబితే దానికి సమాధానం చెప్పడం లేదు. ప్రయివేటు ఆపరేటర్సును నిర్వి ఘ్నంగా పోనివ్వడం వల్ల నష్టం వస్తున్నదని అందరూ చెబితే దానిని గురించి చెప్పడం లేదు.

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు :— అధ్యక్షా, మన వెంకయ్య నాయుడు గారు చెప్పిన ప్రకారం, వారి కోరిక అదే ఉన్నది కనుక ప్రభుత్వ ఉద్దేశం కూడా, ట్రాన్సుపోర్టు కారేజస్ ఏవైతే ఉన్నాయో, కాంట్రాక్టు కేరేజస్ గాని లేకపోతే స్టేజి కేరేజస్ అవి 20 సూత్రాల ఆర్థిక కార్యక్రమం క్రింద ఇవ్వడం జరిగింది కనుక దానిని గవర్నమెంటాఫ్ ఇండియాతో చెకప్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ కంట్రాక్టు కేరేజస్‌ను స్టేజ్ కేరేజస్‌గా కన్వర్టు చేసి కొంతమంది చేస్తున్నారు. వారిపైన కఠిన చర్య తీసుకోవడం జరిగింది. వీటిని బుక్ చేయడం జరిగింది. వారికి ఫైన్స్ వేయడం గాని పర్మిట్స్ సస్పెండు చేయడం గాని జరిగింది. అందుకోసం ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యంగా ఉన్నది అన్న మాట యదార్థము కాదు. బస్సుల నేషనలైజేషన్ అన్ని బస్సు రూట్సు వేసే విషయంలో శ్రీకాకుళం జిల్లాలోగాని కడప జిల్లాలోగాని నెల్లూరు జిల్లాలో గాని ఇతర ప్రాంతాలలో గాని జరగలేదు అనే సమస్య వచ్చినప్పుడు నేను పదే పదే చెబుతూ వచ్చాను. రాష్ట్రీ

ప్రభుత్వానికి ఇవి అన్ని చేయాలనే ఉద్దేశం ఉంది అది ఒక ఫేజుడు మేనర్‌లో చేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు లారీలను కూడా నేషనలైజు చేయమని అడిగారు. నాకు సంతోషం. నాకు అభ్యంతరం లేదు. కాని ఒకేసారి ఉన్న రూట్సులో కొన్ని నేషనలైజు చేయలేకుండా ఉన్నప్పుడు ఇప్పుడు ఇది ఏమీ సాధ్యం అవుతుంది ? అటువంటి అవకాశం ఏమైనా ఉంటే తప్పకుండా ఆలోచిస్తాను. దురదృష్టం ఏమిటంటే పబ్లిక్ సెక్టారులో పని చేసే ఉద్యోగులు అవి మాది కాదు. ఎట్లాపోతే మాకేమి అన్నట్లు వ్యవహరిస్తారు కనుక అవి అనేక నష్టాలు వస్తాయి. అట్లా రాకుండా ఇది మాది. ఇది డెవలప్ కావాలి అనే ఉద్దేశంతో పని చేస్తే ఎలాంటి ఇబ్బందులు ఉండవు.

శ్రీ ఎస్. చంద్రమవుళి :— 15 జిల్లాలు మాత్రమే నేషనలైజు చేయడం జరిగింది. తలిగూ వాడలో చేయలేదు, దాని విషయం ఏమి చెప్పలేదు.

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు :— మోటారు వెహికిల్సు ఇన్స్‌పెక్టర్సు ఉన్నారు. వారు వెహికిల్సుని బుక్ చేయడం జరుగుతూ ఉంటుంది. వారు చర్య తీసుకుంటారు. గౌరవ సభ్యులు ఏదైనా ప్రత్యేకమైన భోగట్టా నా దృష్టికి తెచ్చినట్లయితే తప్పక చర్య తీసుకుంటాను. నేషనలైజుడు రూట్సుపై ప్రయివేటు బస్సు నడవడానికి వీలులేదు. అటువంటి వారిపైన కఠిన చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అట్లా చర్య తీసుకోవడం వల్ల చాలవరకు ఇది తగ్గింది. రిక్రుట్‌మెంటు బాన్ చేయడం జరిగింది. కాని సి. ఎస్. రెడ్డిగారు చెప్పినటువంటి విషయంలో ఎక్కడైనా డిసీజుడు ఫాదరు లేకఏదైనా నష్టాలు జరిగినప్పుడు ఇచ్చే విషయంలో ఈ బాన్ వర్తించదని మనవి చేస్తున్నాను. పాసెంజరు ఎమినిటీస్ పెంచడానికి చాల పెద్ద ఎత్తున కార్యక్రమం చేపట్టడం జరిగింది. అందుకోసం మోడరన్ బస్సు స్టేషన్సు కట్టడం కూడా జరిగింది. మిత్రులు మోహన్‌రెడ్డి గారు వారి దగ్గర బస్సు డిపో కట్టడం పూర్తి కాలేదని అన్నారు. డిసెంబరు ఆఖరు వరకు గద్వాల్‌లో బస్సు డిపో కట్టడం పూర్తి అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

వారి బాధ నాకు తెలుసు. కాని ఆ విధంగా బాధపడవలసిన అవసరం లేదు. ప్రభుత్వం ఆ విధంగా ఆలోచించడం లేదు. వారికి యీ సంవత్సరం ఆఖరుకు-డిశం బరుకు బస్సు డిపో పెట్టడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక్కడ గౌరవ సభ్యులు యెంతోమంది మాట్లాడడం జరిగింది. ఎక్కడయితే వారు బస్సు స్టాండ్స్, బస్సుడిపోలు షెల్టర్స్ కావాలని చెప్పారో ఒక వైపు ఆర్ టి సి కి నష్టంఉన్నప్పుడు దీనిని దూరం చేయాలని ఆలోచించినప్పుడు యీ బస్సు స్టేండ్స్, డిపోలు, షెల్టర్స్ పెడుతూ పోతూ ఉంటే నష్టం జరగదనేది యదార్థం కాదు. ఈ నష్టం తప్పకుండా జరుగుతుంది. ఈ

నష్టం మనము భరించుకోవలసి ఉంది. ఎవరు భరిస్తారు, యే విధంగా భరిస్తారు మనము తప్పకుండా ఆలోచిద్దాము. నాకు అభ్యంతరము లేదు. I am with open mind as far as that subject is concerned. నేను మనవిచేసేదేమిటంటే యీ సౌకర్యాలు కావాలి. రహదారి సౌకర్యాలు కావాలన్నప్పుడు యిటువంటి కార్యక్రమం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. అదే కాకుండా సివిల్ ఇంజనీరింగు పద్ధతోను, మెడికల్ సౌకర్యం పద్ధతోను యివ్వడం జరుగుతోంది. ఈ నాడు యే దిశలో అయితే మనము ప్రయాణం సాగిస్తున్నామో ఆ దిశలో ఉన్న వెల్ ఫేర్ స్టేట్ మన ఆశయం అయినప్పుడు యిటువంటి అవసరాలు పెద్ద ఎత్తున ఉన్నాయి. అయినా కాని ఒక పద్ధతి ప్రకారం యేది యెప్పుడు జరగాలో ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. అందువల్ల మొట్టమొదట జిల్లా స్థాయిలో కాని లేకపోతే తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్ ఉన్నాయి. డివిజనల్ హెడ్ క్వార్టర్స్ ఉన్నాయంటే ప్రయారిటీలో డివిజనల్ హెడ్‌క్వార్టర్సుకు మొదట ప్రయారిటీ యిచ్చి ఆ తరువాత తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్‌కు ప్రయారిటీ యిచ్చి ఆ తర్వాత క్రొత్తగా తాలూకాలు యేర్పడ్డాయి కనుక వాటికి కూడా అవకాశం యిచ్చి బస్సు డిపోలు కాని, బస్సు స్టేండ్స్ కాని యింకా యేవైతే అవసరాలు ఉన్నాయో అవి తీర్చాలనే ఉద్దేశ్యంగా వ్యవహారం జరుగుతోంది. అదే కాకుండా స్పెషల్ ఎంప్లాయిమెంటు స్కీము కూడా పెద్దయెత్తున తీసుకోవడం జరిగింది. దీనివల్ల యీ నష్టానికి కారణం అయింది గౌరవ సభ్యులు హెచ్. సత్యనారాయణగారు మాట్లాడుతూ యిందులో జిల్లా స్థాయిలో కమిటీ వేయడం ఉచితం అని వారన్నారు. నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈ మధ్యలోనే ఆ నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. నారాయణస్వామి గారు యింకా చాలామంది గౌరవ సభ్యులు యిటువంటి కమిటీలు వేయవలసిన అవసరం ఉందని, ప్రజల అభిప్రాయాలు సేకరించి వారి సంప్రదింపులద్వారా వ్యవహారం చేయవలసి ఉందని గౌరవ సభ్యులు చెప్పినారు కనుక జిల్లా స్థాయిలో కమిటీలు వేసి వారి సలహాలు తీసుకొని వాటికి యెటువంటి సౌకర్యాలు అవసరమో బస్సు రాకపోకలు వ్యవహారం యే విధంగా ఉండాలో సలహాలు ద్వారా చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఉత్తర్వులు జారీ చేయడం జరిగింది. అవి యీ మధ్యనే ఆర్.టి.సికి అందజేయడం జరిగింది. ఆ కార్యక్రమం జరిగిపోతుందని మనవి చేస్తున్నాను. సమరసింహారెడ్డిగారికి మనవి చేసినాను. వారొకమాట అన్నారు. 6,700 బస్సులు అనేమాట చెప్పారు. అది పీక్ సీజన్‌లో 6,700కు వెళ్ళింది. ఆ తర్వాత అది 'కాంట్రాడిక్షన్‌లో ఉందనే మాట వారు చెప్పడం జరిగింది. 6,700 ఏవైతే బస్సులు ఉన్నాయో అవి పీక్ సీజన్‌లో అక్కడికి వెళ్ళినాయి. తర్వాత 6,600 వరకు తగ్గిందనే మాట గ్రహిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

(యింటరప్షన్స్)

ఆ తర్వాత గౌరవసభ్యులు లక్ష్మీనారాయణగారు కూడా యీ విషయం చెప్పినారు. ప్రత్యేకంగా మిర్యాలగూడాలో అక్కడ బస్సు డిపో గురించి వారు చెప్పినారు. ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటుది అక్కడ స్థలం తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అది జరిగిన తర్వాత అక్కడ కట్టాలనే నిశ్చయం వుంది. అదీ తప్పకుండా జరుగుతుందని గౌరవసభ్యులకు లక్ష్మీనారాయణగారికి మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. వరదారెడ్డి :—కార్పొరేషన్ రీజినల్ వైజ్ డైవర్సిఫికేషన్ గురించి కొంత మంది సభ్యులు చెప్పినారు. దానికి రిప్లయి రాలేదు.

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు :—నేను గౌరవసభ్యులకు చెప్పవలసినవి చెప్పిన తర్వాత చెబుతాను. ఆ తర్వాత లక్ష్మీనారాయణగారు యింకొక మాట చెప్పినారు. చాలావరకు యేవైతే నష్టాలు వస్తున్నాయో దానికి ముఖ్యకారణం మిస్‌యూజ్ అనండి లేకపోతే దానిని సక్రమంగా ఉపయోగించకపోవడంవల్ల, బస్సు బాడీలు, చేసిస్, స్పేర్‌పార్ట్సు వీటి విషయం చెప్పడం జరిగింది. నేను చెప్పేదేమిటంటే యివన్నీ కేపిటల్ ఖర్చు క్రింద వస్తాయి. కనుక యివి యెక్కడనో కొనే అవకాశం లేదు. ఇందులో నుంచి పర్‌చేజెస్ విషయం టోటల్ వరకే పరిమితం అవుతుంది. 1980—81 లో రూ. 640.73 లక్షలు ఖర్చు అయితే 1981-82 లో 556.39 లక్షలు ఖర్చు అయింది. ఇందులో నుంచి లోకల్ పర్చేజస్ చేయడం జరిగింది. 1980-81 లో సుమారు రూ. 95 లక్షలు, 1981-82 లో రూ. 49 లక్షలు ఓపెన్ పర్చేజస్ చేయడం జరిగింది. ఇందులో లేనిదని 10 పర్సెంటు కన్నా తక్కువ యేదైతే ఉందో అంతవరకు బయట కొనడం జరుగుతోంది. కనుక రూ. 48, 49 లక్షల వరకు లోకల్ పర్చేజస్ చేయడం జరుగుతోంది. కనుక దీనివల్ల ఆందోళన చెందవలసిన అవసరంలేదు. మిగిలినవి యెప్పుడయితే కొనడం జరుగుతోందో అది ఒక కంపెనీ ద్వారానో, ఆ తర్వాత గవర్నమెంటు ద్వారా లేకపోతే ఇండియన్ ట్రాన్స్‌పోర్టు అసోసియేషన్‌లో యేదైతే ఉందో దాని ద్వారా వ్యవహారం జరుగుతోంది. కనుక దీనిని గురించి సందేహపడవలసిన అవసరంలేదు. దీనిని బాగుచేయాలనే మాట గౌరవ సభ్యులు సలహాలు యిచ్చారు. ఇంకా ఏమైనా సలహాలు వుంటే అవికూడా అమలులో పెడతానని మనవి చేస్తున్నాను. ఎం. వి. కృష్ణారావుగారు ఒకమాట చెప్పారు. అవనిగడ్డకు సంబంధించి చాలావరకు చెప్పారు. అవనిగడ్డకు సంబంధించినంతవరకు డిపో యేదైతే వుందో అది గిడ్డెన్ లే అవుట్ వగైరా శాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. ఆ తర్వాత డిపో డిజైన్ have been finalised.

ఆ కార్యక్రమం తొందరగా చేపట్టబోతున్నామని మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు సి.ఎన్. రెడ్డిగారు మంథెనకు సంబంధించినంతవరకు ఆ డిపో విషయం చెప్పారు. మహదేవపూర్ విషయం కూడా చెప్పారు. దీనికి చెప్పేదేమిటంటే 1983-84లో ఆలోచించడానికి వీలు వుంది. కాని ప్రభుత్వం రోడ్డు రవాణాకు సంబంధించినంతవరకు యీ కార్యక్రమం చేపట్టే అవకాశంలేదు. కాని మంథెన యేదైతే వుందో అది వెంటనే చేపడతామని మనవి చేస్తున్నాను. రిక్రూట్‌మెంటు వ్యవహారం మొదటే మనవి చేశాను. మత్స్యేంద్రరావుగారు గుంటూరు పట్టణానికి సంబంధించినంతవరకు ట్రాన్స్‌పోర్టు బస్సుల గురించి సెలవిచ్చారు. అవి టెంపరరీ పర్మిట్లపైన 6 బస్సులు నడపాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఆర్. టి. సి. ఆ కార్యక్రమం చేపట్టింది. దురదృష్టవశాత్తు ప్రయివేటు ఆపరేటర్స్ హైకోర్టుకు వెళ్ళి అక్కడనుంచి స్టే తేవడంవల్ల ఆ కార్యక్రమం కుంటుపడింది. ఆ స్టే వెకెట్ చేయడానికి ప్రభుత్వం కృషిచేస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. కొండయ్యగారు డీలక్స్ బస్సులు నడపడంలేదని అన్నారు. అసిఫాబాద్-బోథ్ వెళ్ళే డీలక్స్ బస్సు, గోదావరిఖనికి సంబంధించిన డీలక్స్ బస్సుగాని, అక్కడనుండే బయలుదేరుతాయని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రతి స్థలమునుండి ఒక డీలక్స్ బస్సు నడవాలి. లేకపోతే ఎయిర్ కండిషన్ బస్సు నడవాలంటే, ప్రస్తుతము ఆర్.టి.సి.కున్న ఆర్థిక దుస్థితివల్ల నడపడం కష్టమవుతున్నది. ఎప్పుడయితే రవాణా సంస్థయొక్క ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుపడుతుందో, ఆ తరువాతనే ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపడుతామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. నారాయణరెడ్డి (చిన్నూరు-SC) :— అసిఫాబాదు, గోదావరిఖనినుండి వెడితే, అక్కడనుండే బస్సు పూర్తిగా నిండి వస్తుంది. కరీంనగరులో ఏ ఒక్క ప్యాసింజరుకు కూడా ఎక్కేటందుకు అవకాశముండదు. కరీంనగరు జిల్లా హెడ్‌క్వార్టర్, అక్కడ రైల్వే లైను లేదు. అందువల్ల అక్కడనుండి ప్రత్యేకంగా సూపర్ డీలక్స్ బస్సు వేయడం మంచిదని మా మిత్రులవారు కోరినారు.

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు :— వేయకూడదని నేను అనడంలేదు. ఆర్థిక పరిస్థితి సరిగా లేదు. ఇపుడు సూపర్ డీలక్స్‌లు నడుస్తున్నాయి. అక్కడ నుండే కొత్తగా వేయాలంటే....

శ్రీ సి. నారాయణరెడ్డి :— మాకు కరీంనగర్‌లో బస్సు దొరకలేదు. అక్కడ నుండే ఫుల్‌గా భర్తీ అయి వస్తుంది.

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు :— వారికోరిక ఏదైతే వుందో **I will see that is complied with.** గౌరవ సభ్యులు డా॥ చంద్రమౌళిగారు రోడ్డు రవాణా సంస్థను

ఏ విధంగా బాగుచేయగలుగుతామనేమాట చెబుతూ, దానికి సంబంధించిన ట్రాన్స్‌పోర్టు డిపార్టుమెంట్ ప్రయివేటు బస్సుగాని, కాంట్రాక్ట్ బస్సుగాని, లేదా లారీలవ్యవహారం వాటిని ఆపాలనివారుచెప్పారు. వారి సూచనప్రకారం, ఇంతకుముందే ఆ కార్యక్రమాన్ని అమలు పెట్టడం, దానికి భిన్నంగా ఎవరయినా వ్యవహరిస్తే వారిపై చర్య తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను. చీరాలకు డీలక్స్ బస్సు కావలెనని కూడా వారు అడిగారు. బస్సు కావాలనడంలో నాకు అభ్యంతరము లేదుగాని, వచ్చిన యిబ్బంది ఏమిటంటే, ప్రతి ప్లేస్‌నుండి డీలక్స్ బస్సు కావాలంటే, ఆర్.టి.సి. ఆర్థిక పరిస్థితి ఎంత మెరుగ్గా వుందో గౌరవ సభ్యులకు బాగా తెలుసు. ఆర్.టి.సి ఆర్థిక ఇబ్బందులు సభ్యులకు బాగా తెలిసి వుండికూడా అందరూ ఒకేసారి కోరడం ఆర్.టి.సి.కి యిబ్బందిగా పరిణమిస్తున్నవి. కాబట్టి కొంతకాలము ఓర్పుతో, సహనముతో వున్నట్లయితే ఆ విషయాన్ని చూస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. మదనపల్లి తాలూకా, పుంగనూరులో బస్ డిపో కావలెనని కె. వి. పతిగారు అడిగారు. అక్కడనుండి 20 కి.మీ. దూరం, తమరికి తెలుసు. మదనపల్లి వుంది. అక్కడ డిపో వుంది. బస్సుడిపో పెట్టడంలో నాకు అభ్యంతరము లేదుగాని, ప్రతి జాగాలో బస్సుడిపో పెట్టే పరిస్థితిలో ఆర్.టి.సి. లేదు. ఎక్కడెక్కడ అయితే డివిజన్ స్థాయిలో, జిల్లా స్థాయిలో లేవో, అక్కడ పెట్టవలసిన అగత్యము ఏర్పడినపుడు, పతిగారు చేసిన కోరికను ఆలోచిస్తాను. వారు యింకోమాట చెబుతూ, ఏవైతే ఇంటర్‌స్టేట్ లారీలు వున్నాయో, కర్నాటకకు సంబంధించినంతవరకు పర్మిట్స్, వాటిపైన 10 పర్సెంట్‌వరకు కౌంటర్ సిగ్నేచర్ చేయటానికి మనకు వీలుంది. తాత్కాలికంగా అటువంటిది వుంటే తప్పకుండా ఆలోచనచేసి, దాన్ని పూర్తిచేస్తాను.

శ్రీ కె.వి పతి :— అక్కడ ఆరు డిపోలనుండి బస్సులు నడుస్తున్నాయి. తమరికి తెలుసు. అక్కడనుండి నడిచే బస్సులన్నీ కూడా ఎక్కడ వడితే అక్కడ నిలబడిపోయే బస్సులే. అందువల్ల ప్రయాణికులకు యిబ్బందిగా వుంది.

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు :— వారి పరిస్థితిని నేను అర్థము చేసుకొన్నాను ఆరు డిపోలు చుట్టుప్రక్కల వున్నాయి. 7వ డిపో కావాలంటే ఇతర వాటి విషయమేమిటి? ఇతరచోట్ల బస్సుడిపోలు కట్టే ప్రసక్తి వచ్చినపుడు తప్పకుండా తమరి కోరికను మన్నిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— మంత్రిగారు సాధారణంగా, ఏదయినా అదనంగా సౌకర్యము కావాలంటే, తప్పకుండా ఆలోచనచేస్తాము అని చెబుతూ ఒక షరతు పెడుతున్నారు. అది ఏమిటంటే 'ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుపడినపుడు' అని అంటున్నారు. మెరుగుపడడం మనము బ్రతికి వుండగా జరుగుతుందాయని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ సి. జగన్నాథరావు :— వారు నిరాశపడనవసరమేమీ లేదు. వారు అన్ని కష్టసుఖాలు చూచినవారు, చాలా అనుభవమున్నవారు. ఇది వారి హయాములోనే, అతి తొందరలోనే ఆర్.టి.సి; మంచి స్థాయిలోకి వస్తుందని వారికి హామీ యిస్తున్నాను. వారు నిరాశచెందుతారని నేను అనుకోను. మల్లికార్జునరావుగారు మంచి సలహా యిచ్చారు. ఒక బస్సువున్న పక్షంలో దానికి ఒక డ్రయివరునో, కండక్టరునో బాధ్యులుగాచేసి అప్పజెప్పినట్లయితే సమంజసంగా వుంటుంది. ఎఫిషియన్సీ పెరగడమే కాకుండా వారి మంచి చెడ్డలు చూడడానికి అవకాశముంటుందని అన్నారు. బస్సు సంబంధించినంతవరకు, డ్రైవర్, మెకానిక్ వారిద్దరికే బాధ్యత వుంటుంది. కండక్టరు మాత్రము మారుతూ వుంటారు. కండక్టరుకు డైరెక్టుగా దానితో సంబంధం లేదు గనుక, అతనిని బాధ్యత చేయడం అనవసరము. కనుక ఆ విధంగా ఉన్నట్లయితే వ్యవహారము సక్రమంగా జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను మల్లికార్జునరావుగారు సత్తెనపల్లికి సంబంధించి మాట్లాడారు. అక్కడ బస్సుడిపో స్టార్టుచేయడం జరిగింది. Land is being acquired. పిడుగురాళ్ళవద్ద స్థలాన్నికూడా తీసుకోవడం జరుగుతుందని మన విచేస్తున్నాను

శ్రీ జి. మల్లికార్జునరావు :— మీరు పిడుగురాళ్ళవద్ద స్థలము కొనాలంటే ఈ పరిస్థితులలో కష్టము. అక్కడ ఎకరా కావాలంటే 10 లక్షలు 20 లక్షలు కావలెను. ప్రభుత్వ భూమి వుంది. మేము ఇస్తామని 8 సంవత్సరాలవెనక చెప్పాము. అయినప్పటికి దానిమీద చర్య తీసుకోలేదు. లేడీస్ యూరినల్స్‌కు వెళ్ళాలంటే కష్టంగా వుంది. మేము స్థలము ఇస్తాము. అది మంచి బిజినెస్ సెంటర్. త్వరలో ఏదయినా ప్రయత్నము చేస్తారా ?

శ్రీ సి. జగన్నాథరావు :— వారి సూచనను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇస్తాను. గడ్డెన్నగారు భహిసా సంబంధించినంతవరకు అక్కడ బస్సుడిపో ఖాయం చేయమని అడిగారు. అది మంజూరు చేశాము. స్థలము అక్విజిషన్‌లో వుంది. వారు యింకొకటి అడిగారు. మరుగుదొడ్లు లేవని అన్నారు. అది నిజమే. ఒకవైపు డిపోలు కట్టుకుంటూ, రెండవవైపు ఇది చేయడం వృధా ఖర్చు అవుతుంది. ఓపిక పట్టుకోండి, బస్సుడిపో పూర్తి అవుతుంది. గౌరవ సభ్యులు సెలవిస్తూ రామన్నపేట, హుజూర్‌నగర్, చెండూరులకు సంబంధించినంతవరకు బస్సుడిపోస్ కావాలని అన్నారు. 83-84 వరకు మేము తీసుకునే పరిస్థితిలో లేము. అపుడు ఈ కార్యక్రమం తప్పకుండా చేబడతామని మనవి చేస్తున్నాను. తిరుమలయ్యగారు కూడా వికారాబాదులో ఒక డిపో పెట్టాలని

అడిగారు. పదేపదే నేను ఒకేమాట చెబుతూ వుంటే కొంత హాస్యాస్పదంగా వుండవచ్చు. అందువల్ల గౌరవసభ్యులు నన్ను అర్థము చేసుకుని వత్తిడిచేయరని అనుకొంటున్నాను.

7.00 p.m. శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— పరకాల యిపుడు హెడ్‌క్వార్టర్సు అయింది. అక్కడ బస్సుడిపో విషయంలో మంత్రిగారు ఏమీ చెప్పలేదు.

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు :— అక్కడ బస్‌స్టేషన్ కంప్లీట్ చేశాము. బస్ డిపోకు ల్యాండు ఎక్విజిషన్ కార్యక్రమం జరుగుతోందని చెప్పేలోపలనే గౌరవసభ్యులు ఆదుర్దా ఎందుకు పడుతున్నారో నాకు తెలుసు. తమ హయాంలోనే అక్కడ బస్‌డిపో ఏర్పాటు చేయాలని వారి అభిలాష. అందులో తప్పు ఏమీ లేదు.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి : పరకాలలో వెంగళరావుగారి టైములోనే బస్ డిపోకొరకు శంకుస్థాపన చేశారు. ఆర్. టి. సి. చైర్మన్ శ్రీ నరసింహారావుగారు 1981లో ఇనాగరేట్ చేస్తామని తెలుపు యిచ్చారు There is an assurance given by your Ex-Chairman but you are not honouring his letter.

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు :— పరకాలలో ల్యాండు ఎక్విజిషన్ కార్యక్రమం జరుగుతోంది. గౌరవసభ్యులు యీ కార్యక్రమం పూర్తి కావడానికి టైము ఫిక్సుచేశారు. కాని వారు అంత ఆందోళన చెందవలసిన అవసరంలేదు. తరువాత హనుమకొండనుండి సోమవారంవరకూ... ...

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— ఆ రూటుకు 1978లోనే నోటిఫికేషన్ అయినది ఇపుడు 1982 సంవత్సరంలో ఉన్నాము. ఎప్పుడు హనుమకొండనుంచి సోమవారం వరకూ ఆర్.టి.సి. బస్సులను నడుపుతారు? ఎపుడు నోటిఫికేషన్ మీద విచారణ పూర్తిచేస్తారు ?

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు :— దానికి సమాధానం యతిరాజారావుగారికి చెప్పాను. ఆ రూటులో బస్సులు నడుస్తున్నాయి.

శ్రీ ఎస్. యతిరాజారావు (చెన్నూరు) :— ఇపుడు ఆర్. టి. సి. బస్సులు నడవడంలేదు. నడిచే బస్సులనే ఆపుచేశారు. ఆర్.టి.సి. వారు పర్మిట్సులేవని ఆపు చేశారు. అందువల్లనే నేను ఆందోళనతో మాట్లాడినాను. అక్కడ హైదరాబాద్, వరంగల్, సూర్యాపేట, హనుమకొండలనుండి 4 రూట్లలో బస్సులు ఆపివేయడం జరిగింది.

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు :— నేను తప్పకుండా ఆ విషయం పరిశీలన చేయిస్తాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— సోమవారం చాలా ఏరియాలకు కూడలి. ఆ రూటును జాతీయం చేస్తామన్నారు.

శ్రీ ఎస్. యతిరాజారావు :— ఇప్పుడు సోమవారం ఏరియానుండి ప్రయివేటు వారు బస్సులు నడుపుతున్నారు. కాని సోమవారంనుంచి మహబూబాబాద్ వరకూ ఏ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి బస్సులు నడుపుతూ ఆపు చేశారు. ఆ విషయాన్ని యిక్కడ జనార్ధన రెడ్డిగారు కూడా చెప్పడం జరిగింది. అది నా నియోజకవర్గంకూడా.

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు :— అందువల్లనే నేను ఆ విషయాన్ని పరిశీలన చేయిస్తానని చెబుతున్నాను.

శ్రీ బి. రామారావు :— సోమవారం ఏరియానుంచి వచ్చే సోమవారంలోపల అయినా నిర్ణయం తీసుకుంటారా ?

(నవ్వులు)

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు :— గౌరవసభ్యులు ఎల్లయ్యగారు మాట్లాడుతూ వారి ఏరియాలో ఒక మోడరన్ బస్సుడిపో కట్టాలని చెప్పారు. అయితే అక్కడ యిదివరకు ఒక బస్సుడిపో వుంది. దానిని రినోవేటు చేయడంజరుగుతుంది. తరువాత బస్సు స్టేషన్‌ను చీమకుర్తిలో కట్టాలని గౌరవసభ్యులు కోరడం జరిగింది. అది 1983-84లో టేకప్ చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవసభ్యులు నారాయణస్వామిగారు తమ ముగింపు ఉపన్యాసంలో వారు చెప్పిన తరువాత కూడా ఆర్.టి.సి. జనరల్ మేనేజరుతో వారు మాట్లాడిన తరువాత కూడా ఏ చర్య తీసుకోలేదని అన్నారు. నేను వారికి హామీ యిచ్చేది ఏమిటంటే వారు చెప్పిన తరువాత కూడా ఏ చర్య తీసుకోని జనరల్ మేనేజరుకు ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ యిస్తాను.

Sri C. Jagannatha Rao :— Sir, I will get it examined but as far as I am concerned, I will see that necessary instructions are given. Necessary instructions were given but if they have not been carried out by the concerned officers, I will see that immediate action is taken against the erring officer. I can assure you that if any such lapses have been done by any officers or if these lapses were done even after the instructions have been

given by the R.T.C. General Manager, necessary action will be initiated against the erring officers.

ఈ విధంగా ఎన్నో కార్యక్రమాలు రవాణాసంస్థకు సంబంధించినంతవరకూ దానిని ఏ విధంగా అభివృద్ధి పరచాలి అనేది యిక్కడ చాలామంది సభ్యులు చెప్పారు. సాధ్యమైనంతవరకూ అందరి సహకారంతో యీ సంస్థను అభివృద్ధి పరచడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అప్పుడప్పుడూ గౌరవసభ్యులు కూడా ఏ మైనా లోపాలు జరిగితే అధికారులతో చెప్పడంగాని, నా దృష్టికి తీసుకురావడం కాని చేస్తే దానిపైన తక్షణ చర్య తీసుకుంటాను. ఈ సంస్థను అభివృద్ధి పరచడానికి పాలకపక్షమువారు, ప్రతిపక్షము వారు అనే భేదం లేకుండా సహకరించాలని కోరుతూ గౌరవసభ్యులు యిచ్చిన కట్ మోషన్స్‌ను ఉపసంహరించుకోవలసిందిగా కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. నరసింహారెడ్డి :— నేను చౌటుప్పలగురించి చెప్పాను. అక్కడ గవర్నమెంటు స్థలం కూడా ఉంది. అక్కడ బస్‌స్టేషన్ నిర్మాణానికి ఎన్నోసార్లు చెప్పడం జరిగింది. ఇపుడు మునుగోడు తాలూకా అయినది, అక్కడ చాలా రద్దీగా ఉండి చాలా బస్సులు అక్కడకి వస్తున్నాయి. అందువల్ల చౌటుప్పల వరకూ కూడా చాలా రద్దీగా ఉండి రోడ్డుకు యిరువైపుల మరుగు లేదుకాబట్టి టెంపరరీగా అయినా గవర్నమెంటు స్థలంలో మరుగుదొడ్లు కట్టిస్తారా ?

శ్రీ సి. జగన్నాథరావు :— ప్రతీ జిల్లాకు యీ బస్సు స్టేషన్స్‌గాను ఒక లక్షరూపాయలు ఆర్.టి.సి. తరపునుంచి కేటాయించడం జరిగింది. దానిలోనే మరుగుదొడ్లుకూడా కట్టే అవకాశం ఉంది. ఈ కార్యక్రమాన్ని గ్రామపంచాయితీ గాని, టౌన్ కమిటీ వారికి గాని అప్పగించే ఉద్దేశ్యంతో ఉన్నాము. డబ్బు ఎక్కువ తక్కువ అయినా మైన్‌టెనెన్సుకూడా వారే చేసుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఉత్తర్వులు జారీచేస్తాము. చౌటుప్పల విషయంలో ప్రత్యేకంగా గౌరవసభ్యులు చెబుతున్నారు కాబట్టి నేను దానిని నోట్ చేసుకున్నాను.

శ్రీ ఎ. వరదారెడ్డి :— మంత్రిగారు స్థానికసమస్యల గురించి చెప్పారు. కాని మొత్తం ఆర్.టి.సి.కి వచ్చిన రు. 15 కోట్ల నష్టం ఏ విధంగా భర్తీ చేస్తారో అనేది వారు క్లియర్‌గా చెప్పలేదు.

శ్రీ సి. జగన్నాథరావు :— అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు డా. చెన్నారెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్న సమయంలో యీ జోనలైజేషన్ సమస్య రావడం జరిగింది. ప్రతిపక్షాలతో యీ సమస్యపై చర్చించడం జరిగింది. అ తరువాత, ఇది చెయ్యడం

సమంజసం కాదు. వర్కర్సుకుగాని, ప్రజలకుగాని వుపయోగకరం కాదని గౌ. సభ్యులు చెప్పిన తరువాత యీ స్కీమును ఎబాండన్ చెయ్యడం జరిగింది. గౌ. సభ్యులంతా అంగీకరిస్తే నాకు అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ జయరాములు (వనపర్తి) :— అధ్యక్షా, వనపర్తి డిపో "48"లో కట్టారు బస్సు డిపోకు, బస్సు స్టేషన్‌కు 6 మైళ్ళ దూరం వుంది. సంవత్సరానికి 4 లక్షల రు.లు ఖర్చు అవుతున్నది. ఆయిల్‌కు యితరత్రా. డిపో కొరకు స్థలం ఎక్వయిర్ చేశారు. 82-83లో దానిని నిర్మిస్తారా ? బొంబాయి, మద్రాసులకు తిరిగి బస్సులు వేశారు. ప్రైవేటు బస్సులు వేశారు. లాంగ్ రూట్సులో ఎక్కువ లాభాలు వస్తాయి కాబట్టి ప్రభుత్వం బస్సులు వేస్తారా ?

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు :— లాంగ్ రూట్సు, షార్టు రూట్సులలో కూడా పాసింజర్సుకు, రవాణాకు ఎంతవరకు అవసరమో చూడడం జరుగుతుంది. రోడ్డు సౌకర్యం వుంటే ఎక్కడయినాసరే బస్సులు వెయ్యడానికి అభ్యంతరం లేదు. వారు 4 లక్షలు ఖర్చు అవుతుంది అన్నారు. వనపర్తి విషయంలో. నాకు అభ్యంతరం లేదు. ఐతే ఆర్థిక విషయం కూడా చూడాలి కాబట్టి, సమయం వచ్చినపుడు తప్పక ఆలోచిస్తాం.

జి. మోహన్‌రెడ్డి :— నార్కట్‌పల్లి బస్సు స్టేషన్ విషయం నేను చెప్పాను నల్గొండ నుంచి నాగార్జునసాగర్ రోడ్డులో కనీసం ఒక్క చెట్టు కూడా లేదు. 40, 50 గ్రామాలున్నాయి. ఒకటి రెండు షెల్టర్సు కడితే ప్రజలు సంతోషపడతారు. ఆ విధంగా చేస్తారా ?

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు :— ప్రతి జిల్లాకు లక్ష రు. లు కేటాయించామని చెప్పాను. అందులో మీ ప్రపోజల్ వుంటే, జిల్లా స్థాయిలో అది చేసుకోవడానికి అవకాశం వుంది.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— మంత్రిగారు చాలా వివరంగా, సభ్యులు చెప్పిన వాటికి కష్టపడి సమాధానం చెప్పడానికి ప్రయత్నించారు. కొంత విచిత్రంగా కూడా వుంది. నా పాయింట్ ఏమిటంటే ఆర్.టి.సి. ప్లస్ ప్రైవేటు కాంట్రాక్టు బస్సులు తిరుగుతున్న రూట్సులో చాలా మోసం జరుగుతున్నది. క్రిందిస్థాయిలో ఆర్.టి.సి. ప్రైవేటు వారి మధ్య కుమ్మక్కు జరుగుతున్నది. ఈ రెండూ నడుస్తున్న చోట ప్రైవేటు

వాటిని విత్‌డ్రా చేసి ఆర్.టి.సి. తీసుకునేట్లుగా అన్ ఎకనమిక్ రూట్సులో తప్ప-లలాంటి వాటిని తీసుకోవడానికి యాక్షన్ తీసుకుంటారా ?

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు :— ఇలిసిట్‌గా నడుస్తున్న కాంట్రాక్టు కారేజెస్, స్టేట్ కారేజెస్ ఇతరత్రా ఇటువంటివాటిపై కఠినచర్యలు తీసుకుంటామని మనవి జేస్తున్నాను. 750 బస్సులకు సంబంధించి-ప్రయివేటు, స్టేజ్ కారేజెస్ ఇతరత్రా వాటికి సంబంధించి లైసెన్సులు సస్పెండ్ చెయ్యడంగాని, జరిమానాలు వెయ్యడంగాని—ఆ రకంగా చర్య తీసుకోవడం జరిగిందని మనవి జేస్తున్నాను. ఇంకే విధంగా చేస్తే బాగుంటుందో కూడా సభ్యులు సూచిస్తే వాటిని అమలుజరపడానికి నాకు ఆక్షేపణలేదని కూడా నేను మనవి జేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— ఆర్.టి.సి బస్సులపై వున్న టాక్సును తగ్గించమని సూచించడం జరిగింది. ముందు ఆర్.టి.సి లాసెస్‌నుండి బయటపడాలి. జాతీయం చేసినందువలన ప్రజలకు ప్రయోజనం చేకూరాలి. ఇంతకుముందు అనేక సూచనలు నా ఉపన్యాసంలో చేశాను. వాటిని అమలుజరపడానికి ప్రయత్నించాలి.

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు :— వచ్చే సంవత్సరం బడ్జెట్ ప్రజెంట్ చేసేనాటికి ఇందులో 20 కోట్లు మినహాయింపు వస్తుందని మనవి జేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— మంత్రిగారు చాలా చాకచక్యంగా సమాధానాలు చెబుతున్నారుగాని, ఆర్.టి.సి విషయంలో మాత్రం తప్పించుకుంటున్నారు. ప్రయివేటు బస్సు రూట్సు యివ్వడంవలన వస్తున్న నష్టాన్ని ప్రజలపై రుద్దడం కాకుండా, ఆర్.టి.సి రూట్సు పెంచడం ద్వారా, ఇతరత్రా యీ నష్టాలను తగ్గించడానికి తీసుకోవలసిన చర్యలను తీసుకుని ప్రజలపై యీ భారాన్ని పడకుండా చెయ్యాలి. వచ్చే సంవత్సరం బడ్జెట్‌నాటికి 20 కోట్లు తగ్గిస్తామంటున్నారు నష్టాన్ని. ఆర్.టి.సి రూట్సు పెంచకుండా ఈ నష్టాన్ని తగ్గించగలమని మంత్రిగారు చెప్పగలరా ? అని నేను అడుగుతున్నాను.

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు :— ఈ భారం ఎవరో ఒకరు మొయ్యవలసి వస్తుంది. ముఖ్యమంత్రిగారి ఆధ్వర్యాన ఒక కన్సల్‌టేటివ్ కమిటీని ఏర్పాటు చేశాము. వారు యీ సమస్యలలోకి వెళ్ళి—ఏ విధంగా పెంచాలి, ఎంత పెంచాలి, పెంచకపోతే దీనిని ఎట్లా భర్తీ చెయ్యాలని విషయం పరిశీలన చేస్తారని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— ప్రతిపక్ష, ప్రభుత్వపక్ష సభ్యులతో ఏర్పాటుచేసిన కమిటీ ఏమైంది ? మంత్రిగారు ఇప్పుడు మరొక కొత్త కమిటీ గురించి

చెబుతున్నారేమిటి ? ముఖ్యమంత్రిగారికి సభకు రావడానికే టైము లేకపోయే, ఇంక యీ కమిటీ సమావేశాలు ఎట్లా జరుగుతాయని నమ్మమంటారు ?

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు :— ముఖ్యమంత్రిగారు హాజరు కాలేకపోయినా వారి తరఫున నేను చెబుతున్నాను.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ఈ విషయమై ప్రతిపక్షాలతో ఏర్పాటు చేసిన కమిటి ఉంది. ఆర్టిసికి వచ్చిన నష్టాలు తొలగించడానికి అనేక పద్ధతులు ఉన్నాయి. దీనిని సోషల్ సర్వీసుగా కూడా గుర్తించి సామాన్య ప్రజలపై భారం పడకుండా, నష్టాలు పూడ్చడానికి వేరే ఏ పద్ధతులు అనుసరించినప్పటికి ఇక ముందు రేట్లను పెంచము అని చెప్పగలుగుతారా ?

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు :— ప్రతిపక్షాలతో సలహా సంప్రదింపులు చేయడం జరుగుతుంది. ఈ సందర్భంలో ఒక మాట మనవిచేయాలి. కౌన్సిలులో ఇదే సమస్య వచ్చినప్పుడు ప్రతిపక్ష నాయకులు యజ్ఞనారాయణ గారు ఒక మాట అన్నారు. మా సలహాలు తీసుకొని ప్రయోజనం చూసి అమలు చేస్తామంటేనే మమ్మల్ని పిలవండి. లేక పోతే మమ్మల్ని పిలిచి ప్రయోజనం లేదన్నారు. సలహా సంప్రదింపులు తీసుకోడం జరుగుతుందే కాని వారు చెప్పిన ప్రకారం చేయడం జరుగుతుందనే హామీ ఇవ్వడానికి నేను సిద్ధంగా లేను. వారి సలహాలు తీసుకుని అందరికి ఆమోదయోగ్యంగా ఉండేట్లు చేయడం జరుగుతుందని చెబుతున్నాను. ప్రజలతో సంబంధం మాకు ఉంది. వారిని దూరం చేసుకోవాలని మాకు లేదు.

శ్రీ ఎం. శ్రీనివాసరావు (నాగర్ కర్నూల్) :— మోటారు వెహికల్ టాక్సును మినహాయించే అధికారం ఉంది ప్రభుత్వానికి. ఆర్టిసి విషయంలో ప్రభుత్వం ఆవిధంగా చేస్తుందా ?

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు :— ఇందుకోసమే హైపవర్ కమిటీని కాన్‌స్టిట్యూట్ చేసాము. ముఖ్యమంత్రి. ఆర్థిక మంత్రి, నేనూ, ఫైనాన్సు సెక్రటరీ, ట్రాన్స్‌పోర్టు సెక్రటరీ, హోం సెక్రటరీ. చీఫ్ సెక్రటరీ అందులో ఉన్నారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— బస్సు స్టాండులలో ఉన్న కాంటీన్లు ఎక్కువ లాభాలు తెచ్చుకోడం ప్రధానంగా పెట్టుకుని నడుపుతున్నారు. రేట్లు విషయంలో కాని క్వాలిటీ విషయంలో కాని ఏమీ బాగుండడం లేదు. ప్రయాణీకులు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. రేట్లు సరసంగా ఉండేట్లు క్వాలిటీ బాగుండేట్లు చూస్తారా ?

శ్రీ సి. జగన్నాథరావు :— ఏదో స్టేజిలో మీరు నా రెస్క్యూకు రావాలి. గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడిన తరువాత నేను సమాధానం చెప్పిన తరువాత మరల ఏమి ఉండవని అనుకోడం జరిగింది.

శ్రీ నరసింహారెడ్డి (సంగారెడ్డి) :— సంగారెడ్డి జిల్లా హెడ్ క్వార్టరు. అక్కడ బస్సు డిపోకు ఫౌండేషను వేసి నాలుగు సంవత్సరాలైనవి. ఎప్పుడు ప్రారంభించేస్తారు? ఎప్పుడు పూర్తి చేస్తారు ? మా జిల్లాలో కొన్ని తాలూకాలకు బస్సు స్టేషన్లు లేవు. దయ చేసి........

శ్రీ సి. జగన్నాథరావు :— జిల్లా స్థాయిలో డివిజను స్థాయిలో పాత తాలూకా కేంద్ర స్థాయిలో క్రొత్త తాలూకా కేంద్ర స్థాయిలో అదే వరసలో చేస్తాం అని చెప్పాను ఆ ప్రకారం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎం. ఎర్రయ్యారెడ్డి :— భద్రాచలం యాత్రికులు ఎక్కువగా వచ్చేచోటు. అక్కడ బస్సుడిపో బాగాలేదు. అక్కడ మరుగుదొడ్లు లేవు.

శ్రీమతి జి. ధనసూర్యావతి:— స్త్రీలకు బస్సులలో ముందుసీట్లు ఉంటున్నాయి. చంకన ఒక పిల్ల, కడుపులో ఒక పిల్ల, ప్రక్కన ఒక పిల్లను పెట్టుకుని ప్రయాణం చేయడం స్త్రీలను చాలా కష్టంగా వుంది. స్త్రీలకు ఇంకా ఎక్కువ సీట్లు ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను. కూర్చున్న మగవారు లేచి స్త్రీలకు కూర్చునే అవకాశం ఇవ్వడంలేదు. స్త్రీలకు ఎక్కువ సీట్లు రిజర్వుచేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఎర్రయ్యారెడ్డి :— అది పెద్ద సమస్య కాదు. ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇస్తాం.

శ్రీ ఎం. మానిక్‌రావు :— అధ్యక్షా, పూజ్యులు, పెద్దలు, స్నేహితులు 27 మంది ఈ డిమాండుపై మాట్లాడి ఎన్నో సలహాలు ఇచ్చారు. నేను అడిగిన డబ్బు ఆర్థికమంత్రి ఇవ్వలేదని రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పారు. నా భావననైనా చెప్పుకోడానికి సమయం వుంటుందేమో అనుకుంటే 60 నిమిషాలు బస్సులలో తిరిగి ఇప్పుడే రోడ్డు మీదకు వచ్చారు గౌరవ సభ్యులందరూ. నేను ఎక్కువ సమయం తీసుకోకుండానే చెబుతాను. గ్రామాలన్నింటికి రోడ్లు కావాలని పెట్టుకున్నప్పుడు ఆ కార్యక్రమాన్ని పూర్తిగా అమలుచేయాలంటే ప్రభుత్వ పాలసీతప్పు మరేమీకాదు. ఎన్ని సంవత్సరాల లోపల చేయగలుగుతామనేది వేరు విషయంకాని ఆ కార్యక్రమాన్ని పూర్తిచేయాలనే విశ్వాసం, ఆశ, చేయాలనే ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి ఉన్నాయని చెబుతున్నాను. మనకు

పంచాయతీరోడ్లు వున్నాయి, సమితి రోడ్లున్నాయి, జిల్లాపరిషత్తు రోడ్లున్నాయి, ఆర్-బి రోడ్లున్నాయి. 36188 కి.మీ ఆర్-బి రోడ్లున్నాయి. అందులో స్టేటు హైవేస్, నేషనల్ హైవేస్ వున్నాయి. ఈమధ్యనే 90300 కి.మీ జిల్లా పరిషత్తు రోడ్లు చేశాం. రాజేశ్వర రావు గారు చెప్పింది నేను కాదనడంలేదుకాని పోయిన సంవత్సరంకంటే ఎక్కువ కావాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ఇది చాలదు అని వారు చెప్పింది వాస్తవం.

ఏ రోడ్ కావాలన్నా డబ్బు సరిపోవడంలేదు. బి.టి. చేయాలంటే బిట్మిన్ కావాలి. 7. 30p.m. మెటల్ ఇదివరకు 100 రూపాయలు వుండేది ఇప్పుడు 450 అయింది. బిట్మిన్ 1500 వుండేది టన్ను రు. 3000 లు అయింది. రోడ్స్ మెయింటెనెన్స్, రిపేర్సుకు డబ్బు సరిపోవడంలేదు. ఈ సంవత్సరం 36 కోట్లు మెయింటెనెన్స్‌కోసము పెట్టాము. ఒక డివిజనులో ఎక్కువ ఖర్చు పెడుతున్నారు. ఒక జిల్లాలో ఎక్కువ ఖర్చు పెడుతున్నారు. రీజియన్‌వైజ్, వెనుకబడిన ప్రాంతాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని సమానముగా ఖర్చు పెట్టాలని మిత్రులు కొందరు చెప్పారు. ప్రతి జిల్లాలోను అన్ని రోడ్స్ బాగా వుండాలనేది నా అభిప్రాయము. మిత్రులు చెప్పినట్లుగా సమానముగా జిల్లావారీగా కేటాయించడానికి ఆలోచన చేస్తాము. రాయలసీమలో కిలోమీటర్ రోడ్‌కి లక్ష అవుతుంది. తెలంగాణా లో లక్ష అవుతుంది. సర్కారు జిల్లాలలో కిలోమీటరుకు 3 లక్షలు అవుతుంది. స్టాండర్డ్‌రేట్స్ లేనందువల్ల ఆర్ అండ్ బి డిపార్టుమెంటు కంట్రాక్టు ఓరియెంటెడ్‌వల్ల అవుతుందని చెప్పారు. ఇది ఒక్కటే డిపార్టుమెంటు వుంది. కంట్రాక్టర్స్ రావడంలేదు. గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. ఫస్టు క్లాస్, సెకండ్ క్లాస్, థర్డ్ క్లాస్ కంట్రాక్టర్లు అని పెట్టాలి. రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు సిరిసిల్ల రోడ్ ప్రస్తుతము అయ్యే పరిస్థితి లేకపోయినప్పటికి ఈ సంవత్సరం స్టార్టుచేసి పని పూర్తిచేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. దీని విషయంలో హైకోర్టుకు వెళ్ళారు. తరువాత కరీంనగర్, పెద్దపల్లి, గోదావరిఖని రోడ్ విషయం అలాగే బోధన ఏరియా, సింగరేణి కాలరీస్ ఏరియా ఇవన్నీ ఇండస్ట్రీస్ ఓరియెంటెడ్ ఏరియాలు. ఈ రోడ్స్‌కి కంట్రాక్టర్స్ రావడంలేదు. దీని పేటరన్ వేరుగా వుంది. రేట్స్ విషయం ప్రభుత్వ ఆలోచనలో వుంది. ఒక సీజనులో కావాలి, రెండు సీజన్స్‌లో కావాలి అని చెప్పారు గౌరవసభ్యులు. 3 సంవత్సరాలు ఎందుకు తీసుకుంటున్నారని అన్నారు. కంట్రాక్టరు టెండరు ప్రకారము చేయకపోతే నోటీసు యిచ్చి కంట్రాక్టును కాన్సిల్ చేస్తాము. టైము ప్రకారం రావడంలేదని ఇన్వెస్టిగేషనులో తేలినది. 5, 6 సంవత్సరాలు ఆర్ అండ్ బి వర్క్సులో అనుభవం వున్న కంట్రాక్టర్లకే యివ్వాలనే ఆలోచన వుంది. టెండరు వేస్తారు. ధర లేదని రాకపోతే నోటీసు యిచ్చి కాన్సిల్ చేయవలసి వుంటుంది. 6 మాసాల టైము వేస్ట్ అవుతుంది. రోడ్ భూమిపైన వుంది. రోడ్ వేయడం ప్రారంభించి

నపుడు కొన్ని సందర్భాలలో కోర్టుకు పోతారు. రెండు సంవత్సరాలు గ్యాప్ వచ్చేటప్పటికి 20 పర్సెంట్ ఎక్సెస్ అవుతుంది. టెక్నికల్ శాంక్షన్ చేసి పని ప్రారంభించినతరువాత ఎందుకు పూర్తిచేయడం లేదన్నపుడు ఒకటే కారణముకాదు అనేక యిబ్బందులు వున్నాయి. ల్యాండ్ ఆక్విజిషన్, తరువాత స్వాధీనములోకి తీసుకోవడం, అక్కడ మళ్ళీ రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు సహకారం కావాలి. మా డిపార్టుమెంటులోనే ప్రత్యేకముగా రెవెన్యూ అధికారులను పెట్టుకుని ల్యాండ్ ఆక్విజిషన్ కార్యక్రమము చేయాలని ఆలోచన చేస్తున్నాము. డిపార్టుమెంటుకు సంవత్సరానికి రెండున్నర కోట్లు నష్టము అవుతున్నది. పని ఆలస్యమవుతున్నది. ఎక్కడకు పోయినా ఎందుకు ఆలస్యము అవుతుంది అంటె కారణాలు వున్నాయని చెబుతున్నాను. సత్యనారాయణగారు ఆదోని రోడ్ విషయం చెప్పారు. క్వాలిటీ కంట్రోల్ వుండాలన్నారు. ఎస్.ఇ క్వాలిటీ కంట్రోల్ అని పోస్టు క్రియేట్ చేశాము దానిని ఇంకా స్ట్రెన్‌గ్తన్‌చేస్తే క్వాలిటీ కంట్రోల్ ఎలా వుండాలనేదానికి ప్రయత్నము చేస్తాము. గద్వాల-రాయచూర్ రోడ్ శాంక్షన్ అయినదని సమరసింహా రెడ్డిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. బడ్జెటులో 198 పేజీలో వుంది. లక్ష్మినారాయణగారు మిర్యాలగూడ-వజీరాబాదరోడ్‌విషయం చెప్పారు. ఈసంవత్సరం ప్లానులోలేదు. 1983-84 ప్లానులో ప్రయత్నం చేయవలసి వుంటుందని చెబుతున్నాను. ఎం.వి. కృష్ణారావుగారు కోస్టల్ రోడ్‌గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పారు. నేను గతసారి మంత్రిగా వున్నపుడు సదరన్ స్టేట్స్ మినిస్టర్స్ సమావేశము హైదరాబాదులో పెట్టి అందరు మంత్రులను పిలిపించి వారితో మాట్లాడి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఇచ్ఛాపురంనుంచి తడవరకు 988 కిలోమీటర్ల కోస్టల్ రోడ్ కావాలని కోరాను. ఇప్పుడున్న కేంద్ర మంత్రి వీరేంద్రపాటిల్‌గారితో మాట్లాడి మాకు కోస్టల్ రోడ్ కావాలని చెప్పాను. మిగతా అన్ని ప్రాంతాలలో కోస్టల్ రోడ్స్ వచ్చాయి. మా రాష్ట్రములోకూడ కావాలని చెప్పాను. ఇచ్ఛాపురంనుంచి తడవరకు నేషనల్ హై-వే దీనికి పేరలల్‌గా పోతుంది. మీకు దీనికి 200 కోట్లు కావాలి. రివైజ్డు ఎస్టిమేటు చేస్తే 280 కోట్లు కావాలి. 80 కిలోమీటర్ల రేడియస్‌లో నేషనల్ హై-వే పోయినపుడు 30 కిలోమీటర్ల దూరములో మరల కోస్టల్ రోడ్ అంటూ అవసరంలేదు, ప్లానింగ్ కమీషన్ ఒప్పుకొనడంలేదు అని వారు చెబుతున్నారు. మన ప్రభుత్వం తరపు నుంచి ఈ రోడ్ కావాలని చెబుతున్నాము. వేరే ప్రాంతాలలో యిచ్చారు. మాకు ఎందుకు యివ్వరు అని అడుగుతున్నాం. మీరు ఖర్చుపెట్టుకుని ఫీడర్ రోడ్‌క్రింద తీసుకొంటాము అంటే కేంద్రము ఆలోచన చేయవచ్చునని వీరేంద్రపాటిల్‌గారు, డైరెక్టరు జనరల్ ఆఫ్ రోడ్స్‌తోను మాట్లాడినపుడు అంటే దానిని నేను ఒప్పుకొనలేదు. ఈ కోస్టల్ రోడ్డుకు గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా క్లియరెన్స్ రావాలి. సి.ఎన్.రెడ్డిగారు కరీంనగర్, హైదరాబాదు, కరీంనగర్ రామగుండం రోడ్డు గురించి చెప్పారు. దీనికి

ఇప్పటికే క్లియరెన్స్ వచ్చి వుంది. రైల్వే స్టేషన్స్ లేని ప్రాంతాలలో రోడ్లను ముందు ఆలోచన చేయాలి. గవర్నమెంటు దానిని గూర్చి తీవ్రంగా పరిశీలిస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. సుబ్బారావుగారు రేపల్లె రోడ్ల విషయం చెప్పారు. రంగారావుగారు బ్రిడ్జి ఎక్రాస్ గుండేరు గురించి చెప్పారు. శాంక్షన్ చేశాము. టెండర్స్ కాల్ ఫర్ చేశాము. యతిరాజారావుగారు 17 కిలోమీటర్ల పాలకుర్తి రోడ్డు గురించి చెప్పారు. మిస్సింగు గ్యాప్ వుంది. Estimate has been called for. I think we will take up this జంగారెడ్డిగారు ఆర్టిస్ట్, నేనూ ఆర్టిస్టు, బెవిరిస్తూ మాట్లాడితే ఏమి లాభం ? ఎమౌంట్ సరెండర్ చేస్తున్నామన్నారు. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఎలాట్‌మెంట్ మనకు జనవరి, ఫిబ్రవరి నెలల్లో వస్తుంది........

శ్రీ సి. హెచ్. జంగారెడ్డి :— డబ్బు ఇస్తున్నారు కాని ఖర్చు కావడంలేదు.

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్‌రావు :— జంగారెడ్డిగారు చెప్పిన విషయాలన్నీ నోట్ చేసుకున్నాను. 27 మంది గౌరవసభ్యులు చెప్పిన విషయాలన్నీ వ్రాసుకున్నాను. వారు చెప్పిన విషయాలపై శ్రద్ధ తీసుకుంటాను. అధ్యక్షా, తమరు నాకు ఇచ్చిన సమయం తక్కువగా వుంది. సభ్యులందరూ చెప్పిన విషయాలపై వివరంగా సమాధానం చెప్పాలంటే సమయం చాలదు. వెంకట్రామయ్యగారు గుత్తిలో గెస్ట్ హౌస్ కావాలన్నారు. 3.75 లక్షలకు ఎస్టిమేట్ అయింది. మన రాష్ట్రంలో 334 గెస్టు హౌస్‌లు వున్నాయి. నెలకు 28000 రూపాయలు ఖర్చు అవుతుంటే 300, 600 రూపాయలకు మించి ఆదాయం రావడం లేదు. కేవలం సర్వీస్ మోటివ్‌తో చేస్తున్నాము. రామారావుగారు నందిగామ రోడ్డు విషయం చెప్పారు. వారికి సమాధానం పంపుతాను. ఈశ్వరరావుగారు గుంటూరు నగరి విషయం చెప్పారు. ఓవర్ బ్రిడ్జి విషయం చెప్పారు. టాక్స్ కలెక్టు చేయాలంటే లారీల వాళ్ళు లొల్లి పెడతారు. లా అండ్ ఆర్డర్ సమస్య వస్తుంది. రైల్వేవారు నాలుగు పిల్లర్సు వేస్తారు. వారు ఇచ్చేది నాలుగు లక్షలు అయితే ఎప్రోచ్ రోడ్సు వేయటానికి మనకు పది లక్షలు అవుతుంది. హైదరాబాదు నుండి వరంగల్లుకు పోవాలంటే మూడు, నాలుగు లెవెల్ క్రాసింగ్స్ వున్నాయి. మనకు ఎప్రోచ్ రోడ్సుకే ఖర్చు అవుతుంది.

శ్రీ కె. వరదారెడ్డి :— పారలెల్ లైన్సులో తగ్గించవచ్చుకదా.

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్‌రావు :— బై పాస్ రోడ్డు వేసి తగ్గించవచ్చు. అదీ చేస్తున్నాము. టోల్ టాక్స్ గురించి చెప్పారు. అది రివాల్వింగ్ ఫండ్‌గా వుంటుంది దీనిని తీసివేసేది లేదు. మన రాష్ట్రంలోనే కాదు. అన్ని రాష్ట్రాలలో ఇది వుంది. ఇష్టం వచ్చి పట్టు తీసుకుంటున్నారన్నారు. మాకు తేడాలు లేవు. Specific roads we have

fixed so that there is no difference. Roads are fixed on the basis of G.O.

శ్రీ సి ఎస్. రెడ్డి :— శాసనసభ్యుల వాహనాలపై టోల్ టాక్స్ విధిస్తున్నారు. అవి విధించకూడదు అని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్‌రావు — ఎమ్.ఎల్.ఏ.ల వెహికిల్స్‌పై విధించకూడదు అంటే ఎలా? మనం ఆదర్శంగా పే చేయాలి. In Maharashtra not only M.L.As, except Prime Minister, Vice President and President including the Ministers everybody is paying. శాసనసభ్యుడ్ని నేనే కడుతున్నాను. మీరెందుకు కట్టకూడదు అని ప్రజలకు చెబితే ఎక్కువ వసూలు అవుతుంది.

శ్రీ సి. ఎన్. రెడ్డి :— గవర్నమెంటు వెహికల్స్ విందులకు వినోదాలకు పోయేటప్పుడు వాటికి ఎగ్జమ్షనా, మేము మా నియోజకవర్గాలలో పర్యటన చేస్తే మాకు ఎగ్జంప్షన్ లేదా ?

Sri M Manik Rao :— I can assure you that the Member has given the suggestion on the floor just now దానికి ఆలోచన చేసి చెబుతాను. I cannot say immediately. బాగుండదేమోనని చెప్పి మనవి చేశాను. డాక్టరు చంద్రమౌళిగారు కోస్టల్ రోడ్ గురించి చెప్పారు. ఉన్న పరిస్థితి మనవి చేశాను చీరాల బైపాస్ రోడ్ ప్లానులో రావాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అది అవసరమే. కంజెస్టెడ్ రోడ్, వారు చెప్పిన బైపాస్ రోడు అవసరం. ఇంకా కొన్ని రోడ్సు గురించి చెప్పారు.

డాక్టరు ఎస్. చంద్రమౌళి :— రైల్వే ఓవరుబ్రిడ్జి గురించి చెప్పాను.

Sri M. Manik Rao : — That we are considering. రైల్వేవారి క్లియరెన్సు వచ్చిన తరువాత మొదలుపెడతాము. వైజాక్ ఛైర్మన్‌గారు ఎన్ ఎస్ ఎన్ రెడ్డిగారు నేషనల్ హైవేస్ అట్లా వున్నవి, యిట్లా వున్నవి అని చెప్పారు. వారికి వయస్సు ఎక్కువ అయింది. కోపం ఎక్కువ, వారు సలహా యిచ్చారు. నేను అక్కడికి పోయినప్పుడు పిలిపించుకుని మాట్లాడాను. వారు ఏమి అన్నారంటే నేషనల్ హైవే ఫీడరు రోడ్ మీరు చేయాలి అన్నారు. 200 అడుగుల విడ్తు కావాలని చెప్పారు. Tomorrow only I am prepared to vacate all the people, if the Mayor and all the Members agree. 24 గంటల్లో చేసివేస్తాము, నాకు పెద్ద ప్రాణ గండం. వైజాగ్‌లో నేషనల్ హైవే వుంది దాని ప్రక్కన గుడిశెలు వున్నవి. షాప్స్

పున్నవి. నేను పర్సనల్‌గా వెళ్ళినప్పుడు కలక్టరుగారు చూపిస్తే. పేదవారు వున్నారు హరిజనులు వున్నారు. మాణిక్‌రావుగారు తీసివేస్తున్నారు అని టెలిగ్రాములు రావడం, తగాదాలు రావడం జరిగింది. అది ఒక్కటే కాదు యీ రోజు చిత్తూరు గాని వరంగల్లు గాని ఆల్ డిస్ట్రిక్టు హెడ్‌క్వార్టర్సులో ఎక్కడెక్కడయితే నేషనల్ హైవేస్ పోతున్నాయో-స్టేటు గవర్నమెంటు తీసుకోవాలని గవర్నమెంటు ఆఫ్ యిండియా వారు చెబుతున్నారు. ఈ మధ్యన కలెక్టర్సు మీటింగులో చెబితే కలెక్టర్సు కొన్ని చర్యలు తీసుకుంటే ఎన్ని టెలిగ్రాములు వచ్చాయో చెప్పలేను. స్ట్రిక్టుగా ఆర్డరు వేసి టేకప్‌చేయిస్తే ఎన్నో ఎక్సు టెన్షన్స్ జరుగుతున్నాయి. పట్టణాల్లో రోడ్సు ప్రక్కన కిళ్ళీ షాప్స్, బార్ షాప్స్ వస్తున్నాయి. రోడ్‌కు ఆ వైపు నుండి యీ వైపుకు రావాలంటే మధ్యలో యాక్సిడెంట్సు అవుతున్నాయి. ఈ సెషనులోనే టైము వుంటే అమెండుమెంటు తెచ్చి we will clear that area completely. Nobody should intesvene on the highway. దానివల్ల బాగుంటుందని యీనవి చేస్తున్నాను. ఇక విఠల్‌రెడ్డిగారు, వారికి వయస్సు ఎక్కువ అయిపోయింది. కోపం బాగానే వుంది. ఇక్కడ కోపం వచ్చి మాట్లాడుతారు. అక్కడికి వచ్చి నా పని ఏమైంది అంటారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం మాకు యిచ్చిన డబ్బులో నుండి వారికి యీ సంవత్సరము 25 లక్షలు పటన్‌చెరువు నుండి దుబ్బాక, దుబ్బాక నుండి చిటుకుల స్కీమ్సుకు యిచ్చాము.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—ప్రధానమంత్రి ఇందిరా గాంధీగారి నియోజకవర్గం కాబట్టి ఇచ్చారు.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఇందిరాగాంధి గారి నియోజకవర్గం కానే కాదు. ఇందిరా గాంధీగారి పేరుతో యివ్వడం లేదు. ఆ ఏరియా కాదు.

శ్రీ యం. మాణిక్‌రావు :— ఆ ప్రాంతం బేక్‌వర్డు ఏరియా. గ్రామాలకు ప్రజలకు లాభదాయకంగా వుంటుందని యీ రోడ్ యివ్వడం జరిగింది. గౌరవసభ్యులకు ఇందిరా గాంధీగారు అంటే ఎలర్జిక్, 20 సూత్రాలు అంటే ఎలర్జిక్ ఎందుకో అర్థం కావడం లేదు. కర్నాటకలో సెన్సన్ అవుతున్నాయని పతి గారు చెప్పారు. We have also got the system. We have road-wise, district-wise cell. రోడ్‌వైజ్, డిస్ట్రిక్టువైజు, ట్రాఫిక్‌వైజు సెల్ వుంది. అది చేస్తున్నాము. చిత్తూరులో ఎఫెక్టివ్‌గా జరగడం లేదని వారు అన్నారు. యీ సంవత్సరం బాగా చేస్తున్నారు. మల్లిఖార్జునరావుగారు గుంటూరు జిల్లా రోడ్సు గురించి చెప్పారు. కొంత బేక్‌వర్డు ఏరియా

కొంత మినరల్ ఏరియా వుంది. We are seriously thinking. గురుజాల, విను కొండ చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతాలు. We are taking up that road also in this. గద్దన్నగారు చెప్పారు.

وهاں سرسوتی کا ٹمپل هے وهاں کچھ نہیں کرتے - میں ان سے کہنا چاهتا هوں که سب انکی بهی پوجا کرنا هوں - سرسوتی کی پوجا کرتا هوں اور بهگوان کی پوجا کرنا هوں -

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— మంత్రిగారు జవాబు వదిలిపెట్టి నటన మొదలు పెట్టారు.

శ్రీ యం. మాణిక్‌రావు :— ఆయన చెప్పిన భాషలో వ్రాసుకున్నాను. సరస్వతీ టెంపుల్ వుంది.

انهوں نے کہا که مانک راو صاحب بهول گئے - میں سرسوتی کو کیسے بهول سکتا هوں -

బాసర దగ్గర బ్రిడ్జి కొంత ఆలస్యం అయింది. కోర్టు కచేరీ వల్ల, ల్యాండు ఎక్విజిషన్ వల్ల ఆలస్యం అయింది, Road already under progress. It will be completed. అది కంప్లీటు అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

شری شیر لعل - مانک راو صاحب کو سرسوتی کا آشیرواد حاصل کئے هیں-

శ్రీ యం. మాణిక్‌రావు :—

شری مانک راو - مجهے سرسوتی کا آشیرواد حاصل هے اس لئے آج میں یہاں کهڑا هوں -

జంగారెడ్డిగారు వరంగల్, కరీంనగరములలో డబ్బు రిఫండు అయింది. ఎన్ ఇ లు ఖర్చు పెట్టలేదని చెప్పారు. దీనిని ఒప్పుకుంటున్నానని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— రు. 11 లక్షలలో 7 లక్షలు ఖర్చు పెట్టారు.

శ్రీ యం. మానిక్‌రావు :— వివరాల్లోకి పోవడంలేదు. ఆఖరున మాట్లాడిన నారాయణగారి ఆశీర్వాదం దొరుకుతుందనుకుంటే ఆ నారాయణస్వామిగారు కూడ

కోపంతో కాంగ్రెస్ గ్గరో ఏమి జరగలేదని, శ్రీకాకుళం వెనుకబడిన ఏరియా ఏమి చేయడం లేదని చెప్పారు. ఈరోజు ట్రైబల్ ఏరియాస్‌లో 7 జిల్లాల్లో 3360 కిలోమీటర్లది వున్నది. దానికి ప్రభుత్వము, కేంద్ర ప్రభుత్వముతో మాట్లాడితే 60, 70 లక్షలు పెట్టినా వంద సంవత్సరాలు అయినా చేయలేము....

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— ట్రైబల్ ఏరియా విషయం. ప్రభుత్వం షెడ్యూల్డ్ ఏరియా గుర్తించిన ప్రాంతం వేరు. దురదృష్టవశాత్తు శ్రీకాకుళం జిల్లాలో జమీందారీ ప్రాంతములో వున్న ఏరియాస్ షెడ్యూల్డ్ లిస్టులో లేవు. అది అడవి ప్రాంతం. మీరు చెప్పిన ప్రాతిపదిక మీద యిచ్చిన గ్రాంటు మేము చెప్పిన అడవి ప్రాంతాలకు అందదు. దయచేసి ఆ డిఫరెన్సు చూడాలి.

శ్రీ యం. మాణిక్‌రావు :— డిఫరెన్సు లేదు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— టెక్కలి ఫారెస్టు ఏరియా, పాతపట్నం, మందస ఎస్టేటు యివి అన్నీ ఫారెస్టు ఏరియాస్, షెడ్యూల్డ్ ఏరియాస్‌లో లేవు.

శ్రీ యం. మాణిక్‌రావు :— నేను శ్రీకాకుళం వెడుతున్నాను. ప్రత్యేకంగా ట్రైబల్ అండ్ నాన్ ట్రైబల్ ఏరియాస్‌లో వున్న లెజిస్లేటర్సును పిలిపించి, డిప్యూటీ-కలెక్టరు, మా ఆఫీసర్లను పిలిపించి మాట్లాడుతాను. ఇప్పుడు ఎంత డబ్బు వుంది ? సరిపోవడంలేదు. ట్రైబల్ ఏరియాస్‌కు వెయిటేజ్ యివ్వాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి వుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు వున్న డబ్బు సరిపోదు. మాస్టరు ప్లాను చూస్తే ట్రయిబల్ ఏరియాస్‌కు 18 కోట్లు కావాలి. ఆ మొత్తం ఇచ్చుటకు దాదాపు 50 సంవత్సరాలు పడుతుంది. ఈరోజుకు ట్రెయిన్సును చూడని ప్రాంతాలు ఎన్నో వున్నాయి. 5, 10 సంవత్సరాలలో అన్ని రోడ్సను కవర్ చేయాలని ప్రభుత్వానికి ఆలోచన వుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అడిగాను. ఒకటి, రెండు కోట్లు అడిషనల్‌గా ట్రయిబల్ ప్రదేశాలకు వేరే ఇవ్వాలని అడిగి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. 8-00 p.m. ఈ సెషను అయిన తరువాత ట్రయిబల్ ఏరియాకు ఒక ఇంజనీరింగు సెల్ ఎస్.ఇ లెవెల్‌లో వేరే పెట్టి చేయాలనే ఆలోచనవుంది. He is in charge for those of the Master Plan. ప్రయారిటీ ఇచ్చి 5 సంవత్సరాలలో తీసుకోవాలనే ఆలోచన వుంది. This is also definitely I am having. ఏ పద్ధతిలో చేస్తే బాగుంటుందని సెప్టెంబరు మూడవ వారంలో మీ సలహాలు తీసుకుని చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రోజున ఏదో ఎనౌన్సు చేయాలని కాదు. A meeting at Srikakulam will be held in the 2nd or 3rd week of September. చీఫ్ మినిస్టరుగారితో

మాట్లాడాను, ఫైనాన్సు మినిస్టరుతో మాట్లాడాను. ఆ 3 జిల్లాలవారి సలహాలు తీసుకొని చేస్తానని మనవి చేస్తున్నాను. శ్రీ రాజేశ్వరరావుగారు వేములవాడ రోడ్డుగురించి చెప్పారు. దానిని తప్పకుండా తీసుకుంటాము. దానికి డబ్బు లేదని సభ్యులు చెప్పారు. నిజమే డబ్బు లేదని నాకూ బాధగా వుంది. నేను ఎడ్జెస్టు చేస్తాను. ఫార్వర్డు ఏరియాస్‌లోని రోడ్సును బ్యాక్వర్డు ఏరియాస్‌లోని రోడ్సును సమానంగా చూస్తే ప్రయోజనం లేదని శ్రీ నారాయణస్వామిగారు చెప్పారు. బ్యాక్వర్డు ఏరియాస్‌కు వేరే ఇవ్వాలని అన్నారు. ఎలొకేషను ఇచ్చేప్పుడు ఆ విధంగా చూసే ఇస్తూ వుంటాము. అనంతపురంలో 1300 కిలోమీటర్లు ఒక డివిజనులో వుంది. అక్కడ ఇంకొక డివిజను కావాలని అంటున్నారు. వైజాగ్‌లో వర్కులోడ్ ఎక్కువ వుంది. ఇప్పుడు ఒక డివిజను కావాలని అన్నారు. శ్రీకాకుళంలో బ్యాక్‌వర్డు ఏరియా వుంది, రాయలసీమలో బ్యాక్‌వర్డు ఏరియా వుంది, తెలంగాణాలో బ్యాక్‌వర్డు ఏరియా వుంది అని చాలామంది గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. దీనికి క్రయిటేరియా ఏమిటని అన్నారు. ఆ రోడ్డుమీద ఎంత ఫ్లో వుంటుంది. ఆ రోడ్డు మీద ఎంత ట్రాఫిక్ ప్రతిరోజూ వుంటుంది అనేదానికి ప్రాముఖ్యత యిచ్చి గ్రాంటు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తుంది. అధ్యక్షా, తమరు ట్రయిబల్ ఏరియాగురించి చెప్పారు. 9 సమితులు వున్నాయి. ఆ సమితులకు రోడ్డు సౌకర్యంలేదని చెప్పారు. నేను అక్కడినుంచి డబ్బు తీసుకొని వస్తాను. I will see all other agencies also and we will do అని మనవి చేస్తున్నాను. స్నేహితులందరూ చెప్పినవాటికి సమాధానం చెప్పాను. వారు చెప్పింది నేను విన్నాను. అసలు నా బడ్జెటులో కట్ వుంది. నాకు ఈ కట్‌మోషన్సు అడ్డువస్తున్నాయి. వాటిని విత్‌డ్రా చేసుకుని ఈ బడ్జెటును ఏకగ్రీవంగా పాస్ చేయాలని సవినయంగా మనవిచేస్తూ అందరికీ మరొకసారి నమస్కారాలు తెలియజేస్తూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపేట) :— ఫీడర్‌రోడ్డుగురించి, పేరలల్ రోడ్డుగురించి మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నామని అన్నారు, చాలా సంతోషం. 200 కోట్లు అవుతుందని చెప్పడంవల్ల ప్లానింగు కమీషనువారు అభ్యంతరం పెడుతున్నారని అన్నారు. సైక్లోన్ వచ్చినా, ఒక డ్రౌటు వచ్చినా, ఫ్లడ్సు వచ్చినా కొన్ని వందలకోట్లు ఇస్తున్నారు. ఆ వందల కోట్లు ఆ ఫ్లడ్సులో కలిసిపోతున్నాయి. ఈనాడు నేషనల్ హైవేస్‌మీద యాక్సిడెంట్సు పెరిగిపోతున్నాయి. ఆర్.టి.సి బస్‌లు, ఇతర వాహనాలు పడిపోతున్నాయి. అందుచేత ఈ పేరలల్ రోడ్డుయొక్క ఆవశ్యకతను మంత్రిగారు గట్టిగా పట్టుపట్టి చేయించాలి. తడనుంచి ఇచ్ఛాపురంవరకు వున్న కోస్తల్ రోడ్డును వచ్చే ఎలక్షన్సులోగా-ఫిబ్రవరిలోగా పూర్తిచేయాలి. సోంపేటలో 30 బెడెడ్ హాస్పిటల్

బిల్డింగు కంట్రాక్టుకు ఇచ్చారు. ఆయన సుమారు రెండులక్షలు రూపాయలు రుణాలుపెట్టి కనిపించకుండా పోయాడు. ఆ బిల్డింగు పూర్తికాలేదు. దానినిగురించి మంత్రిగారు ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టాలి. మాజీ శాసనసభ్యుడు శ్రీ రంగదాసుగారు కొల్లాపూరు-గోపాల పురం రోడ్డు బ్రిడ్జిలో జరిగిన సిమెంటు కుంభకోణం గురించి రుజువు చేస్తానని అంటున్నారు. అందుచేత దానిమీద విచారణ పెడతారా, లేదా ?

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్‌రావు :— కోస్టల్ రోడ్సు విషయంలో నేను వీరేంద్ర పాటిల్ గారితో రెండు మీటింగులు పెట్టాను. I am not an illiterate man. వారు ఎన్ని సమాధానాలు చెప్పినా డైరక్టరు జనరల్ వచ్చినప్పుడు I have not agreed. అని గట్టిగా వారికి చెప్పాను. వారు నారమ్స్ ప్రకారంగా ఉండాలని అంటున్నారు. మీరు ఇప్పుడు గుజరాత్ కోస్టల్ రోడ్డు అంటున్నారు. You can see that road and this road. Just near to the sea coast that goes to different places. కృష్ణా గోదావరి నదులమీద ఎక్కువ బ్రిడ్జెస్ రావాలి. ఈ 250 కోట్లతో I have not left the matter. Still I am at it. అందుకే నేను మళ్ళ ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. హాస్పిటలు గురించి చెప్పారు. గౌరవనీయులయిన సభ్యులు ఒక మంచి కాంట్రాక్టరును తీసుకొని వస్తే నేను ఆ బిల్డింగును 6,7 మాసాలలో పూర్తి చేయిస్తాను. అక్కడ కాంట్రాక్టర్సు ప్రారంభించి వదలి పారిపోతున్నారు. అక్కడ నీళ్ళ వ్యవహారం ఏమిటో తెలియదు కాని వారు పారిపోతున్నారు. కాబట్టి వారు మంచి కాంట్రాక్టరు తీసుకొని వస్తే Fund is mine, contractor is yours.

శ్రీ బి. టి. ఎల్. ఎన్. చౌదరి :— అనంతపురం జిల్లాలో సెకండు డివిజను ఏర్పాటు చేస్తామని పోయిన బడ్జెటు సమావేశంలో మంత్రిగారు హామీ ఇచ్చారు. కాని ఈ రోజువరకు ఏర్పాటు చేయలేదు. అది ఎప్పుడు శాంక్షను చేస్తారు ? అనంతపురం జిల్లాలో దాదాపుగా 8 సంవత్సరాలనుంచి అన్‌స్పెంటు బ్యాలెన్స్ ఉన్న మాట నిజమా ? ఉంటే ఆ డబ్బు ఎక్కడ ఖర్చు పెడతారు ? ఆ విధంగా ఖర్చు కాకపోవడానికి బాధ్యులయిన వారిమీద చర్య తీసుకుంటారా ? ఆ డబ్బును ఈ సంవత్సరం అక్కడ ఖర్చు పెడతారా?

శ్రీ యం. మాణిక్‌రావు :— ఎంత అన్‌స్పెంటు బ్యాలెన్సెస్ ఉన్నాయో వెంటనే నేను చెప్పే పరిస్థితులలో లేను. అన్‌స్పెంటు బ్యాలెన్సెస్ ఎంత ఉంటే అంతా మిత్తితో ఇస్తాను. కావాలని అంటే 5% ఎక్కువ చేసి ఇస్తాను డివిజను గురించి చెప్పారు. I have already moved. Still I wish to onvince the Finance Minister and the Secretary. I am trying.

శ్రీ డి. రామారావు :— వత్సవాయి-చెవిటికల్లు రోడ్డు అడిగాము. నందిగామ-మధిర రోడ్డు అడిగాము. ఇవి చాలా ప్రాముఖ్యమైన రోడ్లు. అవి ఇంతవరకు మొదలు పెట్టలేదు. గుంటూరు జిల్లానుంచి ఖమ్మం జిల్లాకు కృష్ణాజిల్లా మీదుగా చాలా దగ్గర దారి. విజయవాడనుంచి భద్రాచలం వెళ్ళాలంటే 60 కిలోమీటర్ల దూరం తగ్గుతుంది, నందిగామ మీదుగా మధిరనుంచి వెళితే. అందుచేత దానికి ప్రాముఖ్యత యిచ్చి ఆ రోడ్డు వేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్‌రావు :— వీటికి ప్రధానమయినది డబ్బు. డబ్బు వుంటే ఏది కావాలంటే అది చేయవచ్చును. వారు రోడ్డు గురించి అడిగారు. అది తెలుసుకుని గౌరవ సభ్యులకు మంచి ఉత్తరం వ్రాసి పంపిస్తాను. దానికి వారినుంచి జవాబు వస్తే ఇంకొక ఉత్తరం వ్రాస్తాను. అది ఏ స్టేజిలో వుందో తెలుసుకుని వ్రాస్తాను. పోయిన సంవత్సరం మంత్రిగారు హామీ ఇచ్చారు, ఇప్పుడు ఏమి చేస్తున్నారంటే నేను చెప్పడం కష్టం. ఇప్పుడు వారు ఇన్ఫర్మేషను ఇచ్చారు, అది చూస్తాను.

శ్రీ జి. మల్లికార్జునరావు :— పుందుగల ఓడరేవు బ్రిడ్జి 75 మైళ్ళు కలిసి వస్తుంది. మీరు విజయవాడదగ్గర ఎట్లాగూ ఒక బ్రిడ్జి శాంక్షన్ అయింది అన్నారు. దానిని ఇక్కడికి డైవర్టుచేస్తే ట్రాఫిక్ మొత్తాన్ని హైదరాబాదుకు డైవర్టు చేయడానికి వీలుంటుంది. పుందుగుల ఓడరేవుదగ్గర బ్రిడ్జి కడితే అది షార్టుకట్ అవుతుంది.

శ్రీ ఎం. మాణిక్యరావు :— కృష్ణా సెకండు బ్రిడ్జి అది నేషనల్ హైవే. దానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం 8 కోట్ల 50 లక్షలు ఇచ్చింది. ఇక్కడ గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది ఇది స్టేటుది. దానికి డబ్బులు కావాలి అంటే పెడుతున్నాము. గుంటూరికిగాని మద్రాసుకిగాని రోడు డిస్టెన్సు తగ్గుతుంది.

శ్రీ సి.ఎస్. రెడ్డి :— మా వెనుకబడ్డ ప్రాంతం సమస్యపై రోడు రోలరునే పంపించినట్లు కనబడుతున్నది. మానేరు నుండి తాడిచర్ల బ్రిడ్జి అడిగినాము. మేము జాయింటు మెమోరాండం ఒకటి ఇచ్చినాము కొనుగోలు బ్రిడ్జికొరకు. మూడవది సింగ కోడూరు రోడ్, పెద్దపల్లి టు జగిత్యాల ఇవి అడిగినాము.

శ్రీ ఎం. మాణిక్యరావు :— దేనికైనా డబ్బులేదు, చేసే పరిస్థితి లేదు. నేను సి.ఎస్. రెడ్డిగారికి డిటేల్డ్ నోటు వ్రాస్తాను. వారిని కలిసినపుడు కూర్చుని మాట్లాడినాను.

శ్రీ కె. వరదారెడ్డి :— ల్యాండు ఎక్విజిషన్ గురించి హరిజన్సుకి హౌస్ సైట్సుకి అవలంభిస్తున్న ల్యాండు ఎక్విజిషన్ పద్ధతి వల్ల చాలా జాప్యము జరుగుతున్నది. మనం ఈజియస్టు మెథడు అవలంభించి జాప్యం జరగకుండా చూస్తారా ? వరంగల్ ఆర్ అండ్ బి సర్కిల్‌కి కేటాయించింది చాలవరకు లాప్సుచేసి ఇతర సర్కిల్సుకి పంపారు. అటువంటిది జరగకుండా చేస్తారా ?

ఎం. మాణిక్యరావు :— నేను మొదటే మనవిచేశాను. నేను డిటేల్ నోటు ఇస్తాను.

శ్రీ మోహన్‌రెడ్డి :— నల్లగొండనుంచి నార్కెట్‌పల్లికి రోడ్డు వైడెన్ చేయడం జరిగింది. నల్లగొండనుంచి కట్టమూరు, మునుగోడు బైపాస్ రోడ్సుగురించి ఈ సంవత్సరం తీసుకుంటారా ? ఓడపల్లి బ్రిడ్జి విషయం ఏమీ చెప్పలేదు.

శ్రీ ఎం. మాణిక్యరావు :— ప్రభుత్వం ఈ విషయం ఏక్టివ్‌గా కన్సిడర్ చేస్తున్నది.

శ్రీ బి. నారాయణస్వామి :— దొరగారు ఇంటికి 16 కిలోమీటర్లు అనవసరంగా రోడ్డు వేశారు అన్నారు. ఎస్.హెచ్ తూముకొండ వయా నాగామ్ 1967లో వర్షాలు పడి జీపు ఆగిపోతే బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు అక్కడ వుండిపోతే స్వతంత్ర పార్టీకి జై అంటే జీపు తోస్తాము అని త్రోశారు. ఆ రోడ్డు ఇప్పటికి అట్లాగే వుంది.

శ్రీ ఎం. మాణిక్యరావు :— అప్పడు నాకు తెలియదుగాని, ఇప్పుడు ఆ రోడ్డు చేస్తున్నాము. ఇప్పుడు మనం అందరం కలిసి జై అందాము.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి :— ఇప్పుడు హైదరాబాదుచుట్టు ఒక సర్క్యులర్ ట్రయిన్ వేయాలని ప్రపోజల్ వుంది. దానిని ప్రయివేటు సెక్టర్‌లో డెవలప్‌చేస్తే హైదరాబాదు చాల బ్రహ్మాండముగా డెవలప్ అవుతుంది.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— ఇచ్చంపల్లి మల్టిపర్పస్ ప్రోజక్టుకి రోడ్డులేని కారణంగా వారు ఏమీ నిర్మాణం చేయడంలేదు. కాబట్టి అక్కడ రోడ్డు వేయడానికి కనీసం ఈ 6వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో అయినా ప్రతిపాదిస్తారా ?

డా॥ వి. శివరామకృష్ణరావు (ద్వేల) :— బ్రిడ్జి మొత్తం వసూలు అయిన తరువాత కూడ టోలుగేటు వసూలుచేస్తున్నారు. అట్లా కడపజిల్లా పెన్నానదిమీద బుక్కదా వదిమీద బ్రిడ్జిలకు వసూలు చేస్తున్నారు. తరువాత కడపజిల్లా బద్వేలులో ఒక బ్రిడ్జి

ప్రారంభించారు. సిమెంటు అంతా పూర్తి అయిందిగాని బ్రిడ్జిమాత్రము పూర్తికాలేదు. దానిని ఎప్పటికి పూర్తిచేస్తారు ?

శ్రీ ఎం. జగన్నాథం :—ఖమ్మం పి డబ్ల్యు.డి రోడ్డుమీద కాంట్రాక్టు పట్టినవారు పనులు చేయడంలేదు. స్పెషల్ డివిజన్ మొత్తం ఆ ఏరియాలో పని చేయడంలేదు. చాల ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి.

శ్రీ బి. ఆర్ముగం (సిపంటి) :— చిత్తూరునుంచి తిరుపతికి పోయే రోడ్డు కడప ట్రంకురోడ్డు నుంచి క్రాస్ అవుతుంది. అది చాలా ఇరుకుగా ఉండటంవల్ల పిల్‌గ్రిమ్స్‌కి ఇబ్బందిగా వుంది. కంగోట్లపల్లి దగ్గర రోడ్డు చాలా ఇరుకుగా వున్నందువల్ల ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. దానిని కొంచెం వెడల్పుచేస్తే బాగుంటుంది. ఆ రోడ్డు టర్నింగులో చాలా యాక్సిడెంట్లు జరుగుతున్నాయి. దయచేసి మంత్రిగారు ఆ రోడ్డుని వైడెన్ చేయడానికి ఎంత త్వరగా చర్య తీసుకుంటే అంత బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎం. మాణిక్యరావు :— గౌరవసభ్యులు చెప్పింది టోల్ టాక్స్ విషయం మనవి చేస్తున్నాను టోల్ టాక్స్ అంటే It is a revolving fund to meet the needs of the State. నిజాం కాలంలో నిజాంసాగర్ ప్రాజెక్టు కట్టినది యీరోజు వరకు నీరు వుంటున్నది. మనము టాక్సెస్ కడుతున్నాము, నీరు తీసుకుంటున్నాము. ఆ లెక్కనుబట్టి మనము రైతులందరి నుంచి We have already collected. గవర్నమెంటు పాలసీ యేమిటంటే మనకు రాష్ట్రంలో యెన్నో బ్రిడ్జెస్, కల్వర్ట్సు ఉన్నాయి మనకు కృష్ణమీద, గోదావరిమీద, అన్ని రివర్స్‌మీద అవి 6, 7 రావాలి అన్నప్పుడు యీ పేట్రన్, మనకు వున్న బడ్జెటులో యిక్కడనుంచి చేస్తున్నారని కాదు, మొత్తం దేశంలో, యునైటెడ్ స్టేట్సు అమెరికాలో 131 years before they have started in New York. They have collected. But still they are collecting కాని దీనివల్ల రివాల్వింగ్ ఫండు లాభం అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను ఆర్ముగంగారు చెబుతున్నది చిత్తూరు టు తిరుపతి అక్కడక్కడ కొన్ని బ్రిడ్జ్‌లు పూర్తి కాలేదు. I think that we have taken note of it and we will consider. మిత్రులు జనార్ధనరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ఆయన ఒక సర్కిల్‌లో, నేను ఇంకొక సర్కిల్‌లో వుంటే కష్టం Circular train is not under my control because the train is under the control of the Government of India. I am incharge of the roads. About ring road I can say. Already it is sanctioned. Some dispute is there. Most of the work is started depending upon the budget. This matter is already been

discussed. 3 రోజులు క్రిందట రైల్వే చైర్మన్, మంత్రిగారు వచ్చినప్పుడు రాయదుర్గం, చిత్రదుర్గ, These are discussed and we are going to discuss in the next month also.

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :— కోస్టల్ రోడ్డు గురించి చెప్పాలి.

శ్రీ ఎం. మాణిక్‌రావు :— నేను మనవిచేశాను. వారు ఉత్తరం వ్రాస్తే వ్రాసి పంపిస్తాను.

శ్రీ జి. నాగేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, యిప్పటికే కాలతీతం అయింది. యీనాడు 10 యీ డిమాండు పైన మాట్లాడినారు. ముందుగా మిత్రులు రాజేశ్వరరావుగారు మాట్లాడుతూ మనకు కాంపిటెంట్ ఆఫీసర్సు కావాలని, సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఎయిడ్ తీసుకొని పోర్ట్సు డెవలప్ చేయాలని హెడ్‌క్వార్టర్స్ కాకినాడలో ఉన్నది హైదరాబాదుకు మార్చాలని సూచనలు చేశారు. ఈ ఆఫీసర్స్ రిక్రూట్‌మెంటుకు సంబంధించి వారంతా ఎ.పి.ఎస్.సి. ద్వారా రిక్రూట్ అయిన వారు కనుక వారు క్వాలిఫైడ్ కాంపిటెంటు ఆఫీసర్సుగా ఉన్నవారిని పోర్టు ఆఫీసరుగా వేసుకోవడం జరుగుతుంది. పోతే సెంట్రల్ గవర్నమెంటు అసిస్టెన్స్‌కు సంబంధించి మనకు ఫోర్తు ఫైవ్ యియరు ప్లానులో సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఎసిస్టెన్స్ దాదాపు రూ. 1 లక్ష 70 వేలు వస్తే కాకినాడ పోర్ట్ డెవలప్‌మెంటుకు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. ఆ తర్వాత ఫిఫ్తు ఫైవ్ యియరు ప్లానులో నేషనల్ డెవలప్‌మెంటు కౌన్సిల్ వారి నిర్ణయాన్ని అనుసరించి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఎసిస్టెన్స్ స్టాప్ చేశారు. కనుక మన పోర్ట్సు డెవలప్‌మెంటుకు మనము మొత్తం స్టేట్ రిసోర్సెస్‌మీద ఆధారపడవలసి వచ్చింది కనుక మనము స్టేట్ పోర్ట్సు మీగర్ బడ్జెట్టుతో నడుస్తూ ఉన్నాయి కనుక కాకినాడ పోర్టు డెవలప్‌మెంటు కాని మచిలీపట్టణం, కృష్ణ పట్టణం డెవలప్‌మెంటు కాని యేపైతే సిక్స్తు ఫయివ్ యియర్ ప్లానులో టేకప్ చేసినారో అవి కొంత కుంటుపడినా మొత్తం మీద ప్రోగ్రెస్ బాగానే ఉంది. కారణం యేమిటంటే కాకినాడ పోర్టు తీసుకుంటే మనకు దాదాపు యియర్లీ దాదాపు రూ. 86 లక్షలు యిన్‌కం వస్తోంది. మొత్తం ఆ పోర్టు మీద కలసి రూ. 81 లక్షలు మనము ఖర్చు పెట్టినాము. అందువల్ల మనకు నికరాదాయం రూ. నాలుగున్నర లక్షలు 1981-82కు ఉంది. పోతే పోర్టు డైరెక్టరుగా ఐ.ఏ.ఎస్. ఆఫీసరును అప్పాయింటు చేయడం మంచిదన్నారు. ఆ సూచన మైండులో పెట్టుకొని ముందు ముందు ఆ విధంగా చేసేదానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. ఇక పోతే ఎం.వి. కృష్ణారావుగారు మాట్లాడుతూ కాకినాడ పోర్టును సెంట్రల్

గవర్నమెంటుకు మేజర్ పోర్టుకు వచ్చే సౌకర్యాలు వస్తాయని చెప్పారు. అది కూడా వాస్తవమే. వారు చెప్పింది బాగానే ఉంది. అయితే దీనికి సాధకబాధకాలు ఉన్నాయి కనుక స్టేటు గవర్నమెంటు సెంట్రల్‌తో డిస్కస్ చేసి వారు తీసుకోవడానికి సుముఖత వ్యక్తం చేస్తే వారు డబ్బు ఖర్చు పెట్టడానికి రడీగా ఉంటే నిర్ణయం తీసుకోవడానికి కొంత వ్యవధి పడుతుంది కనుక దీనిని పరిశీలిస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. శ్రీ వి. రంగారావుగారు మాట్లాడుతూ మచిలీపట్టణం పోర్టును రీఓపెన్ చేయాలని యీ మధ్యన కుంటు పడిందని చెప్పారు. అది నిజమే. మచిలీపట్నం పోర్టు రీఓపెన్ చేసేదానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. మిగిలిన గౌరవసభ్యులు చంద్రమౌళిగారు మాట్లాడుతూ చీరాల దగ్గర ఉన్న ఓడరేవు డెవలప్ చేయాలని అక్కడ లైటు హౌస్ యేర్పాటు చేయాలని చెప్పారు. స్టేటు గవర్నమెంటు సెంట్రల్‌తో నెగొషియేషన్స్ జరిపి తప్పకుండా అక్కడ లైటు హవుస్ పెట్టేదానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. వారు చెప్పినట్లు 1977-78లో సైక్లోన్ వచ్చినపుడు జాలర్లు చనిపోయినారు అక్కడ లైటు హవుస్ ఉంటే యెన్నో ప్రాణాలు రక్షించేదానికి అవకాశం ఉండేది. ఆ ఓడరేవు దగ్గరగా మోటుపల్లి రేవు దగ్గరగా ఉంది. అక్కడికి మార్కొపోల్ 13వ శతాబ్దంలో వచ్చి రత్నాలు వ్యాపారం చేశారనే చరిత్ర ఉంది. అక్కడ తప్పకుండా లైటు హవుస్‌ను యేర్పాటు చేయడమే కాకుండా ఆ ఓడరేవును కూడా వీలయినంతవరకు అభివృద్ధి చేసేదానికి కృషి చేస్తాము. పోతే డా. చంద్రమౌళిగారు నిజాం పట్టణం రేవును అభివృద్ధి చేయాలని అన్నారు. చేస్తునానే ఉన్నాము. ఇపుడు ఫిషరీస్ హార్బరుగా రూ. 84 లక్షలు ఖర్చుపెడుతున్నాము. కమర్షియల్ హార్బరుగా చేసేదానికి అవకాశం ఉంటే తప్పకుండా దానిని డవలప్ చేస్తాము. పోతే పోర్టులకు ఎడ్వైజరీ కమిటీలు వేయాలన్నారు. అవి కూడా తప్పకుండా పరిశీలన చేసి కాకినాడ పోర్టుకు మచిలీపట్నం నిజాంపట్నం పోర్టు వీటన్నిటిని వేసే దానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. ఆ లోకలుగా ప్రామినెంట్ పీపుల్, లెజిస్లేటర్సును దానిలో యిన్‌వాల్వ్ చేసి దానికి సూచనలు వీలుంటుంది. కనుక త్వరలోనే అవి కన్సిడర్ చేస్తామని మనవి షిప్పింగు కార్పొరేషన్ పెడితే మన రాష్ట్రానికి కావలసిన సరుకులు యితర చేస్తున్నాను. స్టేట్ రాష్ట్రాలకుకాని యితర దేశాలకు కాని సరుకులు తీసుకువెళ్ళడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కనుక వెంకట్రామయ్యగారు, కొంతమంది సభ్యులు సూచనలు చేశారు. అది బాగుంటే తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము. ఇతర స్టేట్సు మైసూరు, కేరళలలో పెట్టిన షిప్పింగ్ కార్పొరేషన్స్ కేరళలలో పెట్టినవి పర్వాలేదు కాని మైసూరులో పెట్టిన షిప్పింగ్ కార్పొరేషన్సు యిబ్బందులో ఉందని విన్నాను. వారి అనుభవాలు యేమిటో స్టడీ చేసి అవి యెట్లా రెక్టిఫై చేసుకోగలుగుతాయో చూసి మన రాష్ట్రంలో కూడా షిప్పింగు కార్పొరేషన్ పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు వరల్డ్ షిప్పింగు ఇండస్ట్రిలోనే డిప్రషన్ ఉంది. వారు యెన్నో షిప్స్ **for a song**

they are selling. అక్కడ డిప్రెషన్ ఉంది కనుక అవి చవుకగాను, లోన్స్ మీద యిచ్చే పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు మన స్టేటు రిసోర్సెస్ చూసుకొని తీసుకొని యెంతవరకు డెవలప్ చేసేదానికి అవకాశం ఉంటుందో చూసి అవకాశం ఉంటే యిక్కడ షిప్పింగ్ కార్పొరేషన్ యేర్పాటు చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. ఎల్లయ్యగారు మాట్లాడుతూ క్రొత్త పోర్టును డెవలప్ చేయాలని అన్నారు. ఈ బడ్జెట్టు సోర్సెస్‌ను అనుసరించి డబ్బు కనుక ఉంటే వచ్చే ప్లానులో యిన్‌క్లూడ్ చేసి డెవలప్ చేసేదానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. ఈ బడ్జెటు డిమాండు మాట్లాడిన వారందరూ మంచి సూచనలు యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ వారి కట్ మోషన్స్ విత్‌డ్రా చేసుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

8-30 p.m

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—అధ్యక్షా, ఇదివరకు ఒక ప్రపోజల్ ప్రభుత్వస్థాయిలోవుంది. మైనర్‌పోర్ట్సు అన్ని దారువా, కళింగపట్టణము దగ్గరనుండి కొత్త పట్టణం అయితేనేమి, దక్షిణాది అయితేనేమి, మద్రాసుమీదుగా బొంబాయి కోస్తాలో కోనార్‌వరకు రెగులర్ నావిగేషన్ నడిపించి, ఈనాడు సరకు రవాణాలో జరుగుచున్న వత్తిడిని తగ్గించడానికి ఒక ప్రాతిపదిక, ఒక ప్రతిపాదన ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కేంద్రానికి మిగతా రాష్ట్రాలకు పంపడం జరిగింది. ఆ ప్రతిపాదనను ఇపుడు ఈ షిప్పింగ్ కార్యక్రమాలలో జతపరిస్తే, అదనపు ఆదాయము రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి రావడానికి అవకాశముంది. అయితే దీనికి పెట్టుబడి కావాలి. పెట్టుబడికోసము ఏ ప్రపంచ బ్యాంకుతోనో మాట్లాడే ప్రయత్నం చేయాలి. కోస్తా నావిగేషన్ వారానికి రెండు స్టీమర్లు ఇటు కలకత్తానుండి అటు బొంబాయి కోనార్‌వరకు వెళ్ళే పద్ధతి పెడితే, సరుకుల రవాణా సౌకర్యము చాలా సులభతరం అవుతుంది. కోస్తా ప్రాంతము డెవలప్ అవుతుంది. అక్కడ నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారమవుతుంది. మల్టీపర్పస్ బెనిఫిట్స్ ఇందులో వున్నాయి. వాటిని ఇపుడు ఆలోచనచేసి ఒక రూపము యివ్వడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నము చేస్తుందా ?

శ్రీ జి. నాగేశ్వరరావు :— లచ్చన్నగారు వారు చెప్పిన సూచనలను పరిగణనలోకి తీసుకొని, సౌరాష్ట్ర పోర్ట్సు బాగా డెవలప్ అయినాయి. ఫ్రీ ట్రేడ్ జోన్ ఏరియాలో అన్ని పరిశ్రమలుగాని, పోర్ట్సుగాని డెవలప్ అయినాయి. నేను ఈమధ్య వెళ్ళి చూచి వచ్చినాను. సౌరాష్ట్ర పోర్టు డెవలప్ అయింది కనుక, సబ్ కంటినెంట్ చుట్టూ, నౌకాయానము చేయుటకు షిప్పింగ్ కార్పొరేషన్ ఎగ్జిస్టెన్స్‌లోకి వచ్చినపుడు తప్పకుండా వారి సూచనకు ఫెసిలిటీ క్రియేట్ చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. అండమాన్-నికోబార్ ఐలాండ్‌నుండి, అక్కడ ఆంధ్రులు విశాఖపట్టణము, ఇతర చోట్లనుండివెళ్ళినవాళ్ళున్నారు. వాళ్ళు షిప్పింగ్ కార్పొరేషన్ వచ్చినపుడు, అండమాన్‌నుండి పోర్టు సౌకర్యము కావాలని

అంటున్నారు. దానికి ఈ ప్రపోజల్, షిప్పింగ్ కార్పొరేషన్‌కు లింక్ చేసే విధంగా ప్రయత్నము చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను.

Mr. Dy. Speaker :— The question is :

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/-- for Transport Department by Rs. 100/-

The Government is determined to enhance bus fares against the wishes and interests of common man. Private buses are freely allowed on nationalised routes. Corruption is rampout. Inefficiency has reached high pitch and public are put to indiscribable inconvenience. Reasonablo demands of the employees are not met.

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/-- for Transport Department by Rs. 100/-

For not levelling and improving the Bus stand at Guntur to the proper standards and by that water is logging and giving inconvenience to the public.

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/-- for Transport Department by Rs. 100/-

For not taking stern action and stopping the private buses on the R.T.C. routes particularly on Vijayawada-Hyderabad.

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/-- for Transport Department by Rs. 100/-

For not providing a Bus from Repalle to Hyderabad via Vijayawada start at 7-00 P.M. from Repalle eventhough many representations are given by local representatives repeatedly.

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/-- for Transport Department by Rs. 100/-

For not improving the Bus station at Repalle and for not providing bus station or even shelters at Cherukupalli, Kanagala and Bhattiprole though they are important centres,

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/-- for Transport Department by Rs. 100/-

For the failure of the Government for not exempting Tractors with trailors from Motor vehicles Tax and help the Kisans as is being done in Punjab and Haryana.

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/— for Transport Department by Rs. 100/-

కృష్ణా జిల్లాలో ఆర్.టి.సి. జాతీయంచేసిన రూట్లలో ప్రైవేటు ఆపరేటర్లకు సిటీ బస్సులనే ముసుగు క్రింద పర్మిట్లు యిచ్చుటకు జరిగిన తతంగమునకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/— for Transport Department by Rs. 100/-

శ్రీకాకుళం జిల్లాలో బస్సులు జాతీయము గూర్చి ఎన్నిసార్లు ప్రభుత్వమునకు తెలియపరచుకున్నప్పటికిని, బస్సులు ఓవర్ లోడ్స్ గూర్చి ఎన్నిసార్లు ఫిర్యాదులు చేసినప్పటికిని అదనంగా బస్సులు శాంక్షను చేయుటలో ఓవర్ లోడ్ చేసిన బస్సు యజమానులపై చర్య తీసుకొనకపోయినందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/— for Transport Department by Rs. 100/-

ఆర్. టి. సి. రూట్లలో ఎన్నో ప్రైవేటు బస్సులు పర్మిట్‌కు విరుద్ధంగా నడుపుతున్నా పట్టించుకోని విధానానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/- for Transport Department by Rs. 100/-

For the failure of the Transport officials in Krishna District in taking stringent action on Sri P. Satyanarayana who has misused his permit and has run bus MDG 799 for 4 months from Vuyyuru to Veeranki lock instead of from Vuyyuru to Gaddipadu in Vuyyuru Taluq for which temporary permit was granted.

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/— for Transport Department by Rs. 100/-

కృష్ణాజిల్లా విజయవాడ, మచిలీపట్నం తూర్పు గోదావరిజిల్లాలోని అమలాపురం, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాలో నర్సాపురం నుండి ప్రతిరోజు కంట్రాక్టు క్యారేజ్ అనే ముసుగు క్రింద ప్రైవేటు బస్సులు నడుపబడుచూ ఎ. పి. ఎస్. ఆర్. టి. సి. కి సంవత్సరమునకు కోట్లాది రూపాయల నష్టం వాటిల్లడానికి బాధ్యులైన ట్రాన్స్‌పోర్టు డిపార్టుమెంట్ వారి బాధ్యతారహిత వైఖరికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/— for Transport Department by Rs. 100/-

వరంగల్లు జిల్లాలో పరకాల బస్సుడిపో నిర్మాణపు శ్రీ పి. నర్సింగరావుగారు వ్రాతపూర్వకంగా ఇచ్చిన వాగ్దానమును నిలబెట్టనందులకు, దీనివలన ప్రజలపట్ల నిర్లక్ష్యము చూపుతున్నందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/— for Transport Department by Rs. 100/-

1. వరంగల్లు నుండి కికొండవరకు
2. వరంగల్లు నుండి పర్కాలకు
3. వరంగల్లు నుండి పసపుగొండ
4. వరంగల్లు నుండి ఊకల్లు
5. వరంగల్లు నుండి మొండ్రాయి
6. వరంగల్లు నుండి ముద్దునూరు
7. సిరుకుళ్ళ నుండి పర్కాలం

లకు బస్సు సౌకర్యము నిలుపుదల చేసినందులకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/— for Transport Department by Rs. 100/-

కృష్ణాజిల్లాలో అతి ముఖ్య కూడలి కేంద్రమైన ఉయ్యూరులో జాతీయకరణ జరిగి రెండు దశాబ్దములు దాటినప్పటికీ ప్రయాణీకులు చెప్పనలవి కాని కష్టములు,

అసౌకర్యము అనుభవిస్తున్నా, లోకల్ ఎం. ఎల్. ఏ. ఎన్నో రిప్రజెంటేషన్స్ చేస్తున్నప్పటికీ బస్ స్టేషన్ నిర్మించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/— for Transport Department by Rs. 100/-

హుజూరాబాద్ నుండి వయా బొమ్మనపల్లి హుస్నాబాద్ 2వ ట్రిప్ నడుప లేనందుకు, 2. కరీంనగరం నుండి రేకొండ వయా మొగిలిపాలెం నడుపలేనందుకు. 3. హైద్రాబాద్ వయా హుస్నాబాద్ బొమ్మనపల్లి నుండి హుజూరాబాద్‌కు ఆర్. టి. సి. బస్సులను నడుపలేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 11,60,62,000/— for Transport Department by Rs. 100/-

Failure of the Government to control corruption in A.P.S. R. T. C. and also failure to provide puccca Bus Stand, Bus Station complex for Chirala, Prakasam District.

Mr. Dy. Speaker :— The cut motions were negatived.

Mr. Dy. Speaker :— The question is :

To reduce the allotment of Rs. 20,70,34,000/- for Public Works by Rs. 100/-

P.W.D. Roads and Building works have become contractor oriented. Prescribed standards in construction and repairs are not being maintained due to rampant corruption. State and District High Way roads are not being widened and strengthened to withstand the present day traffic. N.M.R. and work-charged employees demands are not fulfilled.

To reduce the allotment of Rs. 20,70,34,000/— for Public Works by Rs. 100/-

కృష్ణాజిల్లా ఉయ్యూరు తాలూకా వుయ్యూరు గ్రామంలో తాలూకా కార్యాలయం, సబ్-రిజిస్ట్రారు కు అవసరమైన భవనములను నిర్మించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20,70,34,000/— for Public Works by Rs. 100/-

కృష్ణాజిలా వుయ్యూరు తాలూకా వుయ్యూరుకో మున్సిఫ్ మాజిస్ట్రేట్ కోర్టు నెలకొల్పుటకు అవసరమైన భవనమును నిర్మించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20,70,34,000/— for Public Works by Rs. 100/-

కృష్ణాజిల్లా వుయ్యూరు తాలూకా వుయ్యూరులోని సబ్-రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయములో దస్తావేజులు రిజిష్టరీ చేయుటకు వచ్చు కక్షిదారులు సౌకర్యార్థం విశ్రాంతి మందిరం (Rest Shed) ఏర్పాటు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20,70,34,000/— for Public Works by Rs. 100/-

పబ్లిక్‌వర్క్స్‌లో పూ కరీంనగరం జిల్లా పరిషత్ చైర్మెన్‌గారికి ప్రత్యేకంగా నామినేషన్‌పై కంట్రాక్టు యిచ్చే పద్ధతి కలిగించినందుకు వారు ఉపయోగించుతున్న తిరువల్లి పబ్లిక్ నష్టము కల్గుచున్నందుకు నిరసనగా.

Mr. Dy. Speaker :— The cut motions were negatived.

Mr. Dy. Speaker :— The question is :

To reduce the allotment of Rs. 1,94,36,000/— for Minor Port Development by Rs. 100/-

కృష్ణా జిల్లాలో బందరు రేవు అభివృద్ధికి తగు నిధులను కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1,94,36,000/— for Minor-port Development by Rs. 100/-

For not improving Chirala Vadarevu under Minor Port Development scheme (Prakasam District).

Mr. Dy. Speaker :— The cut motions were negatived.

Mr. Dy. Speaker :— The question is :

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

తెలంగాణా ప్రాంతంలోని 75% గ్రామాలకు యేలాంటి రోడ్డు సౌకర్యము ముప్పై సంవత్సరాలనుండి కల్పించనందుకు ముఖ్యముగా రంగారెడ్డి జిల్లాలోని చేవెళ్ళ తాలూకాలోని, కుమ్మరిగూడ, గన్‌పూర్, పుదిమాల, చనవల్లి, కమ్మెట, తల్లారము, అంతప్పగూడెం, పర్వేద, దామెరగిడ్డ.

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

కరీంనగరము జిల్లా హుజూరాబాద్ తాలూకాలో తనుగుల గ్రామము వద్ద మానేరు నదిపై రోడ్డు బ్రిడ్జ్ నిర్మాణము మంజూరైన మూడు సంవత్సరములకు గూడ పని మొదలు పెట్టనందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

For not providing pucca roads in coastal belt and forest areas of Srikakulam District and allowing the fair weather roads laid here and there to delapidated and unfit for use.

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

For not getting to requisite standards of the Vellatur to Gangadipalem Highways road eventhough it was taken 10 years back as it is not useful for plying R. T. C. Buses in the rainy season in Repalle Taluk, Guntur District.

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

మేంటెనెన్స్ లేకుండా అధ్వాన్నమైన స్థితిలో రోడ్లు ఉంచుచున్నదానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27.000/— for Road Development by Rs. 100/-

రిటైరైన గ్యాంగు వర్కర్స్‌కు బదులు కొత్తవారిని నియమించి రోడ్లను ఎప్పటి కప్పుడు బాగుచెయ్యని విధానానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

The Roads & Buildings Department has failed to maintain roads in the State.

To reduce the allotment of Rs 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని-టెక్కలి, పలాసా, మరియు పాతపట్నము తాలూకాలకు సంబంధించిన (1) నౌపడా మెళియాపుట్టి రోడ్డు (2) నౌపడాకవిటి రోడ్డు (3) టెక్కలి తెంబూరు రోడ్డు-మరియు తెంబూరు—పాతపట్నము రోడ్డుపై ఎన్నిసార్లు ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకొని వచ్చినప్పటికి చర్య తీసుకొని సదరు రోడ్స్ శాంక్షన్ చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఆముదాలవల్స లెవెల్ క్రాసింగు ఆటంకము నివారించుటకు కట్టిన ఓవర్ రైల్వే బ్రిడ్జి కట్టడములో, లోపములగూర్చి ఎన్నిసార్లు ప్రభుత్వానికి తెలియపరచినప్పటికిని ప్రభుత్వము-చర్య తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

కృష్ణా జిల్లా వుయ్యూరు తాలూకాలో మంటాడ-లంకపల్లి రహదారిలో వీరంకి లాకు వద్ద బందరు కాల్వ, కవకపల్లి డ్రైనేజ్, భీమనాడి ఛానల్ మీద సుమారు 70 లేక 80 సంవత్సరములకు పూర్వం నిర్మించబడిన సింగల్ లైన్ బ్రిడ్జెస్ వలన ప్రజలకు ముఖ్యంగా చెరకు రైతులకు చాలా ఇబ్బంది కల్గుతున్న దృష్ట్యా, ఈ సింగల్ లైన్ వంతెనలను డబుల్ లైన్‌గా మార్చుటకు తగు చర్యలు తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

కృష్ణా జిల్లాలోని వుయ్యూరు - ఐలూరు, మంటాడ - లంకపల్లి, పునాదిపాడు - పెదపారుపూడి రోడ్లు అధ్వాన్న స్థితిలోవున్న దృష్ట్యా సదరు రోడ్లను అభివృద్ధి చేయడానికి తక్షణ చర్యలు తీసికొనకపోవడం పట్ల నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

1. కరీంనగరం నుండి ఇందుర్తి వరకు రోడ్ కంప్లీట్ చేయలేనందుకు

2. ఇందుర్తి నుండి హుస్నాబాద్‌కు రోడ్ కంప్లీట్ చేయలేనందుకు

3. సుందరగిరి నుండి గాగిరెడ్డిపల్లి వరకు రోడ్ కంప్లీట్ చేయలేనందుకు

4. సందారం నుండి ధర్మారం వరకు రోడ్ కంప్లీట్ చేయలేనందుకు

5. కుందెనవానిపల్లి నుండి రామవరం రోడ్ కంప్లీట్ చేయలేనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

ముల్లకూరు నుండి హుస్నాబాద్ వరకు తార్‌రోడ్స్ చేయలేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

Failure of the Government to provide by pass road to Chirala and also failure to take up with the Government of India (Railway) to construct a Railway Bridge between Karamchedu and Chirala (Prakasam District) across the Railway line.

To reduce the allotment of Rs. 87,10,27,000/— for Road Development by Rs. 100/-

For not taking up Bypass road of Chirala. For not improving Pandillapalli - Motupalli Road (Chirala Taluk, Prakasam District).

Mr. Dy. Speaker :— The cut motions were negatived.

Mr. Dy. Speaker :— The question is :

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 11,60,62,000 under Demand No. XI—Transport Department."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 20,70,34,000 under Demand No. XVI—Public Works."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 80,10,27.000 under Demand No. XLVIII—Road Development.

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,94,36,000 under Demand No. XLVII—Minor Fort Development."

The motions were adopted and the Demands passed.

8-46 p m Mr. Dy. Speaker :— The House now stands adjourned till 8-30 A.M. tomorrow the 27th August 1982.

(The House then adjourned till 8-30 A.M. on Friday the 27th August, 1982).